www.louthcoco.ie
@louthcoco

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL **2023**

Do Chomhairle ag Saothrú ar son **Do** Phobail

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

CLÁR ÁBHAR

1: Réamhrá	**4**
2: Forbairt Eagraíochtúil	**18**
3: Forbairt Shóisialta	**74**
4: Forbairt Eacnamaíoch Straitéiseach	**112**
5: Comhfhorbairt Áite agus Forbairt Fhisiciúil	**154**
6: Seirbhísí Tacaíochta agus Uisce	**172**
7: Muintir na hÚcráine a Athlonnú	**176**
8: Aguisíní	**180**

1

Réamhrá

Brollach

Achoimre

Sracfhéachaint ar 2023

Comhaltaí Tofa

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

Brollach

Paula Butterly
Cathaoirleach

Is é an pribhléid is mó a bhí agam riamh fónamh mar Chathaoirleach ar Chomhairle Contae Lú le linn 2023, agus ba mhór an onóir dom an obair dochreidte a dhéanann ár saoránaigh a fheiceáil go pearsanta ar obair í a chabhraíonn le pobail ar fud an chontae fás agus bláthú.

B'ábhar bróid ar leith dom ionadaíocht a dhéanamh ar Lú mar a 'Chéad Shaoránach' ag go leor imeachtaí sa dara leath de 2023, mar ba thréimhse í ina raibh an-chuid dul chun cinn, agus ina raibh barrfheabhas an chontae léirithe againn.

Cuireadh fáilte ar leith roimh an dul chun cinn atá déanta chun ár mbailte agus ár sráidbhailte a fheabhsú in 2023, trí príomhthionscadail, toisc go bhfeabhsóidh go leor díobh saol laethúil na ndaoine a chónaíonn agus a oibríonn i Lú. Ba iontach an rud é tionscadail ar nós Scoil Náisiúnta Ag Foghlaim le Chéile Bhaile Átha Fhirdhia a fheiceáil ag tosú, agus ag leanúint leis an dul chun cinn maidir le Crosbhealach Rochtana Thuaidh ar an gCalafort a fhorbairt i nDroichead Átha.

Tá tionscadail athbheochana ag dul ar aghaidh i lár na mbailte Dún Léire agus Ceann Chlochair, ar bailte iad i Lú, agus feadh na teorann in Ó Méith, ar obair í a fheabhsóidh an nascacht idir ceantair thuaithe agus uirbeacha ár gcontae.

Bhí an-áthas orm freastal ar sheoladh go leor tionscnamh a rachaidh chun leasa ár sochaí, lena n-áirítear an clár ambasadóra folláine meabhairshláinte, an tuarascáil um Driving Equality for Women in Louth, agus rolladh amach scéimeanna atá suntasach ó thaobh an chomhshaoil de ar nós an ciste um thionscnaimh Gníomhaithe Phobail ar son na hAeráide i Lú.

Is iomaí uair a bhí deis ann chun ceiliúradh a dhéanamh, agus ina measc siúd áirítear gradaim Lú faoi Bhláth, soilsiú Dhroichead Átha ag Féile Sholais Lú, nó gradaim Mórtas Áite an IPB.

Cuirim fáilte roimh an éagsúlacht agus an lánpháirtíocht atá tagtha chun cinn, agus nuair a roghnaíodh mé féin mar Chathaoirleach agus an Comhairleoir Andrea McKevitt mar Leas-Chathaoirleach i mí an Mheithimh 2023, ba é an dara huair a bhí beirt bhan sna poist is airde ar Chomhairle Contae Lú. Ba iontach an rud é ár gcomhghleacaithe ar mná iad a fheiceáil ag glacadh ról ceannaireachta ar fud na gCeantar Bardasach.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhchomhairleoirí go léir as a dtacaíocht le linn mo thréimhse mar Chathaoirleach i mbliana agus ómós a thabhairt dóibh as a dtiomantas san obair dícheall a rinne siad ar son mhuintir Lú. Táim bródúil as gur oibrigh muid i dteannta a chéile chun na dúshláin a shárú agus ár gcroí a chur isteach san obair chun ár gcontae a dhéanamh chomh maith agus is féidir do chách.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin leis an bPríomhfheidhmeannach Joan Martin, leis an bhfoireann feidhmiúcháin agus le foireann uile Chomhairle Contae Lú as an obair atá déanta acu agus as a dtiomantas do mhuintir Lú. Bhaineas an-taitneamh as an tréimhse agam mar Chathaoirleach, agus táim ag tnúth le leanúint le mo chuid féin a dhéanamh chun dul i ngleic leis na dúshláin atá roimh an gcontae le tabhairt.

Gabhaim fáilte roimh fhoilsiú Thuarascáil Bhliantúil Chomhairle Contae Lú, 2023, ina léirítear fairsinge na hoibre a rinne an t-údarás áitiúil le bliain anuas.

Achoimre

Joan Martin
Príomhfheidhmeannach

Mar Phríomhfheidhmeannach, tugann Tuarascáil Bhliantúil Chomhairle Contae Lú deis dom machnamh a dhéanamh ar a bhfuil bainte amach agus ar na dúshláin a bhí le tabhairt againn le dhá mhí dhéag anuas agus chun breathnú siar ar bhliain a bhí thar a bheith gnóthach i Lú.

Gan amhras ar bith, ba í an imeacht is suntasaí don chontae an cuairt a thug Uachtarán SAM Joe Biden air i mí Aibreáin 2023, ar imeacht í a tharraing cáil ar Lú, agus aitheantas domhanda insáraithe ag gabháil leis. Bhí Comhairle Contae Lú thar a bheith bródúil as ról lárnach a bheith aici i gcomhoibriú uathúil le comhlachtaí stáit agus ranna rialtais chun a chinntiú gur éirigh thar barr le cuairt an dara hUachtarán Meiriceánach a bhí ina suí ar Lú.

Mar údarás áitiúil tá sraith mórthionscadail phleanála curtha chun cinn againn, ar tháinig roinnt acu chun cinn in 2023, tar éis blianta fada, agus i gcásanna áirithe fiche nó tríocha bliain, lena n-áirítear Bealach Rochtana Thuaidh an Chalafoirt i nDroichead Átha, agus Bóthar Naisc Ascaill an Mhóta i nDún Dealgan. Tá an dá scéim thar a bheith tábhachtach don chontae mar tá limistéir talún oscailte acu sa dá bhaile is mó i Lú do thionscadail tithíochta a bhfuil géarghá leo.

Tá céim shuntasach chun cinn tógtha freisin ag tionscadail an Gheata Thiar Dhroichead Átha agus Plás San Labhrás le bliain anuas. Tar éis obair fhairsing arna déanamh ag Comhairle Contae Lú, i gcomhairle le geallsealbhóirí, cuireadh iarratas pleanála isteach chuig an mBord Pleanála ag deireadh 2023, agus táimid ag súil le dul chun cinn ina leith a fheiceáil sna míonna agus blianta amach romhainn.

I nDún Dealgan, tá scéim athnuachana Cheathrú San Niocláis mar thosaíocht ag an údarás áitiúil le blianta fada anuas. Ag leanúint ar aghaidh ón athfhorbairt iontach ar Chearnóg an Mhargaidh agus ar Shráid Chlann Bhreasail, feabhsófar lár an bhaile níos mó leis, agus sráid-dreach sruthlínithe a chur leis.

Ar fud lár Lú tá roinnt tionscadal a rinne dul chun cinn in 2023, lena n-áirítear na scéimeanna um Thús Áite do Lár an Bhaile i nDún Léire agus Ceann Chlochair, agus an príomhthionscadal Tionscadal Baile Átha Fhirdhia, 2040.

Tá Comhairle Contae Lú bródúil as a bheith mar chomhpháirtí ceannais ar thionscadal Dhroichead Uisce Caol ag Loch Cairlinn, agus tá lúcháir orainn dul chun cinn mór a fheiceáil le linn 2023 as an mbonneagar stairiúil trasteorann seo a sheachadadh.

Tá spriocanna an-uaillmhianacha tugtha do Chontae Lú faoi straitéis Tithíocht do Chách an rialtais ó thaobh tithíochta sóisialta. I rith na bliana ar fad, an bhliain seo caite, d'oibríomar chun teaghaisí nua a sholáthar ag baint úsáid as gach modh atá ar fáil dúinn, lena n-áirítear teaghaisí arna dtógáil ag Comhairle Contae Lú í féin, teaghaisí lándéanta, aonaid Cuid V agus tithe ó Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe.

Cuireadh tús le roinnt tionscadal tithíochta ar fud an chontae anuraidh, agus tá cinn eile á dtabhairt chur críche, agus mar a leagadh béim air cheana, tá go leor de na scéimeanna móra nasctha le mórthionscadail infrastruchtúir lena bhfuiltear ag athrú ár mbailte agus ár sráidbhailte.

In 2023 leanamar ag tairiscint cúnaimh dóibh siúd a bhí ag teitheadh ón gcogadh ón Úcráin, agus chuireamar acmhainní ar fáil chun cabhrú leo siúd a bhí ag lorg tearmainn. Bhí baint ghníomhach ag ár bhFoireann Gníomhaíochta um Dhaoine gan Dídean leo siúd atá gan dídean agus i rith na bliana bhíothas ag plé le daoine a chodlaíonn amuigh, agus ag an am céanna ag comhordú le comhlachtaí stáit eile ar an raon leathan saincheisteanna a théann i bhfeidhm ar dhaoine atá gan dídean.

Bhí Comhairle Contae Lú i gcroílár go leor tionscnamh a thugann tacaíocht dár saoránaigh. Le bliain anuas thugamar treoir agus tacaíocht do raon tionscadal atá dírithe fheabhas a chur ar shaol laethúil na ndaoine a chónaíonn i Lú agus a thugann cuairt ar Lú.

Leanann seirbhísí ríthábhachtacha pobail ar nós ár leabharlanna poiblí ag leathnú agus ag forbairt. Chuireamar fáilte roimh bronnadh stádas Leabharlainne Tearmann ar Sheirbhís Leabharlainne Lú in 2023, agus lean Comhairle Contae Lú ar aghaidh ag neartú agus ag tacú le pobail trí sheirbhísí leabharlainne dinimiciúla, cuimsitheacha agus freagrúla a sholáthar.

Lean ár rannóg pobail ar rannóg an-ghnóthach í ar aghaidh ag déanamh líon suntasach clár a théann chun sochair daoine ó gach déimeagrafach ar fud an chontae a stiúradh agus a sheoladh. Ina measc siúd bhí Éire Aoisbháúil, Lú Sláintiúil, LRP Lú, gan ach cúpla cheann a lua.

I Lú, cuirtear luach iontach ard ar ár spásanna amuigh faoin aer, agus tá an t-ádh orainn go bhfuil go leor páirceanna poiblí, tránna iontacha agus limistéar coillearnaí ann ar féidir le daoine iniúchadh a dhéanamh orthu agus taitneamh a bhaint astu ar feadh na bliana. Sa bhliain 2023, bronnadh gradaim Brat Glas An Taisce ar na hiarrachtaí a bhí déanta againn chun na ceantair áille seo a chothabháil, is gradaim a coinníodh i ndáil le ceithre pháirc, agus gradaim an Bhrait Ghoirm, a bronnadh arís ar thránna ag Ceann Chlochair, an Port agus Baile an Teampaill, agus gradam an Chósta Ghlais don bhliain 2023 don trá ag Rinn na Mara, Tearmann Feichín.

Mar údarás áitiúil, tá sé de chúram orainn déileáil le go leor de na tionchair a bhíonn ag an athrú aeráide ar Chontae Lú. Ba bhliain dhúshlánach í 2023 ina leith sin. Ach trí fhreagairt ár bhfoirne agus ár seirbhísí le linn roinnt stoirmeacha tromchúiseacha, agus tionscnaimh a cuireadh i bhfeidhm chun tionchair an athraithe aeráide a mhaolú, lena n-áirítear laghdú ar úsáid fuinnimh ar fud ár bhfoirgnimh, leanamar leis an obair ríthábhachtach chun ár gcomhshaol a chosaint agus a fheabhsú.

Ba bhliain thábhachtach a bhí ann ó thaobh na hullmhúcháin do cheiliúradh Brigid1500 freisin. Ba le mór-bhród pearsanta a sheolamar an clár don fhéile 'Lú, Áit Ar Rugadh Bríd' i mí Dheireadh Fómhair, agus nochtadh raon leathan imeachtaí agus tionscnamh chun ómós a thabhairt do shaol agus d'oidhreacht Bhríde, atá fós ceangailte go dlúth lenár gcontae.

Bhí ríméad ar Chomhairle Contae Lú ról lárnach a bheith aici i bhFéile Solais iontach Lú arís i mbliana, agus d'éirigh go geall leis an bhféile, agus chuir sí go speisialta le féilire imeachtaí Ealaíon agus Cultúir Dhroichead Átha.

Cé go ndearna mé mo dhícheall iniúchadh a dhéanamh ar chuid de na forbairtí iomadúla a tharla in 2023 i Lú, tá súil agam go dtógfaidh tú am chun an Tuarascáil Bhliantúil a léamh d'fhonn léargas níos mionsonraithe a fháil ar an raon leathan oibre atá déanta, agus ar an iliomad seirbhísí a sholáthraíonn an chomhairle do shaoránaigh Lú.

Agus ar mo shon féin, ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil leis an bhfoireann go léir, a dhéanann difríocht gach lá d'obair Chomhairle Contae Lú trína dtiomantas, a scil agus a dtaithí.

Leis seo, déanaimse Tuarascáil Bhliantúil 2023 Chomhairle Contae Lú a chur i láthair.

Go raibh míle maith agaibh.

2023
SRACFHÉACHAINT

158,675
CAIDRIMH LE
CUSTAIMÉIRÍ

82,892 GLAO GUTHÁIN FREAGARTHA
336 GLAO IN AGHAIDH AN LAE, AR AN MEÁN

295,875 MÍREANNA LEABHARLAINNE ARNA NEISIÚINT

235,341
CUAIRTEANNA LEABHARLAINNE

17,062
COMHALTAÍ LEABHARLANN LÚ

ÉIFEACHTACHT
FUINNIMH FEABHSAITHE FAOI
48%
AR IONANN É AGUS 308,001 MÍLE ARNA DTIOMÁINT SA CHARR TEAGHLAIGH MHÉANACH

FUARTHAS 319 IARRATAS RÉAMH-PHLEANÁLA,
1,044 IARRATAS PLEANÁLA

179 LITREACHA RABHAIDH
EISITHE MAIDIR LE FORBAIRT NEAMHÚDARAITHE

96% DE NA
MADRAÍ ATHSHLÁNAITHE
NÓ
ATHLONNAITHE

46 COMHAD STRUCHTÚR CONTÚIRTEACH OSCAILTE

1,200 TEAGMHAS
SEIRBHÍSÍ DÓITEÁIN & ÉIGEANDÁLA FREAGARTHA

365
TEAGHAIS NUA SEACHADTA

427
TEAGHAIS LEITHDHÁILEADH

2,930
TIONÓNTACHTAÍ ÍCT ARNA DTACÚ

5,408
DEISIÚCHÁIN BHAILE ARNA nDÉANAMH

543
CIGIREACHTAÍ CÁILÍOCHTA UISCE CRÍOCHNAITHE

124 SAMPLAÍ ABHANN AGUS **120** SAMPLA UISCE SNÁMHA GLACTHA

423
CIGIREACHT PLEANÁLA CRÍOCHNAITHE

ATHCHREIDIÚNAITHE LE CÓRAS BAINISTÍOCHTA FUINNIMH
ISO 50001
DO 2024-2026

D'ÓSTAIGH **OFÁ** LÚ 47 CLÁR GNÓ, OILIÚNA AGUS FORBARTHA AGUS 970 RANNPHÁIRTÍ

BREIS IS **70,000KMS** DE BHÓITHRE GLANAITHE IN AGHAIDH NA BLIANA

94,964
TOGHTHÓIR CLÁRAITHE

UISCE ARNA SHOLÁTHAR DO **49,498** TITHE AGUS GNÓ

CUR AN EARRAIGH
150,000 BOLGÁN DE SPEICIS ÉAGSÚLA CURTHA

GHLAC **1170 DALTAÍ** Ó 17 SCOIL DARA LEIBHÉAL PÁIRT SA CHLÁR FIONTRAÍOCHTA DO DHALTAÍ

Toghcheantair Chontae Lú

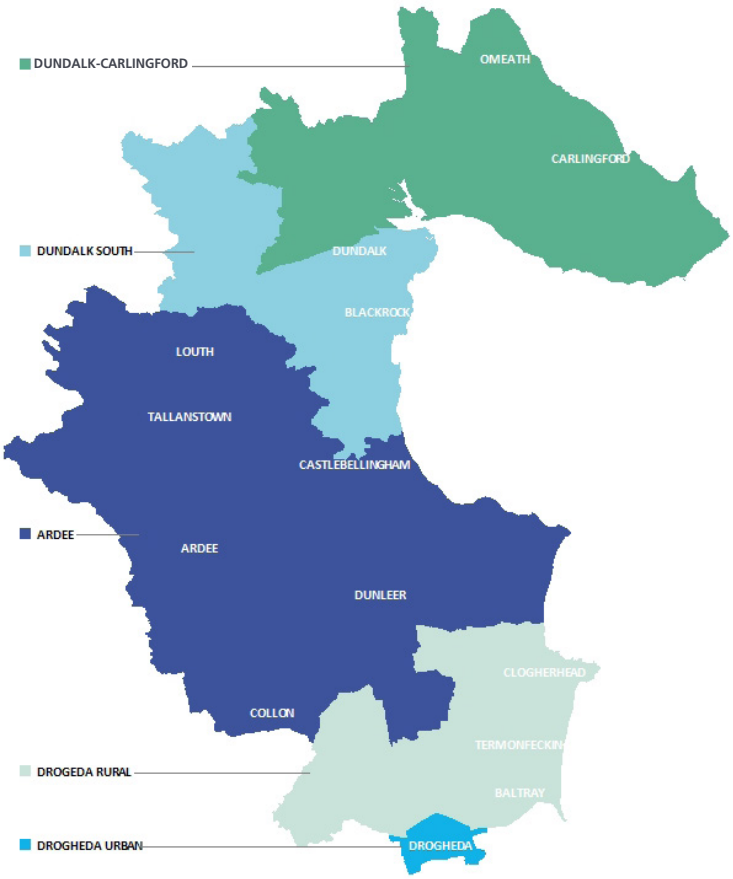
Tá Contae Lú roinnte i 3 cheantar bardasach, Droichead Átha, Baile Átha Fhirdhia agus Dún Dealgan. Chun críocha toghcháin tá an Contae comhdhéanta de 5 thoghcheantar: Dún Dealgan-Cairlinn, Dún Dealgan Theas, Droichead Átha Uirbeach, Droichead Átha (Tuath) agus Baile Átha Fhirdhia.

CLÁR NA DTOGHTHÓIRÍ

Leanadh le Clár Rollach na dToghthóirí a nuashonrú go leanúnach le linn 2023. Ar Chlár na dToghthóirí, a tháinig i bhfeidhm an 18 Deireadh Fómhair 2023, léiríodh daonra vótála iomlán de **94,927** duine i gContae Lú.

Toghthóirí Uactharánacha	88,498
Toghthóirí Dála	89,517
Toghthóirí Eorpacha	89,183
Toghthóirí Eorpacha Ionchasacha	2,578
Toghthóirí Áitiúla	94,927

Lean an Rannóg um Cheart Vótála i gComhairle Contae Lú ag obair ar 'ghlanadh sonraí' de Chlár na dToghthóirí agus in 2023 dhéileáil an rannóg le saincheisteanna éagsúla lena n-áirítear toghthóirí dúblacha, eircóid dhúblacha, toghthóirí gan dáta breithe agus eirchóid neamhbhailí. D'eisigh Comhairle Contae Lú litreacha chuig toghthóirí lena sonraí a dheimhniú, cuidíonn sé sin le cruinneas an chláir toghthóirí a chinntiú, lena n-áirítear freisin a chinntiú go bhfuil na toghthóirí ag vótáil ag an stáisiún vótaíochta ceart.

Le tabhairt isteach UPSPanna, cuidíonn leis an gcruinneas a fheabhsú, rud a fhágann gur féidir sonraí aitheantais a chros-seiceáil.

Moltar do vótálaithe an clár a sheiceáil ag **www.checktheregister.ie** chun a chinntiú go bhfuil a gcuid sonraí i gceart agus na dátaí uile, chomh maith lena eircód agus UPSP, a nuashonrú nuair is gá.

Toghthóirí iomlána	94964	
Toghthóirí iomlána a bhfuil a ndáta breithe líonta	93023	97.95%
Toghthóirí iomlána a bhfuil a nEirchód líonta	90225	95%
Toghthóirí iomlána a bhfuil a seoladh líonta	3227	3.39%
Toghthóirí iomlána a bhfuil a n-uimhir theagmhála líonta	2849	3%
Toghthóirí iomlána a bhfuil a ndáta breithe agus a nEirchód líonta	88796	93.5%
Toghthóirí iomlána a bhfuil a UPSP líonta	3634	3.8%

COMHALTAÍ TOFA:
COMHAIRLE CONTAE LÚ

Toghcheantar Bhaile Átha Fhirdhia - 6 Chomhalta

JOHN SHERIDAN
Fianna Fáil
r: john.sheridan@louthcoco.ie

PEARSE McGEOUGH
Sinn Féin
r: pearse.mcgeough@louthcoco.ie

PAULA BUTTERLY
Fine Gael
r: paula.butterly@louthcoco.ie

DOLORES MINOGUE
Fine Gael
r: dolores.minogue@louthcoco.ie

JIM TENANTY
Neamhpháirtí
r: jim.tenanty@louthcoco.ie

BERNIE CONLON
Neamhpháirtí
r: bernie.conlon@louthcoco.ie

Toghcheantar Dhroichead Átha Tuaithe - 4 Chomhalta

EILEEN TULLY
Fine Gael

r: eileen.tully@louthcoco.ie

MICHELLE HALL
Páirtí an Lucht Oibre

r: michelle.hall@louthcoco.ie

TOM CUNNINGHAM
Sinn Féin

r: tom.cunningham@louthcoco.ie

DECLAN POWER
Neamhpháirtí

r: declan.power@louthcoco.ie

Toghcheantar Dhroichead Átha Uirbigh - 6 Chomhalta

JOANNA BYRNE
Sinn Féin
r: joanna.byrne@louthcoco.ie

PIO SMITH
Páirtí an Lucht Oibre
r: pio.smith@louthcoco.ie

EMMA CUTLIP
Páirtí an Lucht Oibre
r: emma.cutlip@louthcoco.ie

KEVIN CALLAN
Neamhpháirtí
r: kevin.callan@louthcoco.ie

JAMES BYRNE
Fianna Fáil
r: james.byrne@louthcoco.ie

PADDY McQUILLAN
Neamhpháirtí
r: paddy.mcquillan@louthcoco.ie

Dún Dealgan - Toghcheantar Chairlinn - 6 Chomhalta

EDEL CORRIGAN
Sinn Féin
r: edel.corrigan@louthcoco.ie

SEÁN KELLY
Fianna Fáil
r: sean.kelly@louthcoco.ie

CONOR KEELAN
Fianna Fáil
r: conor.keelan@louthcoco.ie

JOHN REILLY
Fine Gael
r: john.reilly@louthcoco.ie

ANDREA McKEVITT
Fianna Fáil
r: andrea.mckevitt@louthcoco.ie

ANTÓIN WATTERS
Sinn Féin
r: antoin.watters@louthcoco.ie

Toghcheantar Dhún Dealgan Theas - 7 Chomhalta

MARIANNE BUTLER
An Comhaontas Glas
r: marianne.butler@louthcoco.ie

EMMA COFFEY
Fianna Fáil
r: emma.coffey@louthcoco.ie

ROBERT NASH
Fine Gael
r: robert.nash@louthcoco.ie

KEVIN MEENAN
Sinn Féin
r: kevin.meenan@louthcoco.ie

LIAM REILLY
Fianna Fáil
r: liam.reilly@louthcoco.ie

TOMÁS SHARKEY
Sinn Féin
r: tomas.sharkey@louthcoco.ie

MAEVE YORE
Neamhpháirtí
r: maeve.yore@louthcoco.ie

Rinne Comhairle Contae Lú gach rath a ghuí ar an mbeirt bhall seo a leanas a d'éirigh as a bpost in 2023, agus buíochas a ghabháil leo as a seirbhís:

Maria Doyle,
Dún Dealgan Theas

Fiachra MacRaghnaill,
Dún Dealgan Uirbeach

2

FORBAIRT EAGRAÍOCHTÚIL

Soláthraíonn Seirbhísí Corparáideacha seirbhís tacaíochta do chomhairleoirí agus don bhainistíocht shinsearach araon, chomh maith le seirbhísí ginearálta don phobal. Tá sé freagrach as seirbhísí custaiméara a sholáthar, as cruinnithe na comhairle a riar, as Clár na dToghthóirí a thiomsú, as tuarascáil bhliantúil na Comhairle a ullmhú, as bainistíocht Eastáit Chorparáidigh, as sláinte agus as sábháilteacht, as cosaint sonraí agus as iarrataí Saoráil Faisnéise a láimhseáil.

Cuireann an Rannóg Pobail laistigh den Fhorbairt Eagraíochtúil rannpháirtíocht an phobail chun cinn le Comhairle Contae Lú, tacaíonn an rannóg le mórtas áite agus iarrachtaí pobail, ag cuidiú le grúpaí áitiúla teacht ar mhaoiniú deontais le haghaidh feabhsú comhshaoil, cultúrtha agus baile, agus ag brú ar an éiteas pobalbunaithe i leith na mbaile

slachtmhara ar éiteas é atá dírithe go tréan ar a chinntiú go gcuimsítear gach duine sa phobal.
Déanann Rannóg na nAcmhainní Daonna a dícheall chun cinntiú gur fostóir comhdheiseanna agus inrochtana í Comhairle Contae Lú, ag cur leas na foirne agus cleachtais oibre shábháilte chun cinn ar fud na tíre.

Tugann an Rannóg Aeráide agus Dramhaíola aghaidh ar gach ábhar a bhaineann lenár nDúshláin Aeráide agus rialaítear gach ábhar a bhaineann le dramhaíl. Áirítear leis sin cáilíocht uisce agus an Fheidhm Bruscair freisin.

Déileálann ár Rannóga Tréidliachta le gach ábhar a bhaineann le Rialú Madraí agus Capall agus ár bhfeidhmeanna conartha maidir le Sábháilteacht Bia freisin mar a fhoráiltear i gcomhaontú le hÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

Cruinnithe Comhairle 2023

Tionóladh 14 chruinniú den Chomhairle Iomlán in 2023, lena n-áirítear cruinniú míosúil sceidealta ar an tríú Luan de gach mí, cruinniú bliantúil i mí an Mheithimh agus cruinniú buiséid reachtúil. Níor tionóladh aon chruinniú i Lúnasa. Glaodh cruinniú speisialta den chomhairle ar an 2 Meitheamh 2023 chun beirt Chomhaltaí nua a chomhthoghadh ar an gComhairle, an Comhairleoir Robert Nash a tháinig in ionad an Chomhairleora Maria Doyle, agus an Comhairleoir Emma Cutlip a tháinig in ionad an Chomhairleora Fiachra Mac Raghnaill.

Thionóil gach ceann de na Ceantair Bhardasacha 11 chruinniú reachtúil míosúla, móide 1 chruinniú bliantúil agus 1 chruinniú buiséid. Ina theannta sin, reáchtáil Ceantar Buirge Dhroichead Átha 1 chruinniú speisialta ar líne.

Cathaoirleach Chomhairle Contae Lú **- An Cllr Paula Butterly**
Cathaoirleach Cheantar Bardasach Dhún Dealgan **- An Cllr Sean Kelly**
Méara Dhroichead Átha agus Cathaoirleach Cheantar Buirge Dhroichead Átha **- An Cllr Eileen Tully**
Cathaoirleach Cheantar Bardasach Bhaile Átha **- An Cllr Dolores Minogue**

Cruinnithe Chomhairle Contae Lú in 2023

Cruinnithe Chomhairle Contae Lú in 2023	
Cruinnithe Míosúla	11
Cruinnithe Bliantúla	1
Cruinnithe Buiséid	1
Cruinnithe Speisialta	1
An Grúpa um Beartas Corparáideach (CPG)	11
Cruinnithe Ceantar Bardasach	
Ceantar Buirg Dhroichead Átha	11
Ceantar Bardasach Baile Átha Fhirdhia	11
Ceantar Bardasach Dhún Dealgan	11
Cruinnithe Buiséid Ceantar Bardasach	3
Cruinnithe Bliantúla Ceantar Bardasach	3
Coistí Um Beartas Straitéiseach (SPCanna)	
CBS - Tithíocht	4
CBS - Forbairt Gheilleagrach & Fiontair	4
CBS - Pleanáil & Bonneagar Tacaíochta	4
CBS - Gníomhú Ar Son na hAeráide & Fuinneamh	5
CBS - Pobal, Caighdeán na Beatha & Cruthaíocht	4
Comhchoistí Póilíneachta/Fóram Póilíneachta Áitiúil (LPF	
Grúpa Stiúrtha JPC	2
LPF - Dún Dealgan	4 cinn, lena n-áirítear cruinniú poiblí
LPF - Droichead Átha	4 cinn, lena n-áirítear cruinniú poiblí
LPF - Baile Átha Fhirdhia	4 cinn, lena n-áirítear cruinniú poiblí
Coiste Iniúchóireachta	6

Cruinnithe Comhairle 2023

GNÍOMHAÍOCHTAÍ CBS, 2023

Bhí 4 chruinniú ag an gCoiste um Pobal & Caighdeán na Beatha & Beartas Straitéiseach Cruthaíochta in 2023. I measc na míreanna ar an gclár bhí straitéis Éire Ildánach (2023-2027), léargais ó "Dundalk Outcomers" maidir lena gcuid seirbhísí agus dioscúrsa le Ben Malone ar Chlár Uiscí na nÚdarás Áitiúil. Ina theannta sin, rinne ball den CPS Kayleigh Mulligan cur i láthair maidir leis an ról fíorluachmhar atá ag an obair dheonach i bpobail, arna chomhlánú le hionchur ó Chomhairle na nÓg Lú. Ag deireadh na bliana, rinne Amanda Brannigan cur i láthair ar "The Library is the Place," ina míníodh Straitéis Náisiúnta na Leabharlann Poiblí do 2023-2027.

Bhí 4 chruinniú CBS Tithíochta in 2023. I measc na míreanna ar an gclár bhí an Scéim Ceannaigh Áitreabh Inacmhainne, Spriocanna Seachadta Caipitil, Clár Seachadta Luathaithe, Scéim Tionóntaí in Situ, Plean Gníomhaíochta Seachadta Tithíochta, Athbhreithniú ar an Scéim Leithdháilte agus Nuashonrú ar Thithíocht do Chách.

Reáchtáladh 4 chruinniú den CBS um Fhorbairt Eacnamaíochta agus Tacaíocht Fiontraíochta in 2023 mar aon le roinnt cruinnithe breise chun cur leis an Dréachtphlean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail, agus chun é a fhaomhadh. I measc na míreanna ar an gclár oibre bhí: athbhreithniú ar an scéim Deontais d'Aghaidh Siopaí, Féile Solais Lú agus rannchuidiú le clár iomlán 'Nationwide' ar Rian Bia Mara Sárscéimhe Cois Muir Lú ar RTE, nuashonruithe ar Thacaíochtaí Gnó ar fáil ón Oifig Fiontair Áitiúil agus Forbairt Eacnamaíochta. Tugadh nuashonruithe freisin ar an Scéim Feabhsaithe Sráid-dreacha i Ó Méith a críochnaíodh le linn 2023. Bhí cur i láthair freisin ón gComhairleoir Geilleagair Oíche nuacheaptha do Dhroichead Átha.

Tionóladh ceithre chruinniú den CBS um Pleanáil & Tacaíocht Bonneagair in 2023. I measc na míreanna ar an gclár bhí nuashonruithe ar stádas na bPleananna Limistéir Áitiúil do Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha araon, cur i láthair ar an Scéim Roinnte Rothar agus páipéar oibre a fhorbairt ar athbhreithniú ar na Limistéir Chaomhantais Ailtireachta agus ar Struchtúir Chosanta laistigh den Chontae.

Reáchtáladh 5 chruinniú den CBS um Ghníomhaíocht Aeráide & Fuinnimh in 2023. I measc na míreanna ar an gclár bhí Plean Gníomhaíochta Aeráide Chomhairle Contae Lú, Gairdíní Pobail agus Cuibhrinn, Ciste um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide agus Athbhreithniú ar Phlean Oibre an CBS.

Thug roinnt aoichainteoirí cur i láthair ag cruinnithe i rith na bliana - Una Fitzgerald, Oifig Pleanála Bainistíochta Dramhaíola an Réigiúin Thoir-Lár Tíre, cur i láthair ar an Dréachtphlean Náisiúnta um Bainistiú Dramhaíola ag cruinniú na Bealtaine.

Mar chuid den athbhreithniú ar Phlean Oibre an CBS, d'fhreastail Meabh O'Hagan ó Theagasc ar chruinniú mhí Mheán Fómhair agus thug sé cur i láthair ar an gClár Comhairleach Cuaille Eolais inar leagadh amach an chaoi ar comhpháirtíocht chomhoibritheach é an clár seo idir feirmeoirí, tionscail agus gníomhaireachtaí stáit ag obair le chéile do ghníomhaíocht aeráide.

Pléadh an Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide go mion ag cruinniú na Samhna agus cuireadh ar aghaidh é ina dhiaidh sin lena ghlacadh ag cruinniú iomlán na Comhairle i Feabhra 2024.

SEIRBHÍSÍ DO CHUSTAIMÉIRÍ 2023
SRACFHÉACHAINT

158,675 IDIRGHNÍOMHAÍOCHT
LE CUSTAIMÉIRÍ LENA N-ÁIRÍTEAR
R-PHOIST, GLAONNA AGUS
FIOSRUITHE AG CUNTAIR POIBLÍ

FREAGRAÍODH **7,811**
RÍOMHPHOST,
SIN 72, AR AN MEÁN,
IN AGHAIDH AN LAE

57,972 CUSTAIMÉIR A TUGADH CÚNAMH **DÓIBH**
AG AN gCUNTAR POIBLÍ

FREAGRAÍODH **82,892 GLAO GUTHÁIN,**
SIN 366, AR AN MEÁN, IN AGHAIDH AN LAE

Dámhachtainí Cathartha agus Imeachtaí Cathartha

Bronntar Gradaim Cathartha Bhaile Átha Fhirdhia, Dámhachtainí Cathartha Dhún Dealgan agus Dámhachtainí Mhéara Dhroichead Átha go bliantúil mar aitheantas ar an obair iontach a dhéanann daoine aonair agus eagraíochtaí don phobal i gContae Lú. Ainmníonn ionadaí áitiúil faighteoirí na ngradam as a dtiomantas, a n-éachtaí agus a rannchuidiú le saol an phobail agus spóirt ag leibhéil áitiúla, náisiúnta agus idirnáisiúnta araon.

Reáchtáladh trí shearmanas Bliantúil Dámhachtainí Cathartha in 2023. Bhronn an Méara Michelle Hall, Gradaim an Mhéara 2023 ar Cheantar Buirge Dhroichead Átha i nDánlann Highlanes, Droichead Átha. Bhronn an Comhairleoir Dolores Minogue, Cathaoirleach Cheantar Bardasach Bhaile Átha Fhirdhia Gradaim Chathartha Bhaile Átha Fhirdhia in Oifigí Cathartha Bhaile Átha Fhirdhia, agus bhronn Cathaoirleach Cheantar Bardasach Dhún Dealgan, an Comhairleoir Kevin Meenan Gradaim Chathartha Dhún Dealgan i bhforhalla Halla an Chontae, Dún Dealgan.

Tá faighteoirí na ndámhachtainí liostaithe ar ár suíomh gréasáin https://www.louthcoco.ie/en/louth_county_council/civic-awards/

Gradaim Chathartha Bhaile Átha Fhirdhia

Gradaim Mhéara Dhroichead Átha

Dámhachtainí MD Dhún Dealgan

huidigh Comhairle Contae Lú le searmanais eile i rith na bliana freisin lena n-áirítear bláthfhleasc a leagan ag an Leacht Cuimhneacháin an 11 Samhain 2023 agus cuimhneachán bliantúil i gcuimhne Halpin & Moran a tharla an 13 Feabhra 2023.

An Leacht Cuimhneacháin

Tá miondealú thíos ar na costais a chaith Comhairle Contae Lú ar dhámhachtainí cathartha:

Imeachtaí 2023	Costas
Gradaim Chathartha Bhaile Átha Fhirdhia	€718.90
Duaiseanna Cathartha Dhún Dealgan	€1,216.40
Cuimhneachán Halpin Moran	€200.00
Gradaim Mhéara Dhroichead Átha	€1,602.70
Cuimhneachán Dhomhnach Cuimhneacháin	€802.48
Iomlán	**€4,540.48**

Gníomhú ar son na hAeráide

PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA AR SON NA hAERÁIDE AN ÚDARÁIS ÁITIÚIL

Ba é príomhfhócas na Foirne um Ghníomhú ar son na hAeráide le linn 2023 ná plean gníomhaíochta ar son na haeráide a ullmhú do Lú. I mí Feabhra 2023, thug an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide treoir do gach Údarás Áitiúil in Éirinn tús a chur le plean gníomhaíochta aeráide a dhréachtú. I gcaitheamh na bliana d'ullmhaigh an fhoireann um Ghníomhú ar son na hAeráide, de réir threoirlínte an Aire, sraith doiciméad chun eolas a chur ar fáil don phróiseas chun an plean a dhréachtú. Áiríodh orthu sin fardal um Astuithe Bunlíne do Chontae Lú agus measúnú riosca aeráide. Sular thosaíodh ar an bplean a scríobh, reáchtáladh comhairliúchán poiblí Réamh-Dhréachta. Táirgeadh dréachtphlean, agus chuaigh sé sin trí phróiseas reachtúil comhairliúcháin idir 22 Samhain agus 20 Nollaig. Mar chuid den chomhairliúchán sin, reáchtáladh imeacht faisnéise um thráthnóna i ngach ceann de na leabharlanna ar fud an chontae. Fuarthas 26 aighneacht san iomlán le linn na tréimhse comhairliúcháin.

Gníomhú ar son na hAeráide: Clúdach Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide CCL

Gníomhú ar son na hAeráide: Fiona Lennon, Oifigeach um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide, Rory Sheehan, Comhordaitheoir um Ghníomhú ar son na hAeráide. Ócáid faisnéise poiblí i Leabharlann Dhroichead Átha don chomhairliúchán poiblí um Ghníomhú ar son na hAeráide

MISEAN AN AE, OIRIÚNÚ DON ATHRÚ AERÁIDE

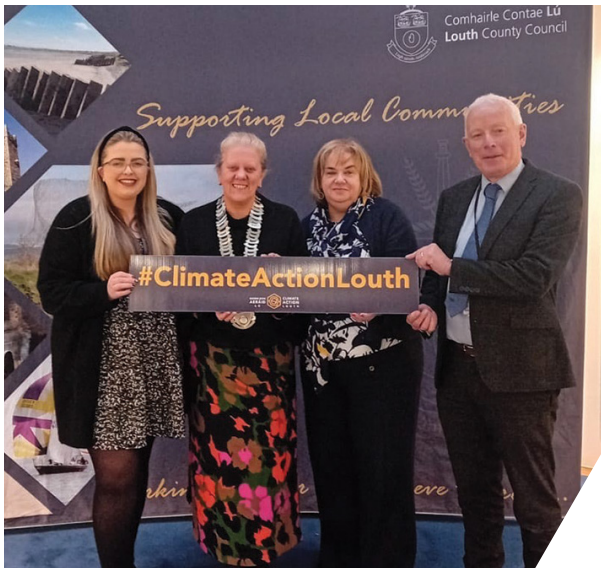
I rith 2023, lean Comhairle Contae Lú ag plé le Misean an AE, oiriúnú don Athrú Aeráide. D'fhreastail an Fhoireann um Ghníomhú ar son na hAeráide i gComhairle Contae Lú ar roinnt imeachtaí oiliúna ar líne, lena n-áirítear imeacht seolta an Mhisin agus an fóram misean bliantúil. Rinne an Fhoireann um Ghníomhú ar son na hAeráide iarratas ar phacáiste cúnaimh theicniúil agus bronnadh an pacáiste sin orthu, arna sheachadadh ag rialtas an AE. Tá an cúnamh seo le tosú in Earrach 2024.

STRAITÉIS UM OIRIÚNÚ AERÁIDE CHOMHAIRLE CONTAE LÚ

Críochnaíodh an tuarascáil deiridh chuig an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide i gcoinne na spriocanna laistigh de Straitéis um Oiriúnú Aeráide Chomhairle Contae Lú. Tugadh an straitéis chun críche go foirmiúil in 2023 agus tá Plean Gníomhaíochta Lú ar son na hAeráide, 2024-2029 le cur ina háit.

CISTE UM GHNÍOMHÚ POBAIL AR SON NA hAERÁIDE

Le linn 2023, chuir Comhairle Contae Lú tús le hobair ar sheachadadh an chiste aeráide pobail. Bronnadh €604,000 ar CCL le dáileadh ar phobail ar fud an chontae le haghaidh tionscadal gníomhaíochta aeráide díreach. Cuireadh tús leis an obair seo le Oifigeach um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide a earcú. I mí an Mheithimh, reáchtáladh sraith imeachtaí faisnéise ar líne maidir le gach téama sa chiste chun cabhrú le pobail a bheith réidh le hiarratas a chur isteach. Thug an t-oifigeach um ghníomhú pobail ar son na haeráide cuairt ar agus bhuail sé le roinnt grúpaí pobail, ar líne agus duine le duine araon, chun tionscadail ionchasacha a phlé. Osclaíodh léirithe spéise i mí na Nollag agus táthar ag súil go ndéanfar an maoiniú a dháileadh níos déanaí in 2024.

Fiona Lennon, Oifigeach Ciste um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide, An Clr Paula Butterly, Cathaoirleach Chomhairle Contae Lú, Joe McGuinness, Stiúrthóir Forbartha Eagrúcháin. Seoladh an Chiste um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide

OIFIGEACH BITHÉAGSÚLACHTA

Chuir an Fhoireann um Ghníomhú ar son na hAeráide i gComhairle Contae Lú fáilte roimh bhall nua agus roimh ról nua san údarás áitiúil, is é sin le rá oifigeach bithéagsúlachta. Thosaigh siad ar an obair i mí Dheireadh Fómhair. Déantar Clár Oifigeach Bithéagsúlachta na nÚdarás Áitiúil a sheachadadh i gcomhpháirtíocht leis an gComhairle Oidhreachta.

An Chomhairle Oidhreachta
The Heritage Council

Virginia Teehan, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, An Chomhairle Oidhreachta, an tAire Helen Hanratty Oifigeach Bithéagsúlachta an CCL, Brendan McSherry Oifigeach Oidhreachta an CCL, an Dr Martina Moloney, Cathaoirleach Bhord na Comhairle Oidhreachta. Imeacht oiliúna Oifigeach Bithéagsúlachta

FOR-ROCHTAIN AERÁIDE

Reáchtáil an Fhoireann um Ghníomhú ar son na hAeráide agus Foireann na Leabharlainne comórtas saothair ealaíne do pháistí chun béim a chur ar Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na NA. Bhí sé oscailte do leanaí scoile ar fud an chontae.

Chuir baill den fhoireann Aeráide agus Bithéagsúlachta imeachtaí rannpháirtíochta poiblí ar siúl le linn Fhéile Eolaíochta Lú.

Helen Hanratty, Oifigeach Bithéagsúlachta, Fiona Lennon, Oifigeach um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide. Féile Eolaíochta Lú i mBaile Átha Fhirdhia

Fuinneamh & Áiseanna

ÉIFEACHTACHT FUINNIMH FEABHSAITHE FAOI 48%

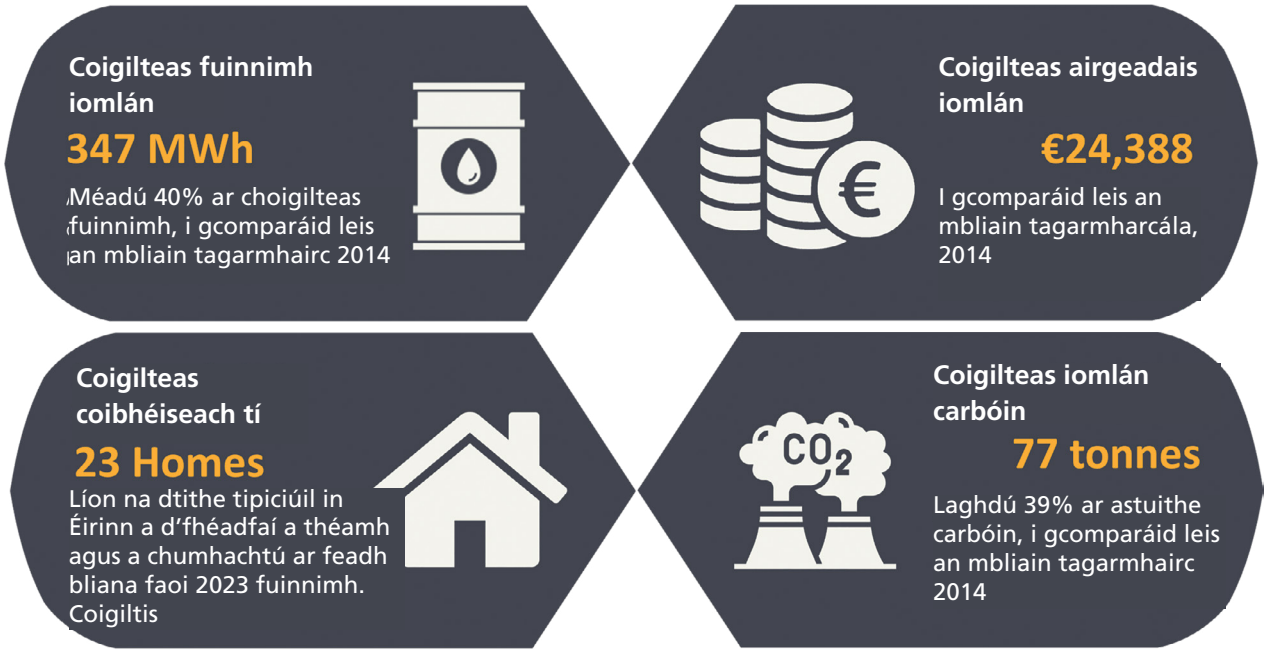
CÓRAS BAINISTÍOCHTA FUINNIMH

Tá Comhairle Contae Lú tiomanta dá n-oibleagáidí dlíthiúla a chomhlíonadh agus déanann siad a dícheall ceannaireacht a thabhairt le dea-shampla. I gcomparáid lena bonnlíne éifeachtúlachta fuinnimh, ***tá laghdú beagnach 46% tagtha ar úsáid fuinnimh Chomhairle Contae Lú, de réir "Tuarascáil Bhliantúil 2023 an SEAI ar Fheidhmíocht Fuinnimh na hEarnála Poiblí".*** Sin í an tuarascáil is déanaí dá leithéid ag an SEAI.

Úsáideann Comhairle Contae Lú ISO 50001 mar thagarmharc chun a éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú agus chun astuithe carbóin a laghdú. Is Caighdeán Idirnáisiúnta é ISO 50001 chun córais agus próisis a bhunú atá riachtanach chun feidhmíocht fuinnimh a fheabhsú go leanúnach (lena n-áirítear éifeachtúlacht agus tomhaltas fuinnimh). Tá cur i bhfeidhm an chaighdeáin seo ina thiománaí do Chomhairle Contae Lú chun a chinntiú go laghdófar astuithe gáis cheaptha teasa, costas fuinnimh agus tionchair chomhshaoil eile, trí bhainistíocht chórasach ar fhuinneamh.

Deimhníodh Comhairle Contae Lú roimhe seo faoi ISO 50001: 2018 don tréimhse 2021 – Feabhra 2023. D'éirigh leis an gComhairle deimhniú a Córas Bainistíochta Fuinnimh (ENMS) a choinneáil in 2023, ar feadh timthrialla 3 bliana eile (2024 – 2026). Is é sin an tríú timthriall deimhnithe dá leithéid le bheith ag Comhairle Contae Lú.

Tá Naonúr Úsáideoirí Suntasacha Fuinnimh (SEUanna) freagrach as thart ar 70% d'úsáid fuinnimh na Comhairle (amhail deireadh 2022). Roimhe sin bhain ceithre SEU úsáid as an gcuid sin den fhuinneamh, mar sin tá laghdú tagtha ar úsáid fuinnimh na n-úsáideoirí sin agus tá naonúr úsáideoir fuinnimh ag teastáil don 70% céanna anois. Is iad Úsáideoirí

Taispeántais ghrafacha Ag Méadú ar Éifeachtúlacht Fuinnimh ag Halla an Bhaile Dhún Dealgan

Suntasacha Fuinnimh na Comhairle ná Soilse Poiblí, Halla an Chontae, Halla an Bhaile Dhún Dealgan, Flít Iompair na Comhairle, Stáisiún Dóiteáin Dhún Dealgan, agus Stáisiún Dóiteáin Dhroichead Átha, Leabharlann an Chontae, Iarsmalann an Chontae agus Foirgnimh Chartlainne an Chontae.

ÚSÁID FUINNIMH A LAGHDÚ & FEASACHT FUINNIMH A CHUR CHUN CINN

COMHPHÁIRTÍOCHT LE OOP AS AN GCLÁR DÁ GCUID UM AN GCUMHACHT A BHARRFHEABHSÚ AG AN OBAIR

Ghlac Comhairle Contae Lú páirt i Clár an OOP um an gCumhacht A Bharrfheabhsú ag An Obair arís in 2023. Is feachtas rathúil um athrú iompair d'fhoirgnimh phoiblí é an clár náisiúnta sin. Glacann Comhairle Contae Lú páirt trí 2 fhoirgneamh a chuimsiú – Halla an Bhaile Dhún Dealgan agus Halla an Chontae, chun cabhrú leis an gComhairle úsáid fuinnimh ann a bhainistiú agus a fheabhsú.

Tá laghdú 40% tagtha ar ídiú fuinnimh Halla an Bhaile, Dún Dealgan, **agus tá laghdú 77 tonna ar Astuithe Dé-ocsaíd Charbóin** (i gcomparáid leis an mbliain Tagarmharcála 2014). Gineadh **coigilteas airgeadais de €24,388 dá réir.**

.

Ghlac **Halla an Chontae** páirt sa chlár Cumhacht A Bharrfheabhsú ag An Obair siar in 2016. Ó shin i leith, tá coigilteas suntasach bainte amach ó thaobh fuinnimh, astuithe carbóin agus costais airgeadaíochta mar thoradh ar na tionscnaimh a cuireadh i bhfeidhm, rud a léirigh rath iontach an chláir laistigh den fhoirgneamh seo.

Is ionann coigilteas fuinnimh le 12 mhí anuas agus…

308,001

…míle arna dtiomáint i gnáth-charranna teaghlaigh.

Taispeántas grafach Coigiltis Fuinnimh ag Halla an Chontae in 2023

Taispeántas grafach Coigiltis Fuinnimh ag Halla an Chontae in 2023

FEASACHT FUINNIMH - CUR CHUN CINN AGUS IMEACHTAÍ

Tá Comhairle Contae Lú chun tosaigh maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, mar chuid den fheachtas den Rialtas ***Laghdaigh d'Úsáid.***

Le linn 2023, chuir Foireann Fuinnimh Chomhairle Contae Lú gníomhartha rialta coigilte fuinnimh chun cinn le go ndéanfadh gach fostaí de chuid na comhairle ag an obair. Cuireadh eolas ar fáil, trí **fheachtas póstaer éifeachtach ar smaointe chun coigilteas fuinnimh a bhaint amach sa bhaile agus san oifig araon.** Cuireann sé sin le rannpháirtíocht na Comhairle i gclár athraithe iompraíochta an OOP 'Cumhacht A Bharrfheabhsú ag An Obair'. Ina theannta sin, chuir an Chomhairle leideanna fuinnimh ar fáil ar na meáin shóisialta i rith na bliana.

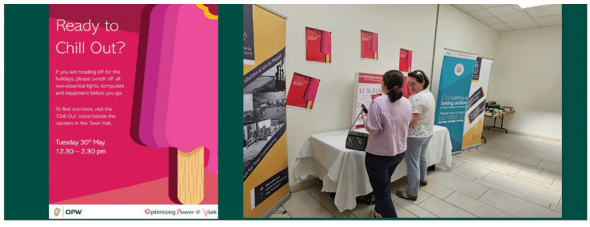
Chun eolas a roinnt agus rannpháirtíocht na foirne i leith coigiltis fuinnimh a spreagadh, choinnigh an Chomhairle Cuntas Ríomhphoist Fuinnimh. Bhí sé an-ghníomhach in 2023. Seoladh 47 ríomhphost chuig an bhfoireann lena n-áirítear moltaí seimineáir ábhartha, deireadh seachtaine saoire bainc agus feachtas múchadh fuinnimh na Nollag, leideanna míosúla fuinnimh agus faisnéis faoi shábháil fuinnimh. Úsáideadh an cuntas freisin le haghaidh moltaí ón bhfoireann maidir le feabhsúcháin a cheapann siad a d'fhéadfadh Comhairle Contae Lú a dhéanamh chun fuinneamh a shábháil agus fuarthas 7 ríomhphost ón bhfoireann ina leith sin in 2023.

Tá oiliúint fuinnimh leanúnach riachtanach chun cur ar chumas na foirne an teachtaireacht faoi chaomhnú fuinnimh a scaipeadh go héifeachtach. I mbliana leagadh béim ar rannpháirtíocht láidir le Córais Bhainistíochta Foirgnimh (BMS). Mar chomhlánú air sin, cuireadh tionscnaimh éagsúla foirne i bhfeidhm chun feasacht agus éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn, lena n-áirítear Laethanta Feasachta ar Fhuinneamh, Clinicí Fuinnimh, an feachtas Spot the Dot – TRV, agus an Lá Chill Out Day. Leis na gníomhaíochtaí seo, curtha le chéile, cothaíodh cultúr caomhnaithe fuinnimh, rud a chuir ar chumas daoine aonair cinntí eolasacha a dhéanamh chun a lorg carbóin agus a n-ídiú fuinnimh a laghdú, sa bhaile agus san ionad oibre araon.

Tionscnaimh fuinnimh 2023 – Contae

Tionscnaimh fuinnimh 2023 – Halla an Bhaile

D'fhreastail fostaithe ar chlinicí fuinnimh aonair le saineolaithe ina raibh cainteanna 10 nóiméad am tae, chun a mbillí fóntais a phlé agus chun comhairle shaincheaptha a fháil maidir le fuinneamh a chaomhnú sa bhaile agus san ionad oibre, rud a laghdódh a lorg carbóin, a n-ídiú fuinnimh agus costais ghaolmhara.

An Tionscadal Varcities (H2020 - Maoinithe)

Ó Mheán Fómhair 2020, tá Comhairle Cathrach Lú ina comhpháirtí sa tionscadal VARCITIES atá maoinithe ag an AE, a bhfuil sé mar aidhm aige smaointe físeacha a chur chun feidhme agus samhlacha inbhuanaithe a bhunú chun sláinte agus folláine na saoránach i gcathracha a mhéadú: leanaí, daoine óga, meánaosta, agus daoine scothaosta. Tá an tionscadal seo á chur i bhfeidhm ag cuibhreannas de 25 eagraíocht, lena n-áirítear 7 dtionscadal píolótach, faoi stiúir Ollscoil Theicniúil na Créite. Laistigh de limistéar clóis na Leabharlainne Contae/Ceathrú an Mhúsaeim i nDún Dealgan, tacóidh VARCITIES le cur i bhfeidhm Píolótach lena gcuimseofar trí Réiteach Físeacha mar chuid d'athghiniúint an cheantair, a bheidh mar aidhm aige limistéar glas éagsúil, inrochtana, sábháilte, cuimsitheach agus ardchaighdeáin a chruthú is limistéar a mhéadóidh an fholláine agus an tsláinte agus a sheachadfaidh dáileadh cothrom na dtairbhí gaolmhara.

VS1: Cochall Foghlama Dhún Dealgan; Cochall Foghlama Allamuigh a Chruthú idir Leabharlann Dhún Dealgan agus Ceathrú an Mhúsaeim chun na teicneolaíochtaí is nuaí a thaispeáint agus chun feidhmeanna comhroinnte a óstáil

Stáisiúin Rothar Nua agus Stáisiúin Rothar Braiteoirí

Cochall Foghlama Allamuigh a Chruthú idir Leabharlann Dhún Dealgan agus Ceathrú an Mhúsaeim chun na teicneolaíochtaí is nuaí a thaispeáint agus chun feidhmeanna comhroinnte a óstáil

CATHAIR PHÍOLÓTACH DHÚN DEALGAN, 2023

Imscaradh braiteoirí i nDún Dealgan Meán Fómhair 2023

I laethanta deiridh an tSamhraidh 2023, chuir Comhairle Contae Lú a gcuid braiteoirí VARCITIES isteach ar a láithreán píolótach i nDún Dealgan. Is é cuspóir na mbraiteoirí seo ná sonraí fíor-ama a sholáthar le haghaidh ardán sláinte agus folláine atá á chruthú ag ár gcomhpháirtí Varcities IES don cheantar. Cabhróidh an t-ardán seo leis an gComhairle roghanna eolasacha níos fearr a dhéanamh trí sonraí fíor-ama a úsáid

Áirítear ar na braiteoirí:

- 1 LoRaWAN le haghaidh prótacal cumarsáide agus ailtireacht chórais an líonra agus cumarsáid leis an Ardán Sláinte & Folláine
- Áiritheoirí daoine agus rothair suite go straitéiseach ag geataí tosaigh agus cúil an tsuímh ar thaobh beannach na leabharlainne agus feadh an chlóis chun iarracht a dhéanamh uimhreacha a ghabháil ag baint úsáide as limistéar an láithreáin phíolótach iarbhír
- 1 Monatóireacht ar Chaighdeán an Aeir a thomhaiseann teocht, bogthaise choibhneasta, VOCanna, brú Baraiméadrach, CO2, Ocsaigin, Ábhar cáithníneach, PM1, 2.5, 4, 10 agus 1 Monatóir uisce báistí
- 1 Bata Torainn agus Braite chun monatóireacht a dhéanamh ar thorann sa cheantar
- Le bogearraí nua le haghaidh na bpainéal gréine atá ann faoi láthair cuirfear ar chumas na gcuairteoirí an fuinneamh a ghinfidh siad a fheiceáil, lena spreagfar réitigh fuinnimh inbhuanaithe sa cheantar.

OIBREACHA TÓGÁLA CUIREADH TÚS LEO I SAMHAIN

Tar éis Próiseas Comhairliúcháin Phoiblí agus Cead Pleanála a cheadú, chuir conraitheoirí tús go hoifigiúil le hobair ar shuíomh píolótach Dhún Dealgan sa chéad seachtain de Shamhain, 2023. Tá go leor oibreacha lasmuigh den láthair ar siúl ach tá an príomhstruchtúr a bhaineann leis an gcochall foghlama faoi lánseol, agus tá na hoibreacha le bheith críochnaithe i lár 2024.

FÉILE EOLAÍOCHTA LÚ SAMHAIN 2023

D'eagraigh Comhairle Contae Lú, comhpháirtí VARCITIES atá freagrach as láithreán píolótach Dhún Dealgan, gníomhaíocht chultúrtha mar chuid d'Fhéile Eolaíochta Lú ar 16 Samhain. Reáchtáladh an ócáid i Leabharlann Dhún Dealgan, in aice láimhe le suíomh píolótach VARCITIES. Chuir an fhoireann phíolótach na trí Réiteach Fhíseacha i láthair agus míníonn siad conas a chuirfidh siad le sláinte agus folláine a mhéadú sa cheantar. Bhí ár gcomhpháirtí Teicniúil Dartek ó Mhálta i láthair freisin chun taispeántas den GoNature Game a stiúradh, eispéireas VR ina léirítear an suíomh píolótach. Tháinig mic léinn ó Dhún Dealgann, Ó Fiaich, Ionadaithe Tofa agus daoine den phobal go léir chomh maith agus bhí a dtuairimí acu faoi fhorbairt an chluiche AR atá á fhorbairt dár suíomh Leabharlainne, mar chuid den tionscadal. Bhí an t-aiseolas iontach agus bhí an-spraoi ag gach duine.

LEAN dul chun cinn VARCITIES agus Chomhairle Contae Lú ar

- Láithreán Gréasáin: https://www.varcities.eu/
- Leathanach Facebook: https://www.facebook.com/VARCITIES
- Instragram: https://www.instagram.com/eu.varcities/
- Twitter: https://twitter.com/VARCITIES1
- LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/69730315/
- Eisíodh físeán ina gcuirtear an tionscadal i láthair: https://www.youtube.com/watch?v=CuF0nYgllTs

TIONSCADAL STÓRÁIL FUINNIMH GENCOMM INTERREG TIONSCADAL STÓRÁIL FUINNIMH GENCOMM INTERREG - AG GINIÚINT POBAIL ATÁ SLÁN Ó THAOBH FUINNIMH DE

Athchóiriú ar Chúpóla Oifig Shráid an Aonaigh Dhroichead Átha

In 2023, thug an Chomhairle athchóiriú ar an gCúpóla ag Sráid an Aonaigh, Droichead Átha, chun críche. Áiríodh leis sin athchóiriú ar an eite aimsire a thaispeánann siombailí ó úsáid an fhoirgnimh mar chuid de Mhargadh Arbhair Dhroichead Átha.

Dearadh agus tógadh foirgneamh Shráid an Aonaigh mar mhalartú arbhair (agus Halla an Bhaile Dhún Dealgan freisin). San eite gaoithe, cuimsítear cruthanna éagsúla ina dtugtar an fheidhm bhunaidh sin in iúl. Ar bharr an eite gaoithe tá an réalt agus an chorrán - Suaitheantas Dhroichead Átha, ar bharr phunann cruithneachta, a sheasann ar chrann. Ar thaobh amháin den phunann cruithneachta tá, ón mbarr, corrán (chun arbhar a bhaint), sluasaid, spád, forc féir agus súiste arbhair, nó sin an rud is dóchúla atá ann.

Measann an Fardal Náisiúnta d'Oidhreacht Ailtireachta go bhfuil tábhacht náisiúnta ag baint leis an bhfoirgneamh agus cuireann sé síos air mar 'larmhargadh cloiche scoite ilbhá aon urláir agus dhá stór, dar dáta 1796, teach cúirte curtha leis c. 1850, in úsáid anois mar oifigí…. Bhí an margadh arbhair mar an t-aonach don bhaile agus athraíodh é níos déanaí nuair a cuireadh isteach an teach cúirte i lár an naoú haois déag. D'aistríodh Bardas Buirge Dhroichead Átha go margadh an arbhair sa bhliain 1899.

Ba ócáid shuntasach é comhdháil dheiridh an tionscadail GenComm, a reáchtáladh ag an Met i mBéal Feirste an 31 Bealtaine, 2023, san iarracht chomhchoiteann aghaidh a thabhairt ar dhúshláin inbhuanaitheachta fuinnimh ar fud Oirthuaisceart na hEorpa. Seasann GenComm, atá ina chroílár, mar theist ar chumhacht claochlaitheach an táirgthe agus na stórála hidrigine in-athnuaite, le béim ar phobail iargúlta sa réigiún.

Bhí ról ag Comhairle Contae Lú, mar chomhpháirtí comhlach mór le rá, san iarracht seo agus ba mhór an onóir cuireadh a fháil chun caint ag an gcomhdháil. Chuidigh ranníocaíochtaí luachmhara CCL le rath an tionscadail a thiomáint, lenar leagadh béim ar ár dtiomantas do réitigh fuinnimh inbhuanaithe a chur chun cinn.

Trí spiorad comhoibritheach GenComm agus ceannaireacht fhíseach, tá suntas na hidrigineachta mar fhoinse fuinnimh inbhuanaithe léirithe. Le gach nuashonrú a roinntear ar shuíomh gréasáin an tionscadail, tugtar deis don saol mór an tionchar as cuimse atá ag rannpháirtíocht Chomhairle Contae Lú a fheiceáil, ag cruthú todhchaí ina mbeidh táirgeadh fuinnimh ina chatalaíoch d'fhás eacnamaíoch agus do chumhachtú pobail.

Tréidlianna

SÁBHÁILTEACHT BHIA

Cuireann Rannóg Tréidliachta Chomhairle Contae Lú, faoi Chomhaontú Seirbhíse le hÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, caighdeáin sábháilteachta bia i bhfeidhm san aon seamlas amháin agus sna ceithre mhonarcha próiseála feola déag atá faoina maoirsiú sa Chontae.

Go luath in 2023, cuireadh deireadh le formheas gléasra feola amháin, agus tá an gnó dúnta anois. Ionchúisíodh an t-úinéir go rathúil i gCúirt Chuarda Dhún Dealgan mar gheall ar lipéid ghóchumtha ar 135 bosca d'fheoil reoite, agus urghabh Comhairle Contae Lú iad go léir agus scrios siad iad.

I mí Iúil, thug toscaireacht ó Aireacht Talmhaíochta na hAlbáine, in éineacht leis an FSAI, cuairt ar sheamlas Martin Commins i mBaile Átha Fhirdhia mar chuid de thuras staidéir, agus fuair siad tacaíocht ó fhoireann Tréidliachta Chomhairle Contae Lú.

I mí na Samhna, bhí gnó próiseála feola neamhcheadaithe ag feidhmiú ó áitreabh sa Charraig Dhubh, Contae Lú, agus d'ordaigh oifigeach údaraithe de chuid Chomhairle Contae Lú faoi Acht an FSAI, 1998 é a dhúnadh le héifeacht láithreach.

RIALÚ & LEAS AINMHITHE

Is é 313 an líon iomlán madraí a chuaigh isteach sa phóna in 2023, sin méadú díreach 7% ó 2022 agus léiríodh leis sin an treocht náisiúnta ardaithe atá ann le roinnt blianta anuas.

Treocht eile le blianta beaga anuas is ea an líon madraí a ghéill úinéirí don phunt ar chúiseanna éagsúla, arb ionann iad agus 42% den iontógáil madraí faoi láthair, rud eile a thugann an úinéireacht madraí freagrach le fios.

Déanann ár bhfoireann cháilithe gach madra a thagann isteach sa phóna a díphéisteadh, a vacsaíniú agus a mheasúnú. Bhí micrishliseadh cheana féin ar thart ar 50% de na madraí a thagann isteach sa phunt, ach cuirteara slis ar mhadra ar bith nach bhfuil ag an bpóna ag an bpointe sin. Is ábhar misnigh freisin é an ráta iomlán athéilimh/athbhaile de 96%, agus 24% de na madraí seo á n-éileamh ar ais ag a n-úinéirí.

Seoladh leathanach Facebook Phóna Madraí Chomhairle Contae Lú san earrach 2023 agus chuir sé go mór le próifíl na heagraíochta agus chuidigh sé leis an bpróiseas athchóiríochta.

Tháinig méadú 3% ar dhíolacháin cheadúnas madraí in 2023 go 7,011 agus ceannaíodh thart ar 40% díobh siúd ar líne.

Eisíodh 195 Fógra Pionóis Sheasta in 2023 faoin Acht um Rialú Madraí, 1986-1992 a bhí cosúil leis an líon i ndáil le 2022, ag 201 ceann.

Tá líon na gcapall fós íseal agus urghabhadh 4 chapall in 2023 i gcomparáid le 3 cinn in 2022.

FLÍT UM RIALÚ AINMHITHE AGUS TOMHALTAS DÍOSAIL

Tá 2 veain leictreacha agus 1 jíp sa chabhlach, agus teastaíonn an jíp chun an bosca capaill a úsáid le haghaidh ghníomhaíochtaí rialaithe capall. Ba é an tomhaltas díosail do na 4 fheithicil i 2018 ná thart ar 2,800L in aghaidh na bliana. Anois, gan ach 1 fheithicil díosail i mbun feidhme, tá an tomhaltas díosail laghdaithe go dtí níos lú ná 250L i 2023, agus fágtar dá bharr go bhfuil laghdú 91% ar thomhaltas díosail ó 2018.

FAST TERMINALS

Acmhainní Daonna

Ba bhliain ghnóthach eile í 2023 do Acmhainní Daonna. Mar a tharla le roinnt blianta anuas, tharla gníomhaíocht shuntasach san Earcaíocht chun folúntais a íoslaghdú agus chun a chinntiú go líontar iad go tráthúil. Chuige sin, reáchtáladh 34 comórtas earcaíochta i rith na bliana, agus mar thoradh air sin tháinig 103 ball foirne nua isteach san eagraíocht, agus ceapadh 56 ball foirne reatha eile chuig poist nua sa Chomhairle.

Díríodh go háirithe in 2023 ar fholláine ár bhfoirne. Chun tacú leis sin, ceapadh Oifigeach Folláine Foirne, bunaíodh coiste um Fholláine Foirne, agus cuireadh roinnt tionscnamh i bhfeidhm.

Mar a tharla sna blianta roimhe seo, leag an Chomhairle béim shuntasach arís eile ar an uas-sciliú agus ar fhorbairt na bhfostaithe reatha. Leanann obair ár rannóg Oiliúna ag fás agus cuireadh 177 cúrsa oiliúna ar fáil in 2023, méadú de bhreis agus 20% ar an bhfigiúr do 2022.

Tháinig méadú arís eile in 2023 ar iarratais ar thacaíocht tríd an gClár Oiliúna agus Cúnaimh agus chuir 38 ball foirne tús le cúrsaí oideachais foirmeálta nua arna gcur ar fáil ag raon soláthraithe éagsúla. Leanadh den obair eile a dhéanann Acmhainní Daonna ar nós Pleanáil don Fhórsa Oibre, párolla agus tacaíocht d'fhostaithe freisin.

Comórtais	34
Ceapacháin nua foirne (nua-earcaithe)	103
Iomlán na gceapachán foirne	159
Scor/Éirí as	75
Líon na gCúrsaí Oiliúna a Reáchtáladh	177
Líon na Laethanta Oiliúna	1882
Líon na nIarratas Oiliúna agus Cúnaimh a Fuarthas	38

An Pobal

BALLRAÍOCHT AN CHOISTE FORBARTHA POBAIL ÁITIÚIL (LCDC) IN 2023

An Earnáil Phoiblí	
Comhairle Contae Lú	An Clr Liam Reily
Comhairle Contae Lú	An Clr Kevin Meenan
Comhairle Contae Lú	An Clr Eileen Tully
Comhairle Contae Lú	An Clr Dolores Minogue
Oifigeach do Chomhairle Contae Lú	Joan Martin (Cathaoirleach LCDC)
Oifigeach do Chomhairle Contae Lú	Niamh Dennehy
BOO Lú agus na Mí	Sadie Ward McDermott
RCS	Sharon Curran
FSS	Bridie Pepper

Earnáil Phríobháideach	
Comhpháirtíocht Leader Lú	Ciarán Reid
Leasanna Pobail & Deonacha	Alison Quail
Leasanna Pobail & Deonacha	Jasmine Mathew
Ionad Oibrithe Deonacha Lú	Olivia Conlon
An Lánpháirtíocht Shóisialta	Bernardine Quinn
An Lánpháirtíocht Shóisialta	Carol Murphy
Comhshaol	Lisa Doyle
Feirmeoireacht	John Carroll
Comhlachas Tráchtála Dhún Dealgan	Una McGoey
Comhlachas Tráchtála Dhroichead Átha	Steven Rice

COISTE FORBARTHA POBAIL ÁITIÚIL (LCDC) LÚ

In 2023 d'ullmhaigh Coiste Áitiúil Forbartha Pobail (LCDC) Lú an Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (LECP) sé bliana nua a chuimsíonn gníomhaíochtaí chun dul i ngleic le bochtaineacht agus míbhuntáiste, tacú le fiontraíocht, fostaíocht agus oiliúint, bonneagar pobail a fhorbairt agus forbairt eacnamaíoch a chur chun cinn. Thionóil LCDC Lú an chuid is mó de na cruinnithe míosúla in 2023 ar an ardán Zoom agus rinne sé maoirsiú ar an méid oibre seo a leanas arna riaradh agus arna éascú tríd an Oifig Sóisialta agus Pobail de chuid Chomhairle Contae Lú.

AN CLÁR UM CHUIMSIÚ SÓISIALTA AGUS UM GHNÍOMHAÍOCHTAÍ POBAIL (SICAP) 2018-2023

- In 2023, thacaigh SICAP le 84 grúpa pobail áitiúil agus chláraigh 1326 duine aonair
- Fuair 84 grúpa pobail tacaíochtaí forbartha, teicniúla agus forbartha acmhainne
- Fuair 24 Grúpa Pobail Áitiúil deontais agus fuair 2 Ghrúpa Pobail Áitiúil maoiniú le haghaidh 2 ghníomhaíocht cúnamh deontais. San iomlán riaradh 26 Deontas.
- 1326 duine aonair ag tabhairt faoin fhoghlaim feadh an tsaoil agus tacaíochtaí don mhargadh saothair
- Tacaíodh le 21 duine chun fostaíocht a fháil
- Chuir an Roinn Coimirce Sóisialaí tacaíocht ar fáil do 100 duine chun a ngnó féin a bhunú tríd an Scéim Liúntais Fiontraíochta um Fhilleadh ar Obair
- Fuair 151 duine deontais oideachais/oiliúna
- Fuair 23 duine deontais fiontraíochta
- Fuair 7 bhFiontar Sóisialta deontas fiontraíochta sóisialta

Comhionannas do Mhná

Céimithe Cúraim Shláinte

Céimithe Cosáin

Imeacht Folláine Pobail & Sábháilteachta

Clár Leader

Seoladh Clár LEADER 2014-2020 i gContae Lú i mí Feabhra 2017 agus buiséad tionscadail de €4.5 milliún le leithdháileadh ar thionscadail faoi na trí bheart seo a leanas;

- Forbairt Eacnamaíochta agus Fiontair agus Cruthú Fostaíochta
- An Lánpháirtíocht Shóisialta
- An Comhshaol Tuaithe

In 2021, d'fhógair an tAire Heather Humphreys Clár Idirthréimhseach LEADER ar fágadh go ndearnadh leithdháileadh de €1.8 milliún do Chontae Lú mar gheall air. Ba é cuspóir leis an maoiniú seo tacaíocht a sholáthar do thionscadail forbartha tuaithe, arna dtionscnamh ag an leibhéal áitiúil, chun ceantair thuaithe a athbheochan agus poist a chruthú.

Agus na cláir seo ag druidim chun deiridh in 2023, thug an RFTP faomhadh d'ath-leithdháileadh maoinithe ó roinnt díchimithe tionscadail sa Chontae. Bhí na díchimithe seo mar thoradh go príomha ar tearcchaiteachas tionscadail. Leithdháileadh maoiniú freisin do Thionscadail Bia LEADER ar fud na tíre agus bhí LCDC Lú i dteideal iarratas a dhéanamh. D'éirigh le tionscadal amháin faomhadh a fháil ón RFTP chun iarratas a dhéanamh ar an maoiniú speisialta seo faoi Thionscnamh Bia LEADER.

Áiríodh leis na héachtaí suntasacha a baineadh amach in 2023:

- Fuair ceithre Thionscadal litreacha tairisceana in 2023.
- Leithdháileadh maoiniú ar thionscadal amháin ón nGairm Náisiúnta ar Thionscadail Bhia. Dunany Flour an tionscadal agus leithdháileadh maoiniú de €57,599.00 air i mí na Nollag 2023.
- Bhronn an LCDC maoiniú ar thrí thionscadal eile in 2023, agus is iad sin Merci Beaucoup Cakes, Wakely Engineering agus Irish Sustainable Communities.

Is iad Forbairt Áitiúil Lú an Comhpháirtí Forfheidhmithe do Chlár LEADER agus fuair siad 19 Léiriú Suime ar Mhaoiniú in 2023. Is í Comhairle Contae Lú an Príomh-Chomhpháirtí Airgeadais don Chlár i gContae Lú agus déanann siad seiceálacha Airteagal 48 ar gach tionscadal agus éileamh.

Clár leader	Iomlán
Léirithe spéise faighte	19
Léirithe spéise incháilithe don mhaoiniú	19
Neamh-incháilithe don mhaoiniú	0
Conarthaí eisithe	4
Conarthaí bia eisithe	1
Éilimh próiseáilte	45
Éilimh íoctha	€1,433,389
MAOINIÚ LAG FAOFA, 2023	**€120,184.00**

IONAD ACMHAINNÍ TEAGHLAIGH REDEEMER

Leithdháileadh maoiniú €56,322.00 ar an Ionad Redeemer i nDún Dealgan, chun páirc MUGA i Diméin Cox a uasghrádú agus a athchóiriú. D'oscail an tAire Heather Humphreys an pháirc go hoifigiúil i mí na Samhna 2023..

Oscailt Oifigiúil ag an Aire Heather Humphries, Samhain 2023

SEID NA BHFEAR, TULAIGH ÁLAINN

Fuair Seid na bhFear, Tulach Álainn €29,821.00 faoin gClár LEADER chun a n-áitreabh i gCarrchlós Glen Emmets i dTulaigh Álainn, Contae Lú a uasghrádú agus a athchóiriú.

POBAIL NUÁLACHA

Tionscadal Comhoibrithe a bhí sa tionscadal seo idir Dún na nGall, Sligeach, Liatroim, Cabhán, Muineachán agus Lú. Is tionscadal oiliúna agus meantóireachta é Innovating Communities i réimse na Smaointeoireachta Deartha.

Ceapadh an tionscadal chun daoine áitiúla a chumasú chun obair le chéile agus aghaidh a thabhairt ar na dúshláin atá le tabhairt ina gceantair. Thug sé na huirlisí dóibh a theastaíonn chun a bpobail a fheabhsú tuilleadh ar fud na sé chontae seo.

I mí an Mhárta 2023, chuir na sé chontae sampla dá ngnóthachtálacha i láthair ar an Tionscadal Pobail Nuálaíoch. Reáchtáladh an Taispeántas Foghlama seo i mBaile na Lorgan os comhair lucht féachana de bhreis is 200 duine agus d'fhreastail an tAire Heather Humphreys air.

An tAire Heather Humphreys i gcuideachta le baill d'fhoireann Pobail Nuálaíocha Lú

LEADER 2023-2027

Mar chuid den phróiseas chun Straitéis Forbartha Áitiúil (LDS) a fhorbairt do Lú, tugadh faoi chomhairliúchán poiblí fairsing ar fud an chontae, inar úsáideadh trí phríomh-mhodheolaíocht do bhailiú sonraí. Bhí siad comhdhéanta de:

- Suirbhé ar líne a bhí ar fáil ar feadh ceithre seachtaine agus a bhí oscailte do dhaoine aonair, do ghrúpaí pobail, do ghnólachtaí agus d'eagraíochtaí le comhlánú.
- Ceithre chruinniú comhairliúcháin poiblí a reáchtáladh ar fud an chontae.

- Cruthaíodh dhá sheisiún grúpa fócais ar líne do Chomhaltaí Tofa, do chomhaltaí LCDC Lú chomh maith le baill de na CPSanna éagsúla.

Is iad seo a leanas na téamaí agus na fo-théamaí LEADER::

- **Forbairt Eacnamaíoch Agus Cruthú Fostaíochta**
  - An Geilleagar Glas
  - Éagsúlú Talmhaíochta
  - Turasóireacht & Caitheamh Aimsire Tuaithe
  - Forbairt Fiontraíochta
  - Táirgeadh Bia Tuaithe
  - Fiontair Shóisialta, Pobail & Comharchumainn

- **Bonneagar Tuaithe agus Cuimsiú Sóisialta**
  - Bonneagar Tuaithe
  - Seirbhísí Inrochtana
  - Nascacht Dhigiteach a Bharrfheabhsú
  - Óige na Tuaithe

- **Forbairt Inbhuanaithe agus Maolú agus Oiriúnú an Athraithe Aeráide**
  - Forbairt Inbhuanaithe an Chomhshaoil Comhshaol
  - Tógáil Acmhainne um Athrú Aeráide
  - Maolú agus Oiriúnú ar Athrú Aeráide

Chríochnaigh LCDC Lú a Straitéis Forbartha Áitiúil Lú (LDS) i mí Iúil 2023 a cuireadh faoi bhráid na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail ansin lena faomhadh. Rinne painéal neamhspleách measúnú ar an Straitéis thar ceann an DRCD agus fuair Lú deimhniú faofa ar 28 Samhain. Deimhníodh freisin gur faomhadh LCDC Lú, lena Chomhpháirtí Forfheidhmithe CLG um Fhorbairt Áitiúil Lú agus an Príomh-Chomhpháirtí Airgeadais Chomhairle Contae Lú, mar Ghrúpa Gníomhaíochta Áitiúil chun Clár LEADER 2023-2027 do Chontae Lú a sheachadadh.

Beidh an LDS mar an cnámh droma do sheachadadh an chéad chláir LEADER eile i gContae Lú.

Comhairliúchán Poiblí i nDún Dealgan i mBealtaine 2023

Comhairliúchán Poiblí i nDún Léire i mBealtaine 2023

Alison Quail, Cathaoirleach Choiste Forbartha Pobail Áitiúil Lú (lár) le Ciaran Reid, Príomhfheidhmeannach Fhorbairt Áitiúil Lú (Clé) agus Joe McGuinness, Stiúrthóir Seirbhísí agus Príomhoifigeach Choiste Forbartha Pobail Áitiúil Lú (Deis) ag síniú an Chláir Forbartha Tuaithe LEADER do 2023-2027

Tacaíocht Pobail

I rith na bliana 2023, leathnaigh an fhoireann tacaíochta pobail a tacaíocht agus a rannpháirtíocht le comhlachtaí éagsúla ar nós scoileanna, grúpaí pobail, cumainn áitritheoirí, coistí na mBailte Slachtmhara, agus earnálacha gnó.

Léirigh rannpháirtíocht ghníomhach i dtionscnaimh ar fud na tíre ar nós Mí Glantachán Náisiúnta an Earraigh i mí Aibreáin, Seachtain Náisiúnta na gCrann i mí an Mhárta, óstáil an Tascfhórsa um Bruscar Guma i mí Lúil, agus soláthar leanúnach trealaimh bailithe bruscair do ghrúpaí ar fud an chontae mar shampla, tiomantas na foirne do rannpháirtíocht pobail agus folláine comhshaoil a chothú.

In 2023, leathnaigh an fhoireann tacaíochta pobail a cúnamh do ghrúpaí éagsúla trí scéimeanna deontais bliantúla a chur i bhfeidhm chun cur i gcrích a gcuid tionscadal a éascú. Lean scéim tionscadail na mBailte Slachtmhara agus an scéim Deontais Taitneamhachta ag baint úsáid as próiseas éifeachtach iarratais ar líne. Go háirithe, chuimsigh na scéimeanna seo gníomhaíochtaí agus fachtóirí ualaithe breise a bhí dírithe ar chleachtais níos inbhuanaithe a spreagadh agus ar thionscadail atá neamhdhíobhálach don bhithéagsúlacht agus do phailneoirí a chothú. Ní hamháin gur thacaigh an cur chuige straitéiseach seo le tionscnaimh phobail ach bhí ról aige freisin i gcur chun cinn feasachta ar tábhacht ollmhór go dtéitear i ngleic leis an athrú aeráide.

Thug an Líonra Rannpháirtíochta Poiblí (LRP) faoi deara méadú suntasach ar bhallraíocht don tríú bliain as a chéile tar éis tabhairt isteach phróiseas iarratais ar líne na Scéime Taitneamhachta, a shainordaigh freagra maidir le ballraíocht PPN.

In 2022, tugadh isteach seisiún faisnéise úrnua ar líne agus leanadh ar aghaidh leis in 2023, rud a thug tacaíocht fhíorluachmhar do ghrúpaí Bailte Slachtmhara a bhí rannpháirteach i gcomórtas Náisiúnta na mBailte Slachtmhara. Mar chomhlánú air sin, thionóil cruinniú grúpa tacaíochta ionadaithe na mBailte Slachtmhara le hoifigigh shinsearacha, ag cruthú fóram do mhalartú tacaíochta agus comhairle chun cur le héifeachtúlacht na dtionscnamh pobail a thuilleadh.

Mar thoradh taitneamhach, tugadh onóir arís don phobal, do dhaoine aonair agus do na hearnálacha gnó ag an gcomórtas "Lú faoi Bhláth" in 2023. Rinne an t-imeacht ceiliúradh ar chomhiarrachtaí agus rannpháirtíocht na rannpháirtithe, ag taispeáint an spiorad bríomhar agus faoi bhláth laistigh den phobal.

Imeacht Ghlantacháin an Earraigh Phobal ar Aire Chuaille

Bhí buaic an cheiliúrtha seo ar siúl ag searmanas bronnta a reáchtáladh i gCaisleán Bellingham ar áit ghleoite í i mí Dheireadh Fómhair. Chun freastal ar roghanna nua-aimseartha, cuireadh an rogha ar fáil d'iontrálaithe a bheith rannpháirteach trí na modhanna traidisiúnta agus trí thairseach ar líne araon, chun inrochtaineacht agus cuimsitheacht a chinntiú. D'éirigh thar barr leis an imeacht, ag aithint agus ag moladh comhiarrachtaí na rannpháirtithe chun pobal bríomhar faoi bhláth a chothú i Lú. D'éirigh go hiontach leis an ócáid.

Bronnann Eanna Ní Lamhna Gradaim Ranníocaíochta Speisialta ar Helen Byrne, Bailte Slachtmhara Dhún Dealgan ag Searmanas Gradaim "Lú faoi Bhláth"

Bhí láithreacht suntasach ag Comhairle Contae Lú sa chomórtas Mórtas Áite i mbliana trí iarrachtaí inmholta "Tacaíocht Cheantar Dhroichead Átha do Dhaoine Scothaosta" agus "Outcomers Dundalk." D'éirigh thar barr leis an dá thionscadal, rud a d'fhág tionchar dearfach ar na moltóirí a thug cuairt ar gach tionscnamh i mí Mheán Fómhair.

Tréaslaítear go speisialta le "Tacaíocht Cheantar Dhroichead Átha do Dhaoine Scothaosta," a bhain bailchríoch ar an bpóidiam tríd an gcéad áit a bhaint amach sa chatagóir tionscnamh Aoisbhách. Séalaíodh an t-aitheantas le gradam a bronnadh ag an ócáid

Tacaíocht Cheantair Dhroichead Átha 4 Daoine Scothaosta ag fáil a ngradam ag searmanas bronnta Mórtas Áite, in Ard Mhacha

Gala a reáchtáladh ar an 10 Samhain, 2023, in Ard Mhacha. San éacht seo léirítear an dúthracht agus an tionchar dearfach atá ag na tionscnaimh seo ar an bpobal.

Sa scoilbhliain 2022/2023, d'éirigh go hiontach le clár na Scoileanna Glasa i gContae Lú, agus bronnadh 14 bhratach san iomlán. Go háirithe, bhí an clár mar chomhartha ar ais ar mheasúnuithe ar an láthair, forbairt dhearfach a d'éascaigh agus a thacaigh an fhoireann tacaíochta pobail i rith na bliana. Léiríonn an éacht seo tiomantas na scoileanna i gContae Lú d'inbhuanaitheacht comhshaoil agus an ról luachmhar atá ag clár na Scoileanna Glasa i gcothú cleachtais éicea-chairdiúla laistigh den phobal oideachais.

In 2024, tá ár dtiomantas do ghníomhú ar son na haeráide lárnach i gcónaí do na cláir ar fad a ndéanaimid, ag léiriú dea-chleachtais ar fud na n-earnálacha a gcabhraímid leo faoi láthair. Cuirfear béim ar leith ar rannpháirtíocht chuimsitheach a thabhairt do phobail i ngach gné den chlár aeráide, ag tabhairt tosaíochta do ghníomhaíochtaí díreacha is féidir le pobail a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar a dtimpeallachtaí áitiúla agus iad a fheabhsú.

Cuimseoidh clár na bliana atá le teacht na tosaíochtaí seo agus ag an am céanna síneadh a chur le tacaíocht leanúnach trí chúnamh deontais agus cineálacha éagsúla cúnaimh do Chumainn Chónaitheoirí, Bailte Slachtmhara, Grúpaí Pobail, Scoileanna agus Gnó.

Áirítear leis an ngealltanas leanúnach seo rochtain a éascú ar raon scéimeanna maoinithe áitiúla agus náisiúnta atá dírithe ar inbhuanaitheacht agus tionscnaimh chomhshaoil a chothú laistigh de na pobail seo.

M.sh: CLÁR, Scéim Athnuachana Bailte & Sráidbhailte, Scéim Beart Éadálacha Foirgneamh Bailte & Sráidbhailte, Scéim Infrastruchtúir Caitheamh Aimsire Lasmuigh, Clár Líonra Coiscthe na nÚdarás Áitiúil, Scéim Feasachta Frithbhruscair & Frithghraifítí agus an tionscnamh Frithdhumpála.

TRÁNNA BRATACH GORM

In 2023, bhain an Chomhairle éacht eile amach trí stádas Brat Gorm a bhaint amach do na tránna i gCeann Chlochair, sa Chalafort agus i mBaile an Teampaill. Ina theannta sin, bronnadh bratach an Chósta Ghlais ar Thrá Rinn na Mara i dTearmann Feichín.

Is ionann na hainmniúcháin iomráiteach seo, na Bratacha Gorma agus Glasa, agus éice-lipéid a aithnítear ar fud an domhain, ag leanúint ar aghaidh ag ardú feasachta comhshaoil agus ag tacú le bainistíocht fhónta comhshaoil ar thránna ar fud an domhain. Tugann na gradaim aitheantas sonrach do thránna as a dtimpeallachtaí iontacha, cáilíocht uisce den scoth agus áilleacht nádúrtha.

Mar chuid d'fheabhsú na n-áiseanna trá, fuarthas agus suiteáladh dhá bhoth trá nua ag Trá Bhaile an Teampaill agus Trá an Chalafoirt in 2023. Fuarthas bothán trá eile, a bhí sceidealta do Cheann Chlochair, an bhliain chéanna, agus tá sé beartaithe é a shuiteáil do 2024.

Ar fud an chontae, tá roinnt grúpaí Cósta Glan, comhdhéanta d'oibrithe deonacha tiomnaithe, ag comhoibriú leis an gComhairle chun cur i láthair gan Smál na dtránna a chinntiú, ag cur béime breise ar an tiomantas comhchoiteann chun na sócmhainní nádúrtha luachmhara seo a chaomhnú.

Gníomhaíochtaí oideachais ag Trá na mBratach Gorm i mBaile an Teampaill

CPS Pobail & Cáilíochta Beatha & Cruthaitheachta

I rith 2023, bhí ról lárnach ag an gCoiste um Beartais Straitéiseacha Pobal & Cáilíocht Beatha & Cruthaitheachta (SPC) i múnlú an tírdhreacha rialachais áitiúil. Ag reáchtáil cruinnithe ráithiúla i gCeantair Bhardasacha éagsúla, chinntigh an coiste inrochtaineacht agus rannpháirtíocht fhorleathan.

Tá ballraíocht ilghnéitheach ar an gcoiste, ar a bhfuil comhaltaí tofa na comhairle, ionadaithe ó philéar earnála náisiúnta, rannpháirtithe gníomhacha ón Líonra Rannpháirtíochta Poiblí (LRP), agus oifigigh chomhairle tiomnaithe.

Go háirithe, tháinig athrú ar an gcathaoirleach i rith na bliana, leis an gComhairleoir John Sheridan ag éirí as agus an Comhairleoir Sean Kelly ag glacadh leis an ról. Chloígh an coiste go dícheallach lena chlár oibre imlínithe, lena n-áirítear cur i láthair soiléirithe ar ábhair ríthábhachtacha. Chlúdaigh na seisiúin speictream ábhar, ó straitéis Éire Chruthaitheach (2023-2027) go léargais ó "Dundalk Outcomers" maidir lena gcuid seirbhísí agus dioscúrsa Ben Malone ar Chlár Uiscí na nÚdarás Áitiúil. Ina theannta sin, rinne ball den CPS Kayleigh Mulligan cur i láthair maidir leis an ról fíorluachmhar atá ag an obair dheonach i bpobail, arna chomhlánú le hionchur ó Chomhairle na nÓg Lú. Ag deireadh na bliana, rinne Amanda Brannigan cur i láthair ar "The Library is the Place," ina míníodh Straitéis Náisiúnta na Leabharlann Poiblí do 2023-2027. Leis an gcur chuige comhoibritheach faisnéiseach seo leagadh béim ar thiomantas an choiste chun folláine pobail a chothú agus an chruthaitheacht a chur chun cinn ar fud an réigiúin.

Ballraíocht an Choiste Beartais Straitéisigh Pobal & Cáilíocht Beatha & Cruthaitheacht

An Clr Sean Kelly, Cathaoirleach
An Clr Maeve Yore
An Clr Paddy McQuillan
An Clr Michelle Hall
An Clr Pearse McGeough
An Clr John Sheridan
Stacey McVeigh, Ionadaí Óige
Fiona Crawley, Ionadaí Comhshaoil
Lorna Costelloe, Ionadaí um Chuimsiú Sóisialta
Susan Farrelly, Ionadaí Ealaíon
Kayleigh Mulligan, Ionadaí Spóirt
OIFIGIGH:
Joe Mc Guinness, Stiúrthóir Seirbhísí
Ger Murphy, Stiúrthóir Seirbhísí
Finbar Gethins, Oifigeach Feidhmiúcháin Sinsearach
Amanda Brannigan, Leabharlannaí Contae Gníomhach
Paula Gribben, Oifigeach Riaracháin
Oliver Winters, Oifigeach Foirne Sinsearach

Forbairt Phobail

COMHCHOISTÍ PÓILÍNEACHTA

D'aontaigh Coiste Stiúrtha an CCP plean oibre do na CCPanna a bunaíodh i ngach Ceantar Bardasach. D'aontaigh Baill Choiste Stiúrtha an CCP go mbeidh an Straitéis Sábháilteachta Pobail mar bhonn le Clár Oibre an CCP do 2023.

Feidhmíonn Comhchoistí Póilíneachta ar bhealach a thairgeann deis chun comhairliúchán, comhar agus cuntasacht níos fearr a fhorbairt idir An Garda Síochána, Údaráis Áitiúla agus ionadaithe tofa áitiúla, le rannpháirtíocht na hearnála pobail agus deonacha, ar bhainistiú saincheisteanna póilíneachta agus coireachta. Tá a pheirspictíocht agus a ionchuir shainiúla féin le tairiscint ag gach ceann de na comhpháirtithe atá páirteach sna CCP, mar aon lena fhreagrachtaí féin maidir lena chinntiú go bhfreastalaítear go héifeachtach ar riachtanais na sochaí chun pobail atá sábháilte agus slán a choinneáil.

Tionóladh 12 chruinniú CCP san iomlán in 2023 agus chuimsigh siad seo 3 chruinniú poiblí freisin.

Sceideal na gCruinnithe Poiblí, 2023	
CCP Bhaile Átha Fhirdhia agus Lú Láir Ionad Paróiste Bhaile Átha Fhirdhia, Baile Átha Fhirdhia	19 Meán Fómhair 2023
CCP Dhún Dealgan agus Lú Thuaidh An Lios Dubh, Dún Dealgan	20 Meán Fómhair 2023
CCP Dhroichead Átha agus Lú Theas Óstán D Hotel, Droichead Átha	21 Meán Fómhair 2023

In 2023 ba é téama na gcruinnithe poiblí ná "sábháilteacht phearsanta agus coiriúlacht a chosc" agus chuimsigh siad láithreoireachtaí ó ionadaí ón Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre agus ó Oifigeach Coiscthe Coireachta Lú. Ina theannta sin chuir an Garda Síochána agus Oifigigh Chomhairle Contae Lú fáilte roimh cheisteanna agus tuairimí a chuir na daoine den phobal a d'fhreastail ar an gcruinniú.

Le cur chuige nua bunaithe ar fhormáid agus ar théamaí do chruinnithe poiblí cuireadh fáilte roimh ardú ar an líon a d'fhreastail ar na cruinnithe poiblí agus d'ardaigh daoine den phobal raon leathan ceisteanna lena n-áirítear saincheisteanna a bhaineann le r-rothair/r-scútar, údair imní maidir le mangaireacht drugaí agus imeaglú um drugaí, tiomáint ard-luas agus iompar frithshóisialta.

Ciara Brady, An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre & an Sáirsint John Heavey Oifigeach Coiscthe Coireachta, An Garda Síochána

Baill d'Aonad Póilíneachta Pobail Dhroichead Átha

AN PLEAN ÁITIÚIL EACNAMAÍOCHTA & POBAIL (LECP), 2023-2029

Tá Comhairle Contae Lú sa phróiseas deiridh maidir leis an LECP nua, don tréimhse 2023-2029, a ghlacadh. Is é príomhaidhm an LECP ná na cuspóirí agus na gníomhartha a leagan amach arb iad na gníomhartha a theastaíonn chun tacú le forbairt eacnamaíoch agus pobail an chontae don tréimhse 6 bliana atá romhainn. Is bealach tábhachtach é an LECP chun a leagan amach conas is féidir leis an Rialtas, le húdaráis áitiúla agus le páirtithe leasmhara eile oibriú le chéile lena chinntiú go dtacaíonn a dtionscnaimh, a gcláir agus a dtionscadail le caighdeán saoil feabhsaithe do dhaoine a chónaíonn agus a oibríonn i gContae Lú.

Tar éis comhairliúchán poiblí cuimsitheach, tiomsaíodh an fhaisnéis agus na sonraí go léir a bailíodh ó shuirbhéanna, tuairimí agus barúlacha a fuarthas sna comhairliúcháin phoiblí agus úsáideadh iad chun bonn eolais a chur faoin dréacht-chreat LECP, spriocanna ardleibhéil, cuspóirí agus gníomhartha agus an Ráiteas Socheacnamaíochta.

Lean sraith comhairliúcháin le príomhpháirtithe leasmhara maidir le Plean Forfheidhmithe Dhá Bhliana a ullmhú, an próiseas seo a bhí ar siúl ag an am céanna le hullmhú an LECP nua.

D'fhaomh an LCDC an 15 Eanáir 2024 agus an CPS Eacnamaíochta an 23 Eanáir 2024 an plean deiridh a léiríonn ionchur Geallsealbhóirí, Ceantar Bardasach agus Údarás Réigiúnach.

Táthar ag súil go gcuirfear an dréacht deiridh faoi bhráid na comhairle iomlán ag an gcruinniú atá sceidealta don Luan 19 Feabhra 2024 agus a ghlacfar.

Lucht freastail ar Chomhairliúcháin Phoiblí an LECP in Ionad Paróiste Bhaile Átha Fhirdhia, Baile Átha Fhirdhia

Rannpháirtithe ag Comhairliúcháin Phoiblí an LECP Ionad Fiontraíochta an Mhuilinn Droichead Átha

Daoine a d'fhreastail ar Chomhairliúcháin Phoiblí an LECP, The Fours Season Hotel, Cairlinn

FÓRAM COMHTHÁTHAITHE IMIRCE LÚ AGUS NA MÍ

Bhí roinnt cruinnithe ag Comhfhóram um Chomhtháthú Imirceach Lú na Mí le linn 2023 chun roinnt príomhspriocanna agus príomhghníomhaíochtaí atá sa Straitéis a bhaint amach.

Sprioc 5 Rannpháirtíocht Chathartha agus Shibhialta agus rannpháirtíocht pholaitiúil a chur chun cinn

Gníomh 5.3 Oibriú le Coimisiún na hÉireann um Chomhionannas agus Cearta Daonna chun seachadadh clár oiliúna do chomhaltaí tofa ar idirdhealú agus cearta ciníochais a chinntiú agus a dhul i dteagmháil leo chun iniúchadh a dhéanamh ar conas is féidir leanúint le ceannaireacht a thabhairt maidir le héagsúlacht agus idirchultúrachas agus tosaíocht a thabhairt don chuimsiú polaitíochta, eacnamaíocha agus sóisialta sa chinnteoireacht.

Áiríodh leis sin oiliúint éagsúlachta agus cuimsithe a sholáthar do chomhaltaí tofa. Cuireadh oiliúint ar líne an 26 Meitheamh 2023 agus chuir an Chomhairle um Inimircigh in Éirinn í ar fáil. D'fhreastail Baill Tofa ó Lú agus ón Mí ar an oiliúint.

Gníomh 5.4 Feasacht a mhéadú i measc na n-imirceach ar a dteidlíochtaí chun vótáil agus a leanúint ar aghaidh ag spreagadh pobail imirceach chun clárú le vótáil. A chinntiú go bhfuil faisnéis faoi thoghcháin ar fáil i dteangacha éagsúla agus páirtithe polaitíochta a spreagadh chun déanamh amhlaidh.

Tá obair ar siúl faoi láthair san údarás áitiúil, i scoileanna, i gcoláistí, i ngrúpaí pobail & i ngrúpaí imirceach chun eolas a sholáthar ar an bpróiseas clárúcháin/vótála agus spreagadh a thabhairt d'imircigh agus do dhaoine ó phobail nua clárú le vótáil.

Reáchtáil baill an Fhóraim imeacht Faisnéise Imirceach i mí Dheireadh Fómhair 2023 freisin chun éagsúlacht agus cuimsiú imeasctha a cheiliúradh i Lú agus sa Mhí.

Ba é cuspóir na hócáide ná obair Chomhfhóram na nImirceach go dtí seo a thaispeáint agus tuilleadh faisnéise a sholáthar ar sheirbhísí agus tacaíochtaí do phobail nua, iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta agus imircigh ar ábhair mar fhostaíocht, oideachas, tithíocht agus teidlíochtaí leasa.

Bhí os cionn 25 taispeántóir ag an imeacht, roinnt cur i láthair ó ghrúpaí pobail imirceacha áitiúla ar nós Culture Connect agus an Chultúr inar leagadh béim ar na tionscadail chomhtháthaithe agus an obair frithchiníochais a dhéanann siad sa phobal. Bhí taibhiú rince fuinniúil freisin ó Hands 4 Unity, ceardlann ióga folláine agus cúinne ealaíon agus ceardaíochta do pháistí óga.

COMHIONANNAS A THIOMÁINT DO MHNÁ I CHONTAE LÚ (2023)

Thacaigh Comhairle Contae Lú le roinnt imeachtaí agus comhairliúcháin le linn 2023 chun tacú le comhionannas do mhná i gContae Lú. Ba é buaic an tionscadail ná seoladh tuarascála nua ***Driving Equality for Women in Co. Louth (2023)*** ag ócáid arna tionóil i Mainistir Bhuithe i Ráithe 4 de 2023.

Is ionann an tuarascáil agus an toradh ar theagmháil chomhoibríoch idir Comhairle Contae Lú, Líonra Rannpháirtíochta Poiblí Lú agus Forbairt Áitiúil Lú le breis agus 200 bean ar fud an chontae agus cuimsítear ann téamaí, cuspóirí, torthaí agus aschuir an phróisis rannpháirtíoch.

Tá na rannpháirtíochtaí, na hidirghníomhaíochtaí, na nithe arna bhfoghlaim agus guth comhchoitinn na mban i gContae Lú léirithe agus imlínithe sa tuarascáil.

Táthar ag súil go gcabhróidh an tuarascáil le guth láidir pobail a chur chun cinn i measc na mban ar fud Lú chun cabhrú le comhpháirtíochtaí a thógáil ag dul ar aghaidh agus chun tacú le hathrú buan.

Baill Tofa & Oifigigh Chomhairle Contae Lú, agus foireann ó Fhorbairt Áitiúil Lú ag seoladh na tuarascála, Driving Equality for Women in Co Louth (2023)

AOISBHÁ LÚ

Age Friendly LOUTH

Lean Clár Aoisbhá Lú ag fás go seasta in 2023.

Tá an Clár Aoisbhá ag obair chun an cineál pobail a chruthú ina gcaitheann daoine scothaosta saolta uathrialacha, neamhspleácha agus luachmhara le cúnamh ó Chomhaontas Aoisbhá Lú agus ó Chomhairle Lú na nDaoine Breacaosta.

Tháinig an Comhaontas Aoisbhá le chéile roinnt uaireanta le linn 2023. Is é Rod Bond an Cathaoirleach reatha air. D'fhreastail baill den Chomhaontas ar fhócasghrúpaí agus ar chomhairliúcháin phoiblí maidir le Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (LECP) 2023-2029 a ullmhú. D'ullmhaigh baill an Chomhaontais i gcomhar leis Comhairle na nDaoine Scothaosta aighneacht don LECP nua. Chabhraigh na saincheisteanna a ardaíodh agus a ndearnadh trácht orthu mar bhonn eolais do na spriocanna, na cuspóirí agus na gníomhartha Aoisbhá atá sa LECP nua.

Athbhunaíodh Comhairle na nDaoine Breacaosta (OPC) i mí an Mhárta 2023 agus roghnaíodh Joe Grogan mar Chathaoirleach nua uirthi. Bunaíodh OPC an Lú chun guth daoine scothaosta i gContae Lú a léiriú. Tháinig sé isteach in ionad an Fhóraim do Dhaoine Breacaosta a bhí i bhfeidhm roimhe. Is príomhstruchtúr é an OPC den Chlár Aoisbhá áitiúil. Pléann baill an OPC ceisteanna is díol spéise agus údair imní do dhaoine scothaosta i gContae Lú. Cuireann an OPC saincheisteanna agus réimsí is údair imní faoi bhráid an Chomhaontais Aoisbhá, agus cuireann sé eolas agus tionchar ar an bpróiseas cinnteoireachta sa Chlár Aoisbhá.

Bhí baill an OPC páirteach sna himeachtaí/ gníomhaíochtaí seo a leanas in 2023.

- Oiliúint do bhaill OPC
- Rannpháirtíocht i ngrúpaí fócais an LECP agus comhairliúcháin phoiblí:
- Aighneacht a ullmhú don Phlean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (LECP), 2023-2029
- Freastal ar Chomhdháil Aoisbháúil Éireann i dTrá Lí, Contae Chiarraí
- Ag Imeachtaí na Bealtaine - Aoisbhá Lú tugadh tacaíocht do roinnt gníomhaíochtaí agus tionscadal ar fud an chontae
- Seoladh Thuarascáil Thionscadal Shafe an AE ar Aosú & Aoiseachas
- Taispeántas Aoisbhá Lú i mBaile Átha Fhirdhia Téama Ag Coinneáil Sábháilte sa Bhaile
- Freastal ar Ghradaim Aoisbhá Loch Garman, Co. Loch Garman
- Chuir Lú fáilte roimh beagnach 200 duine chuig Ionad Paróiste Bhaile Átha Fhirdhia ar 4 Deireadh Fómhair 2023 chun Seachtain Aosaithe Dearfaigh a cheiliúradh
- Tionscadal Málaí Nollag Aoisbhácha - ullmhú agus seachadadh breis agus 300 mála Nollag do dhaoine scothaosta agus leochaileacha i gContae Lú

Baill de Chomhairle Lú na nDaoine Breacaosta, 2023

D'fhreastail beagnach 200 duine ar Thaispeántas Aoisbhá Lú i mBaile Átha Fhirdhia in 2023

Oibríonn Aoisbhá Lú lenár gcairde sa Gharda Síochána chun Málaí Nollag a sheachadadh do dhaoine scothaosta agus leochaileacha i gContae Lú

Baill d'OPC Lú ag cruinniú an OPC i mí na Nollag 2023

Buaileann baill Chomhairle Lú le hUachtarán Mheiriceá Joe Biden

COMHAIRLE NA nÓG

Thug Comhairle na nÓg, Lú cur i láthair don chomhairle iomlán Dé Luain, an 20 Feabhra 2023. Thug comhaltaí ó Chomhairle Dhún Dealgan agus Bhaile Átha Fhirdhia eolas ar an iliomad tionscadal agus imeachtaí a raibh baint ag baill na Comhairle ar fud Chontae Lú leo le linn 2022. Thug feisirí cur i láthair freisin ar chomhdháil bhliantúil Chomhairle na nÓg, 2022 agus ar phlean oibre na Comhairle le haghaidh 2023 agus chuir siad in iúl dóibh na hábhair a bhí beartaithe acu a chlúdach in 2023:

- Cuimsiú agus Rannpháirtíocht
- Ceannaireacht Chathartha Trasteorann
- Gníomhach agus Sláintiúil
- Tionscadal Gaeltachta na Comhairle

Go deimhin, ba bhliain an-ghnóthach agus spreagúil a bhí in 2023 do chomhaltaí Chomhairle Lú agus buaicphointe go leor bualadh le hUachtarán Mheiriceá Joe Biden le linn a chuairte ar Chontae Lú go luath in 2023.

I measc na ngníomhaíochtaí agus na dtionscadal imeachtaí eile a raibh baint ag baill Chomhairle na nÓg leo bhí:

- Ócáid Trasteorann a óstáil le Comhairle Óige an Iúir, Mhúrn agus an Dúin

Baill na Comhairle ag comhdháil bhliantúil Chomhairle na nÓg i mBaile Átha Fhirdhia, Contae Lú

- Freastal ar Thaispeántas Bliantúil Chomhairle na nÓg i bPáirc an Chrócaigh
- Ag freastal ar Chruinniú Cinn Bhliana Chomhairle na nÓg
- Gaeltacht Samhraidh Uí Mhéath a fhorbairt agus a rith
- Freastal ar Imeacht Óige Éire na Sláinte
- Thug comhaltaí na Comhairle cur i láthair don Choiste um Beartais Straitéiseacha Pobail

CISTE TACAÍOCHTA POBAIL FAOIN GCLÁR FHEABHSAITHE POBAIL (CSF)

Ag a chruinniú ar an 20 Márta 2023, cheadaigh an LCDC maoiniú €323,952, faoin CSF. Thug an Ciste Tacaíochta Pobail tacaíocht do ghrúpaí, go háirithe i gceantair atá faoi mhíbhuntáiste:

- Lena gcostais reatha neamhphá mar shampla costais fuinnimh (costais leictreachais, táillí bruscair, táillí téimh) nó costais oibriúcháin neamhphá eile mar shampla costais chíosa/léasa, billí árachais.
- Bhí grúpaí in ann an maoiniú a úsáid freisin chun deisiúcháin agus feabhsúcháin riachtanacha a dhéanamh ar a n-áiseanna, agus trealamh a cheannach, leithéidí bord agus cathaoireacha, uirlisí agus comharthaíocht, ríomhairí glúine agus printéirí, lomairí faiche, ceannbhrait agus trealamh oiliúna srl.

Bhí (€3,240) den Chiste maoiniú imfhálaithe agus foirm iarratais do Sheideanna na mBan. Fógraíodh an ciste sna nuachtáin áitiúla, sna meáin shóisialta agus tríd an LRP as a dtáinig 141 iarratas, méadú 56 ar an mbliain roimhe sin. Tháinig méadú mór ar líon na ngrúpaí a rinne iarratas ar mhaoiniú faoin gClár Feabhsaithe Pobail den chéad uair leis an gciste freisin.

Leithdháileadh maoiniú ar fud gach Limistéar Ceantair Bardasaigh. Fuair Ceantar Dhún Dealgan €143,767; Fuair Ceantar Dhroichead Átha maoiniú €110,590, agus Ceantar Bhaile Átha Fhirdhia €66,355.

Leagtar amach sa tábla thíos achoimre ar an tslí a leithdháileadh an ciste CSF iomlán €323,952 ar fud an chontae:

Limistéar	Líon na nIarratas	Leithdháileadh
Dún Dealgan	58	€143,767
Droichead Átha	37	€110,590
Baile Átha Fhirdhia	21	€66,355
Maoiniú Infhálaithe do Sheideanna na mBan		€3,240
Iomlán	**116**	**€323,952**

Áiseanna Spóirt

FEIDHM ÁISEANNA SPÓIRT:

Úsáid Áiseanna Spóirt Chomhairle Contae Lú a fhorbairt, a oibriú agus a éascú, agus deiseanna a sholáthar do gach duine de phobal Lú a bheith rannpháirteach sa Spórt agus sa Ghníomhaíocht Choirp, ar bhealach sábháilte agus cuimsitheach araon.

FIGIÚIRÍ TINRIMH ÁISEANNA SPÓIRT DON BHLIAIN, 2023

Ionad Spóirt Dhún Dealgan	
Rannpháirtíocht leanaí i nGníomhaíochtaí Sacair	>3,500
Rannpháirtíocht daoine fásta i nGníomhaíochtaí Sacair	>500
Rannpháirtíocht leanaí i Seisiúin Lúthchleasaíochta	>320
Rannpháirtíocht leanaí in Gníomhaíochtaí Ilspóirt (gníomhaíochtaí iarscoile/campaí)	>3,600
Rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas i nGníomhaíochtaí Il-Spóirt	>5,000
Rannpháirtíocht i Ranganna Aclaíochta	>6,000
Cláir Ghníomhacha do Dhaoine Fásta 50+	>7,500
Rannpháirtíocht leanaí sa Chispheil	>12,000
Úsáideoirí Ócáideacha m.sh., Leadóg Boird, Leadóg Phicile agus Badmantan, Leadóg	>2,500
Staidiam Lourdes	
Úsáideoirí Ócáideacha an Raoin	>2,000
Úsáideoirí Faiche Bollaí	>1,500
Clubanna agus Grúpaí arna nÉascú	>600
Dianchampa	>120

LÁRIONAD SPÓIRT DHÚN DEALGAN IN 2023

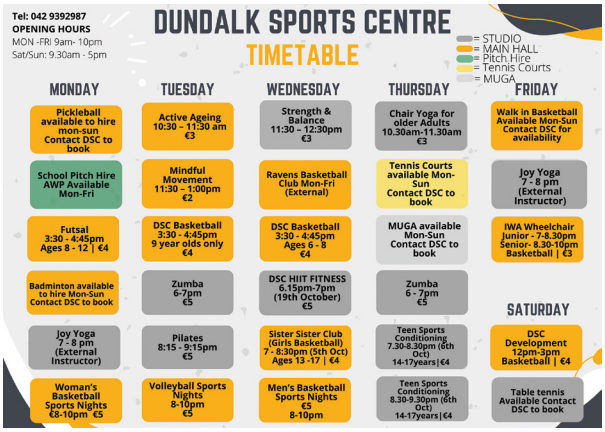
FUAIR IONAD SPÓIRT DHÚN DEALGAN AN GHRADAIM AN CHAIGHDEÁIN CHÁILÍOCHTA NÁISIÚNTA

Tá Gradam Sármhaithe (Ór) NQS bainte amach ag Ionad Spóirt Dhún Dealgan don chúigiú bliain as a chéile agus an séú Gradam i sé bliana.

Bronntar Gradam an Chaighdeáin Cháilíochta Náisiúnta ar shaoráidí a chomhlíonann na caighdeáin oibriúcháin d'áiseanna fóillíochta agus aclaíochta thar 250 critéar atá bunaithe ar cháilíocht. Tá an caighdeán deartha chun feabhsú leanúnach a spreagadh san earnáil agus aithníonn sé saoráidí as a gcaighdeáin shuntasacha i réimsí na sábháilteachta, na sláinteachais, na seirbhíse do chustaiméirí agus acmhainní daonna. Is é an Gradam an Chaighdeáin Cháilíochta Náisiúnta an t-aon dámhachtain atá sainiúil don tionscal i gcás na hearnála fóillíochta, sláinte agus aclaíochta in Éirinn.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ AGUS CLÁIR AG IONAD SPÓIRT DHÚN DEALGAN

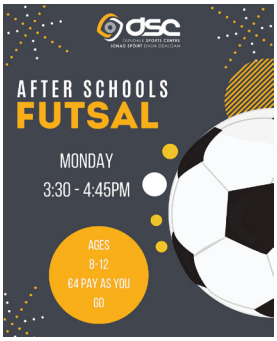
CLÁIR IARSCOILE IONAD SPÓIRT DHÚN DEALGAN

Cispheil Iarscoile U8: Bhí 30+ páiste in aghaidh na seachtaine ag an 'gCispheil Iarscoile' a raibh an-tóir air i gcónaí agus a bhí ar siúl ar feadh fhéilire scoile 2023. Bíonn na ranganna ar siúl gach Céadaoin ó 3:30 go 4:45 in i bpríomh-halla Ionad Spóirt Dhún Dealgan. Costas €4, íoc mar a théann tú. Tá na seisiúin cispheile oiriúnach do dhaoine ar gach leibhéal cumais..

Futsal Iarscoile Ionaid Spóirt Dhún Dealgan

Tháinig Futsal Iarscoile ar ais go hIonad Spóirt Dhún Dealgan in 2023. In 2023 d'fhás an rang seo ó 8 rannpháirtí in 2022 go 18 rannpháirtí in 2023. Bíonn na seisiúin ar siúl gach Luan ó 3:30 go 4:45 pm, ar chostas €4. Tá Futsal iontach do leanaí atá ag iarraidh spórt nua a thriail

nó dóibh siúd atá ag iarraidh oibriú ar a scileanna peile.

Cispheil Iarscoile Faoi 10: Seo an clár conaire do pháistí le teacht isteach ón gcispheil iarscoile Dé Céadaoin agus ansin nuair a shroicheann siad 11 bliain d'aois, beidh siad nasctha leis an bhfoireann cispheile áitiúil, Ravens. In 2023 bhí meán de 15-18 rannpháirtí sa chlár seo in aghaidh na seachtaine. Bíonn an ghníomhaíocht ar siúl gach Máirt 3.30pm-4.45 pm.

CLÁIR GHNÍOMHACHA AOSACH 50+

Bhí rath leanúnach ar ár gcláir do dhaoine fásta go léir le déanaí. Bíonn na ranganna dúshlánach agus spraoiúil araon, agus éagsúil agus an-sóisialta do na rannpháirtithe freisin.

Tá ranganna ann a oireann do chách, agus tá siad saincheaptha chun comhlánú a dhéanamh ar a chéile ionas gur féidir le custaiméirí teacht chuig na ranganna ar fad i rith na seachtaine agus tae/caife a bheith acu ina dhiaidh sin.

Damhsa Gníomhach: Is clár iontach é seo do na daoine fásta níos sine inár measc, agus tá roghanna rince seasaimh agus cathaoireacha ar fáil. Rang nua a bhí ann in 2022 agus tháinig méadú air in 2023, agus 15-20 rannpháirtí ann in aghaidh na seachtaine.

Aosú Gníomhach: Is clár ilghníomhaíochta é an rang seo ina mbíonn gníomhaíochtaí éagsúla ar siúl gach seachtain, cuimsíonn an rang cleachtaí bunaithe ar chathaoir, sprioc-chluichí, cluichí ilspórt agus go leor eile. D'éirigh leis an gclár seo i rith 2023 le breis agus 40 rannpháirtí in aghaidh na seachtaine.

Neart agus Cothromaíocht: Neart & Cothromaíocht: Lean clár neart agus cothromaíocht Ionad Spóirt Dhún

Dealgan ag fás in 2023. Is iad muintir agus cairde na mball nua a bhíonn dá moladh dul ann. Tá dhá leibhéal saintaithí á dtairiscint sa rang, tosaitheoirí agus ardleibhéal. Bíonn an rang do thosaitheoirí ar siúl gach Céadaoin ó 10:30 go 11:30 pm agus an ardrang ar an gCéadaoin ó 11:30 go 12:30 pm.

Íóga Cathaoir: Mar gheall ar an éileamh atá ag méadú, cuireadh dara rang íóga cathaoir leis in 2023. Bhí 50 duine ag glacadh páirte sa rang seo go seachtainiúil agus táimid ag súil go leanfaidh an líon daoine ag fás. Tá an rang seo iontach don obair ar an soghluaisteacht, ar an neart, agus ar an scíth. Spreagaimid ár ndaoine fásta go léir chun freastal, go háirithe tar éis dóibh páirt a ghlacadh inár ranganna um Aosú Gníomhach agus Neart & Cothromaíocht níos luaithe sa tseachtain.

Turas do Dhaoine Scothaosta: D'eagraigh an tIonad turas go sráidbhaile Cairlinn i rith an tsamhraidh. Bhí fonn ar rannpháirtithe an Ionaid Spóirt páirt a ghlacadh ann. Chuaigh grúpa de 40 duine ar shiúlóid

dheas réidh chun an sráidbhaile a fhiosrú, agus ansin le haghaidh sólaistí i gcaifé áitiúil.

CLÁIR UM MÍCHUMAS

Gluaiseacht Aireach: Reáchtáiltear ranganna um Ghluaiseacht Aireach gach maidin Mháirt do dhaoine fásta faoi mhíchumas intleachta. Tá an rang saincheaptha ionas gur féidir le daoine fásta faoi mhíchumas intleachta a bheith gníomhach i dtimpeallacht spraíúil, shábháilte agus shochrach. D'éirigh thar barr leis an rang seo in 2023 le 3-40 rannpháirtí ar an meán in aghaidh na seachtaine.

Rince Aireach: Is clár iontach é an Rince Aireach d'aon duine fásta faoi mhíchumas intleachta a bhfuil grá aige don cheol agus don damhsa. Bíonn an rang seo ar siúl gach Luan ó 11.30 am-12.30 pm agus in 2023 bhí 40 rannpháirtí ann, ar an meán, in aghaidh na seachtaine.

Teacht Daidí na Nollag: Dé Máirt, an 12 Nollaig, chuir Daidí na Nollag ionadh ar an ngrúpa 'Gluaiseacht Aireach' nuair a tháinig sé ar cuairt le linn an tseisiúin. Bhí na rannpháirtithe ar bís chun líne a dhéanamh le bualadh le Daidí na Nollag agus fiú bronntanas beag a fháil le tabhairt abhaile.

OÍCHEANTA SPÓIRT IONAD SPÓIRT DHÚN DEALGAN

Cispheil na mBan: In 2023 bhí rath leanúnach ar chispheil na mban atá á stiúradh cóitseálaí ag Foireann Ionad Spóirt Dhún Dealgan. Tá sé iontach an oiread sin ban a fheiceáil ag glacadh páirt spórt na cispheil, agus ag baint sult as freisin. Fuarthas an grianghraf ó mhná oíche spóirt Dhún Dealgan a d'imir cluiche chairdiúil in aghaidh foirne freasúra chun muinín a fháil sa chluiche.

Eitpheil: Is clár spraíúil, cairdiúil agus fuinniúil é an oíche spóirt eitpheile. Agus na huimhreacha ar an meán thart ar 25 in aghaidh na seachtaine, tá gach aoisghrúpa ag freastal ar spórt na hEitpheile agus ag baint sult as.

Oícheanta Spóirt Cispheil na bhFear (Iomaíoch): Athraíodh an clár seo in 2023 mar gheall ar an éileamh ollmhór ar an ngníomhaíocht seo agus an raon leathan de leibhéil rannpháirtithe. Tá an clár seo d'imreoirí atá ag iarraidh dul san iomaíocht.

Cispheil Áineasa na bhFear: Ba chlár nua é seo don Ionad Spóirt in 2023. Bhí sé d'fhir a bhí ag iarraidh cispheil a imirt le haghaidh spraoi! Foirfe do thosaitheoirí iomlán agus iar-imreoirí. Ba iad foireann Ionad Spóirt Dhún Dealgan a rinne cóitseáil ar an gcéad 12 sheachtain den chlár seo.

RANGANNA ACLAÍOCHTA

Zumba: Tá Zumba ar siúl san Ionad Spóirt. Ach fós féin, in 2023, bhí go leor ball nua ag baint triail as an rang den chéad uair agus mhéadaigh an meánlíon go 15-18 rannpháirtí. Is rang iontach é chun a bheith gníomhach agus chun d'aclaíocht chardashoithíoch a fheabhsú agus tú ag spraoi. Bíonn na ranganna ar siúl gach Máirt agus Déardaoin ó 6-7 in ag Ionad Spóirt Dhún Dealgan.

Pilates: Tháinig méadú ar an éileamh atá ar an gclár seo in 2023 le rang oíche de 24 duine an chuid is mó de na seachtainí agus rang maidine a thosaigh i mí Dheireadh Fómhair 2023 le 15 rannpháirtí ar an meán.

CLÁR FORBARTHA CISPHEILE DSC

Cruthaíodh Cispheil Forbartha in 2022 chun deis a thabhairt do dhéagóirí a scileanna cispheile a fhorbairt. Níor tháinig fás air seo ach in 2023 le breis agus 30 rannpháirtí 12-17 bliain d'aois ag traenáil gach Satharn in Ionad Spóirt Dhún Dealgan, cheadaigh sé seo clár cosáin isteach i gclub cispheile áitiúil Dundalk Ravens d'aon leanbh atá ag iarraidh dul san iomaíocht.

LEADÓG PHICILE

Is spórt slacáin é an leadóg phicile a chomhcheanglaíonn gnéithe de leadóg, badmantan, agus leadóg bhoird ag baint úsáid as slacán agus liathróid plaisteach a bhfuil poill inti. Ba spórt nua é seo in Ionad Spóirt Dhún Dealgan in 2023 agus tá an-tóir air, go háirithe leis an aoisghrúpa 50+. Tá club leadóige picile nua ar a dtugtar Oriel Pickleball Dundalk a cruthaíodh ag Ionad Spóirt Dhún Dealgan.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ BUALADH ISTEACH

In 2023 bhí sliotáin siúil isteach ag Ionad Spóirt Dhún Dealgan a bhí ar fáil don phobal.

CAMPAÍ SAMHRAIDH 2023

Campaí Samhraidh Ilspórt: Reáchtáladh an chéad champa ilspórt in 2023 i mí Iúil. D'éirigh thar barr leis na campaí agus bhain breis is 50 páiste taitneamh as cluichí éagsúla i rith na seachtaine. Oireann na campaí seo do gach leibhéal cumais agus tá siad deartha le bheith spraíúil agus cruthaitheach.

Campa Cispheil Sóisearach: Bhí campaí cispheile sóisearacha i mí Iúil agus Lúnasa do dhaoine idir 6 agus 12 bliain d'aois. Ghlac breis agus 40 leanbh páirt sna campaí 5 lá, agus d'fhreastail go leor rannpháirtithe ó chláir chispheile Ionad Spóirt Dhún Dealgan. Tá na campaí cispheile deartha go príomha le bheith spraíúil agus taitneamhach. Mar sin féin, is deis iontach iad na campaí do leanaí a bheith páirteach sa spórt den chéad uair nó a gcuid scileanna a fhorbairt i rith an tsamhraidh.

Campaí cuimsitheacha: Reáchtáil Ionad Spóirt Dhún Dealgan agus Comhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Lú dhá champa cuimsitheacha do dhaoine fásta faoi mhíchumas intleachta. Bhí 60 rannpháirtí i ngach campa.

STAIDIAM ACLAÍOCHTA LOURDES

Faiche Bollaí: Bhí an-tóir ar fhaiche bollaí staidiam aclaíochta Lourdes in 2023 ar maidin agus tháinig na daoine rialta ar ais roinnt uaireanta in aghaidh na seachtaine fiú nuair a bhí an aimsir fuar. Is féidir leis na babhlálaithe bheith ag súil le cupán tae/caife ina dhiaidh freisin. Cuidíonn an breiseán beag breise seo leis an ngné shóisialta atá thar a bheith tábhachtach don raon aoise a mhealltar chuig ár bhfaiche babhlála. Bhí 4 imeacht babhla ann in 2023 a reáchtáladh i mBealtaine, Meitheamh, Iúil agus Lúnasa agus 24+ rannpháirtí ag gach imeacht.

Dianchampa: Reáchtáil Staidiam Lourdes 4 dhianchampa Allamuigh in 2023. Bhí 24+ rannpháirtí ag gach ceann acu agus bhí siad ar siúl gach oíche, Dé Máirt agus Déardaoin, ar feadh 6 seachtaine. Is éard a bhí sna seisiúin ná cleachtaí láidreachta agus cardasthoitheachta a bhí in oiriúint do gach leibhéal aclaíochta le neart spraoi trí dhúshláin foirne. Chuir an dianchampa ar chumas na rannpháirtithe bualadh le daoine nua agus éirí níos aclaí agus níos láidre.

SIÚL NORDACH

Rinneadh clár a reáchtáiltear go rialta ag Boyne Nordic Walking ag Staidiam Aclaíochta Lourdes in 2023. Neartaíonn an Siúl Nordach na matáin agus na cnámha, úsáidtear 90% de do matáin, tagann méadú 25% ar an dó calraí i gcomparáid leis an ngnáthshiúl agus tá sé teiripeach do shláinte mheabhrach mar thoradh ar a bheith ar siúl amuigh faoin spéir.

Comhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Lú

Soláthraíonn Comhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Lú, atá mar chuid lárnach d'Aonad Spóirt Chomhairle Contae Lú, tacaíocht agus treoir do spórt agus gníomhaíocht fhisiciúil ag leibhéal áitiúil i gContae Lú, ag tacú le rannpháirtíocht inbhuanaithe trí oibriú le daoine aonair, pobail, agus gníomhaireachtaí chun na riachtanais spóirt agus na riachtanais rannpháirtíochta gníomhaíochta atá sa chontae a aithint.

Oibrímid le páirtithe leasmhara chun cláir, imeachtaí agus tionscnaimh a fhorbairt a fhreagraíonn do na riachtanais seo ag cinntiú go bhfuil rochtain ag daoine i gContae Lú, go háirithe iad siúd ó spriocghrúpaí ar leith, ar éagsúlacht deiseanna ardchaighdeáin spóirt agus gníomhaíochta coirp ina bpobal áitiúil.

Baintear é seo amach trí oibriú faoi na ceithre chrann taca seo a leanas;

- **Rannpháirtíocht**
- **Bonneagair Inbhuanaithe**
- **Oideachas & Oiliúint**
- **Lárionad Faisnéise**

Ba bhliain chorraitheach í 2023 do Chomhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Lú (LLSP), agus 295 clár, imeacht agus cúrsa oiliúna curtha ar fáil do 17,727 duine ar fud Chontae Lú.

LÉARGAS AR 2023

- **Rannpháirtíocht**

I rith 2023, chuir LSP Lú 217 clár agus tionscnamh ar fáil go díreach a bhí dírithe ar rannpháirtíocht i spórt agus i ngníomhaíocht choirp a mhéadú laistigh de chlubanna, scoileanna agus eagraíochtaí pobail i gContae Lú. Áiríodh leis na cláir seo gníomhaíochtaí amhail; Rothaíocht, Cispheil, Snámh, Cadhcáil, Siúl, Peil, Cluichí Gaelacha, Íóga, Pilates agus Siúl Nordach, gan ach cúpla cheann a lua.

- **Bonneagair Inbhuanaithe**

I rith 2023, d'fhreagair LSP Lú do riachtanais na gclubanna agus na ngrúpaí spóirt áitiúla trí mhaoiniú iomlán de €65,000 a fháil a scaipeadh ar 74 club spóirt agus grúpa pobail trínár gClubanna Beaga, Scéim Tacaíochta Fuinnimh Spóirt agus deontais atosú Covid 19 chun cabhrú leo forbairt a dhéanamh. struchtúir inbhuanaithe agus rannpháirtíocht i spórt agus i ngníomhaíocht choirp a mhéadú.

Thacaigh an maoiniú deontais atosaithe um Covid 19 le clubanna agus eagraíochtaí spóirt pobail, a raibh tionchar fós ag an bpaindéim orthu, chun leanúint ar aghaidh ag téarnamh agus ag cur lena ngníomhaíochtaí arís tar éis Covid 19.

Chuir maoiniú na Scéime Tacaíochta Fuinnimh Spóirt ar chumas áiseanna pobail áitiúla, nach raibh incháilithe trí scéimeanna eile, rochtain a fháil ar mhaoiniú chun tionchar na gcostas méadaithe fuinnimh a mhaolú d'fhonn a chinntiú gur féidir le pobail i Lú leanúint ar aghaidh ag baint leas as tairbhí an spóirt agus na gníomhaíochta coirp. in áiseanna áitiúla, go háirithe le linn míonna an gheimhridh.

- **Oideachas & Oiliúint**

In 2023, d'éascaigh LSP Lú 78 ceardlann agus cúrsa do chóitseálaithe agus d'oibrithe deonacha i Lú chun a rialachas a fheabhsú agus chun cur le hacmhainn i gclubanna spóirt agus i ngrúpaí pobail Lú. Áiríodh ar na ceardlanna seo: Cosaint, Cuimsiú Míchumais, Ceannaireacht Óige, Traenáil Cailíní sna Déagóirí, Traenáil Leanaí, Uathachas sa Spórt, Foghlaim Rothaíocht, Foghlaim Chuimsitheach le Rothaíocht, Oiliúint do Cheannairí Siúlóide, agus Oiliúint do Cheannairí Gníomhaíocht Choirp.

- **Lárionad Faisnéise**

Le linn 2023, chuir LSP Lú faisnéis agus treoir ar fáil maidir le spórt agus gníomhaíocht choirp i Lú, trí chumarsáid a dhéanamh ar bhealaí éagsúla. Thug 92,811 duine cuairt ar shuíomh gréasáin LSP Lú, lean 3,487 duine ár leathanach Facebook agus lean 698 duine ár leathanach Instagram. D'fhorbraíomar 12 fhógra nuachtáin nó alt sa phreas áitiúil agus d'fhorbraíomar 5 leabhrán acmhainne faisnéise le heolas agus comhairle ar leith ar spórt agus gníomhaíocht choirp.

Buaicphointí Clár agus Imeachta 2023

HER OUTDOORS

Sheachaid Comhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Lú, i gcomhar le geallsealbhóirí agus comhpháirtithe ar fud an chontae, clár an-rathúil deiseanna do mhná de gach aois agus cumas taitneamh a bhaint as gníomhaíocht fhisiciúil agus spórt amuigh faoin aer mar chuid de thionscnamh náisiúnta Sheachtain HER Outdoors Spórt Éireann ón 14-20 Lúnasa 2023.

Is é an aidhm atá le seachtain HER Outdoors ná níos mó ban a spreagadh le bheith gníomhach amuigh faoin aer agus ag an am céanna infheictheacht a thabhairt do na mná agus na deiseanna a cheiliúradh do mhná a bheith páirteach i ngníomhaíocht choirp lasmuigh ina bpobail áitiúla.

I Lú, ghlac breis agus 535 baineannach páirt i ngníomhaíochtaí éagsúla lasmuigh i rith na seachtaine lena n-áirítear; Snámh Faoin Aer, Ióga ar an Trá, Siúl Nordach, Cadhcáil, Bordáil Paddle Seas suas, Siúl Cnoic, Rámhaíocht Abhann, Rothaíocht, Eachaíocht Chuimsitheach, Treodóireacht Chuimsitheach agus clár do Chailíní sna Déagóirí sa Ghníomhaíocht Lasmuigh.

SEACHTAIN NA ROTHAR

Sheachaid LSP Lú i gcomhar le Comhairle Contae Lú agus an Roinn Iompair d'Éirinn clár imeachtaí an-rathúil agus deiseanna do leanaí, daoine fásta agus teaghlaigh chun rothaíocht ar fud Lú a chur chun cinn agus taitneamh a bhaint as mar chuid de Sheachtain Náisiúnta na Rothar a bhí ar siúl ón 13-21 Bealtaine 2023.

I Lú, bhí breis agus 30 clár agus imeacht curtha ar fáil trí scoileanna, clubanna rothaíochta, grúpaí pobail agus páirtithe leasmhara eile sa tionscnamh agus ghlac 1,547 rannpháirtí páirt ann.

Déanann Seachtain na Rothar a dícheall rothaithe a mhealladh agus a spreagadh, go háirithe rothaithe nua de gach aois agus cumas chun buntáistí agus taitneamh na rothaíochta a fháil amach agus leas a bhaint as deiseanna rothaíochta inbhuanaithe leanúnacha laistigh den chontae.

CEANNAIREACHT ÓIGE

Sheachaid LSP Lú ceithre Dhámhachtain Ceannairí Spóirt Leibhéal 1 in 2023 i nDún Dealgan, Dún Léire agus Droichead Átha agus ghlac 117 déagóir páirt ann.

Oibríonn an clár le déagóirí idir 13-17 mbliana d'aois ar mian leo a scileanna ceannaireachta a fhorbairt tríd an spórt agus an ghníomhaíocht choirp. Comhlánaíonn na ceannairí óga uaireanta oiliúna deonacha laistigh dá gclub spóirt féin nó i ngrúpaí pobail mar chuid den chlár.

Ina theannta sin, sheol LSP Lú Clár nua de chuid Bain Triail as Ceannaireacht Spóirt do Dhaltaí Idirbhliana i scoileanna Dara Leibhéal. Soláthraíonn an clár buneolas do na daltaí ar scileanna agus iompraíochtaí ceannaireachta trí spórt agus gníomhaíocht choirp. Ghlac 350 dalta i 6 scoil i Lú páirt sa chlár seo in 2023.

GRADAIM 'OIBRÍ DEONACH CLUB SPÓIRT' NA BLIANA, LSP LÚ

D'eagraigh agus d'óstaigh LSP Lú an chéad Oibrí Deonach na Bliana riamh de chuid Chlub Spóirt Lú de chuid na nDuaiseanna i mí na Samhna 2023. Tugann na gradaim aitheantas agus ómós don slua mór oibrithe deonacha ar fud an chontae a chuireann a gcuid ama ar leataobh agus a chuireann a gcuid scileanna chun feidhme d'fhonn deiseanna spóirt agus gníomhaíochta coirp a chur ar fáil a mbaineann gach duine taitneamh astu.

Ag an searmanas, a d'óstáil an Craoltóir Sky Sports agus oibrí deonach ó Chlub Rugbaí na Bóinne, Kieran O'Sullivan, fuair 103 oibrí deonach aitheantas as an méid a chuireann siad lena gclub spóirt áitiúil chun a chinntiú go gcruthaítear agus go gcothaítear deiseanna spóirt agus gníomhaíochta coirp i bpobail ar fud Lú.

Bhí an tAire Stáit Spóirt agus Corpoideachais i láthair ag an imeacht, in éineacht leis an Uasal Thomas Byrne T.D., Cathaoirleach Chomhairle Contae Lú an Clr Paula Butterly, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Chomhairle Contae Lú, Joan Martin, ionadaithe polaitiúla áitiúla, ionadaithe Spórt Éireann, baill de Choiste LSP Lú agus baill den phobal áitiúil spóirt.

LÁ CUMAIS SPÓIRT LÚ

D'óstáil LSP Lú ár Lá Cumais Spóirt Lú ar an Domhnach 3 Nollaig 2023 in Ionad Spóirt Dhún Dealgan, mar chuid den Lá Idirnáisiúnta do Dhaoine faoi Mhíchumas, agus ghlac breis agus 120 duine fásta agus leanaí páirt ar an lá.

Bhí sé mar aidhm ag an imeacht feasacht a chruthú ar na deiseanna éagsúla club spóirt agus gníomhaíocht fhisiciúil atá ar fáil do dhaoine faoi mhíchumas ar fud an chontae, lena n-áirítear seisiúin ghníomhaíochta ó chlubanna All Star CLG, Peil do Chách, Badmantan, Boccia, Rince agus Ióga agus Rothaíocht Chuimsitheach, agus seastáin eolais ag IWA Sport, agus ag Vision Sport Ireland.

SIÚL POBAIL

Cuireadh tús le clár siúl pobail LSP Lú in 2018 le grúpa pobail siúlóide amháin agus tá sé tar éis méadú go 15 ghrúpa faoi dheireadh 2023.

Chuaigh LSP Lú i dteagmháil le pobail áitiúla sa chontae chun riachtanais a bhunú agus chun oibrithe deonacha sa cheantar áitiúil a uas-sciliú mar cheannairí siúlóide chun an clár a sheachadadh agus chun deiseanna inbhuanaithe a chruthú don phobal áitiúil le bheith páirteach i ngrúpa siúlóide sóisialta ina gceantar féin.

In 2023 d'fhorbraíomar 4 ghrúpa siúlóide eile agus forbraíodh ceann de na grúpaí is rathúla i gcomhpháirtíocht le Seid na mBan Dhún Dealgan arna bhunú le déanaí, agus ghlac breis agus 30 bean páirt i siúlóidí seachtainiúla ina gceantar áitiúil. Forbraíodh grúpaí eile i mBaile Átha Fhirdhia agus i gceantar na Móna Móire i nDroichead Átha.

SRAITHCHOMÓRTAS NA gCAILÍNÍ SCOILE, LÚ

Soláthraíonn Sraithchomórtas na gCailíní Scoile, Lú, a bunaíodh in 2019, deiseanna inbhuanaithe do chailíní i Lú agus san Oirthuaisceart chun peil a imirt ina bpobal áitiúil ó leibhéil Faoi 7 - Faoi 15.0

Is suntasach an rath atá ar an sraithchomórtas, agus an fás atá tagtha uirthi ina cúigiú bliain. I mbliain 1 bhí 7 gclub cláraithe sa sraithchomórtas agus bhí 240

cailín ag imirt sna leibhéal Faoi 7-Faoi 12. Tá an líon seo méadaithe anois go 19 club cláraithe agus breis agus 1,200 cailín ag imirt ar bhonn seachtainiúil ó leibhéil Faoi 7-Faoi 15 in 2023.

Chomh maith leis an méadú ar líon na gclubanna agus na n-imreoirí a ghlacann páirt sa sraithchomórtas, tá líon mór oiliúnóirí, réiteoirí agus riarthóirí nua ban ag obair go deonach anois ar bhonn seachtainiúil laistigh den tsraithchomórtas.

Tá bealaí agus treoir curtha ar fáil ag an FAI agus ag LSP Lú chun tacú le hoibrithe deonacha baineanna chun uas-sciliú agus páirt a ghlacadh i gcumas cóitseála agus feidhmiúcháin laistigh den sraithchomórtas. Forbairt thábhachtach a bhí i gceist leis sin lena chinntiú gur féidir linn cur le cumas an tsraithchomórtas a fhás. Soláthraíonn sé freisin eiseamláirí ban áitiúla laistigh dár gclubanna áitiúla agus struchtúr sraithe ar féidir le cailíní óga i Lú a bheith ag iarraidh a bheith.

CLUBANNA SÁRIMREOIRÍ CLG

Thacaigh LSP Lú le forbairt leanúnach ar chlubanna Sárimreoirí CLG i Lú ag obair go díreach le clubanna CLG chun a struchtúir agus a gcumas a fhorbairt chun clár Shárimreoirí CLG inbhuanaithe a chruthú. Forbraíodh an clár Sárimreoirí do leanaí faoi mhíchumas agus riachtanais bhreise. Is é príomhaidhm an chláir a chinntiú go gcuirtear deis ar fáil do leanaí páirt a ghlacadh i gCluichí Gaelacha i gclubanna, ag díriú ar chuimsiú agus taitneamh, i dtimpeallacht shábháilte.

Tá deich gclub ann faoi láthair i Lú a bhfuil a gclár Sárimreoirí CLG forbartha agus rollta amach acu.

Tacaíonn LSP Lú leis na clubanna lena chinntiú go gcloíonn na cóitseálaithe go léir leis na cleachtais is fearr, agus go ndéantar grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána orthu go léir, go bhfuil oiliúint Cosanta Leanaí faighte acu agus go bhfuil oiliúint um Chuimsiú Míchumais críochnaithe acu.

Comhshaol

I measc na seirbhísí a sholáthraíonn Rannóg Bainistíochta Dramhaíola & Comhshaoil Chomhairle Contae Lú tá:

- **Rialáil & Forfheidhmiú Dramhaíola**
- **Iarchúram i leith Líonadh Talún**
- **Forfheidhmiú Bruscair**
- **Rialú Aeir, Torann & Cáilíochta Uisce**

Oibríonn Rannóg Bainistíochta Dramhaíola & Comhshaoil Chomhairle Contae Lú i gcomhar le heagraíochtaí náisiúnta agus réigiúnacha lena n-áirítear: EPA, WERLA, RWMPO, NWCPO, LAWPRO agus DECC, chun cur i bhfeidhm na dTosaíochtaí Comhshaoil Náisiúnta do Chontae Lú a chinntiú.

313 INIÚCHADH DRAMHAÍOLA CURTHA I GCRÍCH

1,578 INIÚCHADH BRUSCAIR CRÍOCHNAITHE

543 INIÚCHADH CÁILÍOCHTA UISCE CURTHA I GCRÍCH

117 INIÚCHADH AER/TORAINN CURTHA I GCRÍCH

423 INIÚCHADH PLEANÁLA CRÍOCHNAITHE

EISÍODH **223** FÓGRA PIONÓIS SHEASTA

10 CIGIREACHT FEIRME CRÍOCHNAITHE

12 INIÚCHADH UMAR SEIPTEACH CRÍOCHNAITHE

GLACADH **124** SAMPLA ABHANN

GLACADH **120** SAMPLA UISCE SNÁMHA

5 THIONSCADAL TUGTHA CHUN CRÍCHE FAOIN TIONSCNAMH FRITHDHUMPÁLA

- 3 X ÓCÁID OLLMHAITHIÚNAS TOCHTA AGUS TOCHTA
- 2 X THIONSCADAL GLANTACHÁIN

TUGADH FAOI **6** SHEICPHOINTE COIS BÓTHAIR

Forfheidhmiú Bruscair

Tá 6 maor bruscair lánaimseartha i gContae Lú agus in 2023, cuireadh 1,578 imscrúdú bruscair agus patról i gcrích. Déantar gníomh forfheidhmithe nuair a fhaightear fianaise ó na himscrúduithe seo. Leanann na maoir bhruscair orthu ag fiosrú gach tuairisce a fhaigheann Comhairle Contae Lú faoi bhruscar agus dumpáil mhídhleathach laistigh de cheantair uirbeacha agus thuaithe. Leanann siad freisin de bheith ag plé le gnólachtaí ag tabhairt comhairle ar bhearta maolaithe bruscair agus ag déanamh patróil ghníomhach ar láithreacha móra bruscair. Baintear comharthaíocht mhídhleathach freisin agus eisítear fógraí pionóis seasta dá réir.

Bainistíocht Dramhaíola

Lean Oifigigh Forfheidhmithe Dramhaíola Chomhairle Contae Lú ag fiosrú gearáin dramhaíola agus cásanna mídhleathacha dramhaíola in 2023.

Tugadh faoi 5 scéim i gContae Lú faoin "Tionscnamh Frithdhumpála 2023" a chuimsigh imeachtaí ollmhaithiúnas tochta agus tolg agus tionscadail glantacháin. Ceadaíodh deontas iomlán de €91,700 do Chomhairle Contae Lú don obair seo.

Glantachán Lána Mhuirtheimhne Mór – Roimh na hoibreacha

Glantachán Lána Mhuirtheimhne Mór – Tar éis na hoibreacha a chríochnú

Abhainn Chaisleán Dhún Dealgan – Roimh na hOibreacha

Abhainn Chaisleán Dhún Dealgan – Iar na hOibreacha a chríochnú

Tionóladh 6 sheicphointe ilghníomhaireachta san iomlán in 2023, i gcomhar leis an nGarda Síochána, an NTFSO agus an RSA. Úsáideann foireann Forfheidhmithe Dramhaíola na seicphointí seo chun iompar dramhaíola laistigh de Chontae Lú agus trasna na teorann le Tuaisceart Éireann a sheiceáil.

I measc gníomhaíochtaí eile forfheidhmithe dramhaíola a rinneadh in 2023 bhí:

- Cásanna dramhaíola mídhleathacha stairiúla
- Baint sloda díosail ghuaiseach atá dumpáilte ar fud an chontae ag láithreacha éagsúla
- Imscrúdú ar ghearáin agus cásanna Tógála & Scartála
- Cigireacht agus bailíochtú Ceadúnais Bailithe Dramhaíola, Ceadanna Saoráidí Dramhaíola agus Deimhnithe Clárúcháin
- Athbhreithniú ar fhógraí Airteagal 27
- Iniúchadh ar Shaoráidí Feithiclí Deireadh Saoil
- Iniúchadh ar Shaoráidí Cóireála Údaraithe
- Bainistíocht ar láithreáin Áise Cathartha
- Forfheidhmiú Fodhlíthe um Scaradh, Stóráil agus Cur i Láthair Dramhaíola Tí agus Tráchtála

Rialachán Cáilíochta Aeir, Torainn agus Uisce

RIALACHÁN AEIR & TORANN

Chuir Comhairle Contae Lú Clár Breosla Soladach i bhfeidhm in 2023 a shainaithníonn gach ceannaí, miondíoltóir agus táirgeoir breosla soladach sa chontae. I mí na Samhna agus i mí na Nollag 2023, rinne Oifigigh Forfheidhmithe Dramhaíola Chomhairle Contae Lú iniúchtaí faoi na Rialacháin seo i mBaile Sheinicín, i mBaile na Lorgan, i gCairlinn, in Ó Méith, i mBaile Átha Fhirdhia agus i nDroichead Átha.

Leanadh le monatóireacht ar an aer comhthimpeallach i nDún Dealgan agus i nDroichead Átha, i gcomhar leis an EPA. Rinneadh monatóireacht bhreise aeir i gCalafort an Ghrianfoirt.

Rinneadh iniúchtaí breise faoi na Rialacháin um Péinteanna Maisiúcháin, Tuaslagóirí agus Gal Peitriliam.

Cuireadh tús le dréachtú an Phlean Gníomhaíochta Torainn 2024-2028 go déanach in 2023 agus táthar ag súil go mbeidh an plean nua i bhfeidhm ó R2 2024.

Fuair Comhairle Contae Lú 45 gearán torainn in 2023, agus fiosraíodh iad go léir agus dúnadh iad.

CÁILÍOCHT UISCE

Rinneadh 10 n-iniúchadh feirme in 2023 chomh maith le cigireachtaí breise maidir le leathadh talmhaíochta agus gearáin faoi bholadh.

Rinneadh 12 iniúchadh ar umar seipteach in 2023, lenar áiríodh réamhchruinniú leis na húinéirí tí chomh maith le cigireacht iomlán ar an láthair.

Sa bhliain 2023, bhí 30 ceadúnas gníomhach Alt 4 do Dhoirteadh ag Comhairle Contae Lú, a ndearnadh cigireacht orthu agus a ndearnadh iniúchadh orthu i rith na bliana. Cuireadh ceithre Cheadúnas Alt 4 neamhchomhlíonta ar aghaidh le haghaidh gnímh forfheidhmithe mar gheall ar shraith neamhchomhlíonta.

Is éard a bhí i gceist le monatóireacht bhreise ar cháilíocht an uisce a rinneadh in 2023 ná 124 sampla abhann a thóg an fhoireann Chomhshaoil chomh maith le monatóireacht imscrúdaithe i ndobharcheantair roghnaithe. Bhí 83 gearán faoi thruailliú uisce a fuarthas agus a dúnadh iad freisin le linn 2023.

Tá 4 thrá ainmnithe laistigh de Chontae Lú, is iad sin Baile an Teampaill, an Calafort, Ceann Chlochair agus Rinn na Mara. Cuireadh tús le séasúr snámha 2023 an 1 Meitheamh agus chríochnaigh sé ar an 30 Meán Fómhair.

Tugadh faoi os cionn 120 sampla de na huiscí snámha i gContae Lú le linn an ama sin. Eisíodh fógra toirmisc amháin do thrá Bhaile an Teampaill ar an 30 Lúnasa 2023 mar gheall ar shampla uisce neamhchomhlíontach, a cuireadh i leith báisteach throm agus rith chun srutha a bhain leis.

3

AN FHORBAIRT SHÓISIALTA

Tá an Stiúrthóireacht um Fhorbairt Shóisialta freagrach as Seirbhísí Tithíochta agus Cultúir a sheachadadh.

Soláthraíonn tithíocht raon seirbhísí a bhfuil sé mar aidhm acu tithíocht shóisialta ardchaighdeáin a sholáthar i bpobail inbhuanaithe. I measc na seirbhísí tá leithdháiltí tithíochta, seirbhísí tacaíochta tionóntachta & bainistíocht eastát, riaradh cíosanna & iasachtaí, seirbhísí easpa dídine, deontais tithíochta agus cothabháil. Tá siad ar chuid de phríomhfheidhmeanna na rannóige freisin an clár seachadta caipitil tithíochta sóisialta a chur i bhfeidhm mar atá leagtha amach sa Phlean Gníomhaíochta um Sheachadadh Tithíochta agus Tithíocht do Chách, chomh maith leis an gclár iarfheistithe éifeachtúlachta fuinnimh.

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

Soláthraíonn Seirbhísí Cultúrtha seirbhísí inrochtana agus cuimsitheacha trí líonra brainse Leabharlann an Chontae agus ár seirbhísí ar líne agus digiteacha atá ag feabhsú go leanúnach agus atá nuálaíoch. Tacaítear le raon leathan tionscnamh Ealaíon agus forbraítear iad trí mhúnlaí seachadta díreacha agus comhoibríocha. Cuireann Cartlanna an Chontae agus Iarsmalann an Chontae raon seirbhísí ar fáil lena n-áirítear taispeántais agus imeachtaí stairiúla, seirbhísí taighde, agus bainistíocht taifead cartlainne.

€14,599,496 MILLIÚN
IN IONCAM CÍOSA

TACAÍODH LE
2,930
TIONÓNTACHT ÍCT

365
TEACH NUA SEACHADTA

5,136 DUINE AR LIOSTA FEITHIMH NA COMHAIRLE, LAGHDÚ Ó 2022

427 TEACH LEITHROINNTE

193 IMSCRÚDÚ AR IOMPAR FRITHSHÓISIALTA

5,408
DEISIÚCHÁN TÍ DÉANTA

207 AISFHEISTIÚ ÉIFEACHTÚLACHTA FUINNIMH CURTHA I GCRÍCH

Tithíocht

SEIRBHÍSÍ DÍDEAN 2023

Soláthraíonn Seirbhís Chomhairle Contae Lú do Dhaoine gan Dídean cúnamh do dhaoine aonair agus do theaghlaigh atá gan dídean nó i mbaol a bheith gan dídean i gContae Lú. In 2023 leithdháileadh réadmhaoin shóisialta nó teaghais de chuid comhlachta tithíochta faofa ar 69 teaghlach gan dídean agus bhain 93 teaghlach leas as cúnamh ó Sheirbhísí do Dhaoine gan Dídean chun rochtain a fháil ar chóiríocht phríobháideach ar cíos faoin scéim um Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (ÍCT).

Leanann Comhairle Contae Lú, i gcomhar lenár gcomhpháirtithe san earnáil eagraíochtaí neamhrialtasacha, ag cur cóiríocht shealadach tacaithe ar fáil do dhaoine aonair agus do theaghlaigh gan dídean. Tháinig méadú in 2023 ar an acmhainn leapacha do dhaoine gan dídean faoi thacaíocht nuair a osclaíodh saoráid chun cóiríocht a sholáthar do suas le 9 dteaghlach gan dídean i nDroichead an Chnoic, Dún Dealgan.

In 2023, rinne Seirbhísí do Dhaoine gan Dídean Chomhairle Contae Lú, i gcomhar le TUSLA, an Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach agus Iontaobhas Peter McVerry, maoirsiú ar oscailt áis iarchúraim trí leaba do dhaoine óga a d'fhág an córas cúraim.

Ag deireadh 2023 bhí 169 duine fásta san iomlán ag baint leas as lóistín éigeandála i gContae Lú. B'ionann líon na dteaghlach i gcóiríocht éigeandála agus 34, lena n-áirítear 51 duine fásta agus 64 leanbh.

.

TÚS ÁITE DON TITHÍOCHT

Leanann Comhairle Contae Lú ar aghaidh le bheith i gceannas ar chur i bhfeidhm an tsamhail Tús Áite don Tithíocht i Réigiún an Oirthuaiscirt (Lú, Muineachán & Cabhán) mar chuid den Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta le haghaidh Thús Áit do Thithíocht. Tá conradh ag iontaobhas Peter McVerry chun an tseirbhís a sholáthar thar ceann údaráis áitiúla an Oirthuaiscirt ó 2020 i leith. Faoi dheireadh na bliana 2023, d'éirigh le 35 duine i gContae Lú a chur i dtionóntachtaí tacaithe faoin tsamhail seo.

LEITHDHÁILTÍ TITHÍOCHTA

Rinneadh 402 leithroinnt ar an iomlán in 2023, ar thithe údaráis áitiúil 262 díobh agus chuir comhlachtaí ceadaithe tithíochta 140 ar fáil. Ina theannta sin, éascaíodh 25 iarratas aistrithe. Rinneadh 69 leithroinnt ar iarrthóirí gan dídean agus 68 leithroinnt ar iarratasóirí faoi mhíchumas.

CIGIREACHTAÍ AR THEAGHAISÍ PRÍOBHÁIDEACHA AR CÍOS

Lean an fhoireann iniúchta cíosa phríobháidigh dá cuid oibre le linn 2023, ag forfheidhmiú na Rialachán Tithíochta (Caighdeáin do Thithe ar Cíos), 2019.

San iomlán, rinneadh cigireacht ar 520 áit chónaithe ar cíos agus fuarthas amach nach raibh tromlach na n-áitreabh ag cloí leis na caighdeáin riachtanacha. Eisíodh 361 nóta comhairleacha, 48 fógra feabhsúcháin agus 7 bhfógra toirmisc in 2023.

CAIPITEAL TITHÍOCHTA

In 2023 faoin bplean 'Tithíocht do Chách', chuir Comhairle Contae Lú 365 aonad tithíochta nua ar fáil ar fud an chontae. Seachadadh na haonaid nua tithíochta seo trí raon beart lena n-áirítear tógáil díreach údaráis áitiúil, éadálacha lándéanta, éadálacha chun freastal ar riachtanais tithíochta sóisialta ar leith, léasú fadtéarmach, éadálacha Chuid V agus i gcomhpháirtíocht le comhlachtaí tithíochta ceadaithe.

I mí Lúnasa, d'fháiltigh Comhairle Contae Lú roimh chríochnú 6 theach nua ar ráta A atá tíosach ar fhuinneamh i nDoire Beag, Collainn. Chuimsigh na haonaid tithíochta seo meascán de thithe 2 agus 3 sheomra leapa (bungalónna agus tithe dhá stór araon).

Doire Beag, Collainn, críochnaithe in 2023. 6 Aonad

Le linn 2023, fuair Comhairle Contae Lú aonaid lándéanta agus aonaid Cuid V i bhforbairtí ar fud an chontae, mar Ellwood, Bóthar Bhaile Mhic Caingin i nDroichead Átha, Clós an Mhóinéir Bháin, Bóthar an Ascaill, Dún Dealgan, Coill an Bhaile Nua i nDroichead Átha agus Potters Field i mBaile Átha Fhirdhia. Is tithe atá éifeachtúil ó thaobh fuinnimh de réir ráta A iad na haonaid go léir a fhaightear sna forbairtí nua seo.

Ellwood, Baile Mhic Éinigh, Droichead Átha. 46 Aonad

Clós an Mhóinéir Bháin, Bóthar an Ascaill, Dún Dealgan, críochnaithe in 2023. 4 Aonad

In 2023, shínigh Comhairle Contae Lú conarthaí agus chuir siad tús le hoibreacha tógála ar scéimeanna tógála díreacha na n-údarás áitiúil ag Ascaill an Mhóta, Dún Dealgan (93 aonad), Cúirt na Boice, Droichead Átha (72 aonad) agus láithreáin inlíonta Muirtheimhne Mór, Dún Dealgan (11 aonad). Tá na forbairtí seo ag dul ar aghaidh ar an láthair agus le bheith críochnaithe in 2025

Ascaill an Mhóta, Dún Dealgan. Cuireadh tús leis an tógáil in 2023. 93 Aonad

Cúirt Boice, Meille, Droichead Átha. Cuireadh tús leis an tógáil in 2023. 72 Aonad

Muirtheimhne Mór, Dún Dealgan. Cuireadh tús leis an tógáil in 2023. 11 Aonad

Faoin gClár Seachadta Luathaithe (ADP) lean Rannóg Seachadta Caipitil Tithíochta Chomhairle Contae Lú, i gcomhar leis na foirne deartha ailtire ceaptha, ag cur dearaí na scéimeanna cónaithe nua ag Baile Mhic Éinigh (Thiar) agus na Glasnchnoic i nDroichead Átha, Mullach an Ghleanna i Sráidbhaile Lú, Bóthar na Rinne i nDún Dealgan agus ag Rábháil, Dún Léire.

CLÁR IARFHEISTITHE UM AN ÉIFEACHTÚLACHT FUINNIMH

Rinne Clár Iarfheistithe Éifeachtúlachta Fuinnimh 2023 Chomhairle Contae Lú soláthar ar dtús d'oibreacha uasghrádaithe fuinnimh ar 105 teach Comhairle. Tá an clár seo maoinithe go príomha ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, le maoiniú forlíontach arna chur ar fáil ag Comhairle Contae Lú, chun cabhrú le seachadadh an chláir.

Le tacaíocht ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, sheachaid Comhairle Contae Lú oibreacha iarfheistithe fuinnimh ar 205 teach Comhairle sa bhliain 2023, rud a bhí i bhfad níos airde ná an bunsprioc seachadta a bhí againn de 105 teach. Ag brath ar na riachtanais chruinne do gach teach i gClár 2023, áiríodh leis na hoibreacha iarfheistithe fuinnimh córais téimh a uasghrádú trí chórais teaschaidéil aeir go huisce a shuiteáil, aonaid thríghloinithe & doirse seachtracha a chur in ionad fuinneoga le doirse ilchodacha, agus insliú balla seachtrach nó insliú cuasbhalla á chur i bhfeidhm, de réir mar is cuí agus breisithe a chur ar insliú áiléir.

Chuir na hoibreacha iarfheistithe fuinnimh feabhas ar chreatlach na dtithe agus tá siad tar éis leibhéal níos compordaí a chur ar fáil do thionóntaí ina dteaghaisí. Mar gheall ar na hoibreacha iarfheistithe fuinnimh freisin tá rátáil fuinnimh B2, nó níos fearr, ag gach teach atá san áireamh sa chlár. Mar thoradh ar chlár 2023 bhí coigilt fuinnimh de 44,850kWh/m2/bliain le chéile tar éis na n-oibreacha agus coigilteas carbóin comhionann le 10,332 KgCO2/m2/bliain. De réir chritéir na Roinne don chlár, roghnaíodh cumasc de thithe le cur san áireamh, ag soláthar cothromaíochta idir tithe a raibh sraith iomlán de bhearta iarfheistithe de dhíth orthu, agus iad siúd a raibh gá le hiarfheistiú fuinnimh níos éadomhain.

COMHLACHTAÍ CEADAITHE TITHÍOCHTA

Faoin bPlean Gníomhaíochta Tithíochta do Chách, sheachaid Comhairle Contae Lú i gcomhpháirtíocht le Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta 293 Aonad, a chuimsigh 88 teach agus meascán de 205 déphléacsacha agus árasán.

Ceantar Bardasach	Líon Aonad
Dún Dealgan	75
Droichead Átha	207
Baile Átha Fhirdhia	11

Tá na teaghaisí seo maoinithe faoin tSaoráid Léasaithe Cúnaimh Chaipitil (CALF) a ligeann do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe suas le 30% de chostas iomlán na fála a fháil ar iasacht. Cuirtear na haonaid seo ar fáil ansin don údarás áitiúil faoi Chomhaontú Íocaíochta agus Infhaighteachta ar feadh 25 go 30 bliain.

Is teaghaisí cónaithe atá tíosach ar fhuinneamh ar ráta A iad na haonaid go léir.

An Tobar, Droichead Átha le Clúid

Sráid Uí Thiarnaigh, Baile Átha Fhirdhia le Ciorcal

Dúiche Roden, Dún Dealgan le Clúid

CÚIRT AN FHIR ARDA, DROICHEAD ÁTHA – FORBAIRT CÍOSA COSTAIS

Is scéim chónaithe nua í Cúirt Fhir Arda, Droichead Átha, lena gcuimsítear 34 teaghais cíosa costais, a críochnaíodh trí shocrú comhpháirtíochta idir Tuath, Comhairle Contae Lú, an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, agus an Ghníomhaireacht Tithíochta. Is meascán é an maoiniú do Chúirt Fhir Arda den mhaoiniú Iasachta Cothromais ar Chíos ar Chostas (CREL) ón Roinn agus airgeadas príobháideach tríd an nGníomhaireacht Airgeadais do Thithe (HFA). Tá na 34 árasán ar ráta A mar chuid d'fhorbairt 70 teach a thóg CFS Homes Ltd. Léiríonn Cúirt Fhir Arda an seachadadh tionscnaimh de thithe ar cíos ar chostas i gContae Lú faoin gclár seo, ag tairiscint tithíocht shlán, inacmhainne le praghsanna cíosa beagnach 30% faoi bhun réadmhaoine inchomparáide. sa cheantar.

Osclaíodh an fhorbairt go hoifigiúil an 17 Samhain 2023.

Forbairt Cíosa Costais Cúirt Fhearna i nDroichead Átha

AN SCÉIM DO THIONÓNTAITHE IN SITU

Oibríonn Comhairle Contae Lú go gníomhach le tionóntaí agus tiarnaí talún maidir leis an scéim do Thionóntaí in Situ áit a bhfuil Fógra Foirceanta eisithe ag a dtiarna talún do thionóntaí, agus d'fhéadfadh go mbeadh cuid acu ag fáil Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (ÍCT). Féadfaidh Comhairle Contae Lú áitribh a cheannach d'iarratasóirí atá i mbaol a bheith gan dídean. Fuair Comhairle Contae Lú 35 maoin do Thionóntaí in Situ in 2023.

AN DEONTAS ATHCHÓIRITHE DO RÉADMHAOIN FOLAMH

Seoladh an Deontas Athchóirithe do Réadmhaoin Folamh, arna mhaoiniú ag Ciste na mBailte (Bailte) Croí Cónaithe, ar 14 Iúil 2022 agus ansin leathnaíodh é ón 1 Bealtaine 2023. Ligeann an Deontas d'iarratasóirí iarratas a dhéanamh ar réadmhaoin amháin a chur ar fáil chun críocha cíosa, agus réadmhaoin amháin a bheith mar phríomháit chónaithe phríobháideach acu. Is é aidhm na scéime seo líon na réadmhaoine atá folamh agus tréigthe a thabhairt ar ais in úsáid arís a mhéadú. Is féidir le hiarratasóirí cur isteach ar suas le €50,000 le haghaidh oibreacha ar réadmhaoin fholamh, le breisiú breise de €20,000 má dhearbhaítear go bhfuil an mhaoin tréigthe.

Suas go dtí deireadh mhí na Nollag 2023, bhí 125 iarratas ann, agus ceadaíodh an deontas do 90 díobh sin. Íocadh an deontas le hiarratasóir amháin, agus tá 3 cinn eile ag an gcéim iniúchta deiridh.

TITHÍOCHT INACMHAINNE

Fuair Comhairle Contae Lú faomhadh na Roinne do Scéim Cheannaigh Inacmhainne 10 n-aonad sa Charraig Dhubh. Fógraíodh sonraí go luath in 2024 ar an raidió áitiúil, ar na meáin shóisialta agus ar na meáin chlóite araon. Tá cainteanna ar siúl le forbróirí ar fud an chontae maidir le tuilleadh scéimeanna ceannaigh inacmhainne.

AN SCÉIM MAIDIR LE MORGÁISTÍ LE LIGEAN AR CÍOS

Faoin scéim maidir le Morgáiste le Ligean ar Cíos, féadfaidh iasachtaí fanacht ina dteach ach tugann sé úinéireacht an tí don soláthraí Morgáiste le Ligean ar Cíos. Ciallaíonn sé seo go n-éiríonn an t-iasachtaí ina thionónta tithíochta sóisialta dá n-údarás áitiúil nó Comhlacht Tithíochta Faofa. Déantar an socrú seo go deonach agus comhaontaítear é idir an t-iasachtaí, a n-iasachtóir agus an soláthraí Morgáiste le Ligean ar Cíos. Tar éis cúig bliana a bheith caite, d'fhéadfadh go dtabharfaí an rogha don iasachtaí an teach a cheannach ar ais má tá siad in ann é sin a dhéanamh. In 2023, phróiseáil Comhairle Contae Lú 19 n-iarratas ar Mhorgáiste le Ligean ar Cíos.

DEISIÚ AGUS LÉASÚ

Chun an uaillmhian náisiúnta don scéim deisiúcháin agus léasaithe (SDL) a léiriú, mar atá geallta i dTithíocht do Chách, socraíodh spriocanna seachadta náisiúnta don RLS de 660 aonad do 2022-2026.

In 2023, chríochnaigh Comhairle Contae Lú 2 aonad i nDún Dealgan agus rinne siad cigireacht orthu agus 7 gcinn eile ag an gcéim idirbheartaíochta agus réamhphleanála.

BAINISTÍOCHT EASTÁIT – OIFIGIGH CHAIDREAMH LE TIONÓNTAITHE (TLOS)

Cuireann na hOifigigh Chaidrimh le Tionóntaí comhairle agus cúnamh ar fáil chun dea-bhainistíocht eastát a chur chun cinn i réadmhaoin na Comhairle. Ní mór do gach tionónta nua freastal ar oiliúint réamhthionóntachta agus sa chás go sáraíonn

Gníomhartha 2023	Líon
Líon na dtionóntaí a d'fhreastail ar sheisiúin oiliúna réamhthionóntachta	262
Líon na n-iniúchtaí iarthionóntachta a cuireadh ar fáil do thionóntachtaí nua	258

tionóntaí a gcomhaontuithe tionóntachta, is féidir leis na hoifigigh idirchaidrimh tionóntaí raon beart a chur i bhfeidhm atá comhréireach leis an neamhchomhlíonadh. Cuireann an fhoireann Bainistíochta Eastát tacaíocht ar fáil freisin chun spásanna glasa agus purláin i bhforbairtí tithíochta a chothabháil agus a chothabháil.

BAINISTÍOCHT EASTÁT – OIFIGIGH IOMPRAÍOCHTA FRITHSHÓISIALTA (ASBOS)

Próiseálann na hOifigigh Iompraíochta Frithshóisialta gearáin faoi Straitéis Iompraíochta Frithshóisialta na Comhairle. Is féidir litreacha rabhaidh agus bearta eile a chur i bhfeidhm sa chás go sáraíonn tionóntaí a gcomhaontuithe. Seirbheáladh roinnt fógraí tréigthe nuair a d'aistrigh tionóntaí amach ach nár chuir siad an Chomhairle ar an eolas.

Gníomhartha 2023	Líon
Líon Imscrúduithe Iompraíochta Frithshóisialta Críochnaithe	193
Litreacha arna nEisiúint i leith Sáruithe Tionóntachta	
Rabhaidh Bhéil	69
Rabhaidh i Scríbhinn	19
Fógraí Tionóntachta	10
Rabhaidh Tionóntachta, Alt 8 Acht na dTithe, 2014	5
Fógraí Tréigean, Alt 15, Acht na dTithe, 2014	17

Tionónta nua ag fáil a n-eochracha dá dteach go deo

Bainistíocht Eastát ag tacú le cónaitheoirí i gcothabháil a spás glas ag Ellwood, Droichead Átha

Tionóntaí nua ina dteach saoil

Thug Bainistíocht Eastáit cúnamh i leith bláthanna agus ciseáin chrochta

Tá dhá eastát nua faoi úinéireacht na Comhairle, Páirc Wadman agus Green Gates mar chuid d'fhorbairt nua i mBaile Hagaird, Dún Dealgan. Ghlac foireann Bainistíochta Eastáit páirt i nGrúpa Forbartha Idirghníomhaireachta Bhaile Hagar chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais a tháinig chun cinn ó na cónaitheoirí a chónaíonn i mBaile Hagaird. Reáchtáladh imeacht faisnéise agus maidin caife in Óstán Fairways, Dún Dealgan i mí Dheireadh Fómhair agus tugadh cuireadh do gach cónaitheoir sa cheantar freastal air agus rinneadh suirbhé. Réitigh an cleachtadh seo an bealach do níos mó rannpháirtíochta sóisialta agus idirghníomhú le cónaitheoirí.

Lomaire faiche curtha ar fáil ag Bainistíocht Eastáit do Choiste Cónaitheoirí Pháirc Lavin, Tulaigh Álainn

DEONTAIS CHUN TITHÍOCHT A OIRIÚNÚ DO DHAOINE BREAC-AOSTA AGUS DO DHAOINE FAOI MHÍCHUMAS

Faigheann an Chomhairle maoiniú ón Roinn le haghaidh oiriúnuithe d'úinéirí tithe príobháideacha do dhaoine faoi mhíchumas agus do Dhaoine Breac-aosta. Is é 20% ranníocaíocht na Comhairle agus tairgeadh 303 deontas in 2023 arbh ionann a luach iomlán agus €2,822,072.

Cur Síos	Líon na nDeontas a Bronnadh
Deontais chun Tithíocht a Oiriúnú (HAGS)	159
Deontais um Áiseanna Soghluaisteachta (MAGS)	27
Cúnamh Tithíochta do Dhaoine Scothaosta (HOPS)	117
Iomlán	303

Suiteáladh Fuinneoga nua i dteach i mBaile an Tallúnaigh 2023 le cúnamh ó Dheontas Tithíochta do Dhaoine Scothaosta

OIRIÚNUITHE AR STOC NA COMHAIRLE DO DHAOINE FAOI MHÍCHUMAS

Chaith an Chomhairle €821,017 ar 3 shíneadh agus 31 oiriúnú níos lú ar thithe na Comhairle. I measc na n-oibreacha níos lú áirítear ráillí láimhe, aláram deataigh speisialta srl.

Tar éis grianghraf d'oiriúnú seomra folctha, a chuir an Chomhairle i gcrích i réadmhaoin ar leis an gComhairle é i dTobar Eonáin, Dún Dealgan

TITHÍOCHT MHÍCHUMAIS

Ba é sprioc bhliantúil 2023 maidir le leithdháiltí tithíochta sóisialta do dhaoine faoi mhíchumas ná 81 aonad cóiríochta. Soláthraíodh 68 aonad cóiríochta do dhaoine faoi mhíchumas, arb ionann é sin agus 84% den sprioc. Chuathas i gcomhairle le líon mór iarratasóirí ar thithíocht faoi mhíchumas maidir le cóiríocht i roinnt forbairtí nua tithíochta. Ar an drochuair, níor tugadh an próiseas iomlán leithdháilte chun críche le linn 2023 mar gheall ar mhoill ar sheachadadh na n-aonad seo.

Is éard a bhí sa chóiríocht a cuireadh ar fáil ná 23 áit chónaithe aon stóir (1 chaighdeánach, 3 cinn oiriúnach do chathaoir rothaí agus 19 ceann oiriúnaithe), 18 n-árasán (6 gcinn caighdeánacha, 11 oiriúnaithe agus 1 inrochtaine do chathaoireacha rothaí) agus 27 teaghais dhá stór (21 teach caighdeánach agus 6 cinn oiriúnaithe)

Rinneadh 16.9% de na leithdháiltí tithíochta sóisialta go léir (402) in 2023 do dhaoine faoi mhíchumas.

Cuireadh tús le Seirbhís Tacaíochta um Chothú Tionóntachta do thionóntaí nua a bhfuil diagnóis meabhairshláinte acu in 2023 agus is é HAIL a cuireadh ar fáil í. Bhain seisear tionóntaí de chuid Chomhairle Contae Lú agus Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta leas as an tacaíocht tionóntachta seo in 2023.

Tithíocht Riachtanas Speisialta, Doire Beag, Collainn

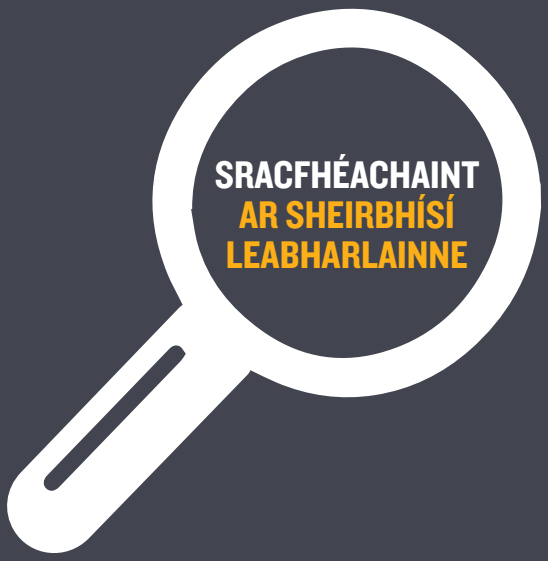
CÓIRÍOCHT DON LUCHT SIÚIL

Is é an sprioc iomlán do leithdháiltí tithíochta sóisialta do theaghlaigh den Lucht Siúil faoin gClár Cóiríochta don Lucht Siúil (TAP) 2019-2024 ná 55 aonad cóiríochta. Soláthraíodh 77 aonad cóiríochta do theaghlaigh den Lucht Siúil go dtí seo (Iúil 2019-Márta 2024). Leithdháiltí caighdeánacha tithíochta sóisialta a bhí i 68 de na 77 aonad sin (41 aonad údaráis áitiúil agus 27 aonad Comhlacht Tithíochta Ceadaithe). Athligean grúpthithíochta a bhí i 2 cheann de na haonaid agus bánna láithreáin staid arna n-athligean ab ea 7 gcinn díobh. Tá Bliain 5 de TAP ag rith ó 1 Iúil 2023 - 30 Meitheamh 2024 agus is é an sprioc shonrach don bhliain deiridh seo ná 12 aonad agus go dtí seo tá 5 leithdháileadh críochnaithe agus 5 leithdháileadh eile beartaithe agus le bheith críochnaithe sna seachtainí atá romhainn.

- Ceadaíodh 2 iarratas ar iasacht carbhán/tithe soghluaiste in 2023 agus bhí teaghlaigh den Lucht Siúil in ann tithe soghluaiste a cheannach dá mbá leithdháilte i láithreán staid na Comhairle.
- Críochnaíodh oibreacha Uasghrádaithe Fuinnimh in dhá aonad de ghrúpscéim tithíochta i nDún Dealgan in 2023.
- Críochnaíodh oiriúnuithe in 2023 faoi mhaoiniú ón gClár Cóiríochta don Lucht Siúil ag trí réadmhaoin do theaghlaigh den Lucht Siúil a bhfuil ball acu faoi mhíchumas.

Seirbhís Leabharlainne Lú

Lean Seirbhís Leabharlainne Lú ag díriú ar ról na leabharlainne i dtacaíocht litearthachta, ag tacú le deiseanna foghlama ar feadh an tsaoil agus ag bunú na leabharlainne mar mhol pobail.

17,062 BALL CLÁRAITHE

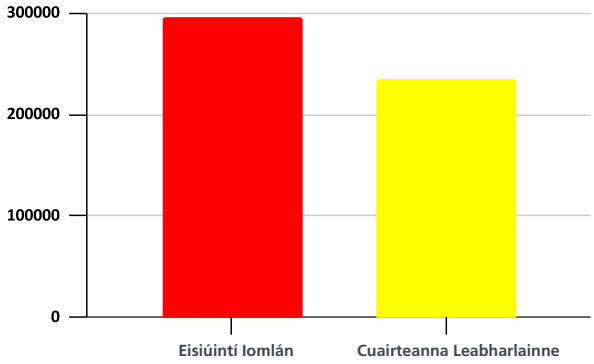
235,341 CUAIRT
AR CHRAOBHACHA LEABHARLAINNE Ó 1/1/2023 GO 31/12/2023

295,875
MÍREANNA A EISÍODH D'IASACHTAÍ LEABHARLAINNE SA BHLIAIN

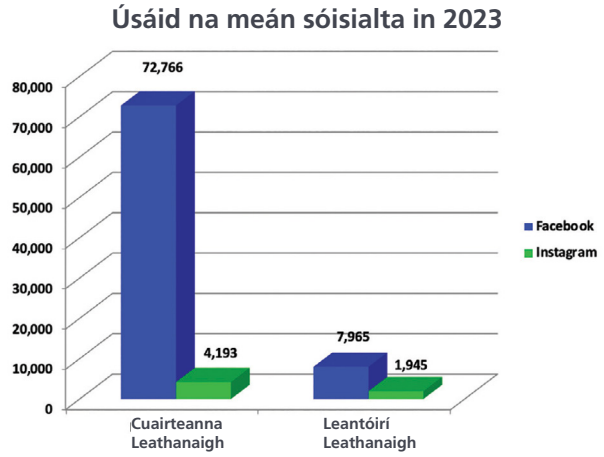
CUAIRTEANNA/EISIÚINTÍ LEABHARLAINNE

Eisiúintí Iomlán 295,875
Cuairteanna Leabharlainne 235,341

RANNPHÁIRTÍOCHT AR NA MEÁIN SHÓISIALTA

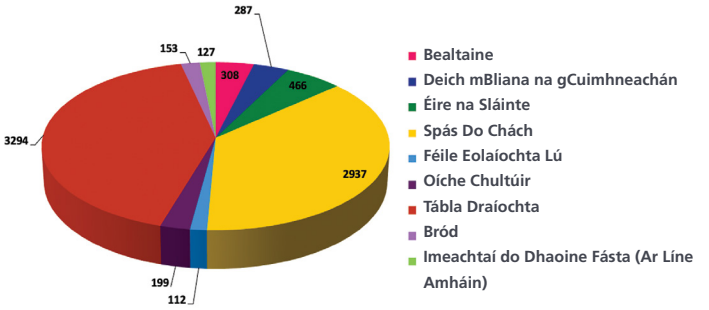
Is príomhuirlis mhargaíochta iad na **Meáin Shóisialta** chun an raon leathan tionscnamh agus imeachtaí atá ar siúl a chur chun cinn agus a roinnt. Faoi dheireadh 2023 bhain an méid seo a leanas le Seirbhís Leabharlainne Lú:

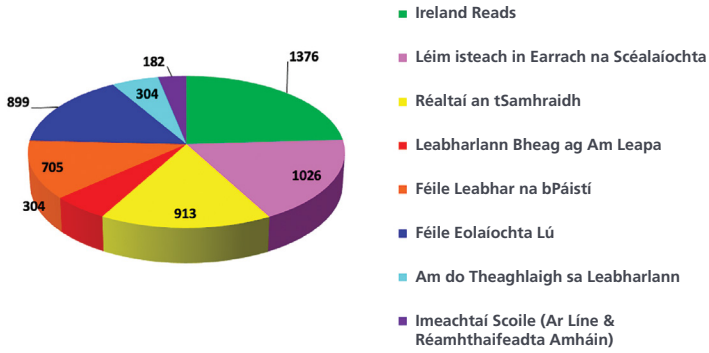
8,022 leantóir ar Facebook
1,959 leantóir ar Instagram @louthlibraryservice

CLÁRSCEIDEALÚ LEABHARLAINNE

Tinreamh ar Imeachtaí do Dhaoine Fásta

Tinreamh ar Imeachtaí do Leanaí

RÍOMHSHEIRBHÍSÍ

RÍOMHSHEIRBHÍSÍ

Áirítear ar an raon leathan seirbhísí:

- Bosca Iasachta le haghaidh ríomhleabhair agus ríomhleabhair chlosairí
- Soláthraíonn LOTE online for Kids rochtain ar 3,000 pictiúrleabhar do leanaí i 60 teanga
- Soláthraíonn Press Reader rochtain ar nuachtáin agus soláthraíonn Libby rochtain ar irisí
- Níos mó ná 100 teanga le roghnú ar Transparent Language Online
- Rang Uilíoch do chúrsaí éagsúla lena n-áirítear Gnó, Airgeadas, Scileanna Oifige, Ceardaíocht agus Caithimh Aimsire
- Reáchtáiltear seisiúin faisnéise ríomhsheirbhísí gach mí i Leabharlanna Dhún Dealgan, Dhroichead Átha agus Bhaile Átha Fhirdhia áit a gcuireann an fhoireann taispeántais ar fáil ar ár ríomhsheirbhísí go léir.

Cartlann Nuachtáin na hÉireann

Is féidir le taighdeoirí Lú anois teacht ar nuachtáin stairiúla na hÉireann ó 1738 go dtí an lá inniu ar ríomhairí pearsanta i mbrainsí na leabharlainne trí thairseach Chartlann Nuachtán na hÉireann atá lonnaithe in Éirinn. Tá os cionn 6 mhilliún leathanach d'ábhar nuachtáin sa chartlann ó nuachtáin ó gach cearn d'oileán na hÉireann lena n-áirítear páipéir áitiúla mar The Dundalk Democrat, The Drogheda Independent chomh maith le páipéir náisiúnta agus páipéir chúige. Sna nótaí báis sna nuachtáin is féidir le ginealaithe Éireannacha taifid bhreitheanna, báis agus phósta a chuardach, a aisghabháil agus a fheiceáil ó nuachtpháipéar Éireannach ar fiú 285 bliain d'aois iad.

Seoladh The Library is the Place, an straitéis náisiúnta 5 bliana nua leabharlainne poiblí 2023-2027

Ar an 17 Iúil sheol an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail, Heather Humphreys TD, ***The Library is the Place*** i Leabharlann Phort Laoise. Tá an straitéis nua uaillmhianach seo deartha chun tacú leis an líonra leabharlanna poiblí agus é a neartú sna 5 bliana amach romhainn. Tá 66 gníomh ar leith in ***The Library is the Place*** a chinnteoidh go mbeidh leabharlanna poiblí ina spásanna ilfheidhmeacha sóisialta agus oideachais a bhféadfaidh gach ball den phobal taitneamh a bhaint astu.

Tionscnaimh Straitéiseacha Leabharlainne

ÉIRE NA SLÁINTE SA LEABHARLANN (HIAYL), 2023

Cuireann an tionscnamh seo atá faoi stiúir na Roinne Sláinte ar chumas leabharlanna eolas sláinte ardchaighdeáin, iontaofa agus luachmhar a sholáthar laistigh den phobal, lena n-áirítear bailiúchán cuimsitheach de leabhair mholta Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) ar shláinte agus folláine i ngach brainse, faisnéis sláinte ar líne mar ríomhleabhair, ríomh-chlosleabhair agus cúrsaí ar líne.

Reáchtáladh roinnt imeachtaí ar fud leabharlanna Lú i gClár Éire na Sláinte i do Leabharlann i mbliana. Ina measc siúd bhí seoladh Caifé Alzheimer míosúil i leabharlann Dhún Dealgan a mbíonn an-fhreastal air agus a leantar le slua mór daoine freastal air.

Bhí cuairt an-rathúil againn ó Sheó Bóthair Soghluaiste Fhondúireacht Croí na hÉireann inar bhain go leor ball den phobal chomh maith le foireann Chomhairle Contae Lú leas as seiceálacha croí folláin sa leabharlann.

Reáchtáladh cainteanna tráthúla éagsúla ar ***Aosú Folláin, Droch-nósanna Bia a Briseadh, Meabhairshláinte agus Athléimneacht na nDéagóirí agus Ceardlanna Bia*** agus Cothaithe ag tabhairt comhairle ar bhealaí sláintiúla chun do theaghlach a bheathú. Chomhoibríomar le Biaslán Éireann chun imeacht a chur ar fáil i Leabharlann Dhún Dealgan a craoladh beo ar fud go leor Leabharlanna in Éirinn. D'oibrigh an imeacht Biaslán-Réim Bia Sláintiúil do Leanaí go maith mar chuir sé ar ár gcumas dul i ngleic go pearsanta le lucht féachana agus úsáideoirí leabharlainne nach bhfuil in ann freastal ar chainteanna/imeachtaí sa bhrainse. Ba í an láithreoir teilifíse Anna Daly a d'éascaigh é.

D'oibríomar go dlúth le Comhordaitheoir nua-cheaptha Lú Sláintiúil ar roinnt tionscadal. Go háirithe, bhí baint againn leis an tionscadal ***Táimid ag tabhairt faoin gCothú Cíche, Lú.*** Rinne Healthy Louth é seo a leathadh amach agus tacaíodh leis ar fud ár líonra brainse leabharlainne. Cuireadh oiliúint ar an bhfoireann maidir le conas ár spásanna a dhéanamh cairdiúil do bheathú cíche agus faoi láthair tá póstaeir agus bileoga ar taispeáint ar conas is féidir le máithreacha leas a bhaint as agus mothú ar a suaimhneas inár spásanna.

Fuaireamar maoiniú breise chun Marquee de chuid Éire na Sláinte a cheannach. Tabharfaidh sé seo deis do leabharlanna Lú bealach breise a thairiscint chun seirbhísí HI a chur chun cinn agus a rochtain laistigh den phobal trínár seastán faisnéise a bhunú ag seónna, aontaí agus imeachtaí áitiúla. Cheadaigh maoiniú freisin do scáileán taispeána digiteach nua Éire na Sláinte (HI) do Leabharlann Dhroichead Átha inar féidir le baill den phobal rochtain a fháil ar fhaisnéis sláinte, liostaí leabhar nua agus nuacht faoi imeachtaí d'Éire na Sláinte atá beartaithe.

AN CEART CHUN LÉAMH

Tacaíonn an clár Ceart chun Léitheoireachta le forbairt litearthachta do theaghlaigh, do dhaoine fásta agus do leanaí mar chuid de chur chuige atá comhordaithe go háitiúil, inbhuanaithe agus caighdeánaithe ar fud Chontae Lú. D'éascaigh Seirbhís Leabharlainne Lú clár tacaíochtaí agus tionscnamh litearthachta le linn 2023 lena n-áirítear:

AN FEACHTAS IRELAND READS

Cuireadh tús leis an tríú bliain den fheachtas náisiúnta faoi stiúir Éire na Sláinte ***Ireland Reads*** ar an 7 Feabhra as a lean lá náisiúnta léitheoireachta ar an 25 Feabhra. Spreag an feachtas cumhacht na léitheoireachta chun taitneamh agus folláine trí spreagadh a thabhairt do gach duine, idir óg agus aosta, dul i dtaithí ar an léitheoireacht agus am a chur ar leataobh go rialta chun leabhar, dán, greannán nó nuachtán a léamh. I measc ambasadóirí áitiúla Ireland Reads do Sheirbhís Leabharlainne Lú bhí Méara Dhroichead Átha an Comhairleoir Michelle Hall, láithreoir LMFM Sinead Brassil, roinnt Gardaí pobalbhunaithe Dhroichead Átha, údair áitiúla Florence Gillan, Barry Landy, Nicola Pierce agus Nicola Cassidy.

Chun Lá um Ireland Reads a cheiliúradh thug an t-údar agus maisitheoir Alan Nolan cuairt ar Leabharlanna Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha le haghaidh ceardlann spraíúil idirghníomhach "Uncanny Ireland" do pháistí idir 8-12 bliana d'aois. Ghlac Seirbhís Leabharlainne Lú páirt i ndúshlán Tik Tok Leabharlanna Éireann agus seoladh an podchraoladh "Let's Get Louth" le foireann na leabharlainne ag plé le Ireland Reads, buntáistí na léitheoireachta agus conas is féidir le do bhrainse áitiúil cabhrú leat chun léitheoireacht a fháil. Thug promóisin póstaer agus crainn léitheoireachta i gcraobhacha agus i veain na scoile deis d'iasachtaithe gealltanas a thabhairt go léifí iad, agus 241,610 nóiméad geallta ar shuíomh Gréasáin Ireland Reads.

- **Bhí Spring into Storytime** ar siúl i mí Aibreáin ag spreagadh leanaí, teaghlaigh agus scoileanna chun cuairt a thabhairt ar an leabharlann le haghaidh am scéalaíochta agus imeachtaí litearthachta. Bhí 35 imeacht sceidealaithe le 1,026 rannpháirtí.
- **Is é Clár Léitheoireachta Réaltaí an tSamhraidh** an clár léitheoireachta náisiúnta leabharlainne poiblí do leanaí a bheidh ar siúl i rith an tsamhraidh. D'éirigh thar barr le Seirbhís Leabharlainne Lú Samhraidh Stars le 39 imeacht agus 883 rannpháirtí.
- **Cuidíonn Féile Leabhar na bPáistí** le taitneamh na léitheoireachta a scaipeadh i measc leanaí agus teaghlaigh, le linn mhí Dheireadh Fómhair. Bhí 17 imeacht ar siúl, le 705 rannpháirtí. I measc na n-imeachtaí bhí cuairteanna scoile, cuairteanna údair, ealaíona agus ceardaíocht agus comhoibriú le Seirbhís Leabharlainne na Mí le haghaidh imeacht leanaí i Maigh Muirí.
- **Bhí Am Teaghlaigh ag Do Leabharlann** i mí na Nollag ar siúl i ngach leabharlann chun tacú le rannpháirtíocht an teaghlaigh ar fad i léitheoireacht leanaí. Bhí 17 imeacht ann le 304 rannpháirtí. .
- Thapaigh **ceithre Champa Samhraidh Litearthachta agus Uimhearthachta do Scoileanna DEIS** an deis chun cuairt a thabhairt ar a leabharlann áitiúil le haghaidh turais le heolas a fháil ar pháirt a ghlacadh sa tseirbhís agus ar úsáid na seirbhíse. Chuimsigh gach campa gníomhaíochtaí tógála foirne mar thráth na gceist agus gníomhaíochtaí a thug deis do dhaltaí scileanna mar obair bhuíne, comhoibriú, smaointeoireacht chruthaitheach, rannpháirtíocht chomhoibríoch a fhoghlaim. Tugann na scileanna sóisialta seo deis do dhaltaí caidreamh a chothú lena chéile agus tuilleadh rannpháirtíochta a spreagadh leis an leabharlann.
- Thug foireann na leabharlainne cuairt ar dhá rang de chuid Chlár Scoile an Teastais Shóisearaigh (JCSP) i bPobalscoil Naomh Oilibhéar i nDroichead Átha. Rinne foireann na leabharlainne ceardlanna léitheoireachta ar mhaithe le pléisiúr, ag cur acmhainní nua tarraingteacha ar fáil do na mic léinn le 19 mac léinn idirbhliana agus 30 mac léinn sa chéad bhliain ag glacadh páirte.
- **Forbraíodh seirbhísí litearthachta d'aosaigh** le linn 2023 trí chomhoibriú leanúnach lenár gcomhpháirtithe de chuid líonra an Ceart chun Léamh. Sheachaid foireann na leabharlainne turais leabharlainne in éineacht le Bord Oideachais agus Oiliúna Lú agus na Mí (LMETB), chláraigh baill nua, d'éascaigh siad clubanna leabhar agus chuir siad bailiúchán Open Door Series chun cinn. In 2023 tháinig méadú ar an éileamh ar an tábla draíochta a úsáideann teicneolaíocht solais idirghníomhach chun eispéireas céadfach a sholáthar chun gabháil leis agus chun clár teicneolaíochta a sholáthar chun tacú le foghlaim ar feadh an tsaoil.
- **Seirbhís do Dhaoine Atá Gafa sa Bhaile:** Rinneadh 470 seachadadh aonair ar fud Chontae Lú le linn 2023, rud a thug deis d'iasachtaithe nach bhfuil in ann teacht isteach sa leabharlann go pearsanta fanacht i dteagmháil lena bpobail agus coinneáil suas chun dáta le treochtaí léitheoireachta agus ábhair.
- **Lean Seirbhís Leabharlainne Lú agus Seirbhís Leabharlainne na Mí** le comhthionscnamh litearthachta dírithe orthu siúd a bhfuil cónaí orthu i Sráidbhaile Mhaighean. Tá an comhoibriú seo ar aon dul le gníomh faoin bhfoghrúpa Forbartha

Pobail, Ealaíon, Cultúir agus Spóirt faoi Bhord Forfheidhmithe Dhroichead Átha. Chuir foireann na leabharlainne seónna bóthair ríomhsheirbhísí ar fáil, rud a thug deis do chónaitheoirí teacht isteach sa leabharlann le taispeántais ar ríomhsheirbhísí agus seirbhísí digiteacha agus ar an rochtain leathnaithe atá ar fáil trí My Open Library. Reáchtáladh imeachtaí le linn Fhéile Leabhar na Leanaí agus Am Teaghlaigh i do Leabharlann. Cuireadh pacáistí ***My Little Library Bags, Little Library at Bedtime*** agus ***Summer Stars*** ar fáil don naíolann agus don leabharlann pobail i Maigh Muirí.

- Tá an tionscnamh Little Library Book Bag Initiative maoinithe ag an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Cuimsithe agus Óige (DECDIY) agus an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail (DRCD). Tá sé mar aidhm ag an tionscnamh tógáil ar na caidrimh idir an Luathfhoghlaim agus Cúram (ELC) agus leabharlanna mar chuid den Chéad 5 Straitéis Rialtais do naíonáin agus leanaí agus an Clár Ceart chun Léamh. Mar chuid den tionscnamh, cuireadh Mála ***My Little Library Book Bag*** ar fáil saor in aisce ó bhrainsí na leabharlainne do gach leanbh a bhí ag tosú ar scoil i Meán Fómhair 2023. Bhí trí leabhar, sparán ballraíochta agus cárta poist i ngach mála de chuid ***My Little Library Bag.***
- ***Tacaíonn an tionscnamh Little Book at Bedtime initiative***, faoi straitéis iomlán an rialtais Chéad 5 agus ***The Library is the Place,*** 2023-27, le rannpháirtíocht tuismitheoirí sa léitheoireacht dá leanaí, cuireann sé ballraíocht sa leabharlann chun cinn agus cothaíonn sé grá do leabhair agus scéalta.
  - Tugadh cuireadh do gach leanbh ceithre bliana d'aois agus níos óige cuairt a thabhairt ar a leabharlann áitiúil chun leabhar in aisce a bhailiú
  - Treoir leideanna léitheoireachta am codlata curtha ar fáil do thuismitheoirí/chaomhnóirí
  - Sparáin Little Library Bedtime le haghaidh cártaí ballraíochta
- **Tionscadal léitheoireachta nuabheirthe Ospidéad Mhuire Lourdes** Tá Seirbhís Leabharlainne Lú ag comhoibriú le Leabharlannaí FSS, Ruth O'Rourke agus Deirdre Bradley, Teiripeoir Urlabhra & Teanga ó Ospidéal Mhuire Lourdes ar thionscadal léitheoireachta nuabheirthe. Soláthraíonn an tionscadal léitheoireachta leabhair chláir ar iasacht do thuismitheoirí/chaomhnóirí agus don fhoireann le léamh do leanaí san aonad nua-naíoch. Thug foireann na leabharlainne sainchomhairle ar leabhair chlár leanaí molta le ceannach don tionscadal. Chuir an tSeirbhís Leabharlainne faisnéis ar fáil freisin ar an gClár 'Ceart chun Léitheoireachta' lena n-áirítear cur chun cinn 'Little Library at Bedtime' agus an bhileog "Bedtime Reading Tips" atá dírithe ar leanaí 0-4 bliana d'aois. Spreagann léamh do leanaí forbairt chognaíoch, nascadh agus folláine iomlán.
- **Seirbhís Leabharlainne Bunscoile** Cuireann Seirbhís Leabharlainne Lú seirbhís chuimsitheach ar fáil go héasca do níos mó ná 70 bunscoil ar fud an chontae. Nuair a chuaigh Veain Leabharlainne na Scoileanna ar ais ar na bóithre i bhFómhar 2022, ba bhliain ghnóthach í 2023 don tseirbhís. Thug breis agus 3,000 dalta agus múinteoir cuairt ar an veain shoghluaiste. Léiríodh é seo, mar aon leis an infheistíocht a rinneadh chun acmhainní léitheoireachta agus stoc litearthachta a fheabhsú agus a fhorbairt, leis an méadú ar cheisteanna ó Eanáir go Nollaig.
- **54 - Líon na Laethanta a raibh Cuairt Scoileanna**
- **80 - Líon na Scoileanna a Thug Cuairt**
- **261 - Cuntais Mhúinteoirí Nua**
- **3028 - Líon na gCuairteoirí ar veain**

Soláthraíonn an tseirbhís leabharlainne do scoileanna nasc leanúnach leis an leabharlann. Spreagadh cuairteanna ranga ar fud na gcúig bhrainse freisin, rud a d'fhág méadú suntasach ar líon na mball sóisearach agus ar eisiúintí leabhar ar fud an chontae. Tairgeadh imeachtaí agus clár éagsúla do scoileanna freisin mar chuid de Sheachtain na Litearthachta, Lá Domhanda

na Leabhar, Spring into Storytime agus Seachtain na hEolaíochta. Bhí an rogha breise ag múinteoirí cuairt a thabhairt ar an veain leabharlainne i nDún Dealgan ach coinne a dhéanamh, áit a raibh rochtain iomlán acu ar bhailiúchán iomlán na scoile.

TACAIR RANGA, CLÁIR AGUS TREALAMH SPEISIALTA

- Leanamar ag cur tacair ranganna ar fáil ar iasacht agus baintear úsáid fhorleathan as an tseirbhís áirithe seo i ngach scoil. Ar an iomlán, eisíodh 118 tacair ranga in 2023.
- Tá ceadúnais Touch-Type Read and Spell (TTRS) ar fáil freisin ach iad a iarraidh trí Sheirbhís Leabharlainne na Scoileanna.
- In 2023, thugamar isteach freisin pinn C-Pen iniasachta do mhúinteoirí le húsáid le mic léinn agus d'éirigh go háirithe leis mar thriail do leanaí ar moladh tacaíocht bhreise dá gcuid léitheoireachta.
- Chuir foireann na leabharlainne comhairliúcháin ar fáil do scoileanna maidir lena leabharlanna féin a bhunú agus a fhorbairt, lena n-áirítear cuairteanna ar an láthair.

SEIRBHÍS MEÁNSCOILE

Chuir foireann na leabharlainne ceardlanna ar fáil do thionscadail staire, chomh maith le hacmhainní agus cúnamh do dhaltaí agus do mhúinteoirí le haghaidh obair thionscadail scoile agus taighde, laistigh de bhrainse na leabharlainne nó go leictreonach, mar a bhí ar fáil. Soláthraíonn an roinn staidéir áitiúil rochtain, lena n-áirítear rochtain acmhainní ar líne, ar raon leathan ábhar stairiúil faoin gceantar áitiúil, mar léarscáileanna, grianghraif, doiciméid agus faisnéis. Bhí meánscoileanna áitiúla, go háirithe daltaí na hIdirbhliana, páirteach freisin i bhfreastal ar cheardlanna ar Dhéileáil le hImní sa bhrainse, ag nascadh le cuid dár gCláir Éire na Sláinte i do Leabharlann.

IONAID LUATH-FHOGHLAMA

I mbliana bhíomar i dteagmháil ghníomhach le **hIonaid Luathfhoghlama** (ELCs) i Lú. Thug an fón póca cuairt ar naíonraí agus naíolanna éagsúla sa cheantar agus thug sé Amanna Scéalaíochta agus comhairle chomh maith le hiasachtaí do mhúinteoirí ar an láthair.

Cúntóir leabharlainne Katie Lynch ar Lá Domhanda na Leabhar

Údar Nicola Pierce ag ócáid de chuid Fhéile Leabhar na Leanaí i Leabharlann Dhroichead Átha

DEISEANNA MAOINITHE LEABHARLAINNE

€1.3 milliún de mhaoiniú chun ríomhairí, ríomhairí glúine agus iPadanna nua a sholáthar i leabharlanna poiblí

D'fhógair an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail, Heather Humphreys TD, maoiniú de €1.3 milliún chun ríomhairí, ríomhairí glúine, iPadanna agus teicneolaíocht faisnéise agus cumarsáide eile a sholáthar i leabharlanna poiblí ar fud na tíre ag druidim le deireadh 2023.

Tá an infheistíocht, faoi Chlár Caipitil na Leabharlann, ag cabhrú le leabharlanna a bheith níos cuimsithí go digiteach.

Tá pobail ar fud na tíre ag baint leasa as an tionscnamh – le fócas ar leith ar thacú le daoine óga, daoine scothaosta agus daoine faoi mhíbhuntáiste.

Fuair Seirbhís Leabharlainne Lú beagnach €17,000 mar mhaoiniú chun ríomhairí glúine agus leabhair nótaí nua a sholáthar.

Tacaíonn an maoiniú freisin leis an straitéis nua leabharlainne poiblí, The Library Is the Place, a sheol an tAire i Leabharlann nua Phort Laoise i mí Iúil.

Cuireann an straitéis fís na leabharlann poiblí chun cinn mar cheannairí maidir le cumasú agus tacaíocht a thabhairt do gach duine, i ngach pobal, a bheith ar an eolas, ceangailte, daoine aonair liteartha, oilte le haghaidh an tsaoil. Geallann sé freisin tacú le gníomhaíochtaí straitéiseacha chun leabharlanna poiblí a fhorbairt mar chumasóirí seirbhísí digiteacha agus mar éascaitheoirí d'fhorbairt scileanna digiteacha agus ag an am céanna aitheantas a thabhairt don tábhacht a bhaineann le cuimsiú digiteach a fheabhsú agus bonneagar TFC atá cothrom le dáta a sholáthar.

Chuir an maoiniú seo ar chumas crua-earraí TFC atá as dáta a athsholáthar le gléasanna nua ar mhaithe le húsáideoirí leabharlainne de gach aois. Agus muid ag tacú le cuimsiú digiteach, táimid ag cur oiliúint scileanna litearthachta agus teicneolaíochta ar fáil dóibh siúd atá ag lorg oibre. Mar chuid dár stádas Leabharlann tearmann, tá sé ríthábhachtach go leanfaimid orainn ag tacú le pobail imeallaithe agus faoi mhíbhuntáiste chun rochtain a fháil ar sheirbhísí digiteacha.

SPÁS LEABHARLAINNE AGUS POBAIL NUA DO DHÚN LÉIRE

Cheannaigh Comhairle Contae Lú iarfhoirgneamh Bhanc na hÉireann i nDún Léire le déanaí chun leabharlann nua agus spás pobail a sholáthar don Chomhairle. Mar a léirigh Príomhfheidhmeannach Chomhairle Contae Lú, Joan Martin, tá Comhairle Contae Lú tiomanta d'fhorbairt a seirbhíse leabharlainne, mar is léir ó infheistíochtaí suntasacha le déanaí chun a chinntiú go gcomhlíonann an tseirbhís leabharlainne na cuspóirí straitéiseacha de réir Chlár Forbartha Sheirbhís Leabharlainne Lú 2020-2025, arb é an príomhfhócas aige ***'Feabhas a chur ar rochtain, úsáid agus infheictheacht na leabharlainne poiblí agus í a bhunú mar áit le haghaidh raon seirbhísí poiblí inbhuanaithe, comhtháite'.***

Aithníonn Comhairle Contae Lú an gá atá le seirbhís leabharlainne poiblí a fhorbairt i nDún Léire chun freastal ar riachtanais an phobail atá ag fás. Tríd an bhfoirgneamh seo a fháil ar an bpríomhshráid is féidir saoráid phoiblí a chur i gcroílár an phobail. Le linn 2023 d'fhaomh comhairleoirí moladh an CE go gcaithfí €250,000 chun an foirgneamh a uasghrádú.

Oibríonn sé seo i gcomhar le Máistirphlean Dhún Léire, atá á fhorbairt faoi láthair faoin bPolasaí i dTús Áite do Lár an Bhaile, a chuireann athúsáid chun cinn ar shócmhainní reatha an bhaile, ag dul i ngleic le folúntais agus tréigthe, ag tabhairt beatha nua isteach i lár bhaile Dhún Léire. Tabharfaidh spás leabharlainne nua agus feabhsaithe rochtain níos fearr ar chrua-earraí agus bogearraí digiteacha agus tacóidh sé le rannpháirtíocht mhéadaithe an phobail le níos mó spáis agus deiseanna do chuairteanna scoile, am scéalaíochta, cainteanna, clubanna leabhar

Príomhfheidhmeannach Joan Martin, Leabharlannaí Feidhmiúcháin Sinsearach Linda Larrigan, Iar-Stiúrthóir Seirbhísí, Paddy Donnelly, Leabharlannaí Brainse Dhún Léire Muriel Sheils, agus Leabharlannaí Gníomhach an Chontae Amanda Branigan

Seoladh trealamh DAF i Leabharlann Dhún Dealgan - Amanda Branigan Leabharlannaí Gníomhach an Chontae, Linda Larrigan Leabharlannaí Feidhmiúcháin Sinsearach, Ger Murphy Stiúrthóir Seirbhísí agus Sarah McAllister, Leabharlannaí Feidhmiúcháin

agus an iliomad seirbhísí eile a chuireann Seirbhís Leabharlainne Lú ar fáil.

MAOINIÚ Ó NA CUNTAIS DHÍOMHAOIN (DAF)

Teicneolaíocht Chuimsitheach

Bhí áthas ar Sheirbhís Leabharlainne Lú maidir le tabhairt isteach breis trealaimh a sheoladh chun feabhas a chur ar sheirbhísí do dhaoine scothaosta, leanaí agus daoine fásta a bhfuil riachtanais bhreise céadfacha acu agus iad siúd a bhfuil disléicse orthu agus iad a chomhlánú. Sheol an Stiúrthóir Seirbhísí Ger Murphy na tionscnaimh nua i Leabharlann Dhún Dealgan an 8 Samhain agus maoiníodh iad faoi Chiste na gCuntas Díomhaoin 2023 ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus Comhairle Contae Lú.

Áirítear ar an trealamh cúnta an C-Pen Reader, seirbhís teicneolaíochta chuimsitheach nua atá ar fáil ó bhrainsí uile Leabharlann Lú. Uirlis léitheoireachta í seo atá deartha chun an léitheoireacht agus an fhoghlaim a fheabhsú agus a fheabhsú agus tá sé thar a bheith tairbheach do dhaoine a bhfuil disléicse orthu, iad siúd a bhféadfadh fadhbanna a bheith acu lena bhfís, nó d'aon duine atá ag foghlaim teanga nua.

Is uirlis iniompartha, póca-mhéid é an Peann le haghaidh C-Pen Reader a scanadh agus a léann

Leabharlannaí Gníomhach an Chontae Amanda Branigan, Leabharlannaí Feidhmiúcháin Sinsearach Linda Larrigan, Leabharlannaí Feidhmiúcháin Leona Burgess, Ambasadóir Tearmann Dhún Dealgan Zakaria Osman Mohamed, CE Joan Martin, Tiffy Allen, Comhordaitheoir Náisiúnta Places of Sanctuary Ireland, Cathaoirleach Conor Keelan

focail agus línte iomlána téacs os ard, ag tacú le léitheoireacht neamhspleách agus litearthacht. Tá sé seo saincheaptha le bheith so-úsáidte agus iomasach, beag beann ar aois nó ar thaithí dhigiteach an úsáideora. Beidh an peann léitheoireachta ina phíosa teicneolaíochta thar a bheith cabhrach freisin do dhaoine fásta agus do pháistí atá ag foghlaim an Bhéarla.

Úsáideadh maoiniú freisin chun cluasáin cealaithe torainn agus pluideanna méirínteachta do dhaoine fásta a sholáthar. Tá cluasáin ar fáil le húsáid sa leabharlann do leanaí agus do dhaoine fásta a bhfuil fadhbanna céadfacha acu a d'fhéadfadh a bheith faoi léigear sa timpeallacht ghnóthach. Tá pluideanna

méirínteachta ar fáil le húsáid i Leabharlann Dhún Dealgan agus cuidíonn siad chun imní a mhaolú agus a laghdú, chomh maith le spreagadh a sholáthar.

GRADAM LEABHARLAINNE TEARMAINN

Bhí Leabharlann Dhún Dealgan ina hóstach ar cheiliúradh ar an 7 Márta áit ar bronnadh an Gradam Leabharlainne Tearmainn go foirmiúil ar Sheirbhís Leabharlainne Lú. Is í Seirbhís Leabharlainne Lú an chéad cheann sa tír a ghnóthaigh an gradam seo as seirbhís leabharlainne ina hiomláine, agus tá aitheantas á fháil ag na cúig bhrainse agus an tseirbhís scoile. Ghlac Príomhfheidhmeannach Chomhairle Contae Lú Joan Martin leis an ngradam ó Tiffy Allen, Comhordaitheoir Náisiúnta Places of Sanctuary Ireland. Bhí an Cathaoirleach an Comhairleoir Conor Keelan, Ambasadóir Tearmainn Dhún Dealgan Zakaria Osman Mohamed, páirtithe leasmhara ar tugadh cuireadh dóibh agus foireann na leabharlainne i láthair freisin. Aithníonn an dámhachtain seo an dea-chleachtas atá ar siúl i Seirbhís Leabharlainne Lú agus an méid a chuireann leabharlanna le tógáil pobail fáilte agus tearmainn ar fud Chontae Lú, ag fáiltiú roimh dhaoine atá ag lorg tearmainn agus roimh gach teacht isteach nua sa phobal.

COMHDHÁIL CHUMANN LEABHARLANN NA HÉIREANN (LAI) AGUS INSTITIÚID GHAIRMITHE LEABHARLAINNE AGUS FAISNÉISE (CILIP), 2023

Ba é téama na comhdhála "Leabharlanna ag Déanamh Difear" agus an chiall atá leis sin i ngach comhthéacs leabharlainne.

Bhí ionadaíocht mhaith ag Seirbhís Leabharlainne Lú ag an gcomhdháil agus an fhoireann ag cur póstaeir i láthair agus á gcur isteach.

- ***Leabharlann Tearmainn*** curtha i láthair ag an Leabharlannaí Feidhmiúcháin Leona Burgess
- ***Mórtas as Seirbhís Leabharlainne Lú*** curtha i láthair ag na Cúntóirí Leabharlainne Ray Gainford agus Ciara Brodigan

Chuir na Cúntóirí Leabharlainne Ray Gainford agus Ciara Brodigan i láthair ar 'Mórtas as Seirbhís Leabharlainne Lú' ag Comhdháil LAI/CILIP

Sna haighneachtaí póstaeir leagadh béim ar thionscnaimh éagsúla laistigh de Sheirbhís Leabharlainne Lú lena n-áirítear:

- Féile Eolaíochta Lú
- Spás Do Chách, a chuireann spás solúbtha ar fáil chun an tábla draíochta a úsáid i Leabharlann Dhún Dealgan
- 1 Cárta 6 Leabharlann, comhoibriú idir Seirbhís Leabharlainne Lú agus Seirbhís Leabharlainne DKIT
- For-rochtain leabharlainne i meánscoileanna trí Ghnóthachtáil Shóisearach Éireann
- Seirbhís Leabharlainne do Dhaoine Atá Gafa sa Bhaile

Tairgeadh turas ar Leabharlann Dhún Dealgan agus ar Mhúsaem an Chontae, Dún Dealgan, do na toscairí mar chuid de chlár na comhdhála a bhí ina dheis iontach chun ár seirbhís agus baile Dhún Dealgan araon a thaispeáint. Labhair an Príomhfheidhmeannach Joan Martin freisin roimh dhinnéar na comhdhála ar 26 Aibreán.

An Leabharlannaí Feidhmiúcháin Leona Burgess i láthair ag Gradam Leabharlann Tearmainn Sheirbhís Leabharlainne Lú

Leona Burgess, Leabharlannaí Feidhmiúcháin agus Amanda Branigan, Leabharlannaí Contae Gníomhach ag na gradaim LAMA ar an 15 Aibreán

DÁMHACHTAINÍ CHUMANN CHOMHALTAÍ NA NÚDARÁS ÁITIÚIL (LAMA)

D'fhreastail foireann Sheirbhís Leabharlainne Lú ar shearmanas bronnta LAMA a reáchtáladh in Óstán Minella i gCluain Meala ar an 15 Aibreán. Aithníonn agus ceiliúrann gradaim LAMA pobail agus comhairlí ag obair le chéile. Tugann siad deis iontach chun aird a tharraingt agus ceiliúradh a dhéanamh ar an obair a dhéantar inár bpobail, chun luach saothair a thabhairt dár laochra gan moladh agus aitheantas a thabhairt don tairbhe iontach atá acu inár saol.

Cuireadh Seirbhís Leabharlainne Lú ar an ngearrliosta sa chatagóir Tionscadal is Cuimsitheach 2022 don ghradam Leabharlann Tearmainn le déanaí. Tá an dámhachtain seo do dhuine aonair, d'fhoireann, do ghrúpa nó do líonra a thionscnaíonn agus a stiúrann gníomh chun deireadh a chur le bacainní chun taithí oibre agus leibhéil rannpháirtíochta a mhealladh agus a fheabhsú agus an timpeallacht a dhéanamh níos cuimsithí do chách.

Éire Ildánach

TIONSCADAL ILGHNÍOMHAIREACHTA FAOI CHEANNAS NA LEABHARLAINNE LE FIGHTING WORDS

Lean an tionscadal seo, arna mhaoiniú ag Deontais Sármhaitheasa Éire Ildánach, ar aghaidh in 2023, agus ghlac daoine óga ó Thionscadal Athstiúrtha Óige Chábla Dhroichead Átha, Tionscadal Athstiúrtha Óige Gharda na Bóinne, Ionad Óige Boomerang agus Tionscadal Óige Pobail an Taobh Theas páirt ann. Ba chomhoibriú é seo idir na grúpaí óige, Seirbhís Leabharlainne Lú, an Garda Anita O'Shea (Oifigeach Idirchaidrimh don Óige, Droichead Átha), Fighting Words agus Ionad Ealaíon Droichead.

D'éirigh go hiontach leis an tionscadal agus chruthaigh rannpháirtithe scéalta óna dtaithí le tacaíocht na n-éascaitheoirí Fighting Words, ceannairí óige agus foireann na leabharlainne, agus mar thoradh air sin chuir na rannpháirtithe a gcuid scéalta ar an saol in dhá fhíseán a léiríodh den chéad uair ar an 29 Meitheamh in Ionad Ealaíon an Droichid, 'Taking Over' agus 'Wanting More'. Bhí an tionscadal i gceannas go mór ag na rannpháirtithe agus cad ba mhian leo a bhaint amach.

CLÁR UM MNÁ FOLLÁINE

Mar thoradh ar an rath a bhí ar chlár 2022 i Leabharlann Dhroichead Átha, fuarthas cistiú d'Éire Ildánach chun an clár Ag Maireachtáil go Folláin a leathnú go Leabharlann Dhún Dealgan in 2023 agus Leabharlann Bhaile Átha Fhirdhia in Eanáir 2024.

Cuidíonn na cleachtais atá á dtairiscint sna ceardlanna Maireachtáil go Folláin chun staid folláine an duine a mhúscailt. Is uirlisí iad na cleachtais chun bonn láidir a sholáthar chun go leor comharthaí a eascraíonn as strus agus tráma a leigheas agus chun bealach a chur chun cinn le maireachtáil go folláin i measc dhúshláin an tsaoil. Déanann na ceardlanna meascán de chleachtaí cruthaitheacha agus cleachtais fuinnimh a chothaíonn an duine iomlán a chothú.

Clár Éire Ildánach
Creative Ireland Programme

Féile Eolaíochta Lú, 2023

Bhí an séú Féile Eolaíochta Lú ar siúl ó 13 go 26 Samhain 2023.

Ba iad Comhairle Contae Lú agus Éire Ildánach a mhaoinigh Féile 2023. Bhí Seirbhís Leabharlainne Lú i gcomhpháirtíocht le héascaitheoirí, scoileanna agus eagraíochtaí i bhFéile Eolaíochta Lú chun an eolaíocht a dhéanamh níos spraíúla agus níos inrochtana don phobal ar fad.

Reáchtáladh lá spraoi teaghlaigh ar an 11 Samhain chun an fhéile a sheoladh go hoifigiúil agus bhí an Dr Barry Fitzgerald i Leabharlanna Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha ag roinnt Eolaíocht Rúnda Daidí na Nollag. Idir an dá linn, bhain Leabharlann Bhaile Átha Fhirdhia taitneamh as ceardlann solaschláir idirghníomhach le Beyond the Bump.

I measc na mbuaicphointí eile bhí imeachtaí scoile le hInstitiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgan, iCrag (Ionad Taighde Fhondúireacht Eolaíochta Éireann sna Geo-eolaíochtaí Feidhmeacha arna óstáil ag an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath), Aerchór na hÉireann, Met Éireann agus ár gceardlann Mionbheithí féin faoi stiúir fhoireann na leabharlainne.

Áiríodh origami an Scréachóg Reilige; podchraoladh le Rob Flynn, iarléiriúchán fuaime agus dearthóir fuaime; eolaíocht na gabha leis An Gobha; turgnaimh cheimic; ceardlanna olla agus tionscadail ealaíne ar scála mór i Leabharlanna Dhroichead Átha agus Dhún Dealgan arna n-éascú ag an ealaíontóir Susan Farrelly agus Pebble Lane Art Studios, faoi seach.

Chomh maith le himeachtaí a mhaoiniú, bhí baint mhór ag Comhairle Contae Lú le clár na féile. Tríd an Rannóg Fuinnimh Inmharthana, fuair na rannpháirtithe spléachadh ar Réaltacht Fhíorúil ar an tionscadal VARCITIES atá á thógáil faoi láthair i nDún Dealgan. Cuireadh tús le hobair go déanach in 2023 ar Thionscadal VARCITIES i gclós Leabharlann Dhún Dealgan agus Iarsmalann an Chontae. Tá Dún Dealgan ar cheann de sheacht gcathair san AE a roghnaíodh chun an tionscadal a phíolótú. Tá an tionscadal á stiúradh ag an Rannóg um Fhuinneamh Inbhuanaithe agus á mhaoiniú ag Ciste Taighde agus Nuálaíochta an Aontais Eorpaigh Fís 2020. Is é cuspóir an tionscadail spás lasmuigh atá níos taitneamhaí, níos mealltaí agus níos cuimsithí a chruthú a fhreastalóidh ar ár bpobal ag an leibhéal is airde. Beidh an spás d'úsáid ilghlúineach le háiseanna foghlama do chách, ag feabhsú agus ag comhlánú na n-áiseanna a chuireann an Leabharlann agus an Músaem ar fáil faoi láthair.

Díreoidh an tionscadal ar 3 réiteach fhíseacha laistigh de limistéar an chlóis lena n-áirítear:

1. Cochall Foghlama Allamuigh a chruthú chun na teicneolaíochtaí is nuaí a thaispeáint agus chun feidhmeanna comhroinnte a óstáil
2. Gairdín Glas Uirbeach Foghlama agus Céadfaí Lasmuigh ar mhaithe le sláinte agus folláine
3. Stáisiúin rothar feistithe le braiteoir

Thug Oifigeach um Ghníomhú Pobail ar son na hAeráide agus Oifigeach Bithéagsúlachta Chomhairle Contae Lú cainteanna eolasacha agus oideachasúla freisin, ag taispeáint do leanaí conas a gcuid beathadóirí éan simplí dá gcuid féin a dhéanamh!

Tugadh bliain rathúil eile d'Fhéile Eolaíochta Lú chun deiridh le Lego, Messy Play, agus comhoibriú leis an Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre agus Agrikids.

CLÁR DEICH MBLIANA NA GCUIMHNEACHÁN, 2023

D'fhoilsigh an tAire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, Catherine Martin T.D., thar ceann an rialtais Clár Deich mBliana Comórtha na gCuimhneachán, 2023, an 23 Márta.

Tháinig deireadh le Clár Deich mBliana na gCuimhneachán (2012-2023) in 2023, agus comóradh céad bliain ar ligean isteach Saorstát na hÉireann chuig Conradh na Náisiún i mí Mheán Fómhair. Rinneadh comóradh céad bliain ar chuid de na hainghníomhartha ba mheasa a tharla sa Chogadh Cathartha agus ar dheireadh leis an gcoimhlint. Marcáladh príomhspriocanna cultúrtha agus sochaíocha lena n-áirítear bronnadh Duais Nobel sa Litríocht ar Yeats i 1923.

STARAÍ CÓNAITHE

Lean an Dr Thomas Tormey lena ról mar Staraí Cónaithe Chomhairle Contae Lú le linn 2023. Foilseoidh sé go luath dhá theideal "Lú agus Réabhlóid na hÉireann: treoirleabhar taighde" ina mbeidh taighde ar pháipéir phearsanta neamhchatalógaithe Harold O'Sullivan sa Chartlann Mhíleata. Is é an dara foilseachán leabhar aistí dar teideal "War and Peace in the County Louth During the Struggle for Independence and After". D'fhoilsigh an Dr Tormey aiste freisin chun comóradh a dhéanamh ar Olltoghcháin 1923 "Monday 27 August 1923: General Election in the Irish Free State" atá ar fáil le feiceáil ar Bhlag Sheirbhís Leabharlainne Lú: Shelf life: https://shelflifethelouthlibraryserviceblog.wordpress.com/

Reáchtáladh roinnt imeachtaí chun comóradh a dhéanamh ar Chomóradh Céad Bliain in 2023. Chuimsigh siad seo pléití painéil agus léachtaí a d'fhéach le comhthéacs náisiúnta a thairiscint d'imeachtaí an Chogaidh Chathartha. Bhí na himeachtaí ar fad ar fáil le freastal orthu go pearsanta agus le féachaint orthu beo ar chainéal sluachraolta Sheirbhís Leabharlainne Lú agus is féidir féachaint siar orthu: https://www.crowdcast.io/louthlibraryservice.

I measc na n-imeachtaí a bhí ann, bhí:

- An Staraí Cónaithe an Dr Thomas Tormey ar "From executions to elections: Louth in 1923"
- An Dr Brian Hanley ar "Republicanism, crime and paramilitary policing, 1916-1945"
- Dr Margaret Ward ar "A cold house for women, gender and the early years of the Northern Ireland state"
- Léacht le Helena Byrne ar "The origins of women's soccer in County Louth"

SEÓ BÓTHAIR STAIRE

Reáchtáil Seirbhís Leabharlainne Lú seónna bóthair staire do dhaltaí bunscoile rang a 6: ***Great Irish Politics le David McCullagh, Great Irish History le Myles Dungan*** agus ***Stories of the Revolution and Children and the President of Ireland*** le Flor McCarthy. Cheannaigh Seirbhís Leabharlainne Lú stoc leabhar staire breise freisin lena n-áirítear tacair scoile agus ábhar staire go háirithe do dhaoine óga.

IONTAOBHAS CATHARTHA DHROICHEAD ÁTHA

Reáchtáil Iontaobhas Cathartha Dhroichead Átha dhá sheimineár áitiúla chun Cogadh Cathartha na hÉireann a thabhairt chun cuimhne maidir le heispéiris áitiúla agus deis chun triúr fear áitiúil a chomóradh: Hugh Thornton ó Shráid Pheadair, Michael Woods ó Shiúlán na mBan Rialta, agus Patrick Breen ó Bhóthar an Mhuilinn Ghaoithe. Maraíodh an triúr fear óg seo, mar bhaill den Arm Náisiúnta nua, i gContae Chorcaí. Reáchtáladh an dara seimineár dar teideal "Ómós a thabhairt do Mhná Deich mBliana na gCéad Bliain i nDroichead Átha" i mí an Mheithimh.

TAISPEÁNTAS MEIRGÍ

Chuir Seirbhís Leabharlainne Lú taispeántas iniompartha de mheirgí ar fáil a leag béim ar imeachtaí 1912-2023. Tugann na meirgí comhthéacs áitiúil agus nasc le himeachtaí 1912-1923 agus cuireann siad cuimhneachán buan ar imeachtaí áitiúla i rith thréimhse Deich mBliana na gCuimhneachán.

Baill den phobal agus baill foirne ó Leabharlann Dhún Dealgan le Ger Murphy Stiúrthóir Seirbhísí ag seoladh an taispeántais meirgí Deich mBliana na gCuimhneachán n i Leabharlann Dhún Dealgan

Cuireadh iad seo ar taispeáint i Leabharlann Dhún Dealgan agus tabharfaidh an taispeántas cuairt ar bhrainsí eile leabharlainne i rith 2024.

D'fhreastail Amanda Branigan, Leabharlannaí Gníomhach an Chontae ar imeacht i gCaisleán Bhaile Átha Cliath ar an 23 Samhain a thug aitheantas d'obair na bpáirtithe leasmhara le linn chlár Deich mBliana na gCuimhneachán a bhí faoi cheannas an Taoisigh, Leo Varadkar.

GNÍOMHÚ AR SON NA hAERÁIDE

Cuidíonn cur chun cinn agus úsáid leanúnach Sheirbhís Leabharlainne Lú le ríomhsheirbhísí agus athchúrsáil/athdháileadh stoic leabhar ar scoileanna agus áiseanna pobail lenár lorg carbóin a ísliú. Tá ionadaí d'fhoireann na leabharlainne ina bhall den Ghrúpa Tras-Stiúrthóireachta a bunaíodh le déanaí chun cabhrú le seachadadh spriocanna agus spriocanna gníomhaíochta aeráide a thiomáint ar fud na heagraíochta. Tá curaidh gníomhaíochta aeráide ceaptha ag gach brainse leabharlainne agus d'oibríomar go dlúth leis an gComhordaitheoir Gníomhaíochta Aeráide le linn 2023.

SPRIOCANNA FORBARTHA INBHUANAITHE

Is í an Straitéis Náisiúnta um Leabharlanna Poiblí nua, ***Is í an Leabharlann an Áit, 2023-2027*** an chéad straitéis leabharlainne náisiúnta le fócas sonrach a bheith aici ar inbhuanaitheacht agus ar ghníomhaíocht aeráide, le gníomhartha atá deartha chun cabhrú le hÉirinn na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe a bhaint amach. Reáchtáil Seirbhís Leabharlainne Lú agus Oifig Aeráide Chomhairle Contae Lú comórtas ealaíne do bhunscoileanna chun seachtain na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SDG) a cheiliúradh. Ba é téama an chomórtais saothair ealaíne ná Sprioc Forbartha Inbhuanaithe 7: Fuinneamh Inacmhainne agus Glan.

AN TIONSCNAMH CUMARSÁIDE FAOIN AONTAS EORPACH, 2023

D'éirigh le Seirbhís Leabharlainne Lú agus Rory Sheehan, Oifigeach Gníomhaíochta Aeráide Chomhairle Contae Lú, maoiniú de €4,000 a fháil ón Roinn Gnóthaí Eachtracha faoin Tionscnamh Cumarsáide faoin Aontas Eorpach, 2023 do thionscadal a chuireann reachtaíocht comhshaoil an AE chun cinn, go sonrach Treoir an AE maidir le Fuíolluisce, do leanaí bunscoile. Ba iad Mark O'Connor ó Staidéar Allamuigh Éireann agus Ben Wallace, Oifigeach Uisce Pobail ó Chlár Uiscí na nÚdarás Áitiúil (LAWPRO) a d'éascaigh an tionscadal.

Bhí an tionscadal ar siúl i rith na seachtaine ar an 12 Meitheamh i leabharlanna Dhún Dealgan, Dhroichead Átha, Bhaile Átha Fhirdhia agus Chairlinn. Thug daltaí ó ranganna 4 agus 5 cuairt ar a leabharlann áitiúil le haghaidh caint ghairid ar an tionchar dearfach atá ag an Treoir um Fhuíolluisce ón AE ar an timpeallacht. Chuaigh na daltaí ar cuairt chuig dobharlach áitiúil chun foghlaim faoin gcicshampláil agus faoi conas speicis a aithint.

BUAICPHOINTÍ IMEACHTA EILE

- **Isteach san Eoraip: Éire agus an AE, 1973-2023** - Chun comóradh 50 bliain ó tháinig Éire isteach san AE a cheiliúradh, choimisiúnaigh an Roinn Gnóthaí Eachtracha Acadamh Ríoga na hÉireann chun taispeántas a chur ar fáil a thaispeánfadh tionchair bhallraíocht an AE thar na 50 bliain sin. Sheol an Tánaiste Micheál Martin an taispeántas ar

an 24 Eanáir. Bhí áthas ar Sheirbhís Leabharlainne Lú a bheith ar cheann de na chéad chomhlachtaí sa tír a d'óstáil an taispeántas.

- **Lá Idirnáisiúnta na mBan -** ar siúl Dé Céadaoin 8ú Márta. Rinne ár gCúntóir Leabharlainne féin an Dr Ciara Stewart ceiliúradh ar an lá le caint dar teideal "Misean na mBan": scrúdú ar ghluaiseachtaí polaitiúla mhná na hÉireann sa 19ú haois agus a ról sa troid ar son saincheadúnais na mban.

- **Seachtain na Gaeilge March 1-17 Márta -** Bhí áthas ar Leabharlann Dhroichead Átha Seachtain na Gaeilge a cheiliúradh le lucht rang 5 agus 6 ó SN Mheille. Bhaineamar úsáid as ár dteanga le cluiche cosúil le 'Pictionary' as Gaeilge. Bhí go leor ealaíontóirí agus Gaeilgeoirí sna ranganna, agus bhí an-spraoi againn!

  Bhí áthas ar Leabharlann Dhroichead Átha Seachtain an Ghaeilge a cheiliúradh le daltaí rang 5 agus 6 ó Scoil Náisiúnta Mheille.

Daltaí ó Rang 5 & 6, Scoil Náisiúnta Mheille, Seachtain na Gaeilge i Leabharlann Dhroichead Átha

- **Bród 2023 -** Reáchtáil Seirbhís Leabharlainne Lú roinnt imeachtaí chun Bród a cheiliúradh, bhí seisiún scéalaíochta ag Leabharlann Dhún Dealgan do leanaí chomh maith le seisiún ceardaíochta ar leith. Bhí seisiún buail isteach ann freisin do dhaoine óga agus do dhaoine fásta chun moltaí leabhar a fháil ónár leabharlannaithe. Reáchtáil Leabharlann Dhún Dealgan imeacht freisin i gcomhar le grúpa tacaíochta áitiúil LADTA+, Outcomers dar teideal "Pride Around the World" inar tugadh cuireadh do dhaoine labhairt faoina dtaithí ag fás aníos i dtíortha ina raibh sé mídhleathach a bheith LADTA+. Bhí dhá sheisiún ama scéalaíochta ar leith ag Leabharlann Dhroichead Átha do leanaí chomh maith lena seisiúin buail isteach míosúla LADTA+ "Caife & Comhrá" áit is féidir daoine casadh ar a chéile agus moltaí leabhar a fháil.

- **Féile na Bealtaine -** Is í an Fhéile Aoise agus Deiseanna seo ceiliúradh náisiúnta na hÉireann ar na healaíona agus cruthaitheacht agus muid ag dul in aois. Bhí sceideal lán d'imeachtaí ag Seirbhís Leabharlainne Lú i rith na Bealtaine lena n-áirítear taispeántais cóiriú bláthanna agus tráth na gceist boird móréilimh Bealtaine. Reáchtáil Cór Fireann Dhroichead Átha aithris iontach am lóin i Leabharlann Dhroichead Átha. Ag rianú do stair teaghlaigh, reáchtáladh comhairliúchán saor in aisce ginealais agus stair teaghlaigh ar bhonn duine le duine le foireann na leabharlainne i Leabharlann Dhroichead Átha.

An Cúntóir Leabharlainne Eilish Boyd a thiomsaigh físeán chun an tSeachtain Oidhreachta, 2023 a cheiliúradh dar theideal 'Exploring the Landmarks and Heritage of Drogheda'

- **An tSeachtain Oidhreachta, 12ú-20ú Lúnasa -** thiomsaigh foireann na Leabharlainne i Leabharlann Dhroichead Átha físaifead dar teideal ***'Exploring the Landmarks and Heritage of Drogheda'*** a sruthaíodh ar leathanach Facebook Sheirbhís Leabharlainne Lú agus ar an taispeáint dhigiteach sa leabharlann. Sa físeán gairid, tugadh an lucht féachana ar thuras stairiúil ina ndearnadh iniúchadh ar chuid de na sainchomharthaí tíre is cáiliúla i nDroichead Átha.
- **Oíche Chultúir, 22 Meán Fómhair -** Rinne Leabharlann Dhún Dealgan ceiliúradh ar Oíche Chultúir leis an ealaíontóir Shauna Swords a d'oibrigh ar cholláis ildaite dár stair nádúrtha le siamsaíocht ina dhiaidh sin le ceoltóirí ó Scoraíocht Linn Léire. I Leabharlann Dhroichead Átha seoladh 'United' taispeántas grianghraf comhoibríoch idir grianghrafadóirí Éireannacha agus Úcránach agus reáchtáil Leabharlann Bhaile Átha Fhirdhia oíche a oireann don teaghlach le ceoltóirí áitiúla, The Ardee Intermezzo Ensemble agus banna Uke'n'Rollers Ukulele.

'LET'S GET LOUTH': PODCHRAOLADH SHEIRBHÍS LEABHARLAINNE LÚ

Chuir an leabharlannaí Siobhán McGuinness agallamh ar na daoine seo a leanas le linn 2023 agus tá siad seo ar fáil ar an bPodchraoladh Let's Get Louth ar féidir leat teacht air anseo: https://podcasters.spotify.com/pod/show/louth-libraries-podcast

- Phléigh baill foirne na Leabharlainne Siobhán agus Lisa an Feachtas Ireland Reads, na buntáistí a bhaineann le léitheoireacht ar mhaithe le folláine agus tacaíochtaí litearthachta atá ar fáil i Seirbhís Leabharlainne Lú
- Agallamh Lá Idirnáisiúnta na mBan le Gráinne Berrill, Bord Forfheidhmithe Dhroichead Átha
- Rinne Seirbhís Leabharlainne Lú Lá Idirnáisiúnta na Sonas a cheiliúradh ar an 20 Márta 2023 i gcomhrá leis an oideachasóir folláine Tracey O'Brien agus an t-ealaíontóir Breda Marron
- Agallamh ar Lá an Domhain, 2023 le hOifigeach Oidhreachta Chomhairle Contae Lú, Brendan McSherry
- Agallamh Bloomsday 2023 le Nuala O'Connor, údar Nora
- Agallamh maidir leis an tseachtaine oidhreachta le Anthony Murphy ó Mythical Ireland
- Lá náisiúnta siúil, 2023 le hoifigeach forbartha spóirt pobail Chomhairle Contae Lú Barry Casey
- Féile Solais Lú le Trevor Connolly ó Love Drogheda BIDS

Seirbhís Ealaíon Lú

Chuir CreateLouth, an tSeirbhís Ealaíon do Chontae Lú, raon leathan gníomhartha ar fáil in 2023 lena n-áirítear seachadadh Straitéis nua Cultúir agus Cruthaitheachta Lú mar chuid de théarma nua 5 bliana an tionscnaimh Éire Ildánach.

FORBAIRT & POBAL

Leanann an tSeirbhís Ealaíon ag tacú le raon leathan clár agus cónaitheachtaí i Creative Spark, Ionad Ealaíon an Táin agus Ionad Ealaíon Droichead. Ina theannta sin, bhí gníomhaíochtaí lena n-áirítear na gníomhaíochtaí seo a leanas mar thoradh ar chláir dhíreacha na Seirbhíse Ealaíon, agus iad i dteagmháil le comhpháirtithe straitéiseacha:

Ceol & Siamsaíocht i Socruithe Cúraim Sláinte

Thug ár gclár Bealtaine i mí na Bealtaine cuairteanna ar shé shuíomh cúraim sláinte ar fud an chontae. Chan na ceoltóirí Liam Merriman, Grainne Hope, Lisa McGuinness agus go leor eile amhráin agus ghlac siad leis na cónaitheoirí go léir i siamsaíocht tráthnóna iontach i ngach suíomh.

Taobh lenár gClár um an gCeol sa tSláinte, chuamar i gcomhpháirtíocht le hIonad Ealaíon An Táin freisin chun an píosa idirghníomhach amharclannaíochta "The Grannies" a thabhairt isteach i níos mó ná 12 teach altranais i mí Dheireadh Fómhair agus i mí na Samhna. Thug na Grannies an-spraoi agus gáire do na cónaitheoirí nuair a chuaigh na taibheoirí i mbun a gcuid aisteoireachta sorcais agus sceitse grinn.

Ceardlanna Brigid1500

Mar chuid de chomóradh Brigid1500 na comhairle d'eagraigh an oifig ealaíon sraith ceardlann cruthaitheacha le bheith ar siúl ar fud na 3 phríomhleabharlann sa chontae ag an am céanna le seoladh Brat Bhríde Scoil Bhríde a choimisiúnaigh an chomhairle. Ba thionscadal Éire Ildánach é an brat a chruthaigh an t-ealaíontóir Shauna Swords agus mhaoinigh an oifig ealaíon roinnt ceardlann ar théama Brigid le bheith ar siúl i ngach leabharlann idir Bealtaine agus Iúil.

Brat Bhríde Scoil Bhríde i Leabharlann Dhún Dealgan nuair a seoladh é i mBealtaine 2023. Íomhá – Ultán Hodgers

DEONTAIS & DÁMHACHTAINÍ

In 2023, lean CreateLouth ar aghaidh ag cur raon sparánachtaí agus dámhachtainí ar fáil do dhaoine aonair agus d'eagraíochtaí i Lú, lena n-áirítear deontais faoin Acht Ealaíon agus faoin Scéim um Cheannach Uirlisí Ceoil na Scoile. Bronnadh 37 deontas san iomlán le linn 2023.

Chomh maith leis an scéim deontais, thacaíomar le féilte lena n-áirítear Féile Ealaíon Dhroichead Átha, Barócach Bhaile Átha Fhirdhia, Deireadh Seachtaine Ceoil Thraidisiúnta Dhroichead Átha, Sraith Cheoil Chlasaiceach Dhroichead Átha, Cumann Ceoil Chomhaimseartha Lú agus Féile na Tána. Chuireamar tacaíocht ar fáil freisin do Lá Domhanda na hAfraice, Lá Seanré an Droichid Chnoc Mhuire agus roinnt tionscadal lena n-áirítear priontáil leabhar filíochta, taispeántas ealaíne lasmuigh agus 2 thionscadal scannán.

Sorcas an Tumble ag seinnt ag Ionad Siopadóireachta Scotch Hall mar chuid d'Fhéile Ealaíon Dhroichead Átha 2024 – íomhá Jenny Callanan

EOLAS & COMHAIRLE

I mí na Nollag d'óstaigh an oifig ealaíon 3 thráthnóna faisnéise sna leabharlanna. Sna seisiúin, tugadh breac-chuntas ar dheiseanna maoinithe d'ealaíontóirí agus do ghrúpaí a bheidh ar fáil in 2024. D'fhreastail breis agus 60 duine thar na 3 oíche. Taifeadadh leagan ar líne den chur i láthair freisin agus cuireadh ar fáil é ar an suíomh gréasáin ag www.createlouth.ie

Is é an suíomh gréasáin www.createlouth.ie an mol do mhaoiniú, imeachtaí, deiseanna, tionscadail agus acmhainní do na hEalaíona i Lú. Leanaimid de bheith ag soláthar eolais agus tacaíochta d'ealaíontóirí áitiúla ar na hacmhainní atá ar fáil dóibh agus ar na tacaíochtaí is féidir linn a chur ar fáil i rith na bliana.

CLÁRÚ EALAÍNEACHA

Imeachtaí Óige

Leanann an oifig ealaíon ar aghaidh ag tabhairt tacaíochta d'Amharclann Óige Droichead agus Amharclann Óige MAD a oibríonn le daoine óga chun a scileanna téatair agus léiriúcháin a fhorbairt. Thugamar tacaíocht freisin don chéad Fhéile Ealaíona Óige Dhroichead Átha agus do Chlár Táirgeoirí Óga Ionad Ealaíon an Droichid, áit a mbíonn daoine óga in ann a n-imeachtaí féin a chlárú agus a choimeád faoi mheantóireacht gairmithe amharclainne áitiúla.

Oíche Chultúir, 2023

Bhí Oíche Chultúir ar siúl ar an 22 Meán Fómhair agus in 2023 bhí ár gclár is mó go dtí seo á óstáil againn. Reáchtáladh breis is 24 imeacht thar 13 ionad i Lú, agus bhí gach rud againn ó chlinicí filíochta go ceol beo, taispeántais ghrianghrafadóireachta agus oscailt gailearaí. I measc na mbuaicphointí bhí tráthnóna oscailte i Halla an Bhaile Léith agus Clinic Filíochta SOS i Músaem an Chontae. Reáchtáil an t-ealaíontóir Shauna Swords tráthnóna iontach cruthaitheachta i leabharlann Dhún Dealgan agus na rannpháirtithe ag cur le colláis iontach den oidhreacht nádúrtha. Bhí ceol beo ag leabharlann Bhaile Átha Fhirdhia agus d'óstáil leabharlann Dhroichead Átha taispeántas grianghraf iontach d'íomhánna ón bpobal Úcráineach,

An Cór Amhrán Idirnáisiúnta as Droichead Átha ag seinnt in Ionad Ealaíon an Droichid mar chuid d'Oíche Chultúir 2023 – íomhá le Jenny Callanan

den chogadh ina dtír féin agus dá saol anseo in Éirinn. Bhí buscáil sráide againn ag An Táin, agus d'óstáil AAEX (Ealaín mar Mhalartú) oíche ealaíne agus léirithe ag an Mol Creative Spark Downtown áit ar thug na rannpháirtithe deis a n-íomhá a phéinteáil ar chanbhás le tabhairt abhaile chomh maith le cur le píosa iomlán. D'fhreastail breis agus 1,500 duine ar na himeachtaí beo, agus d'éascaigh breis agus 120 ealaíontóir na himeachtaí ar an oíche.

I measc na dtionscnamh eile ar thugamar tacaíocht airgeadais dóibh i gcomhpháirtíocht lenár gcomhpháirtithe straitéiseacha áitiúla bhí an Fhéile Chruite, 'The Scalping of Peg Carroll' le Quintessence, agus turas filíochta Vital Signs le Festival in a Van.

Éire Ildánach

ÉIRE ILDÁNACH

In 2023 bunaíodh foireann chultúir Éire Ildánach chun an tionscnamh nua 5 bliana a threorú. Tá an fhoireann nua comhdhéanta go hiomlán d'fhoireann de chuid na nÚdarás Áitiúil agus áirítear orthu baill ón bhFearann Poiblí, Pobail, Forbairt Eacnamaíochta, Leabharlanna, Oidhreacht, Cartlanna, Músaem, Gníomhú ar son na hAeráide agus an Oifig Ealaíon.

OIFIGEACH RANNPHÁIRTÍOCHTA POBAIL

Faoin tionscnamh nua 5 bliana bhí ar gach údarás áitiúil Oifigeach Caidreamh Pobail Cruthaitheach a earcú chun cabhrú leis an gComhordaitheoir agus leis an bhFoireann Cultúir an plean nua 5 bliana a sheachadadh. Thosaigh oifigeach áitiúil Lú sa phost i mí Iúil 2023.

DEONTAS POBAIL ÉIRE ILDÁNACH

Thacaigh an ciste le 11 ghrúpa chun taighde a dhéanamh, tionscadail a phleanáil agus a sheachadadh. Ar cheann de na buaicphointí bhí an tionscadal Making Waves, podchraoladh de mhná as ceantar na Móna Móire i nDroichead Átha a dhírigh ar an méid a chuireann siad leis an bpobal agus ag cur síos ar shaol an cheantair. Bhí tionscadal ealaíne ann freisin leis an bpobal Úcráinis áit ar chaith an t-ealaíontóir Els Borghart am le daoine aonair ón Úcráin agus tharraing sé portráidí díobh bunaithe ar na scéalta a d'inis siad. Seoladh an dá thionscadal seo ar Oíche Chultúir.

CRUINNIÚ NA nÓG

Bhí Cruinniú na nÓg, lá náisiúnta cruthaitheachta na n-óg i mí an Mheithimh, ar siúl Dé Sathairn 10 Meitheamh. Reáchtáil muid sraith ceardlanna ar fud Lú sna seachtainí roimh Lá an Chruinniú lena n-áirítear ceardlanna DJ, amharclannaíocht agus ceardlanna drámaíochta. Ar an lá féin bhí ceol beo againn ag an gcearnóg i nDún Dealgan le Music Generation agus bannaí óige ó ar fud an chontae. Bhí ceardlanna ar siúl in Ionaid Ealaíon Droichead agus An Táin araon, agus bhí a gceardlanna spraeála-phéinteáil an-tóir orthu ag Creative Spark ag Cearnóg an Mhargaidh agus thug

Ceardlanna péintéireachta spraeála ag Cearnóg an Mhargaidh i nDún Dealgan mar chuid de Chruinniú na nÓg 2023 – íomhá le hUltán Hodgers

siad a FabLab ar an láthair áit a raibh deis ag leanaí dealbhóireachta clós súgartha 3T a dhéanamh. Ghlac breis agus 500 duine óg páirt sna himeachtaí go léir agus d'fhreastail breis agus 800 ar ár gceol ar an gCearnóg ar an gceolchoirm 4 huaire.

Tionscadail ar Mhórscála - maoiníodh tionscadail mhórscála eile a raibh tionchar nó oidhreacht shuntasach acu freisin. Áiríodh orthu sin tionscadal for-rochtana pobail arna reáchtáil ag Ionad Ealaíon Droichead le scoileanna áitiúla, an tionscnamh

Páistí ag glacadh páirte i gceardlanna le linn chlár for-rochtana Fhéile Leanbh le Ionad Ealaíon Droichead – íomhá le Jenny Callanan

Folláin do Mhná Sheirbhís Leabharlainne Lú atá deartha go speisialta do mhná ó chúlraí imeallaithe.

An Tionscadal Ealaíontóir sa Phobal - maoinithe le cistiú meaitseála ag Comhairle Contae Lú agus a gclár Brigid1500, d'eisíomar tairiscint do ghrúpa ealaíontóirí chun oibriú ar thionscadal ealaíne ar mhórscála sa phobal le linn 2023. Bhí Grainne Murphy, bainisteoir stiúideo priontála Creative Spark, i gceannas ar an tionscadal le healaíontóirí Susan Farrelly, Claire McAteer, Una Curley agus Etaoin O'Reilly, ag obair le breis agus 23 grúpa agus 300 rannpháirtí i rith na bliana chun roinnt suiteálacha ealaíne a chruthú chun taispeántas ealaíne pobail a chruthú mar chuid. den fhéile pleanáilte 2024 Brigid1500: Lú, Áit Bhreithe Bhríde.

Deich mBliana na gCuimhneachán - forbraíodh scéal nua do dhaoine fásta óga mar chuid dár dtionscadal maoinithe Deich mBliana na gCuimhneachán, 2023. Bhí an scéal bunaithe ar an bpríomhcharachtar, Sorcha, agus an t-am a chaith sí mar chailín aimsire i gCaisleán Bellingham le linn na mblianta deacracha siúd. Le scéalta éagsúla faoi rannpháirtíocht a muintire i roinnt imeachtaí tábhachtacha, chomh maith le rannpháirtíocht a fostóirí, is scéal é seo atá oideachasúil agus tarraingteach do lucht éisteachta óg. Tá cóip den leabhar le tabhairt do gach scoil sa chontae dá stoc leabharlainne agus cuirfear cóipeanna ar fáil freisin i ngach leabharlann dár gcuid.

CISTE GNÍOMHAÍOCHTA CRUTHAITHEACH AR SON NA hAERÁIDE

D'éirigh le Comhairle Contae Lú lena n-iarratas Gníomhaíochta Cruthaitheach ar son na hAeráide agus bronnadh €48,000 orthu i leith a dTionscadal Tearmann Bia Uirbeach Lú. Tá sé mar aidhm ag an tionscnamh pobail a spreagadh chun spás gairdíní pobail a fhorbairt agus garraíodóirí cúlchlós a spreagadh chun níos mó dá gcuid táirgí féin a fhás, go háirithe iad siúd a bhfuil ráta ard allmhairithe acu. I measc na dtáirgí atá á roghnú le haghaidh fáis tá

Foireann Tionscadal Tearmann Bia Uirbeach Lú ag an seoladh i mí Dheireadh Fómhair 2023

gairleog, sinséar, piseanna oidhreachta agus arbhar. Reáchtáladh an ócáid seolta ar 13 Deireadh Fómhair in Creative Spark, príomhpháirtí an tionscadail. Beidh an tionscadal ar siúl ar feadh 2024 agus beidh an chéad imeacht síolaithe pobail eile ar siúl ar 2 Márta.

CRUTHAITHEACHT I NDAOINE SCOTHAOSTAS

I gcomhpháirtíocht le Ceol agus Sláinte Éireann d'éirigh linn €15,000 a bhronnadh ar an tionscadal Cruthaitheacht i Daoine Scothaosta 'Teas, Chats and Tunes'. Thug an tionscnamh seo deis do cheoltóirí oibriú le cónaitheoirí i 3 theach altranais roghnaithe agus lena gcúramóirí ar chleachtas a fhorbairt maidir le húsáid an cheoil chun folláine na gcónaitheoirí a fheabhsú. D'oibrigh an tionscadal le Curam Care Homes i nDún Dealgan, Moorehall Lodge i mBaile Átha Fhirdhia agus Moorehall Lodge i nDroichead Átha. Dhírigh sé ar na haonaid néaltraithe i ngach saoráid, go háirithe conas is féidir ceol a úsáid mar uirlis chun an t-othar a shuaimhniú agus a mhaolú. Chuir na ceoltóirí, atá oilte go léir in oibriú le hothair ar a bhfuil néaltrú, ceardlanna ar fáil freisin d'fhoireann agus cúramóirí gach saoráide chun a thaispeáint dóibh conas is féidir leo na huirlisí bunúsacha a úsáid chun tairbhe na gcónaitheoirí ina saol laethúil.

ÉIRE ILDÁNACH, 2023-2027

Seoladh an Straitéis Cultúir agus Cruthaitheachta 5 bliana nua i mí Feabhra agus tá sí le fáil ar shuíomh gréasáin createlouth https://createlouth.ie/louth-culture-and-creativity-strategy-2023-2027/

Seirbhís Cartlainne Chontae Lú

Is iad na taifid stairiúla atá caomhnaithe i gCartlann Chontae Lú oidhreacht dhoiciméadach an chontae a chuimsíonn go leor gnéithe de shaol mhuintir Lú, a léiríonn a stair bharántúil, agus a fheidhmíonn mar ghné ríthábhachtach dá gcuimhne chomhchoiteann. Tá tábhacht ag baint leis an gcomhchuimhne seo toisc go gcaomhnaíonn sí féiniúlachtaí agus go nascann sí an t-am atá caite leis an am i láthair agus cinntí amach anseo á dtreorú ag an am céanna. Déanann Cartlann an Chontae gach iarracht i gcónaí aire a thabhairt don chuimhne sin, í a bhainistiú agus a chur ar fáil.

FIOSRÚCHÁIN MAIDIR LE TAIGHDE

Phróiseáil an Cartlannaí 175 fiosrúchán in 2023. Áiríodh le fiosrúcháin taighde iad siúd ó dhaoine aonair príobháideacha, lucht acadúil (staraithe, seandálaithe, eolaithe sóisialta, etc.), daoine gairmiúla (aturnaetha, innealtóirí, comhairleoirí pleanála, srl), staraithe teaghlaigh, mic léinn, agus gníomhaireachtaí stáit. Thug an Cartlannaí tacaíocht freisin do bhaill foirne i rannóga éagsúla na Comhairle le go leor fiosrúchán a bhain le gnó. Soláthraíodh rochtain do chuairteoirí sa Seomra Taighde, chomh maith le rochtain ar fhaisnéis faoi bhailiúcháin cartlainne trí shuíomh Gréasáin na seirbhíse, catalóg cartlainne ar líne, agus trí thairseacha cartlainne éagsúla. .

BAILIÚCHÁIN CARTLAINNE

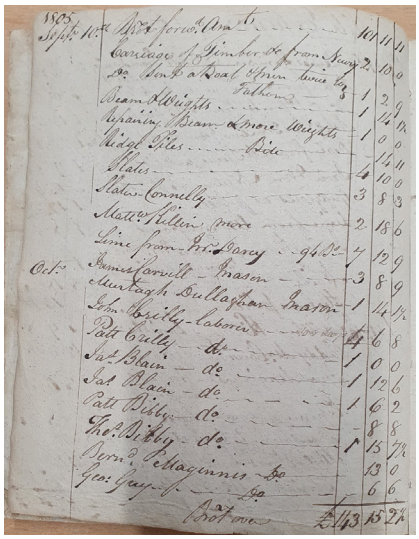
Tá sainaithint agus caomhnú na gcartlann ina riachtanas ríthábhachtach dár sochaí agus lean an Cartlannaí ar aghaidh ag próiseáil bailiúcháin cartlainne, ag bainistiú aistriú cartlainne nua (taifid luachála, comhaid phleanála réamh-1963, cláir oibre agus orduithe an Phríomhfheidhmeannaigh, agus taifid airgeadais) agus monatóireacht a dhéanamh ar na coinníollacha comhshaoil ina bhfuil siad lonnaithe

ROCHTAIN DHIGITEACH AR CHUIMHNE CHULTÚRTHA

D'fhreastail an Cartlannaí Contae agus an Leabharlannaí Staidéir Áitiúil ar an gcruinniú Staidéir agus Cartlanna Áitiúla a bhí á reáchtáil ag Forbairt Leabharlann san LGMA ag deireadh mhí an Mhárta. Phléigh an cruinniú saincheisteanna a bhaineann le clár náisiúnta faoin straitéis nua leabharlainne poiblí chun rochtain dhigiteach ar oidhreacht chultúrtha a mhéadú.

TABHARTAIS CHARTLAINNE

Tá stair láidir chartlainne ag Contae Lú, agus tá Cartlann an Chontae faoi chomaoin acu siúd a chabhraigh lenár n-oidhreacht dhoiciméadach a chaomhnú agus a leathnú trí chartlanna agus taifid áitiúla a bhronnadh. D'fhéadfadh baint a bheith ag cartlanna áitiúla le haon ghné de stair nó d'fhorbairt ár gcontae agus d'fhéadfadh ábhar ó ghrúpaí pobail, clubanna agus cumainn, scoileanna náisiúnta, daoine aonair nó gnólachtaí áitiúla a bheith i gceist leo. I measc na gcartlann a fuarthas le linn 2023 bhí páipéir Dermot Casey, nach maireann, arbh as Mullach na Craoibhe é ó dhúchas agus a raibh suim mhór aige sa stair áitiúil. I measc a chuid páipéar tá eolas ar fhoirgnimh Lú, áiteanna, toibreacha, teaghlaigh spéise, scríbhinní ar na dúnmharuithe ag Wildgoose Lodge, agus cóipeanna de litreacha baill teaghlaigh chuig baile, ó dhaoine a chuaigh ar imirce. Aontachas eile a fuarthas i músaem i Sasana ná an leabhar Omeath Mill a liostaíonn caiteachas Omeath Mill sa bhliain 1805. Áiríonn sé ainmneacha na soláthróirí ábhar agus ainmneacha oibrithe agus saoir. Cuireann

Leathanach as leabhar Omeath Mill ina sonraítear ainmneacha na saoir agus na n-oibrithe, 1805

na tabhartais seo le hinfhaighteacht foinsí luachmhara taighde ar oidhreacht ár gcontae don ghlúin seo agus do na glúnta atá le teacht. Spreagtar daoine aonair agus eagraíochtaí a gcuid bailiúcháin a chur i dtaisce i gCartlann an Chontae ionas go mbeidh siadsan mar chuid dár gcomhchuimhne.

GRÚPA OIBRE BAINISTÍOCHTA TAIFEAD AR AN MBEARTAS NÁISIÚNTA COINNEÁLA

Tá an Cartlannaí Contae ina bhall den Ghrúpa Oibre um Bainistíocht Taifead atá faoi cheannas na Gníomhaireachta Bainistíochta Rialtais Áitiúil agus lean sé ag obair ar athbhreithniú an Bheartais Náisiúnta Coinneála do thaifid údaráis áitiúil le linn 2023. Tá an beartas coinneála tábhachtach chun a aithint go ndéantar cartlanna de na taifid chuí agus go gcinntear moltaí cearta coinneála. Go dtí seo, tá Sláinte agus Sábháilteacht, Pleanáil agus Forbairt, Tithíocht, Soláthar, Airgeadas, Acmhainní Daonna, Uisce, Iompar agus Bonneagar, Corparáideach, Fiontair agus Forbairt Eacnamaíochta, Comhshaol agus Teicneolaíocht Faisnéise críochnaithe, faofa agus eisithe chuig údaráis áitiúla, agus tá Seirbhísí Leabharlainne, Pobail agus Dlí ag na céimeanna deiridh faoi láthair. Tugann an Cartlannaí comhairle freisin don fhoireann maidir le taifid a ullmhú lena scrios agus lena n-aistriú chuig Ionad na dTaifead agus chuig Cartlann an Chontae.

AN TAISPEÁNTAS AR LÍNE 'LASTING LEGACY'

Mar chuid de Chlár Deich mBliana Comóradh Céad Bliain Chomhairle Contae Lú 2023, chruthaigh Cartlanna Chontae Lú taispeántas ar líne dar teideal ***'Lasting Legacy'*** ar an tréimhse iar-Chosana 1921 – 1923 atá ar fáil ar https://www.louthcoco.ie/en/services/archives/louth-1916-1923/.

Táirgeadh é i gcomhar le Cumann Seandálaíochta agus Staire Chontae Lú, agus tá doiciméid agus grianghraif shuntasacha ann le téacs mínithe a insíonn an ré corrach seo i stair na tíre. Díríonn sé ar imeachtaí áitiúla a tharla i gContae Lú agus cuimsíonn sé topaicí mar chúirteanna na Dála, póilíneacht agus ceartais, toghcháin, damáiste bonneagair agus éilimh chúitimh, ról na mban, dóiteán an 'dTithe Móra', agus na rialuithe teorann agus custaim.

Tagann an taispeántas ar líne sna sáile ar an leabhar ***'Dundalk Jail during the Civil War'*** a táirgeadh in 2022 faoi imeachtaí ba chúis leis an éalú ó phríosún 'Hole in the Wall' i mí Iúil 1922. Tá an leabhar seo fós ar fáil ó Chartlann an Chontae agus tuilleadh cóipeanna á gcló in 2023. Tá Clár Deich mBliana na gCuimhneachán á mhaoiniú ag an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán.

Grianghraf ón taispeántas Buan Oidhreacht ag taispeáint na trúpaí ag bothán custaim ar Bhóthar an Iúir, 1923 (Foinse: Curran)

STAIR AGUS SOCHAÍ LÚ

Sheol Foilseacháin Tíreolaíochta le tacaíocht ó Chumann Seandálaíochta agus Staire Chontae Lú agus ó Chomhairle Contae Lú a leabhar ***Louth History and Society Interdisciplinary essays on the history of an Irish County*** i nDún Dealgan ar 23 Samhain 2023 i Halla an Chontae. Bhí imeacht Dhroichead Átha ar siúl ar an 30 Samhain 2023 san the Óstán Boyne Valley Hotel. Tá an leabhar ar an 30ú háit i sraith ***History and Society series*** agus tá sé curtha in eagar ag an Ollamh Emeritus William Nolan ó Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath. Bhí baint ag an gCartlannaí leis an imleabhar le caibidil ar ***Chartlann Lú*** ag cur síos ar na hacmhainní saibhre

atá ag seoda cartlainne an Chontae a mhair beagnach 400 bliain agus bhí léaráidí den iliomad taifead atá i gCartlann an Chontae san áireamh i roinnt aistí san imleabhar. .

Labhair an Cartlannaí ar oíche an tseolta i nDún Dealgan agus thug sé ómós do Chumann Seandálaíochta agus Staire Chontae Lú agus do Noel Ross, nach maireann, a bhfuil an leabhar tiomnaithe dó. Ar feadh na mblianta fada, bhailigh Noel cartlanna a léiríonn gach gné de stair agus de shochaí Lú, go leor acu a chuir sé i dtaisce i gCartlann an Chontae nuair a bunaíodh é agus spreag sé daoine eile chun an rud céanna a dhéanamh, ar mhaithe lena gcaomhnú i gceart, rochtain do chách agus ar mhaithe leis na glúnta a thiocfaidh inár ndiaidh. Dúirt an Cartlannaí leis an lucht éisteachta go bhfuil 'an chumhacht ag cartlanna taifead ár scéal a insint agus mar sin a chur ar chumas na nglúnta atá le teacht foghlaim faoina mbunús. Bíonn an stair ag obair i gcónaí ag tacú le feidhmiú ár sochaí agus ag tabhairt comhthéacs agus brí do shaol an duine aonair agus an phobail. Gan cartlanna, ní bheadh aon stair shothuigthe againn agus gan stair ní bheadh fréamhacha ná treo againn amach anseo.'

Cartlannaí Contae Lorraine McCann ag labhairt ar oíche seolta Stair agus Sochaí Lú (íomhá le caoinchead ón gComhairleoir Maeve Yore)

STAIR NA hÉIREANN

In eagrán Samhain/Nollaig 2023 den tsraith Cartlanna Áitiúla san iris History Ireland bhí alt ar chláir cheadúnais phictiúrlainne a scríobh an Cartlannaí Lorraine McCann. Féachann an tsraith le feasacht a ardú ar bhailiúcháin atá á gcoimeád i seirbhísí cartlainne na n-údarás áitiúil agus tá doiciméad cartlainne nó bailiúchán ó chartlann contae eile i ngach eagrán. Coinnítear go leor clár de cheadúnais a bhain leis an tréimhse 1917-1950 a cruthaíodh faoin Acht Cineamatagrafach, 1909 i gCartlann an Chontae (chomh maith le hábhar sna comhaid chomhfhreagrais agus innealtóireachta agus i go leor díospóireachtaí atá doiciméadaithe le leabhair mhiontuairiscí na Comhairle)

LOCAL ARCHIVES

CINEMATOGRAPHIC LICENCES

Application for Licence
The Cinematograph Act, 1909

Sraith 'Cartlann Áitiúil' History Ireland ina bhfuil ceadúnais chineamatagrafacha Lú i mí na Samhna/Nollaig

Músaem an Chontae, Dún Dealgan

Bunúsach d'obair aon mhúsaeim is ea coincheapa na cuimhne agus na hoidhreachta. Agus an Músaem ag druidim le comóradh 30 bliain a bhunaithe in 2024, tá na dearbhphrionsabail seo lárnach do gach a bhailíonn agus a thaispeánann an Músaem. Sa chomhthéacs sin, gabhann trí imeacht ar leith na coincheapa seo: go sonrach:

- taispeántas ar Naomh Bríd
- aistriú agus taispeántas clog an *SS Dún Dealgan*
- an taispeántas a ghabhann le *Small Acorns: the development of Women's Football in Ireland*

Ag oscailt ag deireadh mhí Eanáir leag an taispeántas ar Naomh Bríd béim ar oidhreacht bhuan an Naomh a rugadh i bhFochart. Ní hamháin go raibh roinnt éagsúlachtaí dá cros le feiceáil sa taispeántas, ach leag sé béim freisin ar an gcaoi a leanann an chros de bheith le feiceáil i ngach gné de shaol na hÉireann le heagraíochtaí chomh héagsúil le RTÉ, an Bord Altranais agus Cnáimhseachais chomh maith le CLG Lú agus Cill Dara. Ina theannta sin, i bhfianaise fhéile Brigid 1500, is meabhrúchán láidir ar thábhacht an bhailiúcháin i gcomhthéacs músaem iad na déantúsáin a bhaineann leis an gcéad Oilithreacht Náisiúnta go Fochaird le híomhánna de Frank Aiken agus Éamonn de Valera i gceannas ar oilithrigh.

Ní raibh tábhacht na cuimhne agus na hoidhreachta curtha in iúl riamh chomh cumhachtach i lár an tsamhraidh nuair a bronnadh clog an ***SS Dún Dealgan*** don Mhúsaem. Oíche Dé Luain an 14 Deireadh Fómhair, 2018, bhí ***SS Dún Dealgan*** ag gabháil abhaile ar Mhuir Éireann tar éis dó seoladh go Learpholl dhá lá roimhe sin. Rinne U-bhád Gearmánach é a idircheapadh agus toirpéad a scaoileadh air. Chuaigh sé go tóin poill laistigh de 10 nóiméad agus cailleadh 20 saol. Le blianta beaga anuas, bhí áit deiridh ***SS Dún Dealgan*** suite ag tumadóirí a thug ar ais leo, b'fhéidir, an chuimhne ba thrócaireach ar an long – a clog. I searmanas aistrithe gluaiseachta, i láthair shliocht na ndaoine a bhí páirteach in imeachtaí na hoíche thragóideacha mhí Dheireadh Fómhair sin, tugadh an cloigín ar láimh don Mhúsaem de réir Dhlí Oileán Mhanann le Michelle Haywood ó Discover Diving. Tá an cloigín ar taispeáint anois ag Fáiltiú an Mhúsaeim, meabhrúchán suarach ní amháin ar chaillteanais na hoíche sin ach freisin ar an gcaoi ar fhreagair baile agus pobal agus ar thacaigh siad leo siúd go léir a ndeachaigh cailliúint Dhún Dealgan i bhfeidhm orthu.

Bhí prionsabal na hoidhreachta le feiceáil arís sa taispeántas ***From Small Acorns … - The Story of Women's Football in Ireland.*** I rith coicíse i mí Lúnasa 1973 chuaigh Stade de Reims, club peile na mban Francach, ar camchuairt na hÉireann ag imirt seacht gcluiche in aghaidh chlubanna éagsúla agus foirne cuireadh. Bhí an turas seo ar cheann de na tosca aonair ba mhó maidir le cluiche na mban a bhunú anseo agus ba é an buaicphointe ar deireadh ná rannpháirtíocht na foirne náisiúnta i gCorn Domhanda na mBan in 2023. Is suntasach an rud é gur chuimsigh an chéad chamchuairt cluiche anseo i Lú chomh maith le himreoirí agus riarthóirí araon a chuimsiú, oidhreacht atá fós le brath go dtí an lá inniu.

Cé go léiríonn na trí imeacht seo réadú na bprionsabal seo, leanann an Músaem ar aghaidh ag bailiú, ag caomhnú agus ag coimeád earraí atá ina sheilbh. Mar a bhí riamh, tá sé an-bhuíoch do bhaill an phobail a thugann míreanna a bhfuil tábhacht phearsanta ag baint leo. Is iad na míreanna seo, mar aon lena gcúlstadanna faoi seach, a chinntíonn go bhfásann tábhacht agus ábharthacht an bhailiúcháin. I gcaitheamh na bliana chuir an Músaem déantáin leis ó gach gné agus ó gach gné den saol ó chulaithí bainise go iontaisí; éide sagairt don ealaín trinse; cuairt an Uachtaráin Biden ar bhréagáin; feisteas dornálaíochta ó Dheirdre Gogarty agus fiú camáin sínithe ón bPoc Fada. Agus iad seo á mbailiú, mar aon leis an iliomad léachtaí agus ceardlann (Oíche Shamhna, Naomh Bríd, etc.) a eagraíonn an Músaem, ár gcuid oibre le scoileanna trí obair thionscadail agus turais siúil treoraithe; ár rannpháirtíocht le grúpaí scoir agus cumainn staire ar nós Sean-Chumann Dhún Dealgan agus Cumann Seandálaíochta agus Staire Chontae Lú leanaimid ag cinntiú go leanann cuimhne na ndaoine a chuaigh roimhe ag suaimhneas agus ag spreagadh. Agus muid ag druidim lenár gceathrú deich mbliana oibríochta ní féidir oidhreacht níos mó a bheith ann.

Figiúr dár saol – ag ceiliúradh oidhreacht Naomh Bríd

Ag tógáil ar an oidhreacht – trí gheansaí idirnáisiúnta – fás pheil na mban

Beidh cuimhne againn orthu – an clog ón SS Dún Dealgan

4

FORBAIRT EACNAMAÍOCH STRAITÉISEACH

Déanann an Stiúrthóireacht um Fhorbairt Eacnamaíoch Straitéiseach foráil d'fhorbairt eacnamaíoch chomhordaithe an chontae trí phleanáil a dhéanamh do thionscadail a chuireann go dearfach lena fhorbairt leanúnach, agus iad a thionscnamh agus a bhainistiú.

Tá trí phríomhréimse freagrachta ag an Stiúrthóireacht:

- Forbairt Eacnamaíoch, lena n-áirítear an Oifig Fiontair Áitiúil, seirbhísí turasóireachta agus obair lena mbaineann comhpháirtithe agus maoiniú lasmuigh den stát, lena n-áirítear Gnóthaí Eorpacha agus clár PEACE an AE.

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

- Seirbhísí Dóiteáin agus Éigeandála, lena n-áirítear an tSeirbhís Dóiteáin, Cosaint Shibhialta, agus Rialú Tógála, ag soláthar seirbhísí ríthábhachtacha agus tarrthála don phobal.

- Pleanáil, an bealach ina n-eagraímid an timpeallacht thógtha inár gcontae. Pleanáil, oibreacha caomhnaithe, oidhreacht agus cur i bhfeidhm straitéisí a chabhraíonn lenár saoránaigh a choinneáil shlán.

Tá baint ag an Stiúrthóireacht le margaíocht agus cur chun cinn na Comhairle mar shuíomh atá fabhrach don ghnó agus glacann sí páirt i bpleanáil straitéiseach eacnamaíoch, a chuireann bonn eolais faoi chinntí beartais Chomhairle Contae Lú.

FUARTHAS 1,044
IARRATAS
PLEANÁLA

555 IARRATAS
PLEANÁLA
CURTHA ISTEACH TRÍD AN
RÍOMHTHAIRSEACH

FUARTHAS 319
IARRATAS
RÉAMHPHLEANÁLA

An Rannóg Pleanála

PLEANÁIL AR LÍNE

Chuaigh an córas ríomhphleanála ar líne beo i mí na Nollag 2022. Le linn 2023, fuarthas 53% de na hiarratais phleanála go léir a fuarthas tríd an tairseach ar líne.

Is féidir le custaiméirí ar mian leo iarratas pleanála a thaisceadh nó aighneacht a dhéanamh chuig iarratas ar leith an tairseach ríomhphleanála a úsáid agus doiciméid a uaslódáil tríd an ardán seo https://planning.localgov.ie/en/local-government-ireland-planning-system

Teastaíonn clárú aonuaire ar an tairseach do gach úsáideoir.

ATHBHREITHNIÚ DHÁ BHLIAIN AR PHLEAN FORBARTHA AN CHONTAE 2021-2027

Mar a éilítear faoi alt 15(2) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú), ullmhaíodh Tuarascáil Dhá Bhliain ina leagtar amach an dul chun cinn a baineadh amach maidir le cuspóirí an Phlean Forbartha Contae a bhaint amach.

Áiríodh sa tuarascáil seo anailís ar an ráta fáis daonra agus tithíochta sa Chontae, ag baint úsáid as na torthaí ó Dhaonáireamh 2022. Thángthas ar an gconclúid san anailís seo gur éirigh leis an gComhairle an Chroístraitéis agus an Straitéis Lonnaíochta a chur i bhfeidhm mar atá leagtha amach i bPlean Forbartha an Chontae, agus go bhfuil fás daonra agus tógáil cónaithe ar siúl sna lonnaíochtaí atá ainmnithe le haghaidh fáis. Aithníodh sa tuarascáil freisin go bhfuil dul chun cinn suntasach déanta maidir le dul chun cinn agus seachadadh bonneagair chumasúcháin sa Chontae, lena n-áirítear Rochtain Chalafort Dhroichead Átha ar Chrosbhealach an Tuaiscirt (RCDÁCT) agus Nascbhóthar Ascaill an Mhóta i nDún Dealgan.

Rinneadh dul chun cinn freisin maidir le pobail tharraingteacha inbhuanaithe a chruthú trí dhul chun cinn leanúnach a dhéanamh ar thionscadail réimse poiblí agus trí bhonneagar sóisialta agus pobail a infheistiú agus a sheachadadh. Is táscairí tábhachtacha iad seo go léir chun cur i bhfeidhm rathúil an bheartais pleanála náisiúnta agus réigiúnacha a léiriú.

PÁIPÉAR SAINCHEISTEANNA RÉAMHDHRÉACHTA PLEAN CEANTAIR ÁITIÚIL DHÚN DEALGAN

Mar chuid d'ullmhú Phlean Ceantair Áitiúil Dhún Dealgan foilsíodh Páipéar Saincheisteanna Réamhdhréachta. Ba é aidhm an Pháipéir Saincheisteanna rannpháirtíocht an phobail sa phróiseas déanta pleananna a spreagadh agus deis a thabhairt do dhaoine tuairimí a thabhairt faoi shaincheisteanna a mheasann siad a bheith tábhachtach i bhfás agus i bhforbairt an bhaile amach anseo. Áirítear leis seo saincheisteanna amhail tithíocht, eacnamaíocht, áiseanna sóisialta agus pobail, an comhshaol, agus iompar.

I gcomhar leis an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath (UCD), eagraíodh ceardlann agus siúlóid chomharsanachta freisin. Bhí sé seo dírithe ar rannpháirtíocht an phobail sa phróiseas Measúnaithe Straitéiseach Timpeallachta a fheabhsú, agus chuir an cheardlann agus an tsiúlóid chomharsanachta ar chumas daoine aird a tharraingt ar aon chúinsí comhshaoil ba cheart a chur san áireamh agus an SEA á ullmhú.

Ceardlann Mapála Pobail

Fuarthas 44 aighneacht mar fhreagra ar an bPáipéar Saincheisteanna. Breithneofar na haighneachtaí seo agus an Dréachtphlean Ceantair Áitiúil á ullmhú.

SCÉIM RANNÍOCAÍOCHTA FORBARTHA CHONTAE LÚ 2023

Cuireann Alt 48 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) ar chumas an Údaráis Phleanála, agus cead á dheonú aige faoi Alt 34 den Acht, coinníollacha a chur san áireamh a éilíonn go n-íocfar ranníocaíocht airgeadais i ndáil le bonneagar poiblí agus saoráidí a théann chun tairbhe d'fhorbairt i ceantar an Údaráis Pleanála atá beartaithe a sholáthar ag an Údarás Áitiúil nó thar a cheann. Cuireadh Dréacht-Scéim Ranníocaíochta Forbartha don Chontae (seachas an ceantar atá clúdaithe ag Scéim Ranníocaíochta Forbartha Líne Iarnróid Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste san áireamh) ar taispeáint i mí Iúil 2023. Fuarthas 18 aighneacht mar fhreagra ar an gcomhairliúchán. Tar éis Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh a ullmhú agus a bhreithniú, ghlac na comhaltaí leis an Scéim ar an 18 Meán Fómhair 2023.

CÁIN AR THALÚN CRIOSAITHE CHÓNAITHE

Is cáin nua í an Cháin Talún Criosaithe Chónaithe (RZLT) a fhéachann le talamh criosaithe agus seirbhísithe a ghníomhachtú chun críocha cónaithe. Thug an Roinn Airgeadais agus na Coimisinéirí Ioncaim isteach é i gcomhar leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta faoi Alt 80 den Acht Airgeadais 2021.

Is é ról an Údaráis Phleanála léarscáileanna a ullmhú a thaispeánfaidh an talamh cónaithe agus úsáide measctha a mbainfidh an cháin leis (.i. talún criosaithe agus seirbhísithe), lena n-áirítear, nuair is cuí, an dáta ar shásaigh na tailte na critéir le cur san áireamh sa cháin. Tá na léarscáileanna seo i bhfoirm Dhréachta agus Léarscáil Fhorlíontach ina n-aithnítear talún a mheastar a bheith faoi raon feidhme don bheart cánach. Foilsíodh Léarscáil RZLT deiridh Chomhairle Contae Lú do 2024 an 1 Nollaig 2023. Gearrfar an Cháin Talún Chriosaithe Chónaithe go bliantúil ón 1 Feabhra 2025 ar aghaidh. Is iad na Coimisinéirí Ioncaim a riarfaidh an cháin agus beidh ar úinéirí talún clárú don cháin. Ní bheidh úinéirí tí faoi dhliteanas i leith na cánach sa chás go bhfuil tithe san áireamh sna léarscáileanna.

Beidh deis ann aighneachtaí a dhéanamh maidir le talún ar an dréacht-léarscáil chríochnaitheach athbhreithnithe le haghaidh 2025 le linn 2024. Foilseofar dréacht-léarscáil CTCC deiridh athbhreithnithe le haghaidh 2025 faoin 1 Feabhra 2024.

Pleanáil - Forfheidhmiú

Tugtar na táscairí Pleanála thíos maidir le gearáin Forfheidhmiúcháin maidir le forbairtí neamhúdaraithe don bhliain Eanáir - Nollaig 2023.

Cur Síos	Forfheidhmiú i ndáil le forbairt neamhúdaraithe
Líon na nGearán forfheidhmithe pleanála a imscrúdaíodh	228
Líon na gcásanna Forfheidhmiúcháin Pleanála a fuarthas nár ghá obair leantach a dhéanamh orthu	0
Líon na gcásanna a dúnadh/a réitíodh trí idirbheartaíocht.	108
Líon na litreacha rabhaidh a eisíodh	179
Líon na bhFógraí Forfheidhmiúcháin a eisíodh.	11
Líon na gcásanna a atreoraíodh le haghaidh imeachtaí dlí	10
Líon na nUrghairí	0
Líon na nIonchúiseamh	0

Baineann na táscairí Pleanála atá liostaithe thíos le Fógraí a Eisíodh faoin Acht um Láithreáin Thréigthe, 1990 don tréimhse Eanáir – Nollaig 2023.

Cur Síos	Forfheidhmiú maidir le Láithreáin Thréigthe 1 Eanáir go 31 Nollaig 2022
Líon na gComhad um Láithreáin Thréigthe a Osclaíodh	72
Líon na bhFógraí Alt 11 – Úinéir a Threorú chun obair a dhéanamh	2
Líon na bhFógraí Alt 8 – Rún le hIontráil ar Chlár DS	40
Líon na bhFógraí Alt 8 – (Iontráil ar Chlár DS)	29
Líon na gcásanna a atreoraíodh le haghaidh imeachtaí dlí	Nil
Líon na láithreán a baineadh de Chlár na Láithreán Tréigthe	1
Líon na dTobhach DS a Ardaíodh	Nil
Líon na nIonchúiseamh	Nil
Líon na gComhad Dúnta	23

PLEANÁIL - FORFHEIDHMIÚ - FOIRGNIMH CHONTÚIRTEACHA

Baineann na táscairí Pleanála atá liostaithe thíos le Fógraí a Eisíodh faoin Acht Rialtais Áitiúil (Seirbhísí Sláintíochta), 1964 don tréimhse Eanáir - Nollaig 2023.

Cur Síos	Forfheidhmiú maidir le Struchtúir Chontúirteacha Eanáir go Nollaig 2022
Líon na gComhad um Struchtúir Chontúirteacha a osclaíodh	46
Líon na bhFógraí Alt 3 (1)(a) – Á Ordú don Úinéir obair a dhéanamh	27
Líon na bhFógraí Alt 3(2)(b) – Déanann LCC oibreacha	1
Líon na bhFógraí faoi Alt 2 – Áit Chontúirteach	Nil
Líon na Struchtúr Contúirteach a Iontráladh ar Chlár DS	24
Líon na gcásanna a atreoraíodh le haghaidh imeachtaí dlí	4
Líon na nIonchúiseamh	Nil
Líon na Struchtúr Contúirteach a Baineadh den Chlár DS	6
Líon na gcásanna a dúnadh	14

LIGEAN GEARRTHÉARMACH

Bhí 19 cás faoi imscrúdú ag Comhairle Contae Lú ag deireadh mhí na Nollag 2023 mar gheall ar sháruithe ar an reachtaíocht phleanála atá san Acht um Thionóntachtaí Cónaithe (Leasú), 2019 a bhain le ligean gearrthéarmach maoine cónaithe i gcriosanna brú cíosa.

- Níor eisíodh aon Litreacha Fógra le linn 2023 ag cur úinéirí maoine ar an eolas faoina bhfreagrachtaí reachtúla ina leith seo. Fuarthas 7 Foirm 15s (fógraí bliantúla) in 2023
- Fuarthas 12 iarratas pleanála in 2023, ar tugadh Cead Pleanála do 2 cheann acu ina dhiaidh sin agus diúltaíodh do 4 cinn acu. Measadh go raibh 6 iarratas neamhbhailí
- 1 Litir Rabhaidh eisithe / atheisithe in 2023, agus tá an cás ábhair seo fós ar oscailt
- 5 Fhógra Forfheidhmiúcháin a eisíodh in 2023 agus tá gach ceann de na 5 chás sin fós ar oscailt; Tá cás amháin ina ábhar d'iarratas Coinneála ar diúltaíodh Cead dó ina dhiaidh sin

GLACADH FAOI CHÚRAM

Lean an rannóg phleanála ar aghaidh ag obair ar réiteach a fháil ar na forbairtí tithíochta neamhchríochnaithe eile sa Chontae i gcomhar le hUisce Éireann agus le rannóga eile den Chomhairle. Glacadh 3 eastát faoi chúram in 2023. Tá 23 eastát leanúnach ann faoi láthair atá ag dul ar aghaidh trí na céimeanna éagsúla den phróiseas Glacadh faoi chúram.

FORBAIRT CHÓNAITHE AR MHÓRSCÁLA

Rinneadh an reachtaíocht um Fhorbairt Straitéiseach Tithíochta a aisghairm agus cuireadh an tAcht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú) (Forbairt Chónaithe Mhórscála) ina áit i mí na Nollag 2021. Go bunúsach, filleann sé seo ar an bhfeidhm a bhaineann le hiarratais ar fhorbairt chónaithe ar mhórscála a chinneadh ar ais chuig an údarás áitiúil. Tá trí phríomhchéim ann maidir le déileáil le hiarratais den sórt sin: - Réamhphleanáil (comhairliúchán Alt 247), Cruinniú LRD ina dhiaidh sin a eisíonn Tuairim agus ar deireadh an t-iarratas. Ní mór an Tuairim a eisiúint laistigh de 4 seachtaine tar éis chruinniú an LRD a thionól. Leagtar amach sa tábla thíos méid na réamhphleanála agus na dTuairimí a eisíodh do na cineálacha forbartha seo.

Iarratas	Dáta faighte	Suíomh	Uimh Aonaid	Céim Stádais 1-4			
				Comhairliúchán S.247	Cruinniú LRD S.32	Tuairim LRD	Iarratas Pleanála
LRD001	17/02/22	Baile Hagaird, Bóthar Bhaile Átha Cliath Dún Dealgan	205	T	v	Eisithe 23/8/22	Faighte/ Deonaithe 23/64
LRD002	25/07/22	Dawsons Demense, Baile Átha Fhirdhia	136	T	T	Eisithe 04/4/23	Faighte/ Achomharctha 2360237
LRD003	01/02/22	Talún ó thuaidh de Bhóthar na Bóinne, Droichead Átha	192	T	T	Eisithe 26/9/22	Faighte/ Deonaithe 2360053
LRD004	13/09/22	Muirtheimhne Mór, Dún Dealgan	115	T	T	Eisithe 21/2/23	
LRD007	03/11/22	An Lios Dubh, Dún Dealgan	211	T	T	Eisithe 14/12/23	
LRD008	22/12/22	Baile Hagaird, Dún Dealgan	517	T	T	Eisithe 25/5/23	Faighte 2360476
LRD009	16/05/23	Sráid an Chnoic, Dún Dealgan	180	T	N		
LRD011	29/06/23	Bóthar Bhaile Mhic Éinigh, Droichead Átha	121	T	N		
LRD012	04/07/23	Sráid an Chnoic, Dún Dealgan	318	T	N		
LRD013	05/07/23	Rábháil, Dún Léire	105	T	N		
LRD014	18/09/23	Bóthar Bhaile Shláine, Meille/ Tulaigh Álainn, Droichead Átha	237	T	N		
LRD015	16/10/23	Muirtheimhne Mór, Dún Dealgan	113	T	N		

T= TÁ
N= NÍL

SCÉIM INFHEISTÍOCHTA DON OIDHREACHT THÓGTHA AGUS CISTE NA STRUCHTÚR STAIRIÚIL 2023

Fuair Comhairle Contae Lú 25 iarratas faoin Scéim Infheistíochta don Oidhreacht Thógtha, le 8 n-iarratas eile faoi Chiste na Struchtúr Stairiúil in 2023.

Roinneadh maoiniú €134,806.97 idir seacht n-iarratasóir déag faoin Scéim Infheistíochta don Oidhreacht Thógtha. Is éard a bhí i gceist leis sin, Tuí Bhaile an tSalainn (díon tosaigh a athghabháil); Teachín Bhaile an Rátha (deisiúcháin ar bhallaí inmheánacha); Eaglais Pharóiste Collann (athchóiriú fuinneoige); Caisleán Smearamair (fuinneoga saise sleamhnáin a dheisiú/a athsholáthar); Teach Cill Modhíomóg, Baile Átha Fhirdhia (deisiúcháin/ athsholáthar ar fhuinneoga saise sleamhnáin); Plás Pheadair, Droichead Átha (fuinneoga saise sleamhnáin a dheisiú/a athsholáthar), Sráid Scarlet, Droichead Átha (fuinneoga saise sleamhnáin a dheisiú/a athsholáthar); Scoil Ghramadaí Dhún Dealgan (athnuachan/deisiú cloiche agus deisiúcháin stad masc); Eaglais Naomh Muire, Baile Átha Fhirdhia (earraí uisce báistí a dheisiú/a athsholáthar); Iar-Theach an Pharóiste, Dún Léire (fuinneoga sais sleamhnáin a dheisiú/a athsholáthar); na Seiceamair, Droichead Átha (deisiú dín, struchtúir agus clúdaigh lena n-áirítear obair luaidhe); Bóthar an Chaisleáin, Dún Dealgan (oibreacha athphointeála agus deisiúcháin fuinneoige sais); Outbuilding Canonstown (deisiú dín, struchtúir agus clúdaigh lena n-áirítear obair luaidhe); Sráid an Pháláis, Droichead Átha (deisiú dín, struchtúir agus clúdaigh lena n-áirítear obair luaidhe); Kelso Terrace., Dún Dealgan (fuinneoga saise sleamhnáin a dheisiú/a athsholáthar); Bóthar an Chaisleáin, Dún Dealgan (doras tosaigh a dheisiú/a athsholáthar); Sráid Pheadair, Droichead Átha (fuinneoga saise sleamhnáin a dheisiú/a athsholáthar).

Tarraingíodh anuas maoiniú €203,426.70 faoi Chiste na Struchtúr Stairiúil 2023, a chlúdaíonn trí thionscadal, faoi scéim 2023, ag Tithe Baintrí Baile an Ghearlánaigh, Rampark Thatch Jenkinstown agus Connell & Co., Dún Dealgan. Tarraingíodh anuas dhá thionscadal eile dhá bhliain (ar cuireadh tús leo in 2022), a críochnaíodh in 2023, le haghaidh oibreacha a rinneadh i Halla Foresters, Dún Dealgan agus tionscadal ath-tuíodóireachta i gCarraig an Daingin.

Tuí Bhaile an tSalainn (le linn)

Tuí Bhaile an tSalainn (tar éis)

Fuinneog Thuaidh Eaglais Collann athghloinithe agus ath-luaidhe

Simléar Bhóthar an Chaisleáin (roimhe)

Deisiúcháin simléir Bhóthar an Chaisleáin (iomlán)

Forbairt Eacnamaíocha

Tacaíonn an tAonad Forbartha Eacnamaíochta le forbairt eacnamaíoch chomhordaithe Chontae Lú trí thionscadail a phleanáil, a thionscnamh agus a bhainistiú a chuireann go dearfach le forbairt gheilleagrach leanúnach an Chontae. Tá baint ag an aonad le margaíocht agus cur chun cinn an Chontae mar shuíomh atá fabhrach don ghnó agus glacann sé páirt i bpleanáil straitéiseach eacnamaíocha a chuireann bonn eolais faoi chinntí beartais Chomhairle Contae Lú. Tá an obair seo tábhachtach chun a chinntiú go bhfaightear an tairbhe is mó ó chinntí forbartha eacnamaíocha agus fostaíochta a bhaineann le mórbhonneagar.

FÓRAM EACNAMAÍOCH LÚ (LEF)

Cuimsíonn an fóram, a bunaíodh in 2009, earnáil ghnó Chontae Lú, Bainistíocht na nÚdarás Áitiúil agus na Gníomhaireachtaí Stáit go léir a idirghníomhaíonn leo siúd a ghineann gníomhaíocht eacnamaíocha sa chontae agus is ionad ilfhreastail é d'infheisteoirí ionchasacha. Leanann an fóram a bhuaigh duaiseanna ar aghaidh ag tógáil comhpháirtíochtaí agus cothaíonn sé cultúr smaointeoireachta comhcheangailte chun forbairt eacnamaíoch bhreise agus cruthú post a éascú go réamhghníomhach i Lú, ag díriú ar phríomhréimsí lena n-áirítear Turasóireacht & Oidhreacht, Infheistíocht Dhíreach Eachtrach, Tionscal Dúchasach agus Oideachas & Oiliúint. Ghlac an tUasal Gerry Murphy leis an ról mar Chathaoirleach ag deireadh 2022, ag teacht in ionad an Iar-Chathaoirligh, an tUasal Martin Cronin.

Leis an aistriú i dtreo roinnt deiseanna maoinithe ar bhonn níos réigiúnaí, lean an Fóram ar aghaidh ag ionchorprú fócas réigiúnach ar chruinnithe le cur i láthair á dtabhairt ag ionadaithe Réigiúnacha, rud a chinntigh go bhfuil páirtithe leasmhara i gContae Lú ar an eolas faoi na deiseanna atá ar fáil go luath. In 2023, áiríodh leis seo ceardlann a d'éascaigh Francis Verling a d'fhéach ar na príomhdhúshláin agus na príomhdheiseanna don Fhóram sna 5 bliana amach romhainn; cur i láthair ó KPMG maidir leis an bPlean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail (LECP) 2023-2029 atá ag teacht isteach le nuashonrú níos déanaí ó Finbar Gethins, Sinsearach, Comhairle Contae Lú maidir le spriocanna, cuspóirí agus gníomhartha réamhdhréachta an Phlean; cur i láthair ón Dr Diarmúid O'Callaghan, Uachtarán ITDD, maidir le stádas reatha agus ionchais na hInstitiúide amach anseo; nuashonrú ó Amanda Smyth, Bainisteoir Cláir do Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath Bhéal Feirste (DBEC) ag díriú ar na deiseanna atá ar fáil, na príomhghníomhaíochtaí atá beartaithe agus na chéad chéimeanna eile chun an rud céanna a chur chun cinn; agus ar deireadh cur i láthair go déanach in 2023 ó ITDD maidir lena bPlean Straitéiseach 2023-2028.

CONAIR EACNAMAÍOCH BHAILE ÁTHA CLIATH BHÉAL FEIRSTE (DBEC)

Tionóladh cruinniú Stiúrthóirí DBEC ar an 6 Iúil 2023. Thug Bainisteoir an Chláir, Amanda Smyth, cur i láthair ar phlean oibre DBEC agus tugadh nuashonrú ar an Staidéar Féidearthachta do Mhoil Nuálaíochta.

FEABHSÚ AGHAIDH SIOPA SCÉIM DEONTAIS

Bhí an Scéim Deontais Feabhsúcháin aghaidh siopa, atá mar chuid de shraith dreasachtaí gnó Chomhairle Contae Lú, ar fáil do mhiondíoltóirí áitiúla agus d'úinéirí gnó i mbailte Bhaile Átha Fhirdhia, Dhroichead Átha agus Dhún Dealgan chun leanúint ar aghaidh ag cur le haghaidheanna siopaí i lár an bhaile. In 2023, leathnaíodh an scéim chuig ceantair nach bhfuil clúdaithe ag an scéim reatha trí fhoirm Léirithe Spéise. Fuarthas 14 Léiriú Spéise agus cuireadh in iúl do gach iarratasóir go raibh siad incháilithe chun iarratas a dhéanamh ar mhaoiniú faoin bpríomhscéim. San iomlán, fuarthas 42 iarratas faoin scéim.

SCÉIM FHEABHSÚCHÁIN SRÁID-DREACHA – Ó MÉITH

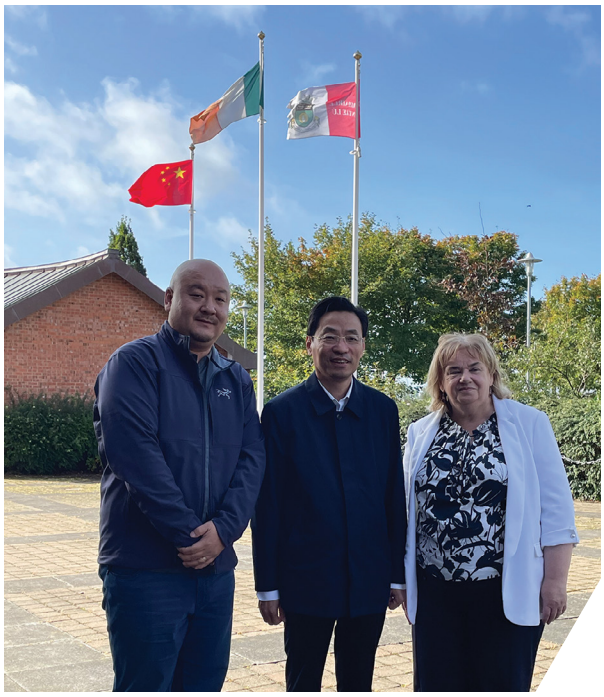
Fuair Comhairle Contae Lú 24 iarratas faoin Scéim Fheabhsúcháin Sráid-Dreacha agus críochnaíodh 20 iarratas chuig céim an deontais. Tugadh faoin obair

le linn 2023, agus bhí tionchar dearfach amhairc ag a thoradh ar chuma iomlán Ó Méith.

Cuireadh tuarascáil faoin méid sin faoi bhráid na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail i mí Dheireadh Fómhair 2023.

TOSCAIREACHTAÍ Ó THAR LEAR

I mí Eanáir 2023, chuir Comhairle Contae Lú fáilte roimh, Ambasadóir na Fraince chun na hÉireann, Vincent Guérend, agus i Meán Fómhair 2023, chuir an Chomhairle fáilte roimh thoscaireacht naoi nduine ó Jinan, na Síne chun Halla an Chontae. Ba é an tUasal Li Kaisen, Leas-Aire na hEagraíochta, Coiste Pháirtí Bardasach Jinan, a bhí i gceannas ar an toscaireacht. Ba é cuspóir na cuairte ná beartais trádála agus cur chun cinn eacnamaíochta a mhalartú.

An tUasal Zhang Lei, Leas-Stiúrthóir, Rannán Tallainne ag an Obair, Coiste Páirtí Bardasach Jinan; Li Kaisen, Leas-Aire, Roinn Eagraíochta Choiste Bardasach Jinan leis an bPríomhfheidhmeannach, Joan Martin

SCÉIM AN CHEANTAIR FEABHSÚCHÁIN GNÓ (SCFG) - DÚN DEALGAN

Fuarthas moladh i Márta 2023 ó Chuideachta SCFG Dhún Dealgan síneadh a chur le téarma na Scéime Ceantair Feabhsúcháin Gnó ar feadh tréimhse eile cúig bliana ó Eanáir 2024 go Nollaig 2028. Ní bhfuarthas aon aighneachtaí tar éis tréimhse ar taispeáint go poiblí.

Reáchtáladh pobalbhreith íocóirí rátaí leis na torthaí seo a leanas: líon na vótaí i bhfabhar an togra go leanfaí le Scéim CFG Dhún Dealgan, 569, agus líon na vótaí i gcoinne an togra go leanfaí le Scéim CFG Dhún Dealgan, 37.

D'fhaomh na baill an togra ag Cruinniú na Comhairle i mí Mheán Fómhair nuair a tháinig síneadh leis an Scéim i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2024.

MAOINIÚ NA FÉILE

Fuair Comhairle Contae Lú 22 iarratas faoi Thionscnamh Deontais Fhéile 2023 a bhí oscailte d'imeachtaí áitiúla agus pobail chun leas an eacnamaíocht áitiúil agus na turasóireachta sa Chontae. Fuair 18 iarratas maoiniú agus níor éirigh le 4 cinn acu.

Fuarthas 8 n-iarratas faoi Chlár na Féile Móire/ na nImeachtaí Rannpháirtíochta 2023. Fuarthas maoiniú ar 4 iarratas agus níor éirigh le 4 cinn acu.

Chuir Comhairle Contae Lú maoiniú ar fáil freisin dóibh seo a leanas in 2023:

- Urraíocht ar Pharáidí Lá Fhéile Pádraig Dhún Dealgan, Dhroichead Átha agus Bhaile Átha Fhirdhia
- Urraíocht ar an gComhdháil Turasóireachta Trasteorann 2023
- Urraíocht ar Sparánacht Oiliúna Seol Dhroichead Átha a rinne ceiliúradh ar a 10ú bliain in 2023
- Urraíocht ar Chúrsáil Gnó Samhraidh Trasteorann Loch Cairlinn 2023
- Urraíocht ar Scoil Samhraidh Thomas D'Arcy McGee 2023

- Cabhraigh le Tionscadal Camino Ghleann na Bóinne a chur i gcrích
- Urraíocht ar Thaispeántas Tinte Ealaíne Oíche Shamhna Ó Méith
- Ranníocaíocht le Scéim Dearbhán Bronntanais Áitiúil Shiopa Dhún Dealgan
- Cabhraigh le dearadh agus priontáil Léarscáileanna Iontaobhas Oidhreachta Loch Cairlinn
- Urraíocht ar Rás Rothaíochta Idirnáisiúnta Rás Tailteann – Céim Dheireanach na Carraige Duibhe
- Urraíocht ar Thuras Finscéalta na hÉireann 2023 – Naisc Ghailf Rinn na Mara
- Urraíocht ar an nGradam Gnó Turasóireachta is Fearr ag Gradaim Feabhais Gnó an Oirthuaiscirt 2023
- Ranníocaíocht le Féile Solais Dhroichead Átha Lú 2023
- Ranníocaíochtaí i dtreo Soilse Nollag Bhaile Átha Fhirdhia, Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha 2023

Seoladh Sparánacht Oiliúna Seol Dhroichead Átha 2023

Frostival Festival of Light 2023

Turasóireacht

MARGAÍOCHT AGUS CUR CHUN CINN

Mar chuid dár gcomhoibriú le Fáilte Éireann ar na tionscadail turasóireachta éagsúla, d'fhostaigh Fáilte Éireann Speisialtóir Digiteach chun tabhairt faoi athbhreithniú ar ár gceann scríbe turasóireachta chun breathnú ar 1) treoshuíomh digiteach agus 2) athbhreithniú ar na láithreáin ghréasáin turasóireachta. Ag eascairt as na torthaí agus na moltaí, rinneadh obair ar uasghrádú na suíomhanna gréasáin in 2023.

Ag eascairt as na taistil turasóireachta a forbraíodh in 2022, foilsíodh roinnt taistil nua ar shuíomh gréasáin Visit Louth in 2023, lena n-áirítear 'The Biden Bucket List' chun leas a bhaint as cuairt Uachtarán na Stát Aontaithe Joe Biden ar Chontae Lú agus na 'Legendary Golf Courses in County Louth' ag an am céanna le Turas Finscéalta na hÉireann 2023 á óstáil ag Club Gailf Rinn na Mara.

Bhí seastán ar glacadh go maith leis ag Visit Louth, mar aon le Sea Louth, ag an Holiday World Show, Baile Átha Cliath i mí Eanáir 2023. Bhí an seastán ar fáil do sholáthróirí turasóireachta agus do thrádáil i gContae Lú, rud a thug deis dóibh a ngnóthaí a chur chun cinn agus aíonna mhealladh chuig an gcontae.

Seastán Visit Louth/Sea Louth ag an Holiday World Show 2023

Chuaigh toscaireacht ó Chomhairle Contae Lú go Nua-Eabhrac chun bualadh le hionadaithe ó Thurasóireacht Éireann agus páirt a ghlacadh i bParáid Lá Fhéile Pádraig Nua-Eabhrac. D'fhreastail siad freisin ar shraith imeachtaí inar cuireadh Contae Lú chun cinn, lena n-áirítear cruinnithe le GFT Éireann, Fiontraíocht Éireann, Consalacht na hÉireann agus Ambasadóir na hÉireann chuig na Náisiúin Aontaithe.

Toscaireacht Chomhairle Contae Lú ag bualadh le Turasóireacht Éireann

Bhí ríméad ar Chomhairle Contae Lú a bheith ar cheann d'urraitheoirí 'Irish Legends Tour' a bhí ar siúl i Mí an Mheithimh 2023 ag Galf Rinn na Mara. Tháinig roinnt daoine cáiliúla aitheanta anuas ar Chontae Lú chun imirt sa pró-am cáiliúil. Bhí seastán ag Visit Louth/ Sea Louth agus Boyne Valley Flavours ag an gcomórtas chun fáilte a chur roimh imreoirí agus aíonna chuig Contae Lú.

Susan Murphy, Daniel O'Donnell & Colette Moss ag Seastán Visit Louth/ Sea Louth

Emma Gill, Oifigeach Forbartha Bia ag Seastán Boyne Valley Flavour

Bhí seastán ag Visit Louth/Sea Louth ag Seó Talmhaíochta Dhún Dealgan i mí an Mheithimh chun an contae ar fad a chur chun cinn. Bhí coiscéim mhór ar an lá agus os cionn 5,000 i láthair.

'SEA LOUTH' SLÍ BIA MARA RADHAIRC

Lean an rannóg thurasóireachta ar aghaidh ag cur an tionscnaimh turasóireachta seo chun cinn go gníomhach i rith 2023 le roinnt blaganna foilsithe agus feachtas leanúnach ar na meáin shóisialta ar X, Facebook & Instagram. Taispeánann an rian cósta pictiúrtha Lú agus bia mara a fhaightear go háitiúil agus tá sé mar aidhm aige cos a thiomáint isteach inár mbialanna agus inár n-itheacháin a fhreastalaíonn ar miasa bia mara ar ardchaighdeán, agus eispéireas na n-aíonna a fheabhsú agus iad i gContae Lú, rud a mhéadaíonn an t-am a chaitheann siad.

Chraol an tsraith theilifíse de chuid RTÉ1 clár iomlán náisiúnta dírithe ar Sea Louth Dé Céadaoin, 31 Bealtaine ag 7 i.n. Léirigh sé buaicphointí gach a bhfuil le feiceáil, le hithe agus le meas faoi Chontae Lú, ina bhfuil meascán dár dtáirgeoirí bia mara, bialanna agus pointí bailiúcháin stampa.

Scannánú ar fud na tíre

I ndiaidh an chraolta, thuairiscigh na hoifigí turasóireachta go léir agus go leor de na pointí bailithe stampaí go raibh méadú mór ar bhailiúcháin nua pasanna agus stampaí.

Lean an tOifigeach Forbartha Bia nuacheaptha ag obair le roinnt bialanna agus táirgeoirí ionchasacha nua le bheith mar chuid den chosán; agus bhí sé ag labhairt freisin leis na pointí bailithe stampaí, oifigí turasóireachta agus léiritheoirí chun aiseolas a fháil ar an gcaoi a bhfuil an rian ag obair ar mhaithe lena leas eacnamaíoch.

D'eagraigh Fáilte Éireann turas FAM go Cairlinn i mí Dheireadh Fómhair 2023 do ghrúpa iriseoirí Gearmánacha le pacáistí fáilte curtha ar fáil Sea Louth.

I mí na Samhna 2023, cuireadh Sea Louth ar an ngearrliosta i nGradaim Chambers Ireland Barr Feabhais i Rialtas Áitiúil sa chatagóir 'Tacú le Turasóireacht'.

PLEAN FORBARTHA TAITHÍ CEANN SCRÍBE ÁRSA (FTCSÁ)

Tháinig Coiste Stiúrtha FTCSÁ Lú agus na Mí le chéile i mí Feabhra chun athbhreithniú a dhéanamh ar 2022 agus tosaíochtaí do 2023 a chomhaontú. Foilsíodh agus seoladh athbhreithniú 2022 ag Lá Tionscail Réigiúnach Ársa Oirthear na hÉireann a tionóladh in Óstán Knightsbrook i mBaile Átha Troim.

TÁIN TRAIL

D'fhostaigh Fáilte Éireann Paul Hogarth Company chun athbhreithniú a dhéanamh ar bhealach reatha an Táin Trail agus chun moltaí a chur ar fáil maidir le deiseanna chun é a athshamhlú ar bhealach atá láidir go hidirnáisiúnta ó thaobh taithí de a théann i ngleic le pobail áitiúla agus aíonna. Tá siad ag obair leis na húdaráis áitiúla i réigiún an Táin Trail ar an gcaoi chéanna. Cuireadh tús le comhairliúchán poiblí le himeacht buail isteach Dé hAoine 6 Deireadh Fómhair i Halla Baile Dhún Dealgan. Tá dréachtphlean á ullmhú faoi láthair.

BRIGID 1500: ÁIT BHREITHE LÚ BHRÍD

Tar éis próiseas tairisceana iomaíoch, bronnadh an 'Ealaíontóir sa Phobal' ar Creative Spark don chlár Brigid 1500: Áit bhreithe Lú Bhríd. Mar chuid den chlár, d'oibrigh 4 ealaíontóir le roinnt grúpaí pobail agus scoileanna le linn 2023 ag reáchtáil ceardlanna éagsúla chun sraith saothar ealaíne a fhorbairt a léireofar agus a thaispeánfar ag taispeántas uathúil i mí Eanáir/Feabhra 2024 mar chuid de chomóradh Brigid 1500.

Seoladh Clóca Naomh Bríd nua-dheartha i Leabharlann Dhún Dealgan i mBealtaine 2023. Ba é an t-ealaíontóir Shauna Swords a dhear agus a d'éascaigh an clóca agus é ag obair le Scoil Bhríde, Ard Easmuinn, Dún Dealgan. Is éard a bhí i gceist leis an obair ná imprisean aonair a chruthú ar na céadta ciorcail scragall copair gearrtha go speisialta. Bhí gach ciorcal stionsaláilte de láimh agus ansin bhí na ciorcail fuaite agus greamaithe le chéile ag cruthú snáitheanna d'obair bhríomhar agus mhionsonraithe a thagann le chéile chun an clóca meánmhéide a dhéanamh. Thug sé camchuairt ar leabharlanna an Chontae agus bhí sé i gceist roinnt ceardlanna a reáchtáil ag an am céanna.

Seoladh Brigid 1500: Áit bhreithe Lú Bhríd

Seoladh clár iomlán na n-imeachtaí do Brigid 1500: Áit Bhreithe Lú Bhríd, chuig forhalla iomlán d'aíonna ar tugadh cuireadh dóibh ar an 19 Deireadh Fómhair 2023 i Halla an Chontae, Dún Dealgan. Mar chuid den chlár, seoladh 'Scéim Maisiúcháin Fuinneog Miondíola Brigid 1500' agus 'Scéim Deontais Pobail Ealaíon agus Cruthaitheachta Brigid 1500'.

CAMINO GHLEANN NA BÓINNE - CUAIRT THOSCAIREACHT NA SPÁINNE

Thug toscaireacht ó réigiún na Gailíse sa Spáinn, lena n-áirítear a nUachtarán, cuairt ar Dhroichead Átha ar an 21 Meán Fómhair chun blaiseadh a fháil de Camino Ghleann na Bóinne. Thug an toscaireacht cuairt ar go leor pointí de Camino Ghleann na Bóinne atá mar chuid de bhealach Celtic Camino atá

Toscaireacht Camino in Oifig Turasóireachta Dhroichead Átha

:eamhnaithe leis an Camino de Santiago sa Spáinn.

TURASÓIREACHT GHLEANN NA BÓINNE

Straitéis Turasóireachta Ghleann na Bóinne Comhairliúchán 2024-2030

Rinneadh suirbhéanna i rith mhí Mheán Fómhair ag an gComórtas Treabhdóireachta, Cnoc na Teamhrach, Caisleán Bhaile Átha Troim, Bru na Boinne & Sean-Mhainistir Mhór agus críochnaíodh 350 suirbhé. Bhí comhairliúchán pearsanta tionscail ar siúl ar an 14 Meán Fómhair 2023 in Óstán Ardboyne, san Uaimh agus i Mainistir Bhuithe Ósta, Droichead Átha; agus cuireadh comhairliúchán ar líne ar fáil dóibh siúd a chaill an comhairliúchán pearsanta agus glaonna gutháin dóibh siúd a chaill an dá rud.

Bhí Comhairliúchán Poiblí (3 Sheisiún) ar siúl Dé hAoine, 6 Deireadh Fómhair 2023. Reáchtáladh seisiúin aonair le Foirne MCC/LCC um Ghníomhú ar son na hAeráide, Bainisteoirí Bithéagsúlachta, Oidhreachta, FI ar son na hAeráide agus Cuimsithe agus comhairliúcháin bhreise le Meet in Ireland, Ceannaitheoirí Taistil agus ITOA.

Buaicphointí Margaíochta agus Cur Chun Cinn

Leanann suíomh gréasáin Discover Boyne Valley ag feidhmiú go maith i gcónaí le níos mó ná 400K amharc leathanaigh in 2023. Déantar an suíomh gréasáin a nuashonrú le hábhar go laethúil agus anois tá 18 cúrsa taistil Ghleann na Bóinne agus 37 ríomhiris tomhaltóra ann. Cuirtear dhá fhíseán TikTok agus blaganna 2 sa phostáil in aghaidh na seachtaine. Cuireadh Google Maps le taistil an suíomh gréasáin.

Cuireadh tús le ríomhiris trádála míosúil i mí na Bealtaine 2023 agus bíonn fógraí Google Display, feachtais fógra Facebook agus Instagram ar siúl thart ar phríomhuaireanta saoire.

Reáchtáladh Imeacht Iriseoir Fíorúil PR i mí Feabhra le 15 iriseoir náisiúnta agus lucht tionchair i láthair. Bhí cur i láthair agus tráth na gceist san Imeacht Meán agus seoladh dearbhán chuig gach iriseoir chun cuireadh a thabhairt dóibh cuairt a thabhairt ar Ghleann na Bóinne. Seoladh na físeáin nua #MyBoyneValley ag an imeacht. Cuireadh na físeáin seo le chéile le tacaíocht ó Fháilte Éireann agus chuir Comhairlí Contae Lú agus na Mí leo agus tugann an tionscal turas pearsanta ar Ghleann na Bóinne.
Bhí dhá chuairt Group Press ar siúl in 2023 le The Irish Times, Irish Independent, The Star, Belfast Live, Tara Povey, Farmers Journal agus The Herald. Bhí cuairteanna preasa aonair ón Irish Daily Star, Sunday Independent agus Ireland of the Welcomes.

Scaipeadh bróisiúir Discover Boyne Valley ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, ar ghnólachtaí ball & Oifigí Turasóireachta agus ag comhdhálacha. I measc na gcomhdhálacha ar fhreastail siad orthu in 2023 bhí Seó Bhaile Mhoireil, Bord Bia Bloom agus Seónna An Domhain Saoire i mBaile Átha Cliath & i mBéal Feirste.

Líonrú & Oiliúint

D'fhreastail 25 gnólacht ar Thuras Taithíochta (Fam) i mí Eanáir 2023 i nDroichead Átha. I measc an turais bhí Ionad Ealaíon Ddroichid, an rian ealaíne uirbeach nua DRAWDA, caint ó Ionad Ealaíon Droichead agus Love Drogheda SCFG, Scholars Townhouse le caint ó Scoláirí agus Boyne Valley Trails, Scoil Listoke Gin, Bective Tearooms agus The Zone. Eagraíodh an dara Turas FAM i Márta 2023.

Thug Turasóireacht Ghleann na Bóinne 25 Tionscnóir Turas go dtí an ceann scríbe i Márta 2023.

Tugadh cuireadh do ghnólachtaí chuig 2 imeacht líonraithe i mí Feabhra & Aibreán 2023 chun na dúshláin a bhí le sárú a phlé - cruthaíodh doiciméad atreoraithe chun iad a thabhairt d'aíonna.

STRAITÉIS FORBARTHA BIA LÚ/NA MÍ

Gleann na Bóinne - Bainisteoir Tionscadail an Ionaid um Chultúr an Bhia / Oifigeach Forbartha Bia

Reáchtáil Comhairle Contae na Mí, in éineacht le Comhairle Contae Lú, comórtais oscailte do róil Ghleann na Bóinne - Bainisteoir Tionscadail an Ionaid um Chultúr an Bhia agus Oifigeach Forbartha Bia.

Ceapadh Ella Ryan mar Bhainisteoir Tionscadail an Ionaid um Chultúr an Bhia agus thosaigh Emma Gill mar Oifigeach Forbartha Bia i mBealtaine 2023.

Straitéis Bia Ghleann na Bóinne

Tá an tOifigeach Forbartha Bia ag obair le Mark O'Connell ó Repucon Consulting maidir leis an straitéis nua 5 bliana, lena n-áirítear suirbhéanna a scaipeadh, comhairliúcháin a éascú agus a fhreastal le baill agus le baill choiste an ghrúpa stiúrtha.

Reáchtáladh comhairliúchán ar Straitéis Bia Ghleann na Bóinne i gCaisleán Bhaile Shláine i mí na Samhna 2023. Reáchtáladh comhairliúchán ar Straitéis Bia Ghleann na Bóinne i gCaisleán Bhaile Shláine i mí na Samhna 2023.

Boyne Valley Bites

Fógraíodh tionscnamh bia Boyne Valley Bites ar an 28ú Lúnasa, 2023. Is é an cuspóir atá ann ná spreagadh a thabhairt d'itheacháin i nDroichead Átha, i mBaile Átha Troim/i mBaile Átha Buí agus i gCeanannas Mór Boyne Valley Bite a chur ar fáil ar a mbiachlár le linn dheireadh seachtaine(í) na bhféilte áitiúla a bheidh ar siúl ina mbaile féin (Féile Solais Lú, Púca agus Samhain). Reáchtáladh ceardlanna i nDroichead Átha agus san Uaimh leis na cócairí Tara Walker agus Conor Halpenny ag léiriú conas a d'fhéadfaí aird a tharraingt ar bhia agus deoch áitiúil. Táirgeadh pacáiste oideas agus eolaire táirgeoirí de dheochanna ceardaíochta áitiúla agus bia le roinnt leis an gceird. Tá fáilte Éireann ag tacú leis an bhfeachtas seo.

TIONSCADAIL AGUS PLEANANNA CAIPITIL

Príomhchathair na mBailte Cinn Scríbe Clár Infheistíochta

Suiteáladh na treochomharthaíocht, clocha pábhála greanta agus inleagtha graí cré-umha ar fud Dhroichead Átha le linn 2023. Taispeánann an infheistíocht turasóireachta seo eolas stairiúil, léarscáileanna de shuíomhanna a bhfuil rochtain éasca orthu laistigh d'achar siúil na sráideanna, eolas siopadóireachta agus páirceála. Tá an Chomhairle i mbun cainteanna le Fáilte Éireann maidir le himeacht seolta a bheidh ar siúl in 2024.

Treochomharthaíocht ag Cnocán an Mhuilinn, Droichead Átha

Beochan Uirbeach - Lú Festival of Light, Droichead Átha

Seoladh féile 2023 ar an 27 Deireadh Fómhair agus bhí sí ar siúl go dtí an 4 Samhain. In 2023, bhí seónna closamhairc iontacha ag Eaglais Naomh Peadar ar Shráid an Iarthair, An tSean-Mhainistir, Geata Naomh Lorcán, suiteáil solais ag iar-Ghairdín na hEaglaise Modhach ar Shráid Naomh Lorcán agus seó closamhairc scáileáin uisce ag Droichead Naomh Doiminic. Chomh maith leis na seónna, bhí siamsaíocht ar an tsráid le hanáileoirí dóiteáin, péinteáil aghaidheanna srl.

Mar chuid den mhaoiniú a fuarthas ó Fháilte Éireann do Bheochan Uirbeach, cuireadh suiteáil in Oifig Turasóireachta Dhroichead Átha (The Tholsel). Taispeánfaidh an tsuiteáil oidhreachta seo buaicphointí na féile go dtí seo agus tá sé ar fáil le feiceáil le linn uaireanta oscailte na hOifige Thurasóireachta.

An tSean-Mhainistir, Droichead Átha le linn Lú Festival of Light 2023

Colette Moss, Comhairle Contae Lú & Colin Hindle Fáilte Éireann ag an Suiteáil Oidhreachta

DEISEANNA CISTIÚ

Ciste Forbartha na nOileán Comhroinnte

Ceapadh comhairleoir in 2023 chun Staidéar Féidearthachta a dhéanamh chun mórcheantar Loch Cairlinn a fhorbairt ina gcuimsítear Leithinis Chuaille agus Ceantar Mhúirne/Chnoc Shliabh gCuillinn. Tá tús curtha leis an obair chéanna. Tá an tuarascáil críochnaithe agus cuireadh faoi bhráid Roinn an Taoisigh í i mí na Samhna 2023.

Comhairleoir Geilleagair Oíche do Dhroichead Átha

Tá Comhairle Contae Lú ar cheann de naonúr Údarás Áitiúil a ghlacann páirt sa scéim phíolótach a cheapann Comhairleoir Eacnamaíochta Oíche (NTE). Tar éis próiseas iomaíoch, thosaigh an tUasal Mark Davies sa ról seo i mí Lúnasa 2023. Ba í Comhairle Contae Lú an chéad Údarás Áitiúil a raibh a gComhairleoir NTE i bhfeidhm.

Tugadh cuireadh do Chomhairleoir NTE chuig Tascfhórsa Eacnamaíochta Oíche ar fud an stáit ar an 13 Nollaig i mBaile Átha Cliath. Arna chomhordú ag an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, tá sé mar aidhm ag an Tascfhórsa eacnamaíochta oíche bhríomhara agus chuimsitheacha a chothú i lár bailte agus cathrach atá fós ag teacht chucu féin ó thionchar COVID-19 agus ó ghéarchéimeanna costais mhaireachtála. Ba é seo an chéad uair ar tugadh cuireadh do Chomhairleoirí Eacnamaíochta Oíche, Droichead Átha ina measc, páirt a ghlacadh i ndíospóireachtaí ag leibhéal náisiúnta. Bhí plé ar an imeacht seo dírithe ar iompar tráthnóna agus thar oíche, athruithe atá le teacht ar dhlíthe ceadúnaithe agus deontas maolaithe torainn ar fud an stáit d'ionaid déanacha san oíche. Amach anseo, tabharfaidh an t-ardán seo deis iontach do na Comhairleoirí Eacnamaíochta Oíche líonrú rialta a dhéanamh le príomhpháirtithe leasmhara ar leibhéal náisiúnta.

Clár Peace IV

Peace
EUROPEAN UNION
Northern Ireland - Ireland
European Regional Development Fund

Fuair tionscadail Peace IV tacaíocht ó Chlár PEACE IV an Aontais Eorpaigh, arna bhainistiú ag Foras na gClár Speisialta Eorpach (SEUPB) agus le tacaíocht áitiúil ó Chomhairle Contae Lú agus ó Choiste Forbartha Pobail Áitiúil Lú (LCDC). Tá maoiniú meaitseála curtha ar fáil ag Oifig an Fheidhmeannais i dTuaisceart Éireann agus ag an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail in Éirinn.

Ba é an téama deireanach a chríochnaigh ó PEACE IV ná spásanna comhroinnte, is é sin na hoibreacha ag Cnoc Pheadair, Droichead Átha, agus na hoibreacha in Ionad Pobail Muirtheimhne Mór.

SPÁSANNA COMHROINNTE

Cnoc Pheadair, Droichead Átha

Suiteáladh an Saothar Ealaíne "Inspired to Meet" ag Cnoc Pheadair i Márta 2023.

Saothar ealaíne 'Inspired To Meet' suiteáilte ag Cnoc Pheadair

Tionóladh imeacht oscailte rathúil ag Cnoc Pheadair Droichead Átha i mBealtaine 2023 agus d'fhreastail Cathaoirleach an LCC Conor Keelan, Méara Dhroichead Átha Michelle Hall, Príomhfheidhmeannach Chomhairle Contae Lú

An tImeacht Oscailte ag Cnoc Pheadair, Droichead Átha

An tImeacht Oscailte ag Cnoc Pheadair, Droichead Átha

Spás Comhroinnte Chnoc Pheadair in úsáid ag Loving Life Choir

Joan Martin, ionadaí SEPUB, baill de Choiste Comhpháirtíochta Peace IV agus an chléir Phrotastúnach agus Chaitliceach áitiúil.

I ndiaidh imeachta, nocht an Cathaoirleach Conor Keelan an phlaic. Ina dhiaidh sin bhí léirithe ón Living Life Choir agus ón compántas damhsa áitiúil Kidkast. I ndiaidh na himeachta oscailte bhí sólaistí éadroma i Halla Paróiste Eaglais Pheadair na hÉireann in aice láimhe.

I rith na bliana, ba léir cé chomh húsáideach is a bhí an spás seo don saol poiblí i nDroichead Átha nuair a thosaigh grúpaí á úsáid mar phointe cruinnithe agus mar spás imeachtaí.

Rinneadh uasghrádú ar an áit chruinnithe trí shuíocháin nua a shuiteáil, chun níos mó roghanna cruinnithe agus úsáide a cheadú.

Síneadh Ionad Pobail Muirtheimhne Mór, Dún Dealgan

CRÍOCHNAÍODH OIBREACHA TÓGÁLA IN IONAD POBAIL MUIRTHEIMHNE MÓR

Reáchtáladh imeacht oscailte rathúil in Ionad Pobail Muirtheimhne Mór i mí an Mheithimh. D'fhreastail Cathaoirleach an LCC Conor Keelan, an Príomhfheidhmeannach Joan Martin agus baill de Choiste Comhpháirtíochta PEACE IV ar an imeacht oscailte seo. Ba í an Top Theatre School, Dún Dealgan,

Baill den Top Theatre School ag seinm ag Oscailt Ionad Pobail Muirtheimhne Mór

a chuir siamsaíocht ar fáil. Ina dhiaidh sin, nocht an Cathaoirleach Conor Keelan an phlaic. Cuireadh sólaistí éadroma ar fáil mar chuid de chruinniú sa síneadh nua agus sa spás comhroinnte.

CUIMHNEACHÁN AN CHÉAD CHOGADH DOMHANDA, DÚN DEALGAN

There was a wreath laying ceremony and event held at the PEACE IV Shared Space, the Dundalk War Memorial. This demonstrates continued and sustained use of the site as a Shared Space and reflects the value of the site for the town and communities.

Searmanas Fleascleagain ag Cuimhneachán Cogaidh PEACE IV i nDún Dealgan

IMEACHT DEIRIDH PEACE IV

Reáchtáladh imeacht cheiliúrtha do gach tionscadal PEACE IV i mí an Mheithimh in Ionad Pobail Muirtheimhne Mór. Ba é an t-imeacht seo aitheantas a thabhairt d'obair agus do thorthaí na 16 thionscadal ar fad a rinneadh, a chlúdaigh trí théama PEACE IV. I measc na gcainteoirí bhí Cathaoirleach an LCC Conor Keelan, an Príomhfheidhmeannach Joan Martin, ionadaí ó SEUBP agus bainisteoirí clár ó chuid de na tionscadail. Bhí teachtaireacht físe ann freisin ón Aire Heather Humphreys agus seoladh bróisiúr a rinne catalógú ar na tionscadail go léir a bhí mar chuid de Chlár PEACE IV. Chuir Music Generation Lú siamsaíocht cheoil ar fáil le léiriú cruite agus chuir M.A.D. Youth Theatre léiriú de An Táin ar fáil.

Tagann Comhairleoirí agus baill den chomhpháirtíocht PEACE IV le chéile ag an imeacht cheiliúrtha ar son na PEACE IV

M.A.D. Youth Theatre ar stáitse mar chuid den imeacht cheiliúrtha ar son PEACE IV

Clár PEACE PLUS 2021-2027

Special EU Programmes Body
Comhlacht na gClár Speisialta AE
Special EU Skemes Boadie

PEACEPLUS
Northern Ireland - Ireland
Co-funded by the
European Union | UK Government

COMHAIRLIÚCHÁN POIBLÍ DO PHLEAN GNÍOMHAÍOCHTA PEACEPLUS

Ag eascairt as na comhairliúcháin phoiblí chun comhdhearadh Phlean Gníomhaíochta PEACEPLUS a chinntiú go déanach in 2022 agus go luath in 2023, fuarthas na céadta coincheap ó dhaoine den phobal. Rinneadh iad seo a scagadh agus a scagadh i gComhairliúchán Chéim a Dó agus rinne na comhairleoirí Blu Zebra measúnú orthu le haghaidh incháilitheachta agus féidearthachta mar chuid den phróiseas comhairliúcháin céim a dó.

Tá an Plean Gníomhaíochta le cur isteach i mí an Mhárta 2024.

COMHPHÁIRTÍOCHT PEACEPLUS

Lean an Chomhpháirtíocht ar aghaidh ag teacht le chéile go rialta chun cruthú rathúil an Phlean Gníomhaíochta a chinntiú agus bhí sí lárnach sa phróiseas comhdheartha.

Lucht freastail ag Comhairliúcháin PEACEPLUS Chéim II

Oifig Oidhreachta

Feidhmíonn an Oifig Oidhreachta mar phointe teagmhála agus mar acmhainn dóibh siúd a bhfuil suim nó freagracht acu maidir le hoidhreacht Lú, chomh maith le tionscadail a reáchtáil go díreach chun oidhreacht an chontae a chosaint agus a fheabhsú agus tacaíocht a chur ar fáil, lena n-áirítear maoiniú, do thionscadail eile.

Déanann an tOifigeach Oidhreachta idirchaidreamh le comhghleacaithe ar fud na Comhairle, maidir le hatreoruithe pleanála, cosaint tuilte agus oibreacha eile, forbairt turasóireachta agus tionscadail phobail, agus freagraíonn sé go leor ceisteanna ó bhaill thofa, ón bpobal i gcoitinne, ó eagraíochtaí eile (lena n-áirítear gníomhaireachtaí rialtais láir) agus ó ghrúpaí deonacha, amhail Bailte Slachtmhara.

Bhí go leor tionscadal rathúil á reáchtáil nó á maoiniú trí Oifig Oidhreachta Chomhairle Contae Lú in 2023, a bhuí leis an méadú ar mhaoiniú seachtrach a bheith ar fáil ón rialtas láir.

CISTE SÉADCHOMHARTHAÍ POBAIL

Cuireadh oibreacha caomhnaithe ar chaisleán theach túir Glas Piostail, gar do Cheann Chlochair, ar bun toisc nach raibh a úinéir in ann saineolaí ialtóg a fhostú. Bhí oibreacha ar siúl san eagrán céanna ag túrtheach Chaisleán Taaffe i gCairlinn. Fuarthas cead codanna de na hoibreacha seo a chur siar go dtí an chéad leath de 2024, le maoiniú a tharraingt anuas go páirteach in 2023. Tionscadail ilbhliantúla a bheidh i gcaomhnú na dtithe túir seo, ag glacadh leis go leanfar le tacaíocht mhaoinithe ó Chiste na Séadchomharthaí Pobail (CMF).

CISTE AN PHLEAN GNÍOMHAÍOCHTA ÁITIÚIL UM BITHÉAGSÚLACHT

Fuarthas maoiniú feabhsaithe go mór chun an tionscadal Caomhnaithe Little Tern a leathnú i mBaile Trá. Thug an maoiniú deis d'Iontaobhas Dúlra Lú a líon foirne a mhéadú, rud a d'fhág go raibh bliain rathúil eile ann chun sicíní geabhróg bheag a theitheadh.

Fuarthas deontais chun boscaí neadaithe a thógáil le haghaidh gabhlán gaoithe i nDroichead Átha agus do thionscadal Ulchabhán Barn Louth chun boscaí neadacha a dhéanamh, a thógáil agus monatóireacht a dhéanamh orthu d'ulchabháin sciobóil ar fud Chontae Lú.

Chuir conraitheoirí plean i gcrích chun rochtain phoiblí a bhainistiú maidir leis an ngá atá le féarach eallaigh leanúnach ar anaclann dúlra na Comhairle ag Ceann Chlochair.

IDIRCHAIDREAMH AGUS COMHORDÚ

Lean an tOifigeach Oidhreachta ar aghaidh ag feidhmiú mar chomhordaitheoir réigiúnach don suirbhé bliantúil CoastWatch agus chun Seachtain na Bithéagsúlachta a chur chun cinn i mí na Bealtaine agus i Seachtain na hOidhreachta i mí Lúnasa.

Ghlac sé páirt freisin i gcomhairliúcháin phobail agus turasóireachta, lena n-áirítear ar Táin Trail, agus bhí sé ina chathaoirleach ar sheisiún ag an gComhdháil Bhliantúil Turasóireachta Trasteorann a d'óstáil Cumann Tráchtála Dhún Dealgan.

An Oifig Fiontair Áitiúil

Is Ionad Ilfhreastail í an Oifig Fiontair Áitiúil d'aon duine atá ag lorg eolais agus tacaíochta maidir le gnó a thosú nó a fhás i gContae Lú. Cuireann OFÁ Lú fiontraíocht chun cinn, cothaíonn sé gnólachtaí nuathionscanta, agus forbraíonn sé micreaghnólachtaí agus gnólachtaí beaga atá ann cheana féin chun cruthú post a spreagadh, agus soláthraíonn sé réimse leathan tacaíochtaí inrochtana ardchaighdeáin do ghnólachtaí agus do ghnólachtaí nuathionscanta. Cuireann Fiontraíocht Éireann maoiniú ar fáil do OFÁ Lú agus tá sé san áireamh i mBuiséad 2023.

Cuireann OFÁ Lú comhairle eolais, oiliúint, meantóireacht, seimineáir agus tacaíochtaí roghnacha airgeadais ar fáil do ghnólachtaí áitiúla. Téann sé i dteagmháil le níos mó ná 2000 gnó áitiúil gach bliain agus tá punann cliant aige a chuir an OFÁ cúnamh deontais díreach ar fáil dóibh le blianta beaga anuas. Dá réir sin, mhéadaigh na gnólachtaí seo a leibhéil fostaíochta faoi ollfhigiúr de 212 post agus glan-26 post le bliain anuas.

TACAÍOCHTAÍ AIRGEADAIS

Le linn 2023, lean OFÁ Lú ar aghaidh ag cur tacaíochtaí airgeadais ar fáil do ghnólachtaí lena n-áirítear Dearbháin Trádála Ar Líne, táirgí Iasachta Microfinance Ireland agus Cúnamh Deontais príomhshrutha do ghnólachtaí déantúsaíochta agus do ghnólachtaí seirbhíse intrádála idirnáisiúnta a d'fhéadfadh easpórtáil a dhéanamh.

- **Cuireadh 12** iarratas ar iasacht ar aghaidh chuig Microfinance Ireland.
- **Fuarthas 18** n-iarratas ar dheontas: Staidéar Féidearthachta (4), prímeáil (1), Leathnú Gnó (3) agus Deontais Easpórtála Cúnaimh Theicniúil (10) le luach ceadaithe iomlán de €239,846.40.

SAINCHOMHAIRLE & TREOIR

Oiliúint Ghnó

Lean an sceideal oiliúna do 2023 ar aghaidh go fíorúil.

- D'óstáil OFÁ Lú **47** clár oiliúna agus forbartha gnó san iomlán le 970 rannpháirtí.
- Cuireadh **4** Cheardlann Trádála ar Líne ar fáil do **126** rannpháirtí.
- D'óstáil OFÁ Lú 9 gclár Start Your Own Business a cuireadh ar fáil do 135 duine a bhí ag iarraidh gnó nua a bhunú.

Monatóireacht Ghnó

San iomlán, cuireadh **523** tasc meantóra i gcrích i rith na bliana, trína ndearnadh úinéirí gnólachtaí beaga a mheaitseáil le saineolaí gnó ar bhonn duine le duine. Bhí sé seo i gcoinne sprioc bhliantúil de **390.**

Bhí sé seo comhdhéanta de:
317 Clinic Ginearálta um Chomhairle Ghnó
8 Clinic Gnó Airgeadais
198 1 go 1 Meantóireacht

Tacaíochtaí na hEarnála Bia

Lean OFÁ ar aghaidh ag tacú le gnólachtaí bia faoin gcomhstraitéis bia idir Lú agus an Mhí trína chuid oibre leis an tionscnamh Boyne Valley Flavours.

Ceapadh Emma Gill mar Oifigeach Forbartha Gnó Bia agus oibríonn sí idir OFÁ Lú agus na Mí.

Clár Food Starter

Ghlac 3 ghnólacht as Lú páirt sa Chlár Réigiúnach Food Starter in 2023. Thug an t-imeacht deis uathúil do rannpháirtithe páirt a ghlacadh i gcruinnithe díolacháin fíorúla le ceannaitheoirí sinsearacha ar fud na hÉireann agus an AE.

Acadamh Bia

Cuireadh iarratasóirí rathúla ar Bhord Bia/Chlár Acadamh Supervalu ar an eolas in 2023 agus glacadh le The Prism Creative World ar an gclár.

AG TACÚ LE MIONDÍOL

Cuardaigh Feachtas Áitiúil /Siopa Áitiúil

Lean OFÁ ar aghaidh ag cur #ShopLocal #LookforLocal chun cinn i rith 2023, agus sheol siad Feachtas Nollag áitiúil siopa, 'Look For Local - Look For Louth' a chruthaigh clúdach fairsing sna meáin áitiúla, ar an raidió agus ar na meáin shóisialta sna seachtainí roimh an Nollaig. Fuarthas an físeán Nollag OFÁ a raibh an-tóir air anuraidh ina raibh úinéirí gnó agus íomhánna de na mórcheantair siopadóireachta ar glacadh go maith leis arís in 2023.

Mar chuid d'Fheachtas na Nollag 2023 bhrúigh OFÁ ar ghnólachtaí nua a bheith páirteach in eolaire siopadóireachta ar líne Lú a bhfuil réimse leathan gnólachtaí áitiúla agus a suíomhanna gréasáin ríomhthráchtála liostaithe anois. Tá sé seo ar fáil ag www.localenterprise

Tagraíonn Grianghraf 1 - (Ó chlé) Cathaoirleach Chomhairle Contae Lú, An Clr Paula Butterly Smith, Sarah Mallon ón Oifig Fiontair Áitiúil Lú agus Patricia McDonnell, Cathaoirleach Trádálaithe Bhaile Átha Fhirdhia ag seoladh an fheachtais Look For Local.

TACAÍOCHTAÍ TÁIRGIÚLACHTA & IOMAÍOCHAIS

GLAS don Ghnó

In 2023, ceadaíodh 11 iarratas faoin gClár Glas do Ghnó.

Tugann an tacaíocht seo rochtain do ghnólachtaí ar chomhairleoir comhshaoil chun iniúchadh a chur i gcrích ar a ngnó chun cabhrú leo beartas 'níos glaise' a fhorbairt a thabharfaidh go leor buntáistí do ghnó, lena n-áirítear:

- Coigilteas méadaithe costais
- Éifeachtúlacht acmhainní feabhsaithe (mar shampla: níos lú fuinnimh, uisce agus ábhair a úsáid)
- Lorg comhshaoil laghdaithe agus astaíochtaí gás ceaptha teasa
- Deiseanna le haghaidh luach níos airde agus breise ar tháirgí agus ar sheirbhísí
- Rochtain mhéadaithe ar chustaiméirí, íomhá chorparáideach fheabhsaithe agus dea-cháil.
- Athléimneacht mhéadaithe i leith thionchair an athraithe aeráide

LEAN for Business

In 2023, ceadaíodh **7** n-iarratas faoin gClár Lean For Business.

Tá Lean For Business deartha chun cliaint a spreagadh chun prionsabail ghnó Lean a ghlacadh ina n-eagraíochtaí chun feidhmíocht agus iomaíochas a mhéadú. Tá 'Lean' do gach comhlacht, beag beann ar earnáil - ní do chomhlachtaí déantúsaíochta amháin é.

Uirlisí agus teicnící 'Lean' a chabhraíonn le cuideachtaí ar fud aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna iomaíochais laistigh dá ngnólachtaí trí chumas a ndaoine fadhbanna a aithint, oibríochtaí a fheabhsú

agus eagraíocht níos nuálaí a chruthú. I mbeagán focal, tá 'Lean' faoi rudaí a dhéanamh níos tapúla, níos fearr agus costais a shábháil. Déanann 'Lean' iarracht dramhaíl a bhaint agus cuideachta a fheabhsú go leanúnach.

Thaifead cuideachtaí a d'éirigh leo páirt a ghlacadh i gcláir ghnó 'LEAN' gnóthachain shuntasacha, lena n-áirítear:

- Méadaíonn táirgiúlacht 20%.
- Méaduithe díolacháin 40%
- Feabhsúcháin ar chloí le seachadadh 43%
- Feabhsúcháin cáilíochta Táirge & Seirbhíse 30%
- Méaduithe fostaíochta 11%

Tús Digiteach

In 2023, ceadaíodh iarratas amháin faoin gClár um Thús Digiteach (Píolótach).

Is tionscnamh píolótach é Digital for Business ón Oifig Fiontair Áitiúil atá deartha chun buntáiste digiteach a thabhairt do chliaint atá maoinithe ag an Oifig Fiontair Áitiúil - ó phróisis a bharrfheabhsú chun eispéireas custaiméara digiteach gan uaim a sheachadadh, is é an aidhm atá leis cabhrú le gnólachtaí plean a ullmhú agus a chur i bhfeidhm chun uirlisí agus teicnící digiteacha a ghlacadh ar fud an ghnó.

Cuireann Digital for Business tacaíocht ar fáil chun straitéis dhigiteach, seirbhísí teicniúla agus/nó comhairleacha a fháil do ghnólachtaí incháilithe. Cabhraíonn ár sainchomhairleoirí digiteacha le straitéis dhigiteach uathúil a fhorbairt a athraíonn gnólachtaí trí na háiteanna ina bhfuil gnó ar a dturas gnó digiteach a shainaithint, plean oiriúnaithe digiteach a fhorbairt bunaithe ar a riachtanas aitheanta agus cabhrú leo a bplean digiteach a chur i bhfeidhm.

Scéim Dearbháin Trádála Ar Líne

In 2023, ceadaíodh **36** Dearbhán Trádála Ar Líne le luach iomlán de **€86156.36.**

Tá Scéim na nDearbhán Trádála ar Líne deartha chun cabhrú le gnólachtaí beaga a bhfuil suas le 10 bhfostaí acu trádáil níos mó a dhéanamh ar líne, borradh a chur faoi dhíolacháin agus margaí nua a bhaint amach. Má ghlacann tú páirt sa scéim seo, is féidir leis an bpróiseas trádála ar líne a bheith i bhfad níos éasca do ghnólachtaí.

Cláir Forbartha Bainistíochta OFÁ

Scileanna Cumais Airgeadais: Sheol OFÁ Lú clár forbartha bainistíochta scileanna cumais airgeadais agus ghlac 12 ghnólacht páirt sa chlár seo.

Ríomhthráchtáil: Thacaigh an clár seo le 12 ghnólacht as Lú in 2023, rud a thug tacaíocht dóibh chun feabhas mór a chur ar a gcumas ríomhthráchtála a chuireann tacaíocht chomhairleoireachta dhigitigh ar fáil chun cabhrú lena ngnólachtaí ar líne a thógáil agus a dhíol isteach i margaí idirnáisiúnta.

Innovate Accelerate Europe: Chuaigh OFÁ Lú i gcomhpháirtíocht le OFÁ Na Mí agus Comhairle Ceantair an Iúir Mhúrn agus an Dúin i gClár Ullmhachta Trádála Idirnáisiúnta ar líne a thosaigh in 2023 agus a chríochnóidh in 2024 a dhíríonn ar thacaíocht a thabhairt do ghnólachtaí beaga ceardaíochta le 6 ghnólacht ó Lú ag glacadh páirte ann.

Thrive: Tá an Clár seo ceaptha chun tacú le mná táirgí agus seirbhísí nua a thabhairt chuig an margadh san earnáil ETIM. Tacaíonn sé freisin le mná i mbainistíocht in earnálacha eile, nó le filleadh oibre, chun na scileanna agus an taithí atá acu cheana féin a threorú chun dul isteach i bpoist bhainistíochta agus cheannaireachta i dtionscail ETIM. Bhí 14 cliant ag OFÁ Lú sa chlár seo.

COMHRÁITE CRUTHAITHEACHA AN OIRTHUAISCIRT - 7 nGNÓ

Bhí Comhairle Contae Lú, i gcomhar le OFÁ Mhuineacháin agus an Cabhán, i gceannas ar thionscadal nuálach, arna mhaoiniú trí Éire Ildánach, a bhfuil sé mar aidhm aige earnáil an Dearaidh a neartú laistigh de thionscal cruthaitheach an réigiúin. Céim shuntasach a bhí sa tionscadal, a seoladh i mí an Mheithimh 2023, i dtreo an tírdhreach cruthaitheach inár bpobal a chothú agus a fheabhsú. Cuireadh tús leis an gclár, ina raibh rannpháirtíocht ghníomhach ó 7 ngnólacht atá lonnaithe i Lú, le seisiúin anailíse pearsantaithe duine ar dhuine le meantóirí gnó. Dearadh na seisiúin seo go cúramach chun rannpháirtithe a chumhachtú trína gcumas nuálaíochta a bheachtú, trí thacaíocht ríthábhachtach ghnó a thairiscint, agus tríd an mbealach a réiteach do dheiseanna onnmhairithe féideartha. Tar éis na seisiún seo, rinneadh máistir-ranganna saincheaptha chun aghaidh a thabhairt ar na torthaí uathúla ón anailís ar riachtanais, rud a chinntigh eispéiris foghlama spriocdhírithe agus tionchair.

Lean sraith tionscnamh éascaithe braisle culaith, ina raibh imeachtaí agus ceardlanna líonraithe tarraingteacha. Roinn aoichainteoirí oirirce, lena n-áirítear eiseamláirí rathúla réigiúnacha, náisiúnta agus idirnáisiúnta, a gcuid léargais, ag spreagadh rannpháirtithe agus ag cothú naisc luachmhara laistigh den tionscal.

Dóibh siúd atá ag breathnú ar leathnú domhanda, cuireadh seisiúin meantóireachta pearsantaithe duine ar dhuine ar fáil, agus cuireadh cuairt ar Aonach Dearaidh Londain mór le rá i Meán Fómhair 2023. Thug an t-eispéireas tumthach seo, ar fhreastail 6 ghnólacht air, léargas pearsanta ar acmhainneacht na margaí idirnáisiúnta. Ina theannta sin, chuir cruinniú cuiditheach le hionadaithe ó Fhiontraíocht Éireann i Londain tuilleadh le tuiscint na rannpháirtithe ar dhinimic agus ar dheiseanna easpórtála.

Cuid lárnach de chuspóirí an tionscadail ba ea an riachtanas a bhain le heolas a chur ar ghnólachtaí san earnáil dearaidh leis an iliomad acmhainní a chuireann na hOifigí Fiontair Áitiúla ar fáil. Le linn thréimhse an chláir, léirigh gach OFÁ a shraith chuimsitheach seirbhísí agus meicníochtaí tacaíochta ag imeachtaí éagsúla. Spreagadh rannpháirtithe go gníomhach chun naisc a bhunú lena gcomhairleoirí gnó áitiúla, ag cothú éiceachóras comhoibríoch ina bhféadfadh rath agus bláthú a bheith ar ghnólachtaí.

Tionscadail Fiontraíochta a Mhaoinítear go Seachtrach OFÁ

Lean OFÁ Lú ar aghaidh ag tacú le roinnt tionscadal fiontraíochta i gContae Lú a fuair maoiniú seachtrach roimhe seo.

DKIT CONNECT DAC

Is Mol Nuálaíochta & Foghlama Sláinte agus Folláine Nasctha do Ghnó é (dConnect) atá bunaithe as an Ionad Forbartha Réigiúnaí, ITDD.

DDIH - MOL NUÁLAÍOCHTA DHROICHEAD ÁTHA

Mol Nuálaíochta Digití Dhroichead Átha de chuid Chomhairle Contae Lú atá á dhearadh faoi láthair. Is é aidhm an tionscadail ná tionscadail teicneolaíochta ardacmhainneachta atá dírithe ar an todhchaí a spreagadh atá ag iarraidh tosú agus fás, le lonnú i mórcheantar Dhroichead Átha. Cuirfidh an tionscadal spás comhoibre inacmhainne ar fáil i lár bhaile Dhroichead Átha mar aon le tacaíocht shaincheaptha bhainistíochta agus mheantóireachta chun a n-acmhainneacht fáis agus easpórtála a éascú. Beidh bainisteoir cláir i bhfeidhm faoin gcéad ráithe de 2024.

GRADAIM BHLAS NA hÉIREANN 28Ú GO 30Ú MEÁN FÓMHAIR

Is iad gradaim Bhlas na hÉireann na gradaim bia uile-oileáin a thugann aitheantas do na táirgí bia agus dí is fearr in Éirinn, agus do na daoine paiseanta atá taobh thiar díobh. Cuireadh táirgí ó gach contae in Éirinn isteach i gcomórtas 2023 chun gradaim Blas na hÉireann Óir, Airgid nó Cré-umha a bhuachan i mbreis agus 150 catagóir bia agus dí. Faigheann na gradaim tacaíocht ó OFÁ Lú.

Rinne Sarah Mallon ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú ag Gradaim Bia Blas na hÉireann ar an 28 Meán Fómhair sa Daingean, áit a raibh deich ngnó atá lonnaithe i Lú ar an ngearrliosta do ghradaim in 2023.

Imeachtaí agus Cláir OFÁ

LÁ NÁISIÚNTA FIONTRAÍOCHTA NA MBAN

D'óstáil OFÁ Lú agus OFÁ na Mí imeacht pearsanta in Ósta Mhainistir Bhuithe Déardaoin an 19 Deireadh Fómhair, áit a raibh os cionn 100 duine i láthair. Ghlacadh go maith leis leis an imeacht le painéal aoi le Cathy O'Connor Stylist, Caroline Duffy Designs agus Carina Conyngham ó Chaisleán Bhaile Shláine agus The Rock Farm Baile Shláine. Máistir Searmanais Miriam Simon a d'óstáil an imeacht.

(Ó chlé): Lorna Cooney - OFÁ Meath, Caroline O'Connor - Stylist, Sarah Mallon - OFÁ Lú, Máistir Searmanais Miriam Simon, Carina Conyngham - Caisleán Bhaile Shláine, Caroline Duffy Design agus Nicola Mitchell - OFÁ An Mhí

(Ó chlé): Artie Clifford ó Bhlas na hÉireann, Emma Gill Oifigeach Boyne Valley Food, Adrian Regan ó Hilton Foods, Sarah Mallon OFÁ Lú. Bhuaigh Hilton Foods an gradam is fearr sa Chontae ag gradaim Blas na hÉireann. Rinne OFÁ Lú urraíocht ar an ngradam seo

CLÁR FIONTAR NA MAC LÉINN

Ghlac **1170** dalta ó 17 scoil dara leibhéal i gContae Lú páirt i gClár Fiontraíochta na Mac Léinn don bhliain acadúil 2023-2024. Ar an Déardaoin, 2 Márta 2023, roghnaigh painéal moltóirí trí scoil chontae Lú chun ionadaíocht a dhéanamh ar Chontae Lú sna babhtaí ceannais náisiúnta i bPáirc an Chrócaigh ar an Aoine 5 Bealtaine 2023:

Buaiteoir Sinsir an Chontae - Just Tap

Callum Moore, Eoin Carpenter agus Sam Sweeney, Mic Léinn Choláiste Mhuire, Dún Dealgan. Tháinig na mic léinn seo ar an smaoineamh teicneolaíocht CBÉ a úsáid chun eolas digiteach a roinnt gan uaim le daoine eile agus ar an gcaoi sin deireadh a chur le cártaí gnó agus plaistigh.

Buaiteoir Sinsir an Chontae - Just Tap

Buaiteoir Idirmheánach an Chontae - Like Your Locker

Is as Scoil Ghramadaí Dhroichead Átha a bhuaigh Like Your Locker an chatagóir Idirmheánach. Tháirg na daltaí Nora Gilligan agus Alex Borza seilfeanna taisceadáin lámhdhéanta agus gabhálais. Le tacaíocht óna múinteoir Alma Carney, cabhraíonn a gcuid táirgí le feidhmiúlacht aon taisceadáin scoile a eagrú agus a fheabhsú. Bhí ceiliúradh dúbailte ann do Scoil Ghramadaí Dhroichead Átha nuair a bhuaigh Tegan Semple ó Tegan's Trinkets an dara háit sa chatagóir idirmheánach.

Alex Borza & Nora Gilligan (Like Your Locker) ó Scoil Ghramadaí Dhroichead Átha

Buaiteoir Sóisear an Chontae – Strawsome

Bhí Strawsome, a cruthaigh Jack Ivers agus James Lavery, le tacaíocht óna múinteoir Sharon Browne ó Scoil Ghramadaí Dhún Dealgan, sa chéad áit i gcatagóir na Sóisear. Chuaigh siad i bhfeidhm ar na moltóirí agus iad ag fás sa bhaile, gearrtha ar fhad, tuí bambú a dhíoltar i bpacáiste inbhuanaithe, glantóir tuí ina measc.

Buaiteoir Sóisear an Chontae – Strawsome

Buaiteoir Mo Thuras Fiontraíochta Contae - Dearbhla McArdle

Ainmníodh Dearbhla McArdle ó Mheánscoil Naomh Uinseann i nDún Dealgan mar bhuaiteoir an Ghradaim Mo Thuras Fiontraíochta. Le tacaíocht óna múinteoir Eimear McCreesh, rinne Dearbhla cur síos ar an saol mar fhiontraí rathúil amach anseo agus chuaigh a cuid scríbhneoireachta go mór i bhfeidhm ar na moltóirí agus rachaidh sí ar aghaidh chuig an gcomórtas náisiúnta freisin.

Eimear McCreesh, Dearbhla McArdle agus an Comhairleoir Conor Keelan

SEACHTAIN FIONTAIR ÁITIÚIL 2023
6Ú-10Ú MÁRTA

Baill Foirne OFÁ Lú

Bhí Seachtain na Fiontraíochta Áitiúla ar siúl ón 6-10 Márta i ngach ceann de na 31 Oifig Fiontair Áitiúil agus bhí clár pacáilte ag Lú le **7** n-imeacht áitiúla le **461** duine i láthair agus roinnt imeachtaí réigiúnacha leis an Mhí, an Cabhán agus Muineachán chomh maith le **5** sheimineár náisiúnta ar líne ar fáil do chách.

Deis a bhí sa tseachtain d'úinéirí gnó foghlaim ó shaineolaithe faoi na treochtaí is déanaí agus na príomhcheisteanna atá os comhair fiontar agus cloisteáil faoin gcaoi ar féidir leis an Oifig Fiontair Áitiúil tacaíochtaí a chur ar fáil chun cabhrú leo. I measc bhuaicphointí na seachtaine bhí an imeacht oscailte Treochlár maidir le Maoiniú & Tacaíochtaí do Do Ghnó inar treoraíodh painéal cliant OFÁ trí na tacaíochtaí éagsúla atá ar fáil, Oiliúint Tik Tok, seimineár AD i gcomhar le Cumann Tráchtála Dhroichead Átha, seisiún Eolais Cibearshlándála le Cumann Tráchtála Dhún Dealgan agus seimineár ar Néaréagsúlacht san Ionad Oibre le Líonra Lú.

Ar an gCéadaoin, an 8 Márta, bhí OFÁ Lú agus Comhairle Contae Lú ar cheann de phríomhurraitheoirí na comhdhála bliantúla Trasteorann a d'imigh ón mbéim ar an mBreatimeacht i mbliana agus a d'fhéach ar Dheiseanna don Eacnamaíocht Trasteorann amach anseo.

Labhair an tAire Simon Coveney ag an imeacht agus bhí os cionn **300** duine i láthair.

GRADAIM NÁISIÚNTA FIONTRAÍOCHTA 2023 - LEIBHÉAL AN CHONTAE

Ar an 10 Márta, tháinig an lucht gnó le chéile chun buaiteoirí Ghradaim Fiontraíochta Chontae Lú a cheiliúradh. Tugann na gradaim seo aitheantas do ghnólachtaí den scoth i gContae Lú thar 4 chatagóir agus roghnaíodh 1 cheann acu chun dul ar aghaidh chuig na babhtaí ceannais náisiúnta chun ionadaíocht a dhéanamh ar Chontae Lú i Meitheamh 2023.

D'fhógair OFÁ Lú buaiteoirí Contae na nGradam Náisiúnta Fiontraíochta le linn Sheachtain na Fiontraíochta Áitiúla. Bronnadh gradaim ar an nGnó Nuathionscanta is Fearr, ar an nGnó Bunaithe is Fearr, agus ar Ghradam Nuálaíochta agus Inbhuanaitheachta. Roghnaíodh cluiche ceannais an Chontae chun ionadaíocht a dhéanamh ar Lú sa chluiche ceannais náisiúnta.

Gradam Gnó Bunaithe is Fearr

Gradam Gnó Bunaithe is Fearr: Sarah Mallon, Donal Geraghty ó Chomhairleacht Pháirc na Mara agus an Comhairleoir Conor Keelan

Gradam Nuálaíochta is Fearr

Gradam Nuálaíochta is Fearr: Sarah Mallon, Donal Quinn agus an Comhairleoir Conor Keelan

Gnó Nuathionscanta is Fearr

Sarah Mallon, Tom Condon agus Donal McLoughlin agus an Comhairleoir Conor Keelan

An Gnó Inbhuanaitheachta is Fearr

An Gnó Inbhuanaitheachta is Fearr: Sarah Mallon Peter agus Jackie Joliffe agus an Comhairleoir Conor Keelan

An Buaiteoir Foriomlán is Fearr

Donal Geraghty ó SeaPark Consultancy

TAISPEÁNTAS NA MOL NÁISIÚNTA NASCTHA - 'CREATIVE SPARK DOWNTOWN HUB'

Ar an 26 Aibreán 2023, rinne Sarah Mallon ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú ag imeacht sa 'Creative Spark Downtown Hub' mar chuid de THAISPEÁNTAS na Mol Náisiúnta Nasctha. Ar an lá, reáchtáil moil ar fud líonra na Mol Nasctha imeachtaí chun éagsúlacht dochreidte agus éagsúlacht réigiúnach líonra na mol náisiúnta a thaispeáint agus béim á leagan ar chur chun cinn a dhéanamh ar an bhfáth gur áit iontach é a mol agus a gceantar d'fhiontair atá faoi thionchar nuálaíochta agus cianoibrithe.

Sheol an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail, Heather Humphreys an tsraith tionscnamh lae oscailte go hoifigiúil ó 'Creative Spark Downtown Hub' le himeacht "Why Choose Dundalk" a dhíríonn ar athghiniúint bailte, úsáideoirí moil agus a dtaithí ar fhilleadh ar an gceantar agus oibriú ón mol.

IMEACHT LÍONRAITHE LUAIS 9Ú BEALTAINE 2023

Rinne Sarah Mallon ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú ag an imeacht seo a d'eagraigh Cumann Tráchtála Dhroichead Átha a tionóladh ar an 9 Bealtaine i Muileann Dhroichead Átha.

Hubert Murphy, Uachtarán Chomhlachas Tráchtála Dhroichead Átha agus Sarah Mallon, Bainisteoir Cláir OFÁ Lú ag freastal ar an imeacht Líonraithe Luais.

GRADAIM LÍONRA LÚ 26Ú BEALTAINE 2023

Thar ceann na hOifige Fiontair Áitiúil Lú, d'fhreastail Gráinne McKeown, Comhairleoir Gnó, ar 'Network Louth Awards' Dé hAoine 26 Bealtaine 2023 in Ósta Mhainistir Bhuithe. Ós rud é go raibh OFÁ Lú ina urraitheoir ar Líonra Ban i nGnó Lú Sarah Mallon, bhí bainisteoir an chláir OFÁ Louth ina Cathaoirleach ar an bpainéal moltóirí agus bhronn Gráinne McKeown gradam ar an oíche.

(Ó chlé) Gráinne McKeown OFÁ Lú, Andrea McQuillan Coppertops Margaíocht Dhigiteach agus Niamh Pentony, Boyne Ergonomics, Uachtarán Líonra Lú

COMHDHÁIL TURASÓIREACHTA TRASTEORANN

Bhí an imeacht seo ar siúl in Óstán an Four Seasons, Cairlinn agus rinne Sarah Mallon ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú agus labhair Colette Moss ó Fhorbairt Eacnamaíocha thar ceann Chomhairle Contae Lú. I ndiaidh na comhdhála bhí lón líonraithe a thug deis don lucht freastail bualadh leis na cainteoirí ar bhonn duine le duine agus cuairt a thabhairt ar na taispeántais trádála go léir ag an imeacht.

GRADAIM NÁISIÚNTA FIONTRAÍOCHTA 2023

Ar an 1 Meitheamh, 2023, reáchtáladh babhta ceannais náisiúnta na nGradam Fiontair Áitiúil i dTeach an Ardmhéara, Baile Átha Cliath. Rinne Donal Geraghty ó Chomhairle SeaPark Consultancy ionadaíocht thar ceann Lú agus d'fhreastail an Cathaoirleach, Niamh Dennehy Comhairleoir Gnó, oifig OFÁ Lú agus an tUasal Thomas McEvoy, Stiúrthóir um Fhorbairt Straitéiseach Eacnamaíoch ar an imeacht.

SEOLADH GRADAIM FEABHAIS GNÓ AN OIRTHUAISCIRT

Ar an Déardaoin, 1 Meitheamh 2023, rinne an Stiúrthóir Seirbhísí Thomas McEvoy agus Gráinne McKeown, Comhairleoir Gnó, OFÁ Lú ionadaíocht thar ceann Chomhairle Contae Lú ag seoladh na ngradam Barr Feabhais Gnó an Oirthuaiscirt i nGailearaí Na Lánaí Arda, Droichead Átha. Tá Comhairle Contae Lú tar éis dul i gcomhpháirtíocht le Droichead Átha agus leis an Seomra Ceantair i mbliana agus tá siad ag déanamh urraíochta ar an gcatagóir 'Gnó Turasóireachta na Bliana' agus ar an nGnó Nua is Fearr atá ag Teacht Chun Cinn (Gnólacht Nuathionscanta), a fhaigheann tacaíocht ó Oifig Fiontair Áitiúil Lú. Ba é Déardaoin an 31 Lúnasa 2023 an spriocdháta d'iarratais agus fógraíodh na buaiteoirí ag Dinnéar Ceiliúrtha Dé Sathairn 25 Samhain, 2023, in Óstán City North.

(Ó chlé) Stiúrthóir Seirbhíse Thomas McEvoy, Hubert Murphy Droichead Átha agus Uachtarán an Aireagail Cheantair agus Gráinne McKeown OFÁ Lú

SÁRTHAISPEÁNTAS 2023

Bhí Sárthaispeántas 2023, an t-aonach trádála Éireannach is mó don earnáil cheardaíochta agus bhronntanais ar siúl san RDS ón 22-24 Eanáir.

Ghlac 5 thaispeántóir Lú páirt sa cheantar Taispeántais Fiontair Áitiúil le go leor díolacháin mhaithe a thuairisciú lena n-áirítear roinnt onnmhairithe chuig na Stáit Aontaithe agus an Ríocht Aontaithe. Na gnólachtaí a d'fhreastail ar an áit:

- Sophie Hunter - Sophie Hunter Designs, Droichead Átha
- Yvonne Mullen - LORE Natural Skincare, Baile Sheinicín
- Maria Morgan - Esker Fields, Droichead Átha
- Caoilfionn Murphy O'Hanlon - Cushla of Gullion, Droichead Átha
- Caroline Duffy Design, Droichead Átha

(Ó chlé) Ba iad Sophie Hunter, Yvonne Mullen, Maria Morgan, Caoilfionn Murphy O' Hanlon & Caroline Duffy an 5 Thaispeántóir Lú a ghlac páirt i Sárthaispeántas 2023

(Ó chlé) Rosemary Steen, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Chomhairle Dhearaidh agus Cheardaíochta na hÉireann le cliant OFÁ Lú Garrett Mallon ó Garrett Mallon Seodra, Buaiteoir an Ghradaim Seodra foriomlán

Roghnaíodh Caroline Duffy Design, Esker Fields agus LORE Natural Skincare le haghaidh an Eagarthóireachta coimeádaithe.

Bhuaigh cliant OFÁ Lú Garrett Mallon Seodra an Gradam Seodra foriomlán ag an seó freisin.

GNÓ NÍOS FEARR A THÓGÁIL

Rinne Niamh Dennehy, Comhairleoir Gnó, ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú ag an gcomhdháil Gnó Níos Fearr a Thógáil a d'eagraigh an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta ar an 22 Meán Fómhair in ITDD. Bhí seastán ag OFÁ Lú ag an gcomhdháil agus ghlac cliant OFÁ Lú Laura Armada-Buch ó The Juiceworks páirt i gceann de na painéil cainteoirí.

IMEACHT AITHEANTAIS GNÓTHACHTÁLA NA SÓISEAR 2023

Ar an 27 Deireadh Fómhair 2023, i gcomhar le Junior Achievement Ireland, d'eagraigh an Oifig Fiontair Áitiúil an tImeacht Bliantúil um Aitheantas Gnóthachtála Sóisear 2023/24 i Seomra na Comhairle i Halla an Chontae chun aitheantas a thabhairt d'fhoireann Chomhairle Contae Lú a d'oibrigh go deonach le linn na bliana acadúla seo caite.

Tá oibrithe deonacha ó Chomhairle Contae Lú agus Junior Achievement Ireland (JAI) tagtha le chéile arís chun breis agus 220 dalta a spreagadh i scoileanna ar fud an réigiúin chun a n-acmhainneacht a bhaint amach, trí shraith clár idirghníomhach. Tá sé mar aidhm ag an gcomhpháirtíocht, atá anois ina 20ú bliain, daltaí a chumasú chun a dtodhchaí féin a mhúnlú trí eiseamláir dhearfach ó shaol na hoibre.

Le bliain acadúil anuas, tá oibrithe deonacha ón Údarás Áitiúil tar éis an clár a chur i bhfeidhm i 4 bhunscoil, mar atá: St. Pauls S.N.S. Droichead Átha, Scoil Náisiúnta Ardachaidh, Scoil Náisiúnta Bhaile an Talláin agus Scoil Náisiúnta Naomh Bríd, Ó Méith. Ag an leibhéal seo, múineann na ceardlanna foghlama praiticiúla seo do leanaí conas is féidir leo tionchar a imirt ar an domhan mórthimpeall orthu mar dhaoine

(Ó chlé) Thomas McEvoy, Stiúrthóir, Elaine O'Brien Lynch agus Lisa McKittrick (Junior Achievement), Niamh Dennehy, OFÁLú, Siobhain Carroll, Oibrí Deonach, Sharon Keaveney, Oibrí Deonach, Linda Kelliher, OFÁ Lú agus Brian Martin, Oibrí Deonach – ar iarraidh ón bpictiúr tá Alan Wall, Oibrí Deonach

aonair, mar oibrithe agus mar thomhaltóirí.

Leanann an clár ar aghaidh go dtí an mheánscoil, ag ullmhú daltaí dá ngairmeacha beatha amach anseo trí fhiontraíocht, infhostaitheacht, eacnamaíocht, litearthacht airgeadais, agus cláir ETIM. Thug foireann Chomhairle Contae Lú cuairt ar thrí mheánscoil: Coláiste Rís, Dún Dealgan, Coláiste Uí Fhiaich, Dún Dealgan agus Meánscoil Naomh Seosamh, Droichead Átha.

LÓN LÍONRA GNÓ - NOLLAIG 2023

Rinne Sarah Mallon ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú ag lón líonraithe Nollag Chumann Tráchtála Dhroichead Átha a d'óstáil OFÁ Lú agus a tionóladh in Óstán D ar an 15 Nollaig.

(Ó chlé) Sarah Mallon, Colette Moss agus Rober Murray ó Chomhlachas Tráchtála Dhroichead Átha

GRADAIM GHNÓ LÚ 2023

D'óstáil Cumann Tráchtála Dhún Dealgan a ngradam gnó bhliantúil ar an 21 Deireadh Fómhair 2023 in óstán an Carrickdale. Rinne Sarah Mallon agus Niamh Dennehy ionadaíocht thar ceann ÓFA Lú ag an imeacht. Bhronn Niamh Dennehy an gradam, urraithe ag OFÁ Lú, "An Úsáid is Fearr as Margaíocht Dhigiteach & Na Meáin Shóisialta" ar The Gift & Art Gallery.

(Ó chlé) Aidan Callan, Dundalk Chamber Skillnet, Una McGoey, Uachtarán, Cumann Tráchtála Dhún Dealgan, Michelle Rafferty, The Gift & Art Gallery agus Niamh Dennehy, OFÁ Lú

GRADAIM SHEOMRA CEANTAIR DHROICHEAD ÁTHA AGUS DHROICHEAD ÁTHA 2022 - 25 SAMHAIN 2023

Rinne Sarah Mallon ionadaíocht thar ceann OFÁ Lú ag Gradaim Ghnó an Oirthuaiscirt arna óstáil ag Cumann Tráchtála Dhroichead Átha in Óstán City North ar an 25 Samhain. Rinne OFÁ Lú urraíocht ar an nGradam Gnó is Fearr atá ag Teacht Chun Cinn a bhuaigh ENSO Initiatives Limited, iarghnó cliant de chuid OFÁ Lú.

(L-R) Sarah Mallon, LEO Louth and Donal Quinn of Enso Initiatives

AÍONNA AR CHONTAE LÚ

Cuairt Ambasadóir na hIndia - 12ú Iúil 2023

Chas ionadaithe ó Chumann Tráchtála Dhún Dealgan, Michael Gaynor agus Paddy Malone, leis an ambasadóir leis an Uasal Gaynor ag cur síos ar stair agus ar chultúr an cheantair.

Mhínigh an tUasal Malone an chúis a bhí le láithreacht láidir na hinnealtóireachta áitiúla agus gnólachtaí gaolmhara.
Rinne sé cur síos freisin ar shuíomh Dhún Dealgan, agus ar an tosaíocht a thug an Rialtas do Chonair an M1 ó Dhroichead Átha go dtí an tlúr.

Ambasadóir na Portaingéile - 17 Deireadh Fómhair 2023

Bhuail an Comhairleoir Eacnamaíoch agus Tráchtála, Luis Carmo Reis ó Ambasáid na Portaingéile in Éirinn leis na gnólachtaí áitiúla ar an 17 Deireadh Fómhair 2023.

An tSeirbhís Dóiteáin

Bhí dhá stailc ar fud na tíre ina raibh baill den tSeirbhís Dóiteáin Coinnithe páirteach i Samhradh na bliana 2023.

Bhí an chéad cheann ón 6 Meitheamh go dtí an 19 Meitheamh. Cuireadh oiliúint ar fionraí le linn na tréimhse sin ach lean baill choinnithe i gContae Lú orthu ag freastal ar ghlaonna bagracha saoil, rud a chinntigh go raibh freastal ar sheirbhís dóiteáin i ngach teagmhas thromchúiseach i Lú.

Cuireadh an gníomh tionsclaíoch ar fionraí tar éis idirghabháil ón gCúirt Oibreachais ar an 19 Meitheamh agus reáchtáladh éisteacht iomlán sa Chúirt Oibreachais leis na páirtithe ar an 26 Meitheamh.

Diúltaíodh do mholadh na Cúirte Oibreachais, agus cuireadh tús leis an dara stailc ar fud na tíre ar an 26 Iúil agus cuireadh ar fionraí í ar an 17 Lúnasa. Tháinig sé seo sna sála ar phlé WRC idir an LGMA, DHLGH agus SIPTU an 16 Lúnasa. Eisíodh tograí agus ghlac baill den tSeirbhís Dóiteáin Coinnithe SIPTU leo ina dhiaidh sin. Áiríodh orthu sin feabhsuithe ar phá agus ar choinníollacha.

Mar gheall ar an stailc laghdaíodh leibhéal na hoiliúna sa tseirbhís dóiteáin gan aon chúrsaí oiliúna ó Mheitheamh go Meán Fómhair 2023. Cuireadh isteach freisin ar líon na dteagmhais ar freastalaíodh orthu.

Bhí laghdú 2% ar theagmhais éigeandála ar fhreastail Briogáidí Dóiteáin orthu i gContae Lú in 2023 i gcomparáid le 2022. Mar sin féin, tá treocht cúig bliana líon na dteagmhas beagán níos airde. Féach thíos.

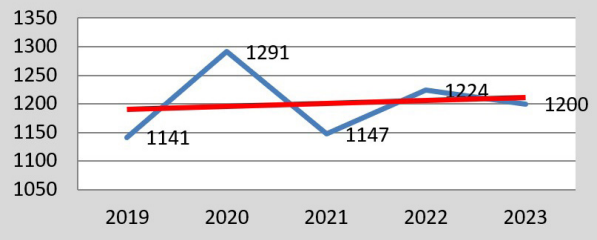
Comparáideach Tréimhse	Líon na Teagmhais	% Difríocht +/-
2019	1141	-10.23%
2020	1291	+13.15%
2021	1147	-11.15%
2022	1224	+6.71%
2023	1200	-1.96%

- Ba é 426 líon na dteagmhais i gceantar Bhriogáid Dóiteáin Dhroichead Átha agus ba é 400 an líon i gceantar Bhriogáid Dóiteáin Dhún Dealgan. Laghdaíodh an dá cheann ó 2022.
- Ba í Baile Átha Fhirdhia an bhriogáid chontae ba ghnóthaí agus d'fhreastail 88 teagmhas éigeandála ina cheantar féin le linn 2023 (agus teagmhais bhreise i gceantair stáisiúin eile).
- Tháinig méadú ar líon na dtinte tí ar freastalaíodh orthu, ó 86 in 2022 go dtí 96 in 2023.
- Bhí 87 glao cúnaimh otharchairr ann in 2023, méadú mór ar 2022.
- Tháinig laghdú ar líon na dtinte beaga féir amuigh faoin aer, tinte bruscair agus tinte scipeála ó 238 in 2022 go dtí 209 in 2023. Lean sé seo ar aghaidh leis an treocht ó 2020. Bhí laghdú mór eile ar thinte foraoise agus ar thinte aitinn agus tinte féir ó 55 in 2022 go dtí 18 in 2023.

  Baineann na cineálacha teagmhais seo leis an aimsir.
- D'fhreastail 174 teagmhas ar an Mhí le linn 2023, mar a tharla in 2022. D'fhreastail Briogáid Dóiteáin Dhroichead Átha ar na teagmhais seo go léir, rud a d'fhág go raibh sí ar an mBriogáid ba ghnóthaí i Lú.
- Bhí líon na teagmhais ar freastalaíodh orthu sa Mhí le linn 2023 i bhfad níos mó ná líon na dteagmhais ar ar fhreastail Briogáidí Dóiteáin Bhaile Átha Fhirdhia, Chairlinn nó Dhún Léire.

.

Teagmhais i gContae Lú – Treocht 5 bliana

Caiteoirí Gaireas Análaithe Grianghraf Rang Cúrsa

Áiríodh leis an gclár oiliúna na cúrsaí seo a leanas in Ionad Oiliúna Dhún Dealgan:

- Cúrsaí Céad Fhreagróra Tuile agus Feasachta Uisce
- Cúrsa Caiteoirí Gaireas Análaithe
- Cúrsa Comhrac Dóiteáin Fiathalamh
- Cúrsa castainne
- Gaireas Análaithe, Iompar Dóiteáin Urrann agus cúrsaí athnuachana Timpistí Tráchta Bóthair

Tá an Fhoireann Deartha don stáisiún dóiteáin nua Dunleer faoi stiúir Vincent Hannon Architects agus rinne siad an dearadh tosaigh don stáisiún dóiteáin le linn 2023. Cuirfear é seo faoi bhráid na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta lena cheadú agus le leanúint ar aghaidh le Conraitheoir a cheapadh chun an stáisiún a thógáil nuair a bheidh ceannach an tsuímh críochnaithe.

Ceadaíodh maoiniú breise €2.9 milliún le linn 2023 chun Ionad Oiliúna Dhún Dealgan a leathnú agus a uasghrádú. Tá doiciméid tairisceana á n-ullmhú chun Foireann Deartha a sholáthar.

Tá maoiniú caipitil fógartha ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta do Chomhairle Contae Lú chun dhá thairiscint dóiteáin nua a cheannach faoin gcreat náisiúnta soláthair. Ceannófar iad ó Emergency One sa Ríocht Aontaithe.

Rinne an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre iniúchadh ar bhainistíocht fhlít Sheirbhís Dóiteáin Lú le linn 2023 agus bhain an tSeirbhís Dóiteáin scór 98% amach.

Tháinig méadú suntasach ar líon na n-iarratas ar Dheimhniú um Shábháilteacht ó Dhóiteán a fuair an Rannóg um Rialú Dóiteáin agus Foirgníochta ó 131 in 2022 go dtí 152 in 2023. Tháinig laghdú beag ar líon na n-iarratas ar Dheimhniú Rochtana do Dhaoine faoi Mhíchumas ó 106 in 2022 go dtí 103 in 2023.

Rinne an Rannóg um Chosc Dóiteáin iniúchadh ar roinnt foirgneamh a úsáideadh chun cóiríocht a chur ar fáil do dhídeanaithe ón Úcráin agus d'iarratasóirí ar Chosaint Idirnáisiúnta. Níor shásaigh dhá cheann

Íomhá 2: Tine Tí i dTearmann Feichín, Márta 2023

de na maoine seo an caighdeán riachtanach agus rinneadh gníomh forfheidhmiúcháin.

Rinne an Rannóg um Rialú Foirgníochta iniúchadh ar fhorbairtí nua chun na Rialacháin Foirgníochta a chomhlíonadh agus bhain siad spriocanna cigireachta náisiúnta amach.

I measc na dtinte móra a bhí i láthair le linn 2023 bhí tine mhór iosta iarnróid agus tine mhór tí i dTearmann Feichín, áit ar maraíodh duine amháin agus inar tarrtháladh duine amháin.

D'fhreastail Briogáidí Dóiteáin Chomhairle Contae Lú ar theagmhais tuilte i nDún Dealgan, Baile Átha Fhirdhia, Béal Urgan agus Cairlinn ag deireadh mhí Dheireadh Fómhair 2023. I measc na ngníomhartha a rinneadh bhí caidéalú amach tithe faoi thuilte agus tarrtháil na n-áititheoirí.

Lean Cosaint Shibhialta Lú ar aghaidh ag earcú oibrithe deonacha nua le linn 2023 suas le thart ar 60 ball.

Chuir oibrithe deonacha Cosanta Sibhialta clúdach leighis ar fáil ag go leor imeachtaí le linn 2023, lena n-áirítear cuairt Joe Biden ón 12 go dtí an 14 Aibreán 2023.

Seirbhís Dóiteáin Dhún Dealgan ag teagmhas tuilte, Deireadh Fómhair 2023

5

COMHFHORBAIRT ÁITE AGUS FORBAIRT FHISICIÚIL

Bainistíonn an Stiúrthóireacht um Chomhfhorbairt Áite agus Forbairt Fhisiciúil go leor de na seirbhísí is feiceálaí a chuireann an Chomhairle ar fáil thar thrí chroífhoireann, eadhon Bóithre & Seirbhísí Áitiúla, Comhfhorbairt Áite agus Forbairt Fhisiciúil.

Seachadann Bóithre & Seirbhísí Áitiúla an Clár Oibreacha Bóthair bliantúil, a dhíríonn go príomha ar chothabháil agus ar fheabhsú an ghréasáin bóithre réigiúnacha agus áitiúla sa Chontae, ach áirítear leis freisin tionscadail athshlánaithe droichead, oibreacha draenála agus bearta maolaithe tráchta. Déantar glanadh sráide, cothabháil ár bpáirceanna poiblí agus ár gclós súgartha, cuanta agus céanna a bhfuil gradaim buaite acu agus cothabháil roinnt reiligí ar fud an chontae a sheachadadh freisin trínár bhfoireann Bóithre & Seirbhísí Áitiúla, agus cuirtear ról lárnach oibriúcháin ar fáil tríd an bhfoireann seo

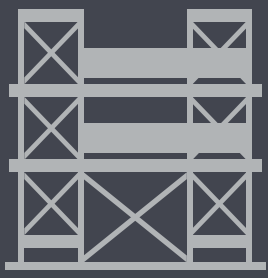

mar phríomhról oibriúcháin i bhfreagairt fhoriomlán Chomhairle Contae Lú ar imeachtaí drochaimsire.

Tá ár bhfoireann Comhfhorbairt Áite ag forbairt tionscadal chun ár lár bailte agus sráidbhailte a athghiniúint agus chun aghaidh a thabhairt ar fholúntas agus dearóiliú. Tá go leor tionscadal á gcur chun cinn trí na Cistí um Athghiniúint Uirbeach agus um Athghiniúint Tuaithe faoi seach, ag céimeanna deartha agus tógála araon, agus tá soláthar breise clós súgartha á chur chun cinn ar fud an Chontae freisin. Chomh maith leis sin, tá cur i bhfeidhm bheartas Tús Áite Lár an Bhaile an rialtais ag an leibhéal áitiúil á sheachadadh tríd an bhfoireann Comhfhorbairt Áite, le bunú agus tacaíocht d'Fhoirne Baile Tús Áite Lár an Bhaile agus forbairt pleananna Tús Áite Lár an Bhaile.

Tá príomhthionscadail bhonneagair á gcur ar fáil ag an bhfoireann forbartha fisiciúla chun forbairt pobal cónaithe nua, forbairt eacnamaíocht an Chontae, agus forbairt Dhroichead Átha agus Dhún Dealgan a chumasú mar ionaid fáis réigiúnacha. I measc na dtionscadal tá príomhthionscadail bhóithre caipitil, glasbhealaí, Taisteal Gníomhach agus tionscadail Faoisimh Tuilte. Ina theannta sin, tá roinnt tionscadal caipitil trasteorann idir Comhairle Contae Lú agus Comhairle Ceantair an Iúir, Mhúrn agus an Dúin á gcur chun cinn trínár bhfoireann Forbartha Fisiciúla.

COMHFHORBAIRT ÁITE AGUS FORBAIRT FHISICIÚIL SRACFHÉACHAINT

30 CEADÚNAS TAISCE (SCAFALL) EISITHE

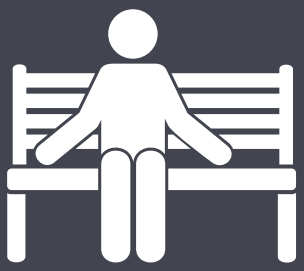
73 CEADANNA **SCIPEÁLA** EISITHE

4 CHEADÚNAS **AONACH SPRAOI** EISITHE

253 UALAIGH NEAMHGHNÁCHA CEADANNA EISITHE

21 ALT 254 CHEADÚNAS AR MHAITHE LE TROSCÁN LASMUIGH A EISÍODH

97 IMEACHT CEADÚNAITHE AG AN RANNÓG IN 2023

Rochtain ar Chalafort Crosbhealach an Tuaiscirt (RCDÁCT)

Cuireadh tús le Céim 1 den RCDÁCT ag tógáil in 2023. Reáchtáladh imeacht casadh oifigiúil an fhóid i mí Feabhra 2023 ar ar fhreastail an Taoiseach Leo Varadkar.

Cuimsíonn an chéad chéim den RCDÁCT dhá km de ród nua, 9m ar leithead agus ina gcuimsítear cosáin agus lánaí rothaíochta, mar aon le dhá thimpeallán atá suite ar chrosbhealaí Lána na bhFichidí agus Bhóthar Bhaile Mhic Íre. Áirítear sa scéim freisin uasghrádú a dhéanamh ar chodanna de Bhóthar Bhaile Mhic Íre (c.1km) agus Lána na bhFichidí (c.0.6km).

Tá an scéim á tógáil ag cuibhreannas forbróirí, RCDÁCT DEVELOPMENT LIMITED, agus Contractor Housing Infrastructure Services Company, HISCO, (ag baint úsáid as Fiontair Chluain Meala). Tá an scéim á maoiniú ar deireadh ag Comhairle Contae Lú trí Scéim Ranníocaíochta Forbartha Dhroichead Átha Thuaidh.

Táthar ag súil go mbeidh an scéim críochnaithe go suntasach i Ráithe 2 de 2024.

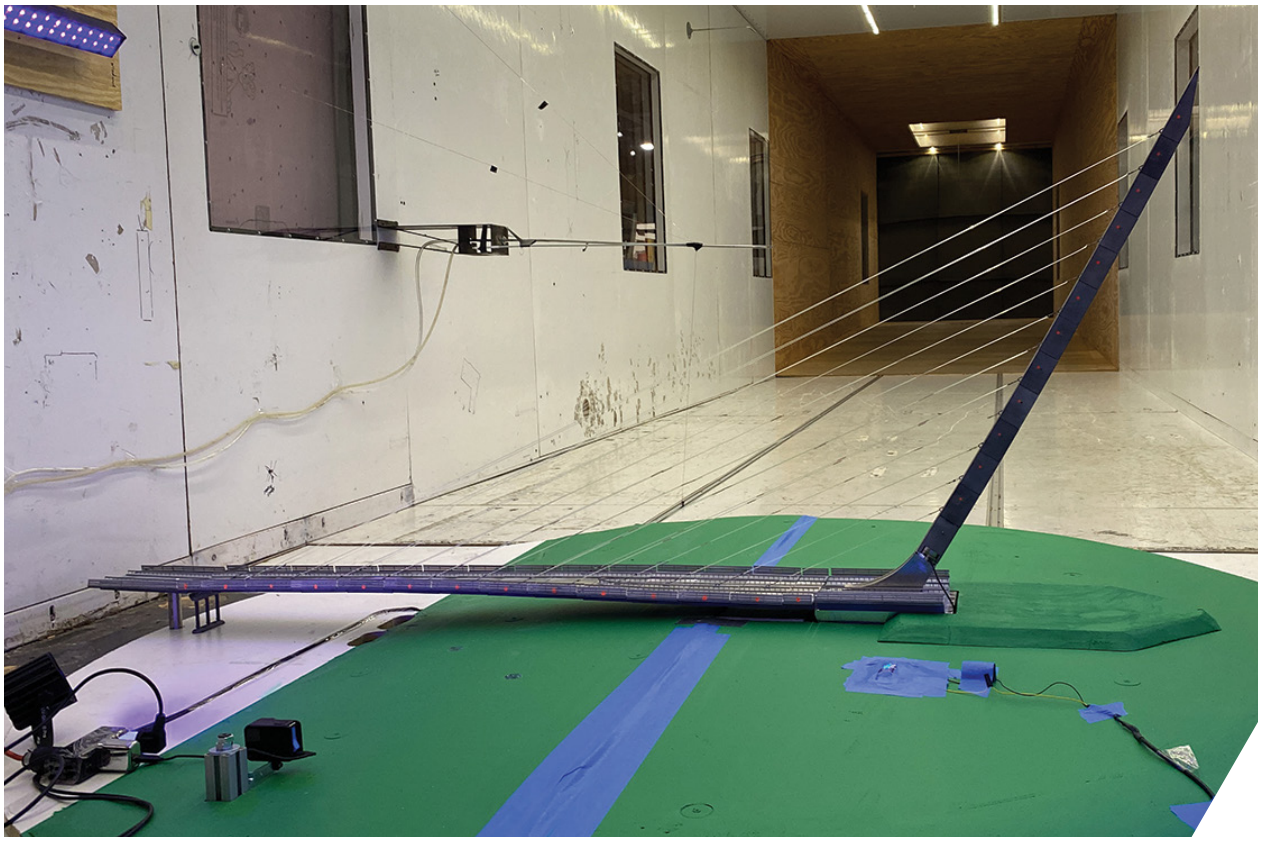
Droichead Caol Uisce (DCU)

Leanadh den phróiseas tairisceana don struchtúr íocónach trasteorann seo i rith 2023. Bunaíodh cáilíocht painéal srianta conraitheoirí (5 uimhir) in Aibreán 2023, agus eisíodh doiciméid tairisceana tógála ag deireadh mhí Aibreáin.

Mar gheall ar chastacht an tionscadail, tionóladh sraith cruinnithe comhairliúcháin tairisceana, (uimh. 4) ó Bhealtaine go Deireadh Fómhair 2023 chun a chinntiú go dtuigeann conraitheoirí riachtanais na n-oibreacha agus a róil agus a bhfreagrachtaí ar fud an tionscadail. Cuireann an plé a d'eascair as na cruinnithe comhairliúcháin sin le leasuithe ar an dearadh mionsonraithe agus eisíodh roinnt feasachán tairisceana le linn na céime seo chun na cruinnithe sin a léiriú.

Ar an 27 Deireadh Fómhair 2023, fuair an Chomhairle dhá thairiscint uimhreacha maidir le spriocdháta na tairisceana. Tá na tairiscintí seo á meas faoi láthair le haghaidh praghas, aighneachtaí cáilíochta agus comhlíonadh na riachtanas oibre. Táthar ag súil go n-aithneofar tairgeoir roghnaithe i ráithe 2 de 2024 agus faoi réir cheadú an Rialtais trí Chiste Oileán Comhroinnte an DHLGH.

I measc na n-oibreacha leanúnacha eile a rinneadh in 2023 bhí bailchríoch a chur ar thástáil tolláin ghaoithe, seirbhísí luachála talún a cheapadh, Seiceálaí Droichead Neamhspleách Chatagóir 3, Seirbhísí Cúitimh d'Iascairí Diúilicíní.
I rith 2023, reáchtáladh teagmháil leanúnach le príomhpháirtithe leasmhara, (úinéirí talún, An Roinn Bonneagair Thuaisceart Éireann, Údarás Cuain An Pointe, Gníomhaireacht na Lochanna, srl), agus tionóladh cruinniú Foghrúpaí Aireachta Thuaidh Theas don tionscadal freisin.

Tionscadal FASTER

Is comhthionscnamh é an Tionscadal FASTER ar fud na hAlban, na hÉireann agus Thuaisceart Éireann chun tacú leis an uaillmhian uileghabhálach aistriú chuig córais iompair ísealcharbóin agus chun a léiriú conas is féidir le gach ceann de na trí dhlínse foghlaim córais luatha a sholáthar maidir le leictriú iompair.

Ceann de na príomhbhacainní ar ghlacadh feithiclí leictreacha is ea an easpa bonneagair luchtaithe phoiblí agus go háirithe bonneagar mearluchtaithe. Tá sé mar aidhm ag an tionscadal a chinntiú nach bhfuil infhaighteacht stáisiún luchtaithe ina bhac mór ar dhul i bhfód an mhargaidh Feithiclí Leictreacha (EV).

Cuirfidh comhpháirtíocht tionscadal FASTER ról fisiciúil 73 stáisiún mearluchtaithe (acmhainn 50KW agus os a chionn) i bhfeidhm ar fud na hAlban, na hÉireann agus Thuaisceart Éireann roimh an 31 Nollaig 2023.

Tá **Comhairle Contae Lú** ag feidhmiú mar phríomhpháirtí dhlínse na hÉireann. Leithdháileadh €1.9 milliún ar Chomhairle Contae Lú chun 25 mearluchtaire uimhreacha a sheachadadh mar chuid den togra.

Le linn 2023, chuir Comhairle Contae Lú tús leis an bpróiseas tairisceana tógála chun láithreáin a sheachadadh chun liosta ceadaithe láithreáin a ghiniúint 25 Mearluchtaire FL ar fud na gcontaetha teorann, is féidir an liosta iomlán agus léarscáileanna ar fud na réigiún go léir a fheiceáil ar shuíomh gréasáin an tionscadail: https://www.fasterevcharge.com/provisional-locations-for-faster-project-charging-stations-revealed/

I mí na Bealtaine 2023, scaoileadh céim réamhcháilíochta chuig an margadh chun painéal srianta conraitheoirí/oibreoirí inniúla a bhunú chun na suíomhanna a sheachadadh ar fud an réigiúin. A luaithe a bunaíodh doiciméid tairisceana, scaoileadh iad le próiseas idirphlé iomaíoch a rinneadh sula bhfuarthas tairiscint i mí Iúil 2023. Ar an 9 Meán Fómhair 2023, bronnadh an conradh ar WEEV.ie Teo.

Stáisiún luchtaithe Tionscadal FASTER

chun na mearluchtairí a shuiteáil agus a oibriú ar fud an réigiúin. Cuireadh tús leis an tógáil ar na luchtairí i Meán Fómhair 2023 agus suiteáladh na luchtairí go léir nó na luchtairí roimh an spriocdháta maoinithe an 31 Nollaig. Tá fuinneamh curtha ag BSL ar chuid den suíomh agus táthar ag súil go gcuirfear fuinneamh ar na suíomhanna eile go luath in 2024.

Bhí imeacht críochnaigh tionscadail ar siúl in Óstán Baile Mhic Scanláin i mí na Nollag 2023.

Oifigí Cathartha Dhroichead Átha Céim 1

Leanadh le hoibreacha tógála i rith 2023 ar athfhorbairt Oifigí Cathartha Dhroichead Átha, Céim 1. Is éard atá sa tionscadal ná díchóimeáil, scartáil agus oibreacha fairsinge caomhnaithe ar dhéanmhais chosanta, oibreacha uasghrádaithe agus foirgneamh nasc nua a thógáil in Oifigí Cathartha Dhroichead Átha.

Beidh an tionscadal san áireamh.

- Athchóiriú ar an seanfhoirgneamh seomra comhairle (Bloc B), 54 Sráid an Aonaigh, is struchtúr cosanta dhá stór é seo.
- Athchóiriú ar an bhfoirgneamh seirbhísí pobail atá ann cheana féin (Bloc C), 55-56 Sráid an Aonaigh, is struchtúr cosanta dhá stór é seo.
- Foirgneamh Amharclann Valhalla a scartáil, brící agus sclátaí a choinneáil lena n-athúsáid ar Bhloic B agus C chun críocha caomhnaithe.
- Foirgneamh Nasc nua (Bloc N) a thógáil, nascfaidh sé seo na foirgnimh chosanta ar urlár na talún agus ar an gcéad urlár trí idirurlár.
- Oibreacha fairsinge seachtracha tírdhreacha ar aghaidh agus ar chúl na bhfoirgneamh a mbeidh fostáisiún BSL san áireamh iontu freisin.

Ceaptar Comhpháirtíocht Dearaidh Foirgníochta (CDF) mar Ailtirí a bhfuil orthu réimse ildhisciplíní a bhainistiú a theastaíonn chun an cineál seo tionscadail mhóir chasta a chur i gcrích. Tá na hoibreacha tógála á ndéanamh ag Townlink.

Rinneadh oibreacha substaintiúla in 2023, lena n-áirítear foirgnimh chaomhnaithe a athphointeáil agus a athdhíonú, fuinneoga caomhnaithe agus trusanna dín a athsholáthar agus a dheisiú. Tógáil an fhoirgnimh nasc nua a chuimseoidh an cuntar agus an forhalla nua seirbhísí do chustaiméirí do na hoifigí cathartha.

Tá an tionscadal cláraithe le bheith críochnaithe faoi mhí Aibreáin 2024.

Oifigí Cathartha Dhroichead Átha Céim 1

Oibríochtaí 2023

N53 - BÓTHAR DHÚN DEALGAN GO BAILE NA LORGAN CÉIM 4. CROIS AN MHAOIR GO ROSÁN

Tar éis Ordú Ceannaigh Éigeantaigh a chur faoi bhráid an Bhoird Pleanála in 2022, socraíodh éisteacht ó bhéal don 10 Eanáir 2023 chun déileáil le hagóidí i gcoinne na scéime. De bhreis ar an bpróiseas sin, rinne an Bord Pleanála Ordú Daingniúcháin don scéim ar an 1 Lúnasa 2023 nuair a tháinig an scéim i bhfeidhm ar an 20 Meán Fómhair. Eisíodh Fógra Cóireála i mí na Nollag 2023 don úinéir talún lena mbaineann laistigh den scéim.

Lean an fhoireann deartha ar aghaidh le dearadh mionsonraithe i rith 2023 le Tuarascálacha um Cheadú Teicniúil faofa ag Bonneagar Iompair Éireann. Leanann an fhoireann deartha ar aghaidh ag plé leis na húinéirí talún, lena ngníomhairí agus le páirtithe leasmhara eile. Eisíodh doiciméid tairisceana le haghaidh fálta a bhaint agus Seandálaíocht araon chuig an margadh i dtreo dheireadh mhí na Nollag 2023 agus táthar ag súil go gcuirfear tús leis na conarthaí sin go luath in 2024. Eiseofar Fógra Iontrála roimh na hoibreacha seo do na húinéirí talún atá thíos leis.

DROICHEAD ÁTHA AGUS BAILE TRÁIDIRE SCÉIM COSANTA TUILTE

Cheap Comhairle Contae Lú, i gcomhpháirtíocht le hOifig na nOibreacha Poiblí, RPS Consulting Engineers Teo. ar an Scéim. Nuair a bheidh sí críochnaithe, tabharfaidh an scéim cosaint do 249 maoin chónaithe agus 205 maoin neamhchónaithe le linn teagmhais tuile. Tá an Tionscadal sa chéad cheann de chúig chéim faoi láthair – Céim I: Scéim tosaíochta a aithint agus a fhorbairt.

Leanann an Grúpa Stiúrtha ar aghaidh ag bailiú sonraí lena chinntiú go n-úsáidtear an eolais is cruinne agus is déanaí chun bonn eolais a chur faoi na hanailísí teicniúla atá á ndéanamh chun cuspóirí an tionscadail a bhaint amach. Rinneadh suirbhéireacht thopagrafach bhreise i mí na Samhna 2023 i gceantar Shráidbhaile Béilinn.

Tar éis na sonraí suirbhé topagrafacha breise ó cheantar Shráidbhaile Beaulieu a ionchorprú sa tsamhail hiodrálach, tá RPS ag comhlánú calabrú an líonra abhann múnlaithe laistigh de Dhroichead Átha agus Baile Trá. Cinntíonn sé seo gur féidir leis an tsamhail insamhladh a dhéanamh ar imeachtaí stairiúla tuile agus soláthraíonn sé léiriú cruinn ar na haibhneacha agus ar na meicníochtaí tuile sa cheantar.

Chuir an grúpa Stiúrtha dréacht-tuarascáil anailíse hiodrálacha le chéile agus rinne siad trácht uirthi in 2023. Soláthraíonn an tuarascáil Anailís Hiodrálacha sonraí maidir leis an gcaoi ar tógadh agus a calabraíodh an tsamhail lena húsáid sa todhchaí sa tionscadal.

Cuireadh réamhoibreacha Imscrúdaithe Talún i gcrích den chuid is mó in 2023. Beidh na hoibreacha seo mar bhonn eolais do rogha na scéime. Tá suirbhé dobharchú curtha i gcrích agus cuireadh tús le suirbhé ar éin a bhí ag dul thar fóir i mí Dheireadh Fómhair 2023 agus leanfaidh sé ar aghaidh go dtí Márta 2024. Cuirfidh na himscrúduithe seo sonraí ar fáil chun bonn eolais a chur faoi chéim anailíse agus forbartha na scéime den tionscadal.

DÚN DEALGAN AGUS BAILE ÁTHA FHIRDHIA SCÉIM COSANTA TUILTE

Cheap Comhairle Contae Lú, i gcomhpháirtíocht le hOifig na nOibreacha Poiblí, Binnies agus Nicholas O'Dwyer mar Chomhfhiontar don Scéim. Nuair a bheidh sé críochnaithe, tabharfaidh sé cosaint do 1,887 maoin chónaithe agus 176 maoin neamhchónaithe le linn teagmhais tuile. Tá an Tionscadal sa chéad cheann de chúig chéim faoi láthair – Céim I: Scéim tosaíochta a aithint agus a fhorbairt.

Trí 2023, tá dul chun cinn á dhéanamh maidir le suirbhéanna agus measúnuithe comhshaoil, samhaltú tuile agus rogha don dá Scéim. Ionchorpraíodh eolas a bailíodh ó thuilte agus na tionchair ó Stoirm Ciarán

ag deireadh 2023 sa samhaltú hiodrálach, rud a chuir feabhas ar an tuiscint ar na meicníochtaí tuile. Úsáideadh é chun aschur na samhla hiodrálacha a fhíorú tuilleadh.

In 2023, leantar ar aghaidh le samhaltú hiodrálach agus anailís ar thonn-bharrach do Dhún Dealgan agus críochnaíodh an samhaltú bonnlíne d'imeachtaí tuile áirithe. Tá cealla tuile leagtha amach mar gheall ar an tuiscint níos fearr ar mheicníochtaí ceannasacha tuile i ngach réimse den Scéim. Aithníodh forbairtí nua i ndobharcheantar Dhún Dealgan freisin. Meastar go gcuirfear tús leis an rogha do Dhún Dealgan i Ráithe 2 de 2024.

Fuarthas an dara babhta de shuirbhéanna geimhridh agus imirceacha ar éin agus cuireadh tús leis i mí Dheireadh Fómhair 2023, tar éis an chéad bhabhta suirbhéanna. Ar an gcaoi chéanna, tá suirbhéanna gníomhaíochta sciatháin leathair, seilidí agus mamaigh trastíre do Dhún Dealgan críochnaithe anois.

Tá scóip á cur faoi láthair ag suirbhéanna imscrúdaithe láithreáin do 2024 do Cheantar Staidéir Dhún Dealgan. D'fhonn an tionchar is lú is féidir a bheith ag na hoibreacha seo ar an gcomhshaol agus ar an oidhreacht chultúrtha atá ann cheana féin, tá measúnuithe á n-ullmhú chun na dea-chleachtais a bhunú chun tabhairt faoi na hoibreacha.

Tá an réamhthuarascáil measúnaithe ar láithreáin chomhshaoil agus an tuarascáil geomoirfeolaíochta tugtha chun críche do scéim Bhaile Átha Fhirdhia. Cuireadh dréacht-tuarascáil hiodrálaic agus roghanna agus inmharthanachta scéime isteach do Bhaile Átha Fhirdhia i dtreo dheireadh 2023 agus déanfaidh Comhairle Contae Lú agus Oifig na nOibreacha Poiblí measúnú uirthi, áit a bhfuil sé beartaithe tuarascáil deiridh a fhoilsiú do Bhaile Átha Fhirdhia i Ráithe 2 de 2024.

TIONSCADAL ATHCHÓIRITHE DHROICHEAD NA HOIBILISCE

Cuireadh tús le hoibreacha athchóirithe suntasacha ar Dhroichead na hOibilisce, a tógadh in 1869, i mí Lúnasa 2023 nuair a ceapadh Jons Civil Engineer chun an obair a chur i gcrích. Is struchtúr liostaithe é Droichead na hOibilisce a bhfuil tábhacht stairiúil ag baint leis agus tá oibreacha cothabhála/ athchóirithe de dhíth air. Is carrbhealach aon líne é an droichead (thart ar 4m ar leithead agus 39m ar fhad), agus tá teorainn meáchain 5 thona air faoi láthair. Tá an córas péinte droichid ag taispeáint comharthaí teipe agus tá ceantar creimeadh ard ag baill iarainn struchtúrtha. Tá baill ghréasáin laitíse ann le caillteanas rannóige 100% agus tá tras-cearchaillí ag léiriú dílannú ag láithreacha sceimheal.

Chun fad a chur le saol deartha an droichid agus chun inseirbhíseacht an déanmhais a chinntiú mar chuid d'infreastruchtúr an bhóthair áitiúil laistigh de Chontae Lú / na Mí, tá gá leis na hoibreacha athshlánaithe seo a leanas:

In 2023, cuireadh tús le hoibreacha ar an droichead a chlúdach lena chinntiú nach dtiteann aon ábhar dramhaíola isteach in uiscí Abhainn na Bóinne atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de. Críochnaíodh deireadh a chur le deic an droichid, agus tá

Córas imchochlaithe Droichead na hOibilisce

greanroiseadh agus fochóta péint de bhaill chruach ar siúl. Tá deireadh á chur le baill chruach atá imithe in olcas thar inseirbhíseacht agus a dheisiú ar an gcaoi chéanna agus a dheisiú ar an gcaoi chéanna agus leanfaidh sé ar aghaidh go dtí 2024. Táthar ag súil go mbeidh na hoibreacha críochnaithe i mBealtaine 2024 agus go mbeidh dúnadh bóthair i bhfeidhm go dtí an t-am seo.

SCOIL EDUCATE TOGETHER BHAILE ÁTHA FHIRDHIAL

I mí an Mheithimh 2023, shínigh Comhairle Contae Lú, a bhí ag obair faoi chomhaontú leibhéal seirbhíse leis an Roinn Oideachais, conradh suntasach tógála le McDermott and Trearty Construction chun scoil nua Educate Together a thógáil i mBaile Átha Fhirdhia. Cuirfidh an conradh tógála ar fiú €7.6m dhá sheomra ranga déag agus aonaid riachtanais speisialta agus gach cóiríocht riaracháin agus choimhdeach a bhaineann leis, lena n-áirítear cuid de charrbhealach an N52 a thógáil i mBaile Átha Fhirdhia. I measc na n-oibreacha in 2023 tá imréiteach láithreáin, tús fóntais, draenáil, agus an bóthar rochtana. Cuireadh tús leis na hoibreacha ar bhunchlocha an phríomhfhoirgnimh go déanach in 2023. Meastar go dtógfaidh an tógáil 21 mí.

Scoil Oideachais Bhaile Átha Fhirdhia le chéile, tús le bunoibreacha

GLASBHEALACH LOCH CAIRLINN

Is éard atá i gceist le tionscadal Glasbhealach Loch Cairlinn ná c.10.1 km de ghlasbhealach trasteorann nua a chruthú, a nascann Cathair an Iúir i dTuaisceart Éireann le sráidbhaile Chairlinn in Éirinn. Nascfaidh an stráice nua leis an ngné de Phort an Dúnáin go dtí an tlúr a críochnaíodh roimhe seo, rud a fhágfaidh go mbeidh fad iomlán de 52km de Ghlasbhealach trasteorann feadh chósta Thoir oileán na hÉireann. Is comhthionscadal í an scéim le Comhairle Ceantair an Iúir, Mhúrn agus an Dúin agus Réigiún na Teorann Thoir, agus tá Comhairle Contae Lú mar phríomhpháirtí. Tá an tionscadal maoinithe go príomha ag Clár INTERREG VA an Aontais Eorpaigh.

I mí Mheán Fómhair 2023, cuireadh tús le hoibreacha ar an gcuid den ghlasbhealach ón teorainn go dtí Ó Méith agus an chuid ó Mhuiríne Chairlinn go Sráidbhaile Chairlinn. I dTuaisceart Éireann tugadh cead pleanála do ghné den chlárchosán i mí Dheireadh Fómhair 2023 agus tá cuid den ghlasbhealach ag Victoria Lock agus Rough Island curtha i gcrích.

I dtreo dheireadh 2023, chríochnaigh an príomhchonraitheoir, Tógáil Glas imréiteach láithreáin, leibhéil foirmithe, draenáil, oibreacha lintéir. Cuireadh cuid mhaith fálú i gcrích go suntasach i mí na Nollag 2023. Meastar go mbeidh an chuid den ghlasbhealach i gContae Lú críochnaithe go mór i Ráithe 2 de 2024 agus go mbeidh tógáil an chlárchosáin i dTuaisceart Éireann críochnaithe faoi mhí Lúnasa 2024.

Glasbhealach Loch Cairlinn Críochnú an Dromchla deiridh ag an Teorainn

Réimse Poiblí

GEATA SHRÁID NA GCAPALL, DROICHEAD ÁTHA

Thug an Ciste Forbartha um Athghiniúint Uirbeach (CFAU) tacaíocht airgeadais do chéim ullmhúcháin pleanála Geata Shráid na gCapall mar chuid de Thionscadal Éireann 2040 agus mar mheaitseáil arna mhaoiniú ag Comhairle Contae Lú. Fuair an fhoireann Comhfhorbairt Áite tacaíocht ó chomhairleoirí Turley Planning agus foireann deartha a d'fhorbair dearaí do gach ceann de na réimsí carachtar: Geata Shráid na gCapall; Balla meánaoiseach; Cois Abhann agus an tSeanMhainistir. I measc na bpleananna sin tá feabhsuithe ar an réimse poiblí agus ar an sráid-dreach laistigh de cheantar Geata Shráid na gCapall. Cuireadh iarratas Pleanála an Geata Shráid na gCapall faoi bhráid an Bhoird Pleanála i mí na Nollag 2023.

BAILE ÁTHA FHIRDHIA 2040, BAILE ÁTHA FHIRDHIA

Faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Tuaithe (CFAT) fuarthas maoiniú chun indéantacht agus réamhdhearadh a dhéanamh ar an réimse poiblí agus ar na tailte taitneamhachta agus chun cead pleanála a lorg do na hoibreacha fairsinge seo i mBaile Átha Fhirdhia. Tá plean forbartha ag an tionscadal seo chun an baile a athrú óna ionad déantúsaíochta traidisiúnta go baile poballárnach le ceantair shaincheaptha charachtair a leagann béim ar oidhreacht ar leith an bhaile.

Ceapadh Turley Planning mar chomhairleoirí chun foireann deartha a bhunú chun pleananna spreagúla a fhorbairt chun sráid-dreach agus taitneamhacht Bhaile Átha Fhirdhia a fheabhsú le fócas ar cheithre phríomhshuíomh: An Phríomhshráid; Siúlóid na Fuinseoige; an Sean-Iarnród; agus taitneamhachta soir ón mbaile chun cead pleanála a fháil.

Tá na tograí agus na tuarascálacha dearaidh tosaigh curtha i gcrích agus tá siad ag dul trí fhaomhadh réamhphleanála le TII in 2023.

INA CHÓNAÍ I GCAIRLINN AG TABHAIRT CUAIRTE AR CHAIRLINN

Faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Tuaithe (CFAT) fuarthas maoiniú chun indéantacht agus réamhdhearadh a dhéanamh ar an réimse poiblí agus ar an bhfís do cheantar Chairlinn. Ceapadh RPS mar chomhairleoirí don tionscadal seo agus bhí siad i gceannas ar fhoireann deartha a d'fhorbair dearaí tosaigh do réimsí trí charachtar: An Geata; Cearnóg an Bhaile; agus an Crios Áineasa. Feictear ar cheantar an Geata mar spás cruinnithe fáilteach a nascann leis an oidhreacht, na sléibhte agus an fharraige. Forbrófar Cearnóg an Bhaile mar chroílár tráchtála an bhaile agus mar spás comhroinnte do choisithe agus don chrios Áineasa mar spás teaghlaigh, neamhfhoirmiúil agus sábháilte le gné láidir bithéagsúlachta. Tá sé i gceist ag an tionscadal seo feabhas a chur ar nascacht agus ar bhealaí amhairc do choisithe sa cheantar le spásanna poiblí feabhsaithe ar féidir iad a úsáid le haghaidh imeachtaí agus gníomhaíochtaí éagsúla. D'éirigh leis an tionscadal seo cead pleanála a bhaint amach tríd an bpróiseas Cuid 8 in 2023.

Cairlinn

SCÉIM COMHFHORBAIRT ÁITE Ó MÉITH

Is éard atá i gceist le Scéim Comhfhorbairt Áite Ó Méith ná athghiniúint chroílár an tsráidbhaile le feabhsuithe ar an réimse poiblí, bainistíocht tráchta agus feabhsúcháin ar bhóithre. Bainfear é seo amach trí athghiniúint eacnamaíoch agus shóisialta, trí mhéadú ar líon na gcos agus trí leas a bhaint as acmhainneacht turasóireachta Ghlasbhealach Mór an Oirthir a ritheann trí chroílár an tsráidbhaile.

Ceapadh CDF mar chomhairleoirí le foireann deartha ildisciplíneach chun an réimse poiblí a fhorbairt agus a dhearadh chun an méid spáis do choisithe a mhéadú, spásanna comhroinnte a chruthú, córais tráchta athnuaite i gcroílár an tsráidbhaile, acomhail a athailíniú i bhfabhar coisithe agus bearta a fhorbairt chun luas feithiclí agus scéimeanna soilsithe cuí a laghdú go croílár an tsráidbhaile.

Maoinítear na hoibreacha tríd an gCiste um Fhorbairt Athghiniúna Tuaithe (CFAT) agus tá siad maoinithe ag Comhairle Contae Lú agus tá siad mar chuid de Thionscadal Éireann 2040. Cuireadh tús leis an gconraitheoir ar an láthair i mí Dheireadh Fómhair 2023 agus táthar ag súil go gcríochnófar na hoibreacha in 2024.

CEATHRÚ & TAILTE CÚIL SAN NIOCLÁS

Faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Uirbeach (CFAU) fuarthas maoiniú chun indéantacht agus réamhdhearadh a dhéanamh ar an réimse poiblí agus chun cead pleanála a lorg do na hoibreacha seo. Tá an tionscadal seo ag tógáil ar thionscadal críochnaithe Shráid Chlann Bhreasail chun cur le heispéireas na ndaoine atá ina gcónaí, ag obair agus ag tabhairt cuairte ar lár bhaile Dhún Dealgan. Is í an fhís do cheantar Cheathrú San Nioclás/Cúlchríocha ná mol rathúil a chruthú don phobal. Tabharfaidh claochlú fisiciúil agus físiúil an cheantair deiseanna nua do chách taitneamh a bhaint as siúl, rothaíocht, cruinniú, siopadóireacht, obair agus athghiniúint a dhéanamh ar an gceantar don phobal áitiúil. Ceapadh CDF mar fhoireann deartha ildisciplíneach do chéim I agus do chéim II den tionscadal. Cuireadh dearadh mionsonraithe do chéim I den tionscadal i gcrích in 2023.

OIBREACHA RÉIMSE POIBLÍ TIMPEALL GEATA SAN LABHÁIS, DROICHEAD ÁTHA

Forbraíodh réamhdhearadh don réimse poiblí timpeall Gheata San Labháis chun spás lasmuigh a chruthú le haghaidh cruinnithe agus léirithe. Tá suirbhéanna timpeallachta ar bun chun gur féidir iarratas pleanála Chuid 8 a chur isteach.

Oibríochtaí

In 2023, lean an fhoireann Cothabhála agus Deisiúcháin Oibríochtaí Bóithre ag Comhairle Contae Lú lena tiomantas diongbháilte maidir le sábháilteacht, iontaofacht agus inbhuanaitheacht ghréasán bóithre an chontae a chinntiú. Le líonra a chuimsíonn 1600km, d'oibrigh ár bhfoireann thiomnaithe agus ár n-innealtóirí saineolacha gan stad gan staonadh chun bonneagar bóithre a chothabháil agus a fheabhsú, chun pasáiste sábháilte a éascú d'úsáideoirí bóithre, agus chun cur le rathúnas foriomlán ár bpobail. Leagtar béim sa tuarascáil bhliantúil seo ar ár bpríomhéachtaí, ár n-infheistíochtaí agus ár dtionscnaimh a rinneadh i rith na bliana.

PRÍOMHÉACHTAÍ

1. Infheistíocht sa Ghréasán Bóithre:
Le hinfheistíocht spriocdhírithe €15 milliún, thugamar tús áite do chothabháil agus d'fheabhsú ghréasán bóithre Lú. Chuir an maoiniú suntasach seo ar ár gcumas aghaidh a thabhairt ar réimsí ríthábhachtacha bonneagair, bearta sábháilteachta ar bhóithre a fheabhsú, agus fad saoil ár mbóithre a chinntiú.

2. Athnuachan agus Cosaint Bóithre:
Rinneadh 78km de bhóithre a athnuachan agus a chosaint i rith na bliana, a chlúdaigh 5% de ghréasán fairsing Lú. Ní hamháin go gcuireann an cur chuige réamhghníomhach seo maidir le cothabháil bóithre le caighdeán ár mbóithre ach leathnaíonn sé a saolré freisin, rud a laghdaíonn an gá atá le deisiúcháin chostasacha amach anseo.

3. Clár Athnuachana Droichead:
Rinne ár bhfoireann saininnealtóirí droichid cothabháil agus deisiú ar bheagnach 600 droichead sa chontae, rud a chinntigh sláine agus sábháilteacht struchtúrtha d'úsáideoirí bóithre. Tá ról ríthábhachtach ag an gclár cuimsitheach athnuachana droichead seo maidir le bonneagar criticiúil a chaomhnú agus iompar gan uaim a éascú ar fud dobharlaigh.

4. Clár Atógála Bhóthar Chuaille:
Tar éis eachtraí tromchúiseacha tuile i mí Dheireadh Fómhair 2023, bheartaíomar agus d'fhorbraíomar clár cuimsitheach atógála bóithre i gceantar Chuaille. Le hinfheistíocht €1.6 milliún, thugamar faoi 16 bhóthar a atógáil, rioscaí tuilte a mhaolú agus athléimneacht i gcoinne tubaistí nádúrtha amach anseo a fheabhsú.

5. Athnuachan Cosán:
I gcomhréir lenár dtiomantas do shábháilteacht agus inrochtaineacht coisithe, tógadh 2km de chosáin nua, agus rinneadh athnuachan ar chúpla céad méadar de chosáin bhriste. Cuireann na feabhsuithe seo le heispéireas na gcoisithe agus cuireann siad iompar gníomhach chun cinn laistigh dár bpobail.

6. Cothabháil Comharthaí agus Marcálacha Bóthair:
Rinneadh 11347 comhartha bóthair agus 3750 marc bóthair a chothabháil agus a dheisiú i rith na bliana. Cinntíonn an cur chuige réamhghníomhach seo comharthaíocht shoiléir infheicthe d'úsáideoirí bóithre, rud a fheabhsaíonn sábháilteacht agus loingseoireacht, go háirithe le linn drochaimsire.

7. Oibríochtaí Cothabhála Geimhridh:
Chuir ár dtrí chriú éigeandála ar ghlao-dhualgas tacaíocht ar fáil ar feadh an chloig d'oibríochtaí cothabhála geimhridh, ag cinntiú sábháilteacht agus inrochtaineacht bóithre le linn titim sneachta agus teochtaí reo. Le cur chuige réamhghníomhach maidir le gritting agus imréiteach sneachta, déanaimid cur isteach a íoslaghdú agus rioscaí d'úsáideoirí bóithre a mhaolú.

8. Uasghrádú Soilsiú Sráide:
Le fócas ar éifeachtúlacht fuinnimh agus inbhuanaitheacht, leanamar le hathnuachan 14,278 solas sráide, le 60% feistithe anois le soilsiú LED. Ní hamháin go laghdaíonn an t-aistriú seo ídiú fuinnimh ach cuireann sé le hinfheictheacht agus sábháilteacht ar ár mbóithre, rud a chuireann lenár spriocanna comhshaoil.

9. Idirghabhálacha Sábháilteachta ar Bhóithre:
I gcomhar lenár n-innealtóirí, tógadh 20 idirghabháil sábháilteachta ar bhóithre ag teophointí imbhuailtí,

ag teacht lenár Straitéis nua um Shábháilteacht ar Bhóithre 2024-26. Tá sé mar aidhm ag na hidirghabhálacha sin timpistí a laghdú agus sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú do gach úsáideoir bóthair. Cuimsíonn ár n-iarrachtaí raon beart atá deartha chun sábháilteacht ar ár mbóithre a fheabhsú, lena n-áirítear comharthaíocht rabhaidh sábháilteachta a shuiteáil, bearta rialaithe luais a chur i bhfeidhm amhail cúisíní agus rampaí, pointí trasnaithe sábháilte a sholáthar amhail trasrianta séabra, córais solais tráchta a imscaradh, dromchlú frith-sciála a chur i bhfeidhm, stodaí bóthair súile cait a shocrú, agus marcálacha bóthair bána agus buí a chothabháil a chuimsíonn níos mó ná 1600 ciliméadar.

10. Cothabháil altáin Bóthair:
Glanadh agus coinníodh 6000 altáin bóthair san iomlán chun draenáil éifeachtach bóthair a chinntiú agus chun meath agus damáiste a bhaineann le tuilte d'fheithiclí a chosc. Laghdaíonn an chothabháil réamhghníomhach seo an baol tuile agus cuireann sé le marthanacht an bhonneagair bóithre.

11. Cur i bhfeidhm Bogearraí Sábháilteachta ar Bhóithre Proworks:
Chun bainistíocht trácht a chuíchóiriú agus éifeachtúlacht a fheabhsú, eisíodh 40 táibléad don fhoireann chun pleananna reachtúla bainistíochta tráchta d'oibreacha bóthair a tháirgeadh go cruinn agus go tráthúil. Cuireann an teicneolaíocht seo ar ár gcumas an sreabhadh tráchta a bharrfheabhsú, cur isteach a íoslaghdú, agus sábháilteacht oibrithe bóthair agus tiománaithe araon a chinntiú.

12. Comhtháthú IS i gCothabháil Sócmhainní Bóthair:
Trí ardteicnící foghlama meaisín a ghiaráil, d'fhorbraíomar cúpla digiteach dár ngréasán bóithre ar fad chun cláir oibreacha bóthair a phleanáil agus a chur i gcrích go héifeachtach. Cuireann an cur chuige nuálach seo feabhas ar bhainistiú sócmhainní, déantar leithdháileadh acmhainní a bharrfheabhsú, agus feabhsaíonn sé athléimneacht fhoriomlán ár mbonneagar bóithre.

13. Tionscnaimh Athchúrsála:
I gcomhréir le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe agus Plean Gníomhaíochta Aeráide Lú, ionchorpraíomar Pábháil Asfalt Athchúrsáilte 30% (RAP) i sraitheanna tógála bóithre. Ina theannta sin, rinneamar stoc-charnadh ar 4000 tonna de RAP chun tionscadal píolótach a éascú atá dírithe ar athúsáid RAP 100% a bhaint amach i dtionscadail atógála bóithre, ag cur lenár gcuspóirí inbhuanaitheachta.

14. Oideachas um Shábháilteacht ar Bhóithre:
Ag comhoibriú leis an oifigeach sábháilteachta bóithre, rinneamar cláir oideachais um shábháilteacht ar bhóithre ar fud 110 scoil i Lú agus chuireamar scéimeanna Bealach Sábháilte chun na Scoile i bhfeidhm i gcúig scoil. Cuireann na tionscnaimh seo feasacht ar shábháilteacht ar bhóithre chun cinn i measc daltaí, tuismitheoirí agus an phobail, ag cothú timpeallachtaí níos sábháilte do choisithe agus do rothaithe.

15. Cothabháil Soilse Tráchta agus Coisithe:
Rinneadh 115 tacar soilse tráchta agus coisithe a chothabháil agus a dheisiú go dícheallach chun feidhmiúlacht agus sábháilteacht optamach a chinntiú d'úsáideoirí bóithre. Cuireann na hiarrachtaí seo le sreabhadh tráchta níos rianúla, infheictheacht fheabhsaithe, agus rioscaí laghdaithe tionóisce ag crosbhealaí agus trasrianta coisithe.

Mar fhocal scoir, bhain an fhoireann Cothabhála agus Deisiúcháin Oibríochtaí Bóthair ag Comhairle Contae Lú garspriocanna suntasacha amach in 2023, rud a léiríonn ár dtiomantas diongbháilte do shábháilteacht ar bhóithre, cothabháil bonneagair agus inbhuanaitheacht. Trí infheistíochtaí spriocdhírithe, tionscnaimh chothabhála réamhghníomhacha, agus cineálacha cur chuige nuálacha, leanaimid orainn ag cur le cáilíocht, athléimneacht agus inrochtaineacht ghréasán bóithre Lú, ag cinntiú sábháilteacht agus folláine ár bpobail. Agus muid ag breathnú chun cinn, táimid tiomanta i gcónaí dár misean barr feabhais a bhaint amach in oibríochtaí bóithre agus cur le rathúnas agus inbhuanaitheacht fhoriomlán ár gcontae.

Páirceanna

PÁIRCEANNA

Tá áthas orainn tuairisc a thabhairt ar an dul chun cinn agus ar an méid atá bainte amach maidir lenár bpáirceanna agus spásanna glasa a chothabháil agus a fheabhsú ar fud Chontae Lú. Tá ár dtiomantas d'inbhuanaitheacht agus do mhaoirseacht chomhshaoil seasmhach i gcónaí agus muid ag iarraidh spásanna bríomhara inrochtana lasmuigh a chruthú dár bpobail chun taitneamh a bhaint astu.

Stádas an Bhrait Ghlais:
Tá bród orainn a fhógairt gur éirigh le ceithre cinn dár bpáirceanna i gContae Lú - Páirc na Carraige Duibhe, Páirc San Héilin, Páirc Naomh Doiminic, agus Páirc Chnoc an Tí Oighir - a stádas Brat Glas a choinneáil. Cuireann an t-aitheantas mór le rá seo béim ar ár dtiomantas d'ardchaighdeáin glaineachta, sábháilteachta agus inbhuanaitheachta comhshaoil a choinneáil inár bpáirceanna.

Iarrachtaí Áilligh Uirbeach:
Inár gceantair uirbeacha i nDún Dealgan agus i nDroichead Átha, tá iarrachtaí suntasacha déanta againn chun feabhas a chur ar achomharc aeistéitiúil ár sráid-dreacha. Áirítear leis seo plandáil 150 crann agus taispeáint 500 ciseáin crochta, ag cur splancscáileán de dhath agus duilliúr lenár dtimpeallachtaí uirbeacha.

Bainistiú Speicis Ionracha:
Agus aitheantas á thabhairt againn don bhagairt a bhaineann le speicis ionracha ar nós snaidhm na Seapáine, tá clár cuimsitheach curtha i bhfeidhm againn chun é a chóireáil agus a rialú. Le bliain anuas, caitheadh le thart ar 2050 méadar cearnach de cheantair atá buailte ar fud áiteanna éagsúla sa chontae, rud a chosnaíonn ár bhflóra agus ár mbithéagsúlacht dhúchasach.

Rannpháirtíocht agus Tacaíocht an Phobail:
Táimid tiomanta i gcónaí do thacaíocht a thabhairt do thionscnaimh áitiúla atá dírithe ar spásanna glasa ár bpobal a fheabhsú. I rith na bliana, chuireamar comhairle, tacaíocht agus cúnamh ar an talamh ar fáil do ghrúpaí Bailte Slachtmhara, do ghrúpaí cuibhrinn, agus do pháirtithe leasmhara eile atá tiomanta d'áilleacht agus inbhuanaitheacht ár dtimpeallachta a fheabhsú.

Cothabháil agus Athchóiriú Clós Súgartha:
Sábháilteacht agus taitneamh ár gcónaitheoirí is óige a chinntiú, tá cigireachtaí leanúnacha, oibreacha athchóirithe agus cothabháil clós súgartha déanta againn ar fud an chontae. Tá na hiarrachtaí seo ríthábhachtach chun spásanna áineasa sábháilte agus tarraingteacha a chur ar fáil do leanaí agus do theaghlaigh chun taitneamh a bhaint astu.

Plandáil Bolgán Earraigh:
Nuair a chuirtear pléasctha dathanna lenár dtírdhreacha, tá 150,000 bolgán de speicis éagsúla curtha againn in áiteanna éagsúla ar fud an chontae. Ní hamháin go gcuireann an tionscnamh seo le hachomharc físiúil ár spásanna glasa ach cuireann sé le bithéagsúlacht agus sláinte éiceachórais ár réigiúin freisin.

Dianchlár Cothabhála:
Lean ár bhfoireann thiomnaithe ar aghaidh lena dianchlár cothabhála, lena n-áirítear gearradh féir agus gníomhaíochtaí crannadóireachta ar nós bearradh agus leagan plandaí adhmaid. Tá na hiarrachtaí seo riachtanach chun sláinte agus beogacht ár dtírdhreacha nádúrtha a chaomhnú agus fad saoil ár mbonneagar glas a chinntiú.

Conclúid
Mar fhocal scoir, léiríonn ár n-iarrachtaí leanúnacha i bpáirceanna agus i mbainistiú spáis ghlais ár dtiomantas d'inbhuanaitheacht, rannpháirtíocht an phobail, agus caomhnú ár n-oidhreachta nádúrtha. Táimid ag tnúth le leanúint lenár gcuid oibre i gcomhar le páirtithe leasmhara agus cónaitheoirí áitiúla chun spásanna lasmuigh atá rathúil agus cairdiúil don chomhshaol a chruthú do na glúnta atá le teacht.

GLANADH SRÁIDE

Scuabann foireann glantacháin Shráid Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha os cionn 70,000km de bhealach bóthair in aghaidh na bliana agus déanann siad 615 bosca bruscair a ndéantar go leor acu ar bhonn laethúil/oíche.

OIBRÍOCHTAÍ LÚ THUAIDH

Tacaíonn ceantar Dhún Dealgan, lena n-áirítear rannóga Oibríochta, Páirceanna agus Comhshaoil, go gníomhach le tionscnaimh phobail ar nós Grúpa Bailte Slachtmhara Dhún Dealgan, Cumainn Chónaithe, agus scéimeanna Fostaíochta Sóisialta ar nós TUS. Comhoibríonn an Chomhairle leis na grúpaí seo chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais éagsúla an phobail, lena n-áirítear bruscar infheicthe agus dumpáil tí, amhail tochtanna agus troscán, a bhaint ó cheantair phoiblí laistigh d'eastáit.

Tá acmhainní riachtanacha ag baill na mBailte Slachtmhara, lena n-áirítear lámhainní, málaí agus roghnóirí, chun gníomhaíochtaí glantacháin a eagrú agus a chur i gcrích i gceantair ainmnithe. Cuireann an Chomhairle tacaíocht lóistíochta ar fáil trí mhálaí agus smionagar níos mó a bhailiú ar bhonn rialta, go laethúil nó go seachtainiúil, ag brath ar sceideal agus riachtanais na n-iarrachtaí glantacháin.

In eastáit níos mó ar nós Muirtheimhne Mór, an Choscaigh, agus Fatima, tá oibrithe TUS i mbun gníomhaíochtaí bainistithe dramhaíola, agus éascaíonn an Chomhairle bailiúcháin bruscair seachtainiúla agus tacaíonn siad le tacaíocht bhreise de réir mar is gá, bunaithe ar na hacmhainní atá ar fáil.

Le haghaidh tionscadail ghlantacháin níos fairsinge, lorgaíonn an Chomhairle maoiniú faoi thionscnaimh amhail an Tionscnamh Frithdhumpála chun aghaidh a thabhairt ar cheantair laistigh d'eastáit a dteastaíonn trealamh speisialaithe agus acmhainní speisialaithe uathu le haghaidh glanadh éifeachtach. Tá torthaí suntasacha tagtha ar na hiarrachtaí seo, le tionscadail le déanaí a bhain le 24 tonna bruscair a bhaint as eastát, an timpeallacht mhaireachtála a fheabhsú agus spásanna áineasa a chruthú do chónaitheoirí áitiúla, go háirithe leanaí.

Ina theannta sin, tugann an Chomhairle aghaidh ar ábhair imní a bhaineann le tuilte, go háirithe i measc cónaitheoirí leochaileacha, trí stoc málaí gainimh a choinneáil ar fáil go héasca lena ndáileadh. Is féidir na málaí gainimh seo a sheachadadh do dhaoine aonair nach bhfuil iompar ná cúnamh acu, ag cinntiú go gcosnaítear maoine go leordhóthanach le linn amanna ina bhfuil baol tuile níos airde.

Ina theannta sin, glacann an Chomhairle bearta réamhghníomhacha chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna a bhaineann le dearóiliú agus iompar frithshóisialta trí láithreáin agus struchtúir imréitigh a chuireann sábháilteacht an phobail i mbaol. Mar thoradh ar iarrachtaí a rinneadh le déanaí, baineadh smionagar agus struchtúir ó láithreáin thréigthe, rud a réitigh an bealach do thionscnaimh faoi stiúir an phobail ar nós grúpaí Seid na bhFear chun na spásanna seo a athbheochan agus a úsáid chun críocha táirgiúla.

Go hachomair, léiríonn na hiarrachtaí comhoibríocha idir an Chomhairle agus grúpaí pobail tiomantas do chomhfhorbairt áite agus d'fhorbairt fhisiciúil i gceantair Dhún Dealgan, ag cothú timpeallacht níos glaine, níos sábháilte agus níos bríomhaire do chónaitheoirí chun taitneamh a bhaint as agus rath a bheith orthu.

OIBRÍOCHTAÍ LÚ THEAS (SLO)

Is é SLO an lámh tacaíochta is mó do roinnt grúpaí bailte slachtmhara agus cumainn chónaitheoirí. Mar chuid den tacaíocht, cuirimid míreanna éagsúla ar fáil ó shuíomh go suíomh ach go ginearálta cuirtear ábhair ar fáil ina bhfuil na nithe seo a leanas.

- Lámhainní
- Piocadh bruscair.
- Málaí

Baintear gach ábhar a bhailítear ar sceideal ama réamhphleanáilte a chuireann áiseanna ar fáil do chriúnna oibre agus acmhainní atá ar fáil d'oibríochtaí.

Éascaítear na réimsí seo a leanas.

- Bailte slachtmhara Mhainistir Bhuithe
- Grúpálacha cónaitheoirí sráidbhaile tionachta
- Bailte slachtmhara Thearmann Feichín
- Comharsana Cheann Chlochair le chéile
- Grúpaí áitritheoirí Bhaile Trá.
- Sráidbhaile slachtmhar Thulaigh Álainn

DROICHEAD ÁTHA

- Cumann áitritheoirí Radharc an Chnoic
- Tionscadal an Deisceart
- Lána Uí Mhearthaile/ CLG San Nioclás
- Aitritheoirí Buartha Bóthar Bhaile Átha Cliath
- Cumann áitritheoirí Halla na Cruithneachta
- Foireann tacaíochta na SeanMhainistir
- Boyle O' Reilly
- Grúpaí áitritheoirí an Ghoirt Ard
- Scéim Tionscnaimh Post
- Tionscnamh Tús

Tá roinnt tionscadal déanta ag oibríochtaí Lú Theas i gcomhar le comhpháirtithe eile ar nós na nithe seo a leanas.

CEANTAR AN STÁISIÚIN BUS BÓTHAR DHÚN UABHAIR

Baineadh os cionn 150 mála i gcomhiarracht faoi stiúir fhoireann an LCC agus tháinig Bus Éireann agus Tus isteach leo. Mar thoradh air seo, tá feasacht níos mó ann a d'fhág gur cuireadh tuilleadh comharthaíochta in airde chun an damáiste a dhéanann dramhaíl phlaisteach fholamh dár dtimpeallacht agus dár spás glas a thaispeáint.

SRÁID EOIN/BUTTER GATE

D'oibrigh LCC in éineacht le TUS chun glantachán mór a dhéanamh ar an suíomh seo. Leathnaíonn an bailiú os cionn 3000 cannaí beorach a bhí bailithe thar roinnt blianta agus gearradh siar an fhorfháis fís agus sábháilteacht an cheantair seo. Tá súil againn go mbeidh clár éicea-thimthriallta níos mó mar thoradh ar an tionscadal seo a mheallfaidh an dúlra chun filleadh ar a ghnáthóg.

SÉIPÉAL DOIMINICEACH NAOMH MUIRE MHAIGDILÉANA CÉ WELLINGTON

Tá cúlra ríthábhachtach ag an suíomh ar ár mbaile stairiúil agus tá tuilleadh feabhais curtha air ag ár n-aíonna ó phobal na hÚcráine a chuaigh i mbun cónaithe sa tseanmhainistir atá ceangailte leis an séipéal. Téann an séipéal siar go dtí thart ar 1790 agus rinneadh athchóiriú agus péinteáil go forleathan ar na ráillí iarainn saoirsithe mórthimpeall air. Is é tionscnamh Tús a rinne an obair seo le tacaíocht ó Oibríochtaí LCC Lú Theas. Imríonn an obair shimplí ach thábhachtach seo chun an suíomh a chosaint agus chun aitheantas a thabhairt i gcónaí don pháirt sábháilteachta a imríonn an t-iar-eaglais agus an teach i saol na ndaoine a raibh orthu cuimhní tábhachtacha a fhágáil ina ndiaidh agus athlonnú go Droichead Átha.

TIONSCADAIL NA SCOILE

Tá roinnt tionscnamh curtha i gcrích ag Oibríochtaí Lú Theas chun cabhrú le scoileanna a bheith ar an eolas faoina bhfreagrachtaí maidir le rialú bruscair ina gcomharsanacht. Cuireadh ábhair ar fáil chun tionscadail ghlantacháin a dhéanamh san Gleanntánagus i gceantair spásanna glasa eile.

BAINT GRAIFÍTÍ

Tacaítear leis an dúshlán leanúnach d'údaráis áitiúla graifítí a shárú agus a mhaolú i gceantair phoiblí trí Fháinní Saoil, troscán Sráide, bothanna poiblí, agus ceantair struchtúr crua ar nós boscaí BSL a ghlanadh go leanúnach agus a mhaolú i gceantair thábhachtacha eile i ndeisceart Lú, glanadh graifítí ar roinnt áiteanna ag amanna éagsúla. Tacaíonn TUS leis an obair seo.

COMHPHÁIRTÍOCHT GHNÓ

Bhí páirt ollmhór ag an mórghnó Coca cola i gceantair ghlantacháin trí nuashonruithe glana a gcomhghleacaithe.

- Glantachán seachtainiúil céimeanna an Ghoirt Ard
- Tionscadal bliantúil glantacháin Béilinn.

ABHAINN NA BÓINNE

Oibríonn oibríochtaí Lú Theas i gcónaí lenár gcomhpháirtithe i línéir tosaigh tarrthála abhann. Mar chuid de seo déantar an abhainn a dhreideáil go rialta agus baintear earraí aisti. Déanann seirbhís mhaor agus fógraí FPN iniúchadh ar gach tralaí siopadóireachta.

BÓTHAR BHAILE ÁTHA CLIATH

I gcomhpháirtíocht le hIarnród Éireann (IR) ghlacadh gealltanas mór chun aghaidh Stáisiún Mhic Giolla Bhríde, Bóthar Bhaile Átha Cliath, Droichead Átha a ghlanadh ar bhealach an bhóthair phoiblí (R132). Mar thoradh air seo, cuireadh tús le plandú leaba tor nua agus gairdín fiáin.

CEANTAR RÁTH MAOLÁIN

Tá oibrithe deonacha chlub CLG San Nioclás/An Deisceart i gcomhpháirtíocht le LCC chun feabhas a chur ar an siúlbhealach ó Lána Uí Mhearthaile go heastát Ráth Maoláin. Chabraigh an obair seo le feabhas a chur ar an soilsiú poiblí móide glantacháin mhóra sheachtainiúla.

Paróiste Garrán Bál

PARÓISTE GARRÁN BÁL

Chruthaigh club óige an Teaghlaigh Naofa/ comhpháirtíocht an Deiscirt, le tacaíocht ó Oibríochtaí Lú Theas, píosa ealaíne den scoth chun an pobal a fheabhsú. Thacaigh gnólachtaí áitiúla leis an tionscadal a fuair cúnamh ó Love Drogheda (SCFG).

BÓTHAR AN MHÉIRSE, DROICHEAD ÁTHA

Tar éis athbhreithniú a rinne IBAL ina gcigireacht bhliantúil, rinneadh feabhas ar an gceantar seo trí ghlanadh thar sraitheanna ceann atá ag fás agus cosáin níocháin cumhachta. Cuireadh tuilleadh feabhais ar an gceantar le tionscadal ealaíne sráide. Is cinnte gur chabhraigh sé seo leis an mbealach isteach chuig ár mbaile iontach a lasadh ar an mbealach seo.

Bóthar an Mhéirse, Droichead Átha

ACRA AN BHULAÍ

Cuireadh tacaíocht ar fáil do na hoibrithe deonacha a thosaigh ag glanadh agus ag cothabháil an tsuímh seo.

6

TACAÍOCHT & SEIRBHÍSÍ UISCE

Bainistíonn Seirbhísí Uisce Chomhairle Contae Lú oibriú laethúil gléasraí agus líonraí Uisce agus Fuíolluisce thar ceann Uisce Éireann faoi chomhaontú CLS. Áirítear leis na Seirbhísí Tacaíochta na rannóga Airgeadais agus Teicneolaíochta Faisnéise agus cuireann siad tacaíocht éifeachtúil agus freagrúil ar fáil don eagraíocht agus do Chomhaltaí na Comhairle. Tá an rannóg Airgeadais freagrach as airgeadas na Comhairle a bhainistiú agus a thuairisciú agus tá an rannóg Teicneolaíochta Faisnéise freagrach as bainistiú, forbairt agus slándáil ár gcóras TF.

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

Seirbhísí Uisce

Rinne Comhairle Contae Lú, a bhí ag obair faoi chomhaontú Leibhéal Seirbhíse le hUisce Éireann, bainistiú in 2023 ar an soláthar uisce do 49,498 teach agus gnó ar fud an Chontae. Mar chuid de chomhaontú Chomhairle Contae Lú le hUisce Éireann, bhí an Chomhairle freagrach freisin as cóireáil fuíolluisce. Rinneadh infheistíocht chaipitil shuntasach in infreastruchtúr uisce agus fuíolluisce an Chontae in 2023. Áiríodh leis seo:

- Tá oibreacha Caomhnaithe Uisce ar siúl ar fud an Chontae.
- Rinneadh dul chun cinn ar an gCéim Tógála d'Ionad Cóireála Fuíolluisce Ó Méith ag an Stáisiún Pumpála agus ag an Ionad Cóireála Fuíolluisce araon, le linn 2023. Tá an Tionscadal cláraithe lena chur i gcrích in 2024.
- Cuireadh Tionscadal Athsholáthair Séarachais Greenhills i gcrích.
- Rinne Uisce Éireann dul chun cinn ar dhearadh na nOibreacha Uasghrádaithe atá beartaithe ag Oibreacha Cóireála Uisce an Chnocáin Ghlais.
- Oibreacha leanúnacha ar scéimeanna/tionscadail faoin *Clár Ilbhliantúil Uisce Tuaithe 2019-2021 (*arna leathnú go dtí 2023).
- Rinneadh dul chun cinn ar dhearadh mionsonraithe chun soláthar uisce Bhaile an Talláin a chuíchóiriú. Lean Comhairle Contae Lú ar aghaidh ag idirchaidreamh le hUisce Éireann agus lena gcomhairleoirí chun an tionscadal a chur chun cinn. Rinne Uisce Éireann dul chun cinn maidir le fáil talún. I measc na dtionscadal tá oibreacha ag Taiscumar Mhullach Craoibhe, Stáisiún Pumpála nua i mBaile Allard agus Stáisiún Pumpála nua ag Bannons Cross.
- Rinneadh dul chun cinn ar Phlean Ceantair Draenála Dhún Dealgan (DAP) le linn 2023.
- Chuaigh Straitéis Dhún Dealgan Thoir ar aghaidh go dtí céim an deartha mhionsonraithe le linn 2023 - Sular críochnaíodh DAP Dhún Dealgan. Tá comhairleoirí UÉ ag cur an dearadh chun cinn le hUisce Éireann, i gcomhairle le LCC.
- Quay Street/St. Helena Rising Main, Críochnaíodh oibreacha Tógála Dhún Dealgan feadh Bhóthar Faoisimh Istigh agus Sráid na Céibhe.
- Rinneadh dul chun cinn ar Uasghrádú Bunscoil Chnoc na Ruachan in 2023.
- Rinne Uisce Éireann oibreacha ag Ionad Cóireála Fuíolluisce Dhroichead Átha chun aon fhadhbanna boladh a d'fhéadfadh eascairt as an ionad fuíolluisce nó as an líonra a mhaolú.
- Rinne Atkins Consulting Engineers dul chun cinn ar dhearadh mionsonraithe Líonra Fuíolluisce Straitéiseach Dhroichead Átha Thuaidh.
- Cuireadh tús le hoibreacha deartha do Phlean Ceantair Draenála Dhroichead Átha (DAP) agus rinneadh dul chun cinn orthu le linn 2023.
- Cuireadh Athbhreithniú Straitéiseach chun cinn d'Ionad Cóireála Fuíolluisce Dhún Dealgan agus d'Ionad Cóireála Fuíolluisce na Carraige Duibhe mar chuid de LNRP Dhún Dealgan.
- Athshlánú Líonra Séarachais Réigiúnach. Cuireadh tús le Clár 2023 nuair a cuireadh tús le hoibreacha i gCeirtleán Dhroichead Átha.
- Stáisiún Pumpála Bhóthar Uí Chofaigh. Rinne EPS modhnuithe oibríochtúla ar an Stáisiún Pumpála.

Ón 31 Eanáir 2024, ghlac Uisce Éireann freagracht iomlán as seirbhísí uisce a sheachadadh agus as bainistíocht agus stiúradh riachtanach gach ball foirne incháilithe Seirbhísí Uisce, lena n-áirítear iad siúd a roghnaíonn fanacht fostaithe ag Comhairle Contae Lú.

Teicneolaíocht Faisnéise

Lean an Roinn TFC ar aghaidh ag tacú le gach córas TF a éascaíonn próisis ghnó le linn 2023.

Lean TFC le feidhmiú céimneach Oifig 365 chuig gach ball foirne agus ball tofa. Is éard a bhí i gceist leis sin uasghrádú a dhéanamh ar na leaganacha oifige go léir ar ríomhairí pearsanta ábhartha, cuntais a aistriú chuig timpeallacht Office 365, agus tacú le baill foirne agus comhairleoirí le linn an aistrithe.

D'oibrigh an Roinn TFC ar sholáthar agus ar chur i bhfeidhm Bonneagair Nua Hipearchoinbhéirsithe chun ár dtimpeallacht stórála, fhíorúil agus Athshlánaithe Tubaiste a uasghrádú. Rinneadh bonneagar freastalaí agus líonra na Comhairle a bhainistiú agus a uasghrádú, nuair is gá, chun iontaofacht a chinntiú. Rinneadh obair shuntasach chun uasghrádú a dhéanamh ar an seomra freastalaí in Oifigí na Cathrach i nDroichead Átha.

Lean an roinn TFC ar aghaidh ag díriú ar shlándáil in 2023. Cuireadh córas bainistíochta rochtana faoi phribhléid i bhfeidhm, agus rinneadh measúnú bonnlíne cibearshlándála.

D'oibrigh TFC lenár Rannóg Pleanála chun tacú le cur i bhfeidhm chóras PACE chun Iarratais Phleanála a dhigitiú. Rinne ár roinn GIS nuashonrú ar gach Amharcóir Léarscáile inmheánach agus poiblí chun na sonraí ón gCóras PACE a ionchorprú. D'oibrigh TFC freisin leis an rannóg pleanála maidir le riachtanais a fhorbairt do Chóras nua Forfheidhmithe Pleanála.

Thacaigh TFC le huasghráduithe na gcóras atá ann cheana féin, mar shampla iReg, iHouse agus iPlan.

Chuir an rannóg TFC an soláthar i gcrích agus chuir sí tús le cur i bhfeidhm Conartha Priontála Bainistithe nua do gach láithreán de chuid Chomhairle Contae Lú in 2023.

7

FREAGAIRT DHAONNÚIL AR GHÉARCHÉIM NA hÚCRÁINE

Is cruthú sealadach í an Stiúrthóireacht a bhfuil sé de chúram uirthi Freagairt Dhaonnúil na hÚcráine ó mhí an Mheithimh 2022.

Faoi stiúir Stiúrthóir Gníomhach Seirbhíse, tá sé i gceannas ar chóiríocht éigeandála shealadach a sheachadadh do thairbhithe cosanta sealadaí (BOOPanna).

Comhairle Contae Lú
Louth County Council

Freagairt dhaonnúil ar ghéarchéim na hÚcráine

Is cruthú sealadach í an Stiúrthóireacht a bhfuil sé de chúram uirthi Freagairt Dhaonnúil na hÚcráine ó mhí an Mheithimh 2022.

Faoi stiúir Stiúrthóir Gníomhach Seirbhíse, tá sé i gceannas ar chóiríocht éigeandála shealadach a sheachadadh do thairbhithe cosanta sealadaí (BOTSUnna), mar shampla trí na tionscnaimh seo a leanas.

a) Clár athchóirithe éigeandála na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (DHLGH) Úcráin (ERUP) chuig céim an chonartha leis an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY)
b) 'Louth Offer A Home' a chuireann tithe folmha ar fáil d'úinéirí do thairbhithe na hÚcráine

Oibreoidh foireann freagartha na hÚcráine le foireann athlonnaithe DCEDIY chun cur isteach ar theaghlaigh a íoslaghdú nuair atá tairbhithe á n-aistriú ó óstán, nó cóiríocht mhí-oiriúnach eile go cóiríocht níos fadtéarmaí a chuirtear ar fáil tríd an tionscnamh ERUP. Tacaíonn an fhoireann le tairbhithe i gcóiríocht nó ag lorg cúnaimh chun Lú a bhogadh.

Oibríonn Foireann Imeasctha na nÚdarás Áitiúil (FIÚÁ) nuabhunaithe laistigh den Stiúrthóireacht seo agus tá sé de chúram uirthi seirbhísí príomhshrutha, tacaíochtaí pobail agus lánpháirtíochta a chomhordú do thairbhithe cosanta sealadaí, Iarratasóirí ar Chosaint Idirnáisiúnta, Dídeanaithe Cláir, Iad siúd a bhfuil Dídeanaithe, Cosaint Choimhdeach, nó Cead Fanachta acu. Oibríonn FIÚÁ go dlúth leis an bhFóram Freagartha Pobail chun an aidhm seo a bhaint amach faoi threoirphrionsabal an 'chomhtháthaithe ón gcéad lá'.

FREAGAIRT DHAONNÚIL NA hÚCRÁINE

Le linn 2023, lean Foireann Freagartha Daonnúla na hÚcráine ar aghaidh ag obair leis an bhFóram Freagartha Pobail agus leis an ngrúpa oibre Idirghníomhaireachta chun tacú le tairbhithe cosanta sealadaí a bhfuil cónaí orthu i Lú. B'ionann líon na dtairbhithe a raibh cónaí orthu i Lú ag deireadh 2023 agus 2,426 (An Phríomh-Oifig Staidrimh).

CLÁR ATHCHÓIRITHE

Rinne an Fhoireann measúnú ar 40 togra mar chuid de chlár Athchóirithe faoi stiúir na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (DHLGH). D'éascaigh an fhoireann conradh ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY) le soláthraí príobháideach cóiríochta do 20 leaba in 2023 in aon tionscadal amháin. Cuireadh ocht dTionscadal le creat Dlíthiúil ar aghaidh chuig Litir Intinne (LOI) le cumas níos mó ná 600 leaba.

TAIRISCINT TÍ

Rinne clár Tairiscint Tí Lú measúnú ar 31 réadmhaoin fholmha lena n-úsáid ag tairbhithe cosanta sealadaí (BOTPanna) le linn 2023. Sannadh 89 BOTPanna do 28 maoin. Thug bainisteoir caidrimh labhartha na hÚcráine tacaíocht d'úinéirí na réadmhaoine agus do na tairbhithe a bhí ag socrú isteach i dtithe.

Ranganna Ióga

FOIREANN IMEASCTHA NA NÚDARÁS ÁITIÚIL

Bunaíodh Foireann Imeasctha na nÚdarás Áitiúil (FIÚÁ) ag tús mhí na Samhna agus tá Comhordaitheoir Tacaíochta Comhtháthaithe, beirt Oibrithe Tacaíochta Imeasctha agus riarthóir ann. Is é ról na foirne na tacaíochtaí a theastaíonn uathu a chur ar fáil d'iarratasóirí ar Chosaint Idirnáisiúnta, do Dhídeanaithe agus do Thairbhithe Cosanta Sealadaí (BOTP). Tá sé de chúram ar an bhfoireann naisc a chomhlánú agus a sholáthar le seirbhísí príomhshrutha chun tacú le comhtháthú do cheithre chohórt dídeanaithe:

- Tairbhithe Cosanta Sealadaí (BOTPanna)
- Iarratasóirí ar Chosaint Idirnáisiúnta
- Dídeanaithe cláir, agus
- Iad siúd a bhfuil stádas Dídeanaithe, Cosanta Fochuideachta, nó Cead Fánaíochta acu

Ó bunaíodh an fhoireann i mí na Samhna 2023, bhuail FIÚÁ le gníomhaireachtaí reachtúla agus le grúpaí eile a bhfuil baint acu le lánpháirtiú imirceach i gContae Lú. Chomh maith leis sin, thosaigh an FIÚÁ ag obair ar eolaire seirbhísí a fhorbairt don Chontae, lena n-áireofar seirbhísí sláinte, fostaíochta, oideachais agus eile.

OILIÚINT

D'fhreastail baill den FIÚÁ ar oiliúint chun tacú le húdaráis áitiúla pobail imeallaithe agus faoi mhíbhuntáiste a fhostú i bpróisis pleanála agus cinnteoireachta áitiúla. Fuair an Oiliúint maoiniú ó Thionscadal Rannpháirtíochta na gCuntas Díomhaoin, tionscnamh de chuid na Roinne Tuaithe agus Pobail agus Forbartha (RTPF), atá á bhainistiú ag Pobal.

Ranganna Ealaíne

Turas go Páirc Uisce Funtasia

8

AGUISÍNÍ

Tinreamh comhdhála

Taifead ar íocaíochtaí le Comhaltaí le haghaidh cruinnithe Coistí agus Ionadaíocht

Tuarascáil ar Dhul Chun Cinn an Phlean

Chorparáidigh

Ráitis Airgeadais

Táscairí Feidhmíochta

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais (SIFC)

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

Ionadaíocht na mban i ndlísheomraí - Méara Dhroichead Átha An Comhairleoir Eileen Tully, Cathaoirleach Lú, An Comhairleoir Paula Butterly.

Leas-Chathaoirleach Lú An Comhairleoir Andea McKevitt, Cathaoirleach Bhaile Átha Fhirdhia, An Comhairleoir Dolores Minogue, ag cabhrú le dul i ngleic leis an gcothromaíocht inscne i gComhairle Contae Lú.

Ráitis Airgeadais

RÁITEAS AR IONCAM CUIMSITHEACH (RÁITEAS FAOIN GCUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS) DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2023

Tugann an Ráiteas ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais an t-ioncam agus an caiteachas uile a bhaineann le hioncam le chéile.

Taispeánann sé an barrachas/(easnamh) don bhliain. Taispeántar aistrithe chuig/ó chúlchistí ar leithligh agus ní leithdháiltear iad ag an rannán seirbhíse.

Leithdháileann Nóta 16 aistrithe de réir rannáin seirbhíse san fhormáid chéanna le Tábla A de bhuiséad glactha an Údaráis Áitiúil.

Caiteachas de réir Rannáin

Caiteachas de réir Rannáin	Nótaí	Ollchaiteachas 2023	Ioncam 2023	Glanchaiteachas 2023	Glanchaiteachas 2022
		€	€	€	€
Tithíocht & Tógáil		55,420,702	56,987,299	(1,566,597)	(2,983,207)
Iompar & Sábháilteacht Bóithre		26,189,573	14,961,620	11,227,953	10,489,431
Seirbhísí Uisce		7,033,060	6,907,344	125,716	55,105
Bainistíocht Fhorbartha		20,835,969	14,430,094	6,405,875	5,924,553
Seirbhísí Comhshaoil		18,512,521	2,638,433	15,874,088	14,970,229
Caitheamh Aimsire & Conláiste		9,243,167	1,316,594	7,926,573	7,765,174
Talmhaíocht, Bia agus Mara		966,215	471,062	495,153	324,624
Seirbhísí Ilghnéitheacha		9,626,268	13,195,477	(3,569,209)	(2,243,528)
Caiteachas/Ioncam Iomlán	**15**	**147,827,475**	**110,907,922**		
Glanchostas na Rannán atá le maoiniú ó Rátaí & Cáin Mhaoine Áitiúil				**36,919,553**	34,302,382
Ráta				34,331,121	34,546,750
Cáin Mhaoine Áitiúil				9,866,199	9,866,196
Barrachas/(Easnamh) don Bhliain roimh Aistrithe	**16**			**7,277,767**	10,110,564
Aistrithe ó/(chuig) Cúlchistí	**14**			(7,080,846)	(8,517,954)
Barrachas/(Easnamh) Foriomlán don Bhliain				**196,921**	1,592,610
Cúlchiste Ginearálta @ 1 Eanáir 2023				3,962,840	2,370,230
Cúlchiste Ginearálta @ 31 Nollaig 2023				**4,159,761**	3,962,840

Ráiteas maidir le Riocht Airgeadais

Ráiteas maidir le Riocht Airgeadais (CLÁR COMHARDAITHE) AMHAIL AN 31 NOLLAIG 2023	Nótaí	2023	2022
		€	€
Sócmhainní Seasta	**1**		
Oibriúcháin		797,036,640	773,913,430
Bonneagar		1,355,364,519	1,355,364,519
An Pobal		4,293,709	4,306,004
Neamhoibríochtúil		49,079,247	49,079,247
		2,205,774,116	2,182,663,200
Obair idir Lámha agus Réamhchostais	**2**	87,609,508	35,734,096
Féichiúnaithe Fadtéarmacha	**3**	174,198,075	167,423,081
Sócmhainní Reatha			
Stoic	4	-	-
Féichiúnaithe Trádála & Réamhíocaíochtaí	5	62,740,093	34,347,570
Infheistíochtaí Bainc		78,425,195	118,474,999
Airgead sa Bhanc		9,344,897	2,364,285
Airgead faoi Bhealach		311,595	343,129
		150,821,780	155,529,984
Dliteanais Reatha (Méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)			
Rótharraingt Bhainc		-	-
Creidiúnaithe & Fabhruithe	**6**	48,387,004	80,758,441
Léasanna Airgeadais		-	-
		48,387,004	80,758,441
Glansócmhainní Reatha/(dliteanais)		**103,618,920**	124,705,599
Creidiúnaithe (Méideanna dlite tar éis níos mó ná bliain amháin)			
Iasachtaí Inioctha	**7**	103,618,920	124,705,599
Léasanna Airgeadais		-	-
Taiscí in-aisíoctha		21,086,699	18,350,665
Eile		107,373,329	99,303,163
		232,078,948	242,359,427
Glansócmhainní		**2,337,937,526**	2,218,232,493
Arna léiriú ag			
Cuntas Caipitlithe	**9**	2,205,774,116	2,182,663,200
Ioncam WIP	**2**	91,284,435	33,947,064
Cúlchiste Ioncaim Ginearálta		4,159,761	3,962,840
Cúlchistí Sonracha Eile		469,071	469,071
Iarmhéideanna Eile	**10**	36,250,143	(2,809,682)
Cúlchistí Iomlána		**2,337,937,526**	2,218,232,493

Achoimre ar Bhailiúcháin Mhóra na gCoimisinéirí Ioncaim do 2023

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Cineál féichiúnaí	Ag teacht Riaráistí @ 1/1/2023	Fabhraithe - an bhliain reatha dochar (Comhlán)	Folamh maoin Coigear-tuithe	Díscríobh	Tarscaoiltí agus Creid-mheasanna	Iomlán do bailiúchán = (B+C-D-E-F)	Méid Bailithe	Deiridh Riaráistí @ 31/12/2023 = (G-H)	Riaráistí amhrasa-cha sonracha*	% Bail -ithe = (H)/ (G-J) **
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Rátaí	7,561,465	34,331,121	2,579,754	517,966	366,981	38,427,885	33,075,305	5,352,580	353,015	87%
Cíosanna & Blianachtaí	2,621,885	14,970,286	-	13,810	-	17,578,362	14,665,201	2,913,161	-	83%
Tithíocht Iasachtaí	295,384	2,041,648	-	-	-	2,337,032	2,039,785	297,248	-	87%

*Riaráistí amhrasacha sonracha = (i) Iarratais ar fholúntais ar feitheamh/critéir nár comhlíonadh & (ii) Cuntais i scrúdaitheoireacht/glacadóireacht/leachtú.

Taifead Tinrimh na gComhairleoirí

Teideal	Dátaí	Baill a bhí i láthair	Costas Taistil & Cothaithe	Costas na Comhdhála	Costas Iomlán
Comhdhálacha sa Bhaile					
Comhdháil Cheilteach - Óstán Uí Dhonnabháin, Cloich na Coillte, Co. Chorcaí. Próiseas Soláthair na nÚdarás Áitiúil	20ú-22ú Eanáir, 2023	Pio Smith	€600.00	€100.00	€700.00
					€700.00 Comhdhálacha
Oiliúint AILG					
Modúl AILG 1 Óstán Radison Blu, Luimneach	25ú Feabhra, 2023	Jim Tenanty	€430.54	€80.00	€510.54
		Declan Power	€384.20	€80.00	€464.20
		Pio Smith	€422.24	€80.00	€502.24
Modúl AILG 2 - Óstán Fairways, Dún Dealgan	25 Márta, 2023	Marianne Butler	No Claims for T&S		
		Jim Tenanty			
Comhdháil Bhliantúil Oiliúna an Earraigh AILG - Óstán Chill Chainnigh	19ú & 20ú Aibreán, 2023	Declan Power	€473.47	€165.00	€638.47
		Paddy McQuillan	€464.14	€165.00	€629.14
		Pio Smith	€640.35	€165.00	€805.35
		Jim Tenanty	€538.15	€165.00	€703.15
Modúl AILG 3 Óstán Pháirc an Mhuilinn Chearr, An Muileann gCearr	15ú Meitheamh, 2023	James Byrne	€73.78	€80.00	€153.78
		Pio Smith	€169.61	€80.00	€249.61
		Declan Power	€100.53	€80.00	€180.53
		Jim Tenanty	€112.43	€80.00	€192.43
Modúl AILG 4 Óstán Radison Blu, Sligeach	22ú Iúil, 2023	Pio Smith	€350.73	€80.00	€530.40
		Jim Tenanty	€412.00	€80.00	€492.00
		James Byrne	€188.57	€80.00	€268.57
Seimineár Oiliúna Bliantúil an Fhómhair AILG '23	13ú - 14ú Meán Fómhair 2023	James Byrne	€422.10	€165.00	€587.10
		Declan Power	€500.04	€165.00	€665.04
		Jim Tenanty	€557.79	€165.00	€722.79
		Pio Smith	€639.33	€165.00	€804.33
		Paddy McQuillan	€453.09	€165.00	€618.09
Modúl AILG 5. Óstán na Rósanna, Trá Lí, Co. Chiarraí	20ú - 21ú Deireadh Fómhair 2023	Pio Smith	€776.05	€80.00	€856.05
		Jim Tenanty	€733.47	€80.00	€813.47
Oiliúint Modúl 5 AILG - Óstán na Cille Móire, An Cabhán	19ú Deireadh Fomhair, 2023	Declan Power	€150.96	€80.00	€230.96
Modúl AILG 6 Óstán Clayton, Gaillimh	18ú Samhain, 2023	James Byrne	€383.23	€80.00	€463.23
		Pio Smith	€600.23	€80.00	€680.23

Teideal	Dátaí	Baill a bhí i láthair	Costas Taistil & Cothaithe	Costas na Comhdhála	Costas Iomlán
LAMA Training					
Seimineár Earraigh LAMA Óstán Westlodge, Beanntraí, Co. Chorcaí	2ú - 4ú Márta, 2023	Pio Smith	€715.68	€180.00	€895.68
		Jim Tenanty	€676.19	€180.00	€856.19
		James Byrne	€483.15	€180.00	€663.15
Seimineár an Fhómhair LAMA Óstán Ard Ri House, Tuaim, Co. na Gaillimhe	25ú & 26ú Deireadh Fomhair, 2023	Pio Smith	€799.86	€160.00	€959.86
		Jim Tenanty	€678.77	€160.00	€838.77
		James Byrne	€434.52	€160.00	€594.52
					€17,569.87 Oiliúint 18,269.87
Freastal ar Chruinnithe eile					
Fóram Rannpháirtíochta Comhaltaí Árachais an I.P.B. Canal Court, An tlúr	5ú - 6ú Deireadh Fómhair 2023	Pio Smith	€591.40	nil	€591.40
Taisteal Eachtrach					
Turas Nua-Eabhrac	14ú -18ú Márta 202	An Cllr Paula Butterly	€2,338.67	nil	€2,338.67
		An Cllr Conor Keelan	€2,338.67	nil	€2,338.67
		An Cllr Michelle Hall	€2,338.67	nil	€2,338.67
		An Cllr Kevin Meenan	€2,338.67	nil	€2,338.67

Radharc taobh ar Halla an Bhaile, Dún Dealgan tráthnóna samhraidh, le múrphictiúr den Sionnach Artach, Francis Leopold-McClintock péinteáilte ag an ealaíontóir 'Friz' don Seek Festival

Íocaíochtaí le Comhaltaí Chomhairle Contae Lú

	Íocaíochtaí le Comhaltaí Chomhairle Áitiúil Lú	Comhairle Contae Lú
1	Líon na gCruinnithe Comhairle & Coiste	112
2	Costais Bhliantúla, Liúntas (taisteal, cothú & Costais ilghnéitheacha m.sh. postas, lena n-áirítear costais dheimhnithe). Iomlán na gcostas a íocadh le comhaltaí maidir le freastal ar chruinnithe na Comhairle agus a coistí	€161,648.23
3	Íocaíocht Ionadaíochta	€830,373.92
4	Liúntas Cathaoirligh	€20,000.00
5	Liúntas Leas-Chathaoirligh	€4,000.00
6	Cathaoirligh SPC/MPC	€30,000.00
7	Cathaoirligh na gCeantar Bardasach	€30,000.00
8	Comhalta de Liúntas Ceantair Bhardasaigh	NIALAS
9	Gutháin Póca/Blackberry & Leathanbhanda	€14,989.45
10	Costais ar Chomhdháil & Oiliúint srl. ar freastalaíodh orthu: Baile Thar Lear	 €18,269.87 NIALAS

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais (SIFC)

RÉAMHRÁ

Tá mé féin, Joan Martin, Príomhfheidhmeannach (FP) Chomhairle Contae Lú freagrach as an ráiteas airgeadais bliantúil (AFS), arna ullmhú ag an Stiúrthóir Airgeadais, de réir an chóid chleachtais chuntasaíochta arna eisiúint ag an Aire faoi alt 107 den Acht Rialtais Áitiúil, 2001.

Deimhním go bhfuil ráitis airgeadais Chomhairle Contae Lú don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023, ag teacht leis na leabhair chuntais agus gur ullmhaíodh iad de réir riachtanais chuntasaíochta an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta.

Tá an AFS faoi réir iniúchadh seachtrach, ag iniúchóir de chuid Sheirbhís Iniúchóireachta an Rialtais Áitiúil, arb é is cuspóir dó tuairim neamhspleách a fháil ar na cuntais agus a rá an dtugann an ráiteas airgeadais bliantúil cothrom staid airgeadais an údaráis áitiúil agus a ioncaim agus a chaiteachais don tréimhse atá i gceist, agus cibé an bhfuil idirbhearta an chomhlachta iniúchta i gcomhréir leis an údarú reachtúil nó le húdarú eile faoina n-airbheartaíonn siad iad a bheith curtha i gcrích.

Tuairiscíonn an AFS ar ghníomhaíocht laethúil Chomhairle Contae Lú i bhfoirm an Ráitis ar Ioncam agus Caiteachas Cuimsitheach, arna achoimriú de réir Rannáin. Leagtar amach sa Ráiteas maidir leis an Staid Airgeadais staid airgeadais fhoriomlán Chomhairle Contae Lú amhail an 31 Nollaig 2023.

Léiríonn an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach caiteachas agus ioncam ar reáchtáil laethúil Chomhairle Contae Lú.

Is iad seo a leanas na príomhfhoinsí ioncaim do Chomhairle Contae Lú:

	An Bhliain Reatha €m	An Bhliain Roimhe Seo €m
Earraí & Seirbhísí	€33.6	€30.7
Deontais & Fóirdheontais	€76.5	€60.3
Ranníocaíochtaí Eile (de réir mar is cuí)	€0.8	€0.4
Rátaí	€34.3	€34.5
Cáin Mhaoine Áitiúil	€9.9	€9.9

Seo a leanas gníomhaíocht ar an gcuntas Ioncaim agus Caiteachais do 2023:

In 2023, bhí caiteachas breise againn in athchóiriú Neamhní Fadtéarmacha (€0.7m) agus Uasghráduithe Fabraice Fuinnimh (€2.3m) inár stoc tithíochta a raibh an dá cheann acu maoinithe ag an Roinn agus ár maoiniú féin. Bhí na costais bhreise againn freisin maidir le lóistín a chur ar fáil d'Úcránaigh, aisíocadh na costais sin ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Lánpháirtíochta Míchumais agus Óige. Cheadaigh an Roinn méaduithe breise párolla chun an méadú ar chostas maireachtála in 2023 a mhaolú agus fuaireamar maoiniú ón Roinn i dtreo an chostais bhreise seo.

Fuaireamar maoiniú ón Roinn i mí na Nollag 2022 maidir lenár n-iasachtaí talún oidhreachta. Ní raibh sé seo in am chun na hiasachtaí leis an HFA a fhuascailt roimh dheireadh na bliana, mar sin cuireadh an t-ioncam siar i gcuntais 2022 agus tugadh isteach i gcuntais 2023 é nuair a d'fhuascail muid na hiasachtaí talún ábhartha. Tá sé seo ag teacht leis an treoir atá eisithe ag an Roinn. Mar gheall ar aisíoc na n-iasachtaí talún agus laghdú ar na muirir úis, cheadaigh an chomhairle caiteachas breise in 2023 i réimsí na nDeontas Tithíochta, Gnáth-Neamhní Fadtéarmacha & Gnáth-Neamhní, Clár Cothabhála Coire, Leabharlann Dhún Léire, Glacadh ar Láimh, Gníomhú ar son na hAeráide, Plean Lucht Oibre, Tréigthe agus Bailte/Eastáit Slachtmhara.

Tuairiscíodh an t-airgead breise seo i dtuarascálacha míosúla an Phríomhfheidhmeannaigh i rith na bliana.

	An Bhliain Reatha €m	An Bhliain Roimhe Seo €m
Ioncam	€155.1	€135.8
Caiteachas	€147.8	€125.7
Glanaistrithe chuig/(ó) Caipiteal	€7.1	€8.5
Mír Eisceachtúil	Nialas	Nialas
Barrachas/(Easnamh) do	€0.2	€1.6
Coigeartú na Bliana Roimhe	Nialas	Nialas
Cúlchiste Ioncaim a Oscailt	€3.9	€2.3
Cúlchiste Ioncaim Deiridh	**€4.2**	**€3.9**

B'ionann an Caiteachas Ioncaim Iomlán (aistrithe chuig Caipiteal san áireamh) le haghaidh 2023 agus €159.4 milliún agus b'ionann ioncam iomlán ioncaim (aistrithe ó Chaipiteal san áireamh) agus €159.6 milliún, rud a thug barrachas foriomlán €196.9k dúinn, arb ionann é agus 0.12% den chaiteachas. Fágann sé seo leis an gCúlchiste Ginearálta €3.96m atá tugtha ar aghaidh againn le Cúlchiste Ginearálta de €4.16m. Clúdaíonn an ciste seo an t-iarmhéid dochair €1.5m a chuirtear ar fáil sa bhuiséad do 2024 agus aon mhéadú ar chostais a d'fhéadfaimis a thabhú in 2024.

Léiríonn an ***Ráiteas maidir leis an Staid Airgeadais (Clár Comhardaithe)*** gníomhaíocht airgeadais iomlán na comhairle don bhliain mar aon le figiúirí na bliana comparáideacha de réir mar is cuí.

Áirítear sa ráiteas sócmhainní agus dliteanais mar seo a leanas:

- Sócmhainní a tógadh/a ceannaíodh le déanaí agus sócmhainní stairiúla araon,
- Obair idir lámha agus réamhscéimeanna - bóithre agus tithíocht den chuid is mó,
- Féichiúnaithe Fadtéarmacha – iasachtaí tithíochta,
- Sócmhainní Reatha - lena n-áirítear Stoc, Féichiúnaithe, Airgead sa bhanc,
- Dliteanais reatha agus fhadtéarmacha - iasachtaí iasachta morgáiste agus neamh-mhorgáiste,
- Cúlchistí/Iarmhéideanna Éagsúla.

Glansócmhainní Chomhairle Contae Lú ag deireadh 2023 iomlán € 2,338m agus is iad seo a leanas iad:

	An Bhliain Reatha €m	An Bhliain Roimhe Seo €m
Sócmhainní Seasta	€2,206	€2,183
Oibreacha idir lámha	€88	€36
Féichiúnaithe Fadtéarmacha	€174	€167
Sócmhainní Reatha	€151	€156
Dliteanais Reatha	(€48)	(€81)
Glansócmhainní/(Dliteanais) Reatha	€103	€75
Creidiúnaithe (Méideanna níos mó ná bliain amháin)	(€232)	(€242)
Glansócmhainní/(Dliteanais)	**€2,338**	**€2,218**

Tugadh ***Ráiteas ar Shreabhadh Cistí*** isteach mar chuid de AFS 2011. Cé gur leanadh an treoir maidir le Ráiteas ar Shreabhadh Airgid i gCaighdeán Cuntasaíochta Idirnáisiúnta 7, tá difríocht mhór idir gnó na n-údarás áitiúil agus formhór na n-eagraíochtaí san earnáil phríobháideach agus dá bhrí sin aontaíodh roinnt mionathruithe ar an bhformáid chun a chinntiú go bhfuil na sonraí a thaispeántar fóinteach agus úsáideach laistigh den earnáil rialtais áitiúil.

CÓRAS RIALUITHE INMHEÁNACHA AIRGEADAIS

Mar CE de Chomhairle Contae Lú, admhaím an fhreagracht atá orm a chinntiú go ndéanann Comhairle Contae Lú córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú. Feidhmítear an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil do Chomhairle Contae Lú. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach dearbhú réasúnta agus ní dearbhú iomlán a sholáthar go ndéanfar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifead i gceart, agus go gcuirfear cosc ar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é córas na rialuithe inmheánacha airgeadais a choinneáil agus coinnítear athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

TIMPEALLACHT RIALAITHE AIRGEADAIS

Mar CE de Chomhairle Contae Lú, deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe airgeadais i bhfeidhm ina bhfuil na gnéithe seo a leanas:

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta agus sannadh an chuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla i bhfeidhm chun laigí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus gníomh ceartúcháin cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchta ann a dhéanann athbhreithniú rialta ar an gcóras rialaithe airgeadais inmheánach mar chuid dá chlár oibre.
- Rinneadh nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó a dhoiciméadú.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistíochta

Mar CE de Chomhairle Contae Lú, deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm lena n-áirítear leithscaradh dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe:

- rinneadh doiciméadú ar nósanna imeachta le haghaidh príomhphróisis ghnó,
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú,
- tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní an údaráis áitiúil a chosaint agus
- treoirlínte cuí maidir le rialú infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail i bhfeidhm.

COMHLÍONADH MAIDIR LE SOLÁTHAR

Cinntíonn Comhairle Contae Lú go bhfuil fócas cuí agus leanúnach ar dhea-chleachtas maidir le tairiscintí agus ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh na dtreoirlínte soláthair ábhartha go léir a chinntiú.

INIÚCHÓIREACHT INMHEÁNACH AGUS AN COISTE INIÚCHÓIREACHTA

Mar Phríomhfheidhmeannach, is féidir liom a dheimhniú go ndearna Comhairle Contae Lú ár bhfeidhm iniúchta inmheánaigh a sheachfhoinsiú chuig gnólacht iniúchóireachta cáilithe gairmiúil. Tá ár gclár oibre iniúchta inmheánaigh bunaithe ar anailís ar na rioscaí airgeadais a nochtar do Chomhairle Contae Lú. Táim sásta go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun a chinntiú go leantar le tuarascálacha na feidhme iniúchta inmheánaigh.

Is féidir liom a dheimhniú go bhfuil coiste iniúchta éifeachtach ag Comhairle Contae Lú a dhéanann athbhreithniú bliantúil éifeachtachta ar a gcuid gníomhaíochtaí. Is féidir liom a dheimhniú freisin go bhfuil Coiste Iniúchta i bhfeidhm de réir cheanglais Alt 122 den Acht Rialtais Áitiúil 2001 (arna leasú).

Is iad seo a leanas feidhmeanna reachtúla na gcoistí iniúchóireachta mar atá leagtha amach in alt 59 agus 60 den Acht um Athchóiriú Rialtais Áitiúil 2014:

I. athbhreithniú a dhéanamh ar chleachtais agus nósanna imeachta tuairiscithe airgeadais agus buiséadacha laistigh den údarás áitiúil a bhunaigh é,
II. forbairt dea-chleachtais a chothú i bhfeidhmiú a fheidhme iniúchta inmheánaigh ag an údarás áitiúil,
III. athbhreithniú a dhéanamh ar aon ráiteas airgeadais iniúchta, tuarascáil iniúchóra nó tuarascáil speisialta iniúchóra i ndáil leis an údarás áitiúil agus measúnú a dhéanamh ar aon ghníomhartha a rinne a phríomhfheidhmeannach laistigh den údarás sin mar fhreagra ar ráiteas nó tuarascáil den sórt sin agus tuairisc a thabhairt don údarás sin ar a thorthaí;
IV. éifeachtúlacht agus luach ar airgead a mheasúnú agus a chur chun cinn maidir le comhlíonadh a fheidhmeanna ag an údarás áitiúil agus
V. athbhreithniú a dhéanamh ar chórais atá á n-oibriú ag an údarás áitiúil chun rioscaí a bhainistiú.

Aithním go bhfuil ról ríthábhachtach ag an gcoiste iniúchóireachta i gcreat rialachais na n-údarás áitiúil, go háirithe i gcomhthéacs cuntasacht mhéadaithe na hearnála poiblí. Tá ról neamhspleách acu maidir le comhairle a chur ar an gComhairle maidir le próisis tuairiscithe airgeadais, rialú inmheánach, bainistíocht riosca agus cúrsaí iniúchóireachta mar chuid den athbhreithniú córasach ar thimpeallacht rialaithe agus nósanna imeachta rialachais an údaráis áitiúil.

Aithním ról an Choiste Iniúchta sa phróiseas bainistíochta riosca agus san athbhreithniú leanúnach ar an timpeallacht rialaithe agus nósanna imeachta rialachais i gComhairle Contae Lú.

CREAT RIOSCA AGUS RIALAITHE.

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag Comhairle Contae Lú ina n-aithnítear agus ina dtuairiscítear príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, iad a mhaolú.

Tá clár riosca corparáideach i bhfeidhm a aithníonn na príomhrioscaí agus a dhéanann meastóireacht agus grádú orthu de réir a dtábhachta. Déanann an Fhoireann Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn rialta. Tá clár riosca i bhfeidhm freisin do gach rannán seirbhíse agus déantar iad seo a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn rialta freisin.

Úsáidtear toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go mbainistítear rioscaí de réir leibhéal inghlactha. Sonraítear sa chlár riosca na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí agus freagrachtaí a mhaolú maidir le feidhmiú rialuithe a shannadh do bhaill foirne ar leith.

Mar Phríomhfheidhmeannach, deimhním gur aithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh aitheanta a thuairisciú.

Cuirfear an Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais san áireamh sa Tuarascáil Bhliantúil foilsithe a d'ullmhaigh agus a ghlac an Chomhairle faoin 30 Meitheamh 2024.

Arna shíniú ag:

Joan Martin
Príomhfheidhmeannach
Arna dhátú: 30 Aibreán

COMHAIRLE CONTAE LÚ

PLEAN CORPARÁIDEACH 2019-2024
TUARASCÁIL AR DHUL CHUN CINN

RÁITEAS MISIN

Ceannaireacht a sholáthar agus seirbhísí ardchaighdeáin atá dírithe ar an saoránach, freagrúil agus éifeachtach a sholáthar.

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

TITHÍOCHT

Teideal	Nuashonraigh
Spriocanna na Straitéise Atógáil Éireann do Chontae Lú a bhaint amach	Rinneadh dul chun cinn suntasach maidir le Plean Gníomhaíochta um Sheachadadh Tithíochta Chomhairle Contae Lú a sheachadadh in 2023. Cuireadh 365 teach nua ar fáil i mbliana a sháraigh go mór sprioc an Rialtais go mbeadh 156 teach nua ann.
An Plean Gníomhaíochta do Dhaoine gan Dídean a Sheachadadh	Le linn 2023, d'oscail Comhairle Contae Lú a céad Áis Cóiríochta Éigeandála do Theaghlaigh do Dhaoine gan Dídean atá lonnaithe i nDroichead an Chnoic, Dún Dealgan. Ina theannta sin, leithdháileadh maoin shóisialta/dheonach ar 69 teaghlach gan dídean agus bhain 93 teaghlach leas as cúnamh ó Sheirbhísí do Dhaoine gan Dídean chun rochtain a fháil ar chóiríocht phríobháideach ar cíos faoin Scéim Íocaíochta Cúnaimh Tithíochta (HAP).
An Clár Cóiríochta do Thaistealaithe (TAP) a chur i bhfeidhm	Is é 55 aonad cóiríochta an sprioc iomlán le haghaidh leithdháiltí tithíochta sóisialta do theaghlaigh de Theastalaithe faoin gClár Cóiríochta do Theastalaithe (TAP) 2019-2024. Cuireadh 77 aonad cóiríochta ar fáil do theaghlaigh Teastalaithe go dtí seo (Iúil 2019-Márta 2024).
Oibriú le príomhpháirtithe leasmhara chun meascán de roghanna tithíochta a bhaint amach	Tugadh na hullmhúcháin don chéad Scéim Ceannaigh Teaghaise Inacmhainne i gContae Lú le blianta fada atá lonnaithe ar an gCarraig Dhubh chun críche ag deireadh 2023. Leanadh leis an bplé le Forbróirí atá gníomhach sa chontae le haghaidh scéimeanna nua in áiteanna éagsúla. Osclaíodh an chéad scéim Iasachta Cothromais Cíosa Costais (CREL) i bPáirc an Fheirtéaraigh, Droichead Átha i mí Dheireadh Fómhair 2023. Is comhoibriú í an scéim seo le Comhairle Contae Thuath agus Lú. Glacadh go mór le gníomhaíocht faoin scéim deontais réadmhaoine folmha Croí Cónaithe agus ceadaíodh 90 iarratas i rith na bliana. Glacadh go mór le gníomhaíocht faoin scéim deontais réadmhaoine folmha Croí Cónaithe agus ceadaíodh 90 iarratas i rith na bliana.
Fás dlúth a sheachadadh i nDún Dealgan & i nDroichead Átha, lena n-áirítear cónaí i lár an bhaile agus ilstórach	Ó tháinig Plean Forbartha Contae Lú 2021-2027 i bhfeidhm ar an 11 Samhain 2021, tá 51% de na haonaid chónaithe nua go léir a deonaíodh ar thailte inlíonta/athfhorbraíochta. Tá sé seo ag teacht leis an straitéis fáis atá san áireamh i gCuspóir Beartais CS2 a fhéachann le fás dlúth a bhaint amach trí 30% ar a laghad de na tithe nua go léir a sheachadadh i gceantair uirbeacha trí láithreáin inlíonta, athfhorbraíochta agus athghiniúna a fhorbairt agus talamh tearcúsáidte a athfhorbairt. Léiríonn treochtaí le déanaí dlús níos airde agus airde foirgneamh méadaithe le ceadanna tugtha d'fhoirgnimh níos airde ag Lána Ramparts (5 stór), Sráid Phroinsias (5 stór) agus Sráid Bhaile Átha Cliath Dún Dealgan (2 go 5 stór) chomh maith le forbairt chónaithe 4-6 stór atá á tógáil faoi láthair ag 'Connolly's Field' i nDún Dealgan.
Tús áite a thabhairt do ról na tithíochta i ndéanamh áite	Is tosaíocht i gcónaí é ról na tithíochta sa chomhfhorbairt áite agus baintear amach é trí Chomhlíonadh Chuspóir Beartais HOU 17 de Phlean Forbartha Contae Lú 2021-2027, de réir mar a athraíonn sé a fhéachann le forbairt inbhuanaithe timpeallachta tógtha ardchaighdeáin a chur chun cinn agus a éascú.

DROICHEAD ÁTHA & DÚN DEALGAN

Teideal	Nuashonraigh
Pleananna ceantair áitiúil nua (PCÁ) a sheachadadh do Dhroichead Átha agus Dún Dealgan	Tá tús curtha le hullmhú Chomhphlean Ceantair Áitiúil Dhroichead Átha i gcomhpháirtíocht le Comhairle Contae na Mí agus tá sé ag céim 'Páipéar Saincheisteanna' faoi láthair agus tá aighneachtaí maidir leis an bPáipéar Saincheisteanna dúnta ar an 27 Márta 2024. Tá tús curtha le hullmhú Plean Ceantair Áitiúil do Dhún Dealgan agus táthar ag súil go bhfoilseofar Dréachtphlean Ceantair Áitiúil i Ráithe 2 de 2024.
Na príomhchuspóirí do Lú in Éirinn 2040 agus an Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíochta a bhaint amach	Tá Dún Dealgan agus Droichead Átha ainmnithe mar Ionaid Fáis Réigiúnacha de réir na Straitéise Réigiúnaí Spásúlachta agus Eacnamaíochta (RSES). Fás inbhuanaithe leanúnach agus tá 57.5% d'fhás daonra Lú laistigh d'Ionaid Fáis Réigiúnacha Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha. Tá sé mar sprioc ag Dún Dealgan & Droichead Átha araon sprioc daonra de 50,000 a bhaint amach ar nó roimh 2031 atá ag teacht le spriocanna laistigh den RSES atá bunaithe ar Éire 2040.
Fás láidir daonra a sholáthar le forbairt dhlúth ilstórach laistigh de loirg bhaile	Léiríonn sonraí ó Dhaonáireamh 2022 méadú daonra 10,819 duine (8.4%) i gContae Lú idir 2016-2022. Léiríonn figiúirí daonra d'Ionaid Fáis Réigiúnacha Dhún Dealgan agus Dhroichead Átha agus do Bhailte Féinchothaitheacha Bhaile Átha Fhirdhia agus Dhún Léire méadú sa tréimhse chéanna freisin. Léirítear é seo freisin i ndeonú ceada 51% de na haonaid chónaithe nua go léir ar thailte inlíonta/athfhorbraíochta ó tháinig Plean Forbartha Contae Lú 2021-2027 i bhfeidhm.
Tionscadail athnuachana uirbí a chur chun cinn, amhail Geata Shráid na gCapall, Droichead Átha; Siúlóid Fhada, Dún Dealgan	Tá trí thionscadal á maoiniú faoi láthair faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Uirbeach: Geata Shráid na gCapall, Droichead Átha; An tSiúlóid Fhada, Dún Dealgan; agus Ceathrú San Nioclás, céim I agus II i nDún Dealgan.
Áiseanna Áineasa, Cultúrtha agus Spóirt a Fheabhsú	Tá Oifigeach Eacnamaíochta Oíche fostaithe agus tús curtha le hearcaíocht d'Oifigeach Turasóireachta. Chonaic Ionad Ealaíon an Droichid agus an Táin i nDún Dealgan tacaíocht agus infheistíocht leanúnach ón gcomhairle mar go bhfuil grúpaí agus áiseanna níos lú acu trínár scéim Deontais Ealaíon. Tá oibreacha cothabhála agus feabhsúcháin déanta ar an Halla an Bhaile, agus ar Chnocán an Mhuilinn. Bhí Lú i gceannas ar Gheata San Labhrás ó Oifig na nOibreacha Poiblí. Leanann tionscadal VarCITIES ar aghaidh ag cur pleananna chun cinn do cheantar an chlóis ar chúl Leabharlann Dhún Dealgan. Cuireann infheistíocht i dtionscnaimh agus i bhféilte ar nós Lú Festival of Light, Sea Food Louth, le híomhá Lú mar áit le bheith. Eisíodh tairiscintí d'athfhorbairt Ionad Fóillíochta Dhún Dealgan ag Athrú Sráidbhaile, a chuimsíonn Áis Áiteanna atá ag Athrú. Tá athfhorbairt Staidiam Lourdes chun an áis a dhéanamh níos inrochtana tar éis dul chun tairisceana freisin.

DROICHEAD ÁTHA & DÚN DEALGAN ar lean

Teideal	Nuashonraigh
Leibhéil láidre fáis post a choinneáil i nDroichead Átha agus i nDún Dealgan	Tá leibhéal na forbartha giniúna fostaíochta láidir agus ceadanna éagsúla a bhaineann le fostaíocht tugtha i nDroichead Átha agus i nDún Dealgan, lena n-áirítear mol nuálaíochta digiteach ag Muileann na Bóinne i nDroichead Átha agus Páirc Fiontraíochta ar Bhóthar Ard Mhacha i nDún Dealgan a bheidh dírithe ar shaincheisteanna éadroma tionsclaíochta agus trádstórála cé go n-admhaítear go dtógfaidh sé roinnt blianta na ceadanna a tugadh le déanaí a fhorbairt. Tá candam maith de spás urláir miondíola tugtha laistigh d'ollspás urláir miondíola 6,848sq.m a deonaíodh i nDroichead Átha agus 6,159sq.m a deonaíodh i nDún Dealgan.
Ár mbailte a fhorbairt mar áiteanna iontacha chun Cónaí, Obair agus Súgradh	Fás dlúth i gceantair uirbeacha a chur chun cinn go leanúnach. Tá maoiniú faighte ag roinnt tionscadal Taisteal Gníomhach i nDroichead Átha agus i nDún Dealgan tríd an gClár Infheistíochta do Thaisteal Gníomhach do 2024 a fheabhsóidh áiseanna rothaíochta agus siúlóide. Ceadaíonn Scéim Ranníocaíochta Forbartha Chontae Lú 2023 (ar glacadh léi an 18 Meán Fómhair 2023) laghduithe d'fhorbairtí cónaithe agus neamhchónaithe i lár an bhaile (croícheantar miondíola) i nDroichead Átha, Dún Dealgan agus Baile Átha Fhirdhia agus sainaithníodh 'Láithreáin Deiseanna Miondíola'.

GNÍOMHÚ AR SON NA hAERÁIDE

Teideal	Nuashonraigh
Straitéis Lú um Ghníomhú ar son na hAeráide a Sheachadadh	Forbraíodh 'Plean Gníomhaíochta Aeráide Chomhairle Contae Lú 2024-2029' le linn 2023. Tá foireann iomlán um ghníomhú ar son na haeráide i bhfeidhm anois chun seachadadh na ngníomhartha laistigh den phlean a bhrú chun cinn.
Ag obair chun Straitéis na hÉireann um Ghníomhú ar son na hAeráide a sheachadadh	Oibreoidh an Fhoireann um Ghníomhú ar son na hAeráide i gComhairle Contae Lú lena chinntiú go bhfuil Gníomhú ar son na hAeráide mar phríomh-bhreithniú ag an eagraíocht sa chinnteoireacht amach anseo. Cinnteoidh an fhoireann go ndíorthófar ár bpleananna agus ár ngníomhartha ón bplean náisiúnta.
Leanúint ar aghaidh ag forbairt mar eiseamláirí d'éifeachtúlacht fuinnimh agus d'fheasacht	Tá Comhairle Contae Lú tagtha isteach san 'Aonad Fuinnimh an Mheánoirthir', ar comhiarracht é ag ceithre údarás áitiúla eolas a roinnt agus teacht ar mhaoiniú. Leanaimid lenár gcreidiúnú ISO50001 a choinneáil dár gcóras bainistíochta fuinnimh. Tá gníomhaíochtaí feasachta míosúla ag ár bhfoireann Fuinnimh chun a chinntiú go bhfuil an fhoireann ar an eolas faoi úsáid fuinnimh agus gur féidir leo athruithe a dhéanamh chun éifeachtúlacht a fheabhsú. Is sprioc é go bhfuil gníomh fuinnimh inbhuanaithe i gceist anois le gach uasghrádú tógála a dhéanann ár bhfoireann áiseanna.
Dul i ngleic leis an mbagairt tuile i nDroichead Átha agus i nDún Dealgan agus i gceantair eile i gcomhpháirtíocht le hOifig na nOibreacha Poiblí	In 2023 ag dul ar aghaidh le Céim I lean ar aghaidh do Scéim Faoisimh Tuilte Dhún Dealgan agus Bhaile Átha Fhirdhia, lena n-áirítear scéim tosaíochta a aithint agus a fhorbairt chun tuilte i mbailte Dhún Dealgan, na Carraige Duibhe agus Bhaile Átha Fhirdhia a mhaolú. Tá suirbhéanna timpeallachta déanta i nDún Dealgan agus i mBaile Átha Fhirdhia araon agus tá siad críochnaithe anois le tuairiscí mionsonraithe curtha le chéile ag éiceolaithe speisialaithe, rud a léiríonn céim mhór chun tosaigh chun tuiscint a fháil ar shrianta comhshaoil an Ceantair Staidéir. I measc na dtuairiscí a fuarthas le déanaí do Bhaile Átha Fhirdhia bhí, Réamhthuarascáil Mheasúnaithe ar Láithreáin Chomhshaoil & Tuarascáil Geomoirfeolaíochta. I measc na dtuairiscí a fuarthas do Dhún Dealgan tá, tuairisciú ar seilidí sa cheantair staidéir, gníomhaíocht Ialtóg agus mamaigh trastíre. Tá suirbhéanna breise ar éin gheimhrithe beartaithe don bhliain seo & in aice le bonn eolais breise a chur faoi dhearadh agus leanúnachas sonraí a chur ar fáil do mheasúnuithe comhshaoil na scéime a thiocfaidh as breithmheas na roghanna. Tá an anailís ar shamhaltú hiodrálach agus ró-barráin tonnta ag leanúint ar aghaidh do Dhún Dealgan agus tá an samhaltú bonnlíne d'imeachtaí tuile áirithe curtha i gcrích anois. Tá na Dréacht-roghanna faoisimh tuilte atá ag teacht chun cinn ag tosú á mbreithniú de réir an samhaltú hiodrálach. Tá conradh Imscrúdaithe Láithreáin á scóipiú faoi láthair do Scéim Faoisimh

GNÍOMHÚ AR SON NA hAERÁIDE ar lean

Teideal	Nuashonraigh
	Tuilte Dhún Dealgan. Is é aidhm an chonartha SI seo an oiread ealais geoiteicniúla agus is féidir a fháil chun bonn eolais a chur faoi na próisis deartha agus pleanála. Mar gheall ar nádúr íogair comhshaoil Bhá Dhún Dealgan agus a ainmniúcháin chomhshaoil, tá próiseas scagtha Measúnaithe Cuí á bhreithniú faoi láthair sula ndéantar dul chun cinn leis an gconradh um Imscrúdú Láithreáin. Déanfar measúnú seandálaíochta ar na hoibreacha SI atá beartaithe freisin. In 2023, lean céim I ar aghaidh freisin do Scéim Faoisimh Tuilte Dhroichead Átha agus Bhaile Trá, lena n-áirítear scéim tosaíochta a aithint agus a fhorbairt chun tuilte a mhaolú. Tá an Grúpa Stiúrtha ag leanúint ar aghaidh ag bailiú sonraí lena chinntiú go n-úsáidtear an eolas is cruinne agus is déanaí chun bonn eolais a chur faoi na hanailísí comhshaoil agus teicniúla atá á ndéanamh chun cuspóirí an tionscadail a bhaint amach. Tá sé deimhnithe ag Comhairle Contae Lú agus ag Oifig na nOibreacha Poiblí gur glacadh leis an tuarascáil anailíse hidreolaíochta mar thuarascáil dheiridh. Áirítear sa tuarascáil seo measúnú ar mhinicíocht agus ar mhéid na sreafaí abhann thar raon cásanna agus bunú teorainneacha dearaidh cósta. Chuir sé seo, mar aon leis na sonraí suirbhé, na sonraí ionchuir riachtanacha ar fáil don tsamhail ríomhaireachtúil mar chuid den anailís hiodrálach. Tá an anailís hiodrálach ag dul ar aghaidh agus táthar ag súil leis an tuarascáil deiridh go luath in 2024. Tá na léarscáileanna tosaigh fairsinge tuile á n-úsáid chun na meicníochtaí tuile laistigh de Dhroichead Átha agus Baile Trá a aithint. Tá sé seo ag teastáil chun tacú le dréachtbhearta féideartha faoisimh tuile a aithint a d'fhéadfaí a thógáil ar deireadh mar chuid den scéim. Fuarthas conraitheoir speisialaithe um Imscrúdú Talún chun sonraí a bhailiú ar na coinníollacha talún inar dócha go bhforbrófar an scéim. Cuirfidh na himscrúduithe seo, ar cuireadh tús leo i lár 2023, sonraí ar fáil chun bonn eolais a chur faoi chéim Anailíse agus Forbartha na Scéime den tionscadal.
A bheith mar chuid de Thionscadal Éifeachtúlachta Fuinnimh Soilsiú Poiblí na nÚdarás Áitiúil	Tá údaráis áitiúla ag obair ar bhonn comhordaithe chun a stoc soilsithe poiblí a uasghrádú tríd an Tionscadal Náisiúnta um Éifeachtúlacht Fuinnimh Soilsiú Poiblí. Tá níos mó ná 480,000 soilse poiblí ar fud na hÉireann, a chosnaíonn níos mó ná €56m le feidhmiú gach bliain. Is ionann an fuinneamh a ídíonn na soilse seo agus leath den fhuinneamh ar fad a ídíonn na húdaráis áitiúla. Tá fiche a haon údarás áitiúil ag glacadh páirte sa Tionscadal Náisiúnta um Éifeachtúlacht Fuinnimh Soilsiú Poiblí chun a gcuid soilse poiblí a uasghrádú go LED.

GNÍOMHÚ AR SON NA hAERÁIDE ar lean

Title	Update
	Déanfaidh an tionscadal uasghrádú ar thart ar 205,000 soilse poiblí trí infheistíocht €150 milliún. Faoi láthair ídíonn na soilse seo 123 milliún kWh d'fhuinneamh gach bliain. Nuair a bheidh sé críochnaithe, seachnóidh an tionscadal 20,000 tonna CO2 a astú gach bliain, sábháil 68 milliún kWh i bhfuinneamh, rud a shábhálfaidh €12m i gcostais fuinnimh agus chothabhála na n-údarás áitiúil gach bliain. Tá Comhairle Contae Lú mar chuid de phacáiste oibreacha Réigiún 2 agus beidh na soilse go léir athraithe go LED in 2025.
Beartais láidre maidir leis an mbithéagsúlacht a fhorbairt agus a shaothrú	Earcaíodh Oifigeach Bithéagsúlachta lánaimseartha agus síníodh CLS leis an gComhairle Oidhreachta. Forbrófar Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta feabhsaithe in 2024.
Oibriú le príomhpháirtithe leasmhara ar fud Chontae Lú chun roghanna iompair inbhuanaithe a fheabhsú	Tá tionscadail mhóra taistil Ghníomhaigh i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair ag dul trí na céimeanna deartha (1-7) faoi láthair chun rotharbhealaí agus cosáin a fhorbairt i nDún Dealgan agus i nDroichead Átha. Reáchtáladh roinnt comhairliúchán poiblí neamhreachtúil maidir le rogha dearaidh do na scéimeanna móra taistil ghníomhaigh seo i rith 2023, agus táthar ag súil faoi réir fhaomhadh an Údaráis go rachaidh siad sin tríd an bpróiseas pleanála ábhartha in 2024. Tá an clár Bealaí Sábháilte chun na Scoile i gcomhar leis an Taisce ar siúl faoi láthair agus táthar ag súil go mbeidh babhta 1 ar an talamh i samhradh na bliana 2024.
Na hastaíochtaí carbóin a laghdú trí éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú	Tá Comhairle Contae Lú tagtha isteach san 'Aonad Fuinnimh an Mheánoirthir', ar comhiarracht é ag ceithre údarás áitiúla eolas a roinnt agus teacht ar mhaoiniú. Forbraíodh anailís bearna-go-sprioc a bhfuil píblíne tionscadal le seachadadh mar thoradh air sna 5 bliana amach romhainn, rud a threoróidh muid i dtreo ár spriocanna reachtúla maidir le laghdú carbóin.

PRÍOMHTHIONSCADAIL BHONNEAGAIR

Teideal	Nuashonraigh
Lárionad Catharh Dhroichead Átha	Tá Conradh Tógála don chéad chéim den tionscadal sínithe agus oibreacha ar an talamh & cuireadh tús leis i mí Aibreáin 2022, tá sé beartaithe go gcríochnófar an tógáil i mBealtaine 2024.
Uasghrádú Chaisleán Bhaile Átha Fhirdhia	Tá maoiniú ag Athchóiriú Chaisleán Bhaile Átha Fhirdhia faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Tuaithe. Tá dearadh mionsonraithe críochnaithe agus tá conraitheoir réidh le soláthar do na hoibreacha tógála. Tar éis próiseas fairsing fuarthas Toiliú ón Aire.
Bóthar Rochtana an Chalafoirt	Síníodh comhaontú ceadúnais le haghaidh Oibreacha Bóthair le 'PANCR Developments Limited', a cheadaíonn Céim 1 de Chrosbhealach an Tuaiscirt um Rochtain ar Chalafort a thógáil, mar aon le bonneagar riachtanach eile i lár 2022. Clúdóidh an tionscadal, ar a dtugtar RCDÁCT Céim 1, stráice nua bóthair ó Thimpeallán Halla na Ró go Timpeallán Bhóthar Bhaile Mhic Íre atá beartaithe, mar aon le lána na bhfichidí a athailíniú agus na huasghráduithe atá fágtha ar Bhóthar Bhaile Mhic Íre. Tá an Chéim 1 seo den Tionscadal á seachadadh ag an gCuideachta Seirbhísí Bonneagair Tithíochta (HISCo) thar ceann PANCR Developments Teo. agus tá sí á maoiniú ag Ciste Infheistíochta Straitéisí na hÉireann. Tá Fiontair Chluain Meala ceaptha mar Phríomhchonraitheoir. Tá tús curtha leis an tógáil i Ráithe 4 de 2022 agus críochnófar é i Márta 2024.
Seachbhóthar Bhaile Átha Fhirdhia	Cuireadh Cuid 8 den Phróiseas Toilithe Pleanála i gcrích in 2022. Mar sin féin, rinneadh Athbhreithniú Breithiúnach ag Tríú Páirtithe ar threoracha an Bhoird Pleanála chuig Comhairle Contae Lú maidir le TMTT/NIS, agus Comhairle Contae Lú ina páirtí faoi deara san Ard-Chúirt. Tá dáta an 9 Aibreán 2024 sannta don éisteacht.
Droichead Caol Uisce	Tar éis an fhógra ar an 18 Samhain, fuair Comhairle Contae Lú cead dul ar aghaidh le tairiscint a dhéanamh don togra. I mí Aibreáin 2023, bhunaigh Comhairle Chontae Lú painéal srianta de Thairgeoirí agus scaoileadh Doiciméid Tairisceana chuig an bPainéal sin ansin. Reáchtáladh ceithre chomhairliúchán tairisceana uimhreacha leis an tairgeoir le linn na tréimhse tairisceana agus fuarthas tairiscintí ó bheirt tairgeoirí sa 27 Deireadh Fómhair. Tá tairiscintí á meas faoi láthair agus táthar ag súil go mbronnfar conradh go luath i Ráithe 2 2024.

PRÍOMHTHIONSCADAIL BHONNEAGAIR ar lean

Title	Update
Áiseanna Spóirt & Fóillíochta	Eisíodh tairiscintí d'athfhorbairt Ionad Fóillíochta Dhún Dealgan ag Athrú Sráidbhaile, a chuimsíonn Áis Áiteanna atá ag Athrú. Tá athfhorbairt Staidiam Lourdes chun an áis a dhéanamh níos inrochtana tar éis dul chun tairisceana freisin.
Sráid Chlann Bhreasail & Ceathrú San Nioclás	Leanfar anois leis na hoibreacha rathúla ar an réimse poiblí a cuireadh i gcrích ar Shráid Chlann Bhreasail i gCeathrú San Nioclás le feabhas a chur ar an réimse poiblí feadh Shráid an Droichid, Shráid Halla an Línéadaigh agus Páirc na Síochána. Maoinítear an tionscadal faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Uirbeach agus cuirfear ar fáil é faoi dhá chéim. Cuirfear tús le Céim 1 ar an talamh in 2024.
An Siúlán Fada	Tá maoiniú ag tionscadal athnuachana an tSiúláin Fada faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Uirbeach. D'aontaigh an roinn le straitéis soláthair Chomhairle Contae Lú. Ceapfar foireann deartha ildisciplíneach chun Creatphlean don cheantar a chur i gcrích chomh maith le nós imeachta Pleanála Chuid 8 do thionscadal atá aibhsithe sa Chreatphlean. Tá doiciméid tairisceana beagnach críochnaithe chun comhairleoir a sholáthar.
Geata Shráid na gCapall	Cuireadh iarratas pleanála an Gheata Shráid na gCapall faoi bhráid an Bhoird Pleanála in 2023 agus tá cead á lorg acu athghiniúint shuntasach a dhéanamh ar cheantar Geata Shráid na gCapall i nDroichead Átha trí scéim réimse poiblí. Cuimseoidh na feabhsuithe atá beartaithe ar an réimse poiblí roinnt sráideanna lena n-áirítear Sráid Sheoirse go Sráid Dhoiminic agus ó Shráid an Aonaigh go Father Connolly Way.
Baile Átha Fhirdhia 2040	Tá Baile Átha Fhirdhia 2040 maoinithe faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Tuaithe. Tá sé i gceist cead pleanála a lorg ón mBord Pleanála in 2024. Féachann an tionscadal mórscála seo le feabhsúcháin a dhéanamh ar an sráid-dreach agus ar an taitneamhacht i mBaile Átha Fhirdhia le béim ar phríomhréimsí na Príomhshráide, na Seantailte Iarnróid agus na tailte taitneamhachta nua atá beartaithe soir ó lár an bhaile.

FORBAIRT EACNAMAÍOCH AGUS CRUTHÚ FOSTAÍOCHTA

Teideal	Nuashonraigh
Deiseanna fostaíochta d'ardchaighdeán a chur ar fáil i gContae Lú do mhuintir an Chontae	In 2023, lean an Oifig Fiontair Áitiúil Lú (OFÁ Lú) lena tiomantas diongbháilte tacú le gnólachtaí i gContae Lú i measc na ndúshlán leanúnach a bhaineann leis an nGéarchéim Fuinnimh, boilsciú agus an leanúint ar aghaidh ón mBreatimeacht. Ag comhoibriú go dlúth le Comhairle Contae Lú, thug OFÁ Lú tús áite do chabhrú le gnólachtaí nascleanúint a dhéanamh ar na constaicí eacnamaíocha seo agus ag an am céanna a chinntiú go raibh siad eolach ar réimse cuimsitheach seirbhísí atá curtha in oiriúint dá riachtanais agus go raibh siad in ann rochtain a fháil orthu. I rith na bliana, chuir OFÁ Lú, i gcomhar le Forbairt Eacnamaíoch, réimse leathan tacaíochtaí fiontraíochta ar fáil atá curtha in oiriúint do ghnólachtaí nuathionscanta agus do ghnólachtaí seanbhunaithe ar fud Chontae Lú. Dearadh na tionscnaimh seo leis an sprioc uileghabhálach inbhuanaitheacht, fás agus feidhmíocht fheabhsaithe a chothú laistigh den phobal gnó áitiúil. Mar chomhlánú ar na hiarrachtaí sin, bhí sraith tionscnamh straitéiseach forbartha eacnamaíocha dírithe ar thírdhreach eacnamaíoch an réigiúin a dhaingniú. Ag feidhmiú mar chatalaíoch réamhghníomhach don dul chun cinn, d'éascaigh Comhairle Contae Lú go gníomhach deiseanna fostaíochta ar ardchaighdeán a chruthú, rud a chuir le rathúnas agus leas chónaitheoirí Chontae Lú.
Oibriú le páirtithe leasmhara chun infheistíocht a mhealladh	Téann OFÁ Lú i dteagmháil go gníomhach le raon éagsúil páirtithe leasmhara chun ionchais infheistíochta a threisiú agus chun forbairt eacnamaíoch a chothú. I gcomhpháirtíocht le Comhlachais Tráchtála i nDún Dealgan agus i nDroichead Átha, chomh maith le grúpaí Skillnet sa dá réimse, baineann OFÁ Lú leas as saineolas comhchoiteann chun infheistíocht a mhealladh agus fás gnó a chothú. Trí rannpháirtíocht i gcoistí stiúrtha amhail Fóram Réigiúnach Scileanna an Oirthuaiscirt agus Plean Fiontraíochta Réigiúnach an Oirthuaiscirt, cuireann OFÁ Lú léargais agus comhoibríonn sé ar thionscnaimh straitéiseacha atá dírithe ar thírdhreach eacnamaíoch an réigiúin a fheabhsú. Ina theannta sin, cuireann rannpháirtíocht OFÁ Lú i gCoiste Meastóireachta Chlár LEADER béim ar a thiomantas d'fhorbairt inbhuanaithe a éascú ag leibhéal na cosmhuintire. Ina theannta sin, tá poist bhoird ag OFÁ Lú i seacht gCuideachta Fiontair Pobail, lena n-áirítear Dundalk Bids Company agus Drogheda Enterprise Centre Co., i measc cuideachtaí eile. Trí na comhpháirtíochtaí seo a ghiaráil, neartaíonn OFÁ Lú naisc phobail agus cuireann sé iarrachtaí fiontraíochta chun cinn ag an leibhéal áitiúil. Ina theannta

FORBAIRT EACNAMAÍOCH AGUS CRUTHÚ FOSTAÍOCHTA

Title	Update
	sin, trí Mheabhráin Tuisceana foirmiúla le naoi gcomhpháirtí prótacail náisiúnta, lena n-áirítear gníomhaireachtaí rialtais amhail Microfinance Ireland agus na Coimisinéirí Ioncaim, éascaíonn OFÁ Lú comhoibriú agus comhroinnt acmhainní gan uaim chun deiseanna infheistíochta a threisiú agus chun tacú le fás gnó. Cuireann OFÁ Lú comhairle agus tacaíocht shaincheaptha ghnó ar fáil d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna). Áirítear leis seo eolas ríthábhachtach a chur ar fáil maidir le hinfhaighteacht maoine tráchtála agus cúnamh leanúnach d'Ionaid Fiontraíochta Pobail ar nós An Muileann, Páirc Ghnó Bhaile Átha Fhirdhia, agus Creative Spark. Ina theannta sin, comhoibríonn Comhairle Contae Lú go gníomhach le húdaráis áitiúla chomharsanachta chun tionscnaimh amhail Conair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste a chur chun cinn, agus Contae Lú a shuíomh mar cheann scríbe infheistíochta príomha feadh Chonair an M1. Cuireann rannpháirtíochtaí minice le príomhghníomhaireachtaí ar nósGFT Éireann agus Fiontraíocht Éireann béim ar an iarracht chomhbheartaithe infheistíocht isteach a mhealladh, ionchais eacnamaíocha an chontae a threisiú tuilleadh agus fás inbhuanaithe a chothú. Trí na comhoibrithe ilghnéitheacha seo, déanann OFÁ Lú agus a pháirtithe leasmhara iarracht éiceachóras eacnamaíoch bríomhar athléimneach a chruthú i gContae Lú.
Oibriú le páirtithe leasmhara chun tionchar na Breatimeachta a mhaolú	In 2023, ghlac OFÁ Lú bearta réamhghníomhacha chun comhoibriú le páirtithe leasmhara agus chun tionchar na Breachtimeachta ar ghnólachtaí sa réigiún a mhaolú. I measc a chuid tionscnamh, bhí OFÁ Lú páirteach i gcomhdháil ríthábhachtach trasteorann i mí an Mhárta, rud a d'éascaigh idirphlé agus comhroinnt eolais i measc gnólachtaí ar dhá thaobh na teorann chun castachtaí Breachtimeachta a nascleanúint. Ina theannta sin, ag aithint an ghá atá le tacaíocht shaincheaptha, chuir OFÁ Lú oiliúint chustaim ar fáil a bhí deartha go sonrach do FBManna, rud a thug eolas agus scileanna riachtanacha dóibh chun rialacháin trádála nua a nascleanúint go héifeachtach. Ina theannta sin, agus aitheantas á thabhairt do riachtanais éagsúla gnólachtaí, thairg OFÁ Lú seisiúin meantóireachta pearsantaithe Breatimeachta, ag cur treoir agus tacaíocht duine le duine ar fáil nuair a iarrtar é, ag cinntiú go bhfuair gnólachtaí cúnamh spriocdhírithe atá curtha in oiriúint dá gcúinsí uathúla. Trí na hiarrachtaí comhbheartaithe seo, bhí ról ríthábhachtach ag OFÁ Lú maidir le gnólachtaí a chumhachtú chun dul i ngleic leis na dúshláin a bhaineann le Breatimeacht agus teacht aniar a theacht chun cinn i bhfianaise na héiginnteachta.

FORBAIRT EACNAMAÍOCH AGUS CRUTHÚ FOSTAÍOCHTA

Teideal	Nuashonraigh
Leanúint ar aghaidh ag obair le Fóram Eacnamaíoch Lú mar phríomhthiománaí comhoibritheach na forbartha eacnamaíche i gContae Lú	Ag leanúint lena ról lárnach laistigh de thírdhreach eacnamaíoch Chontae Lú, tá Fóram Eacnamaíoch Lú fós ina rabhchán d'iarracht chomhoibríoch, agus tá sé ar thús cadhnaíochta i dtionscnaimh atá dírithe ar fhás eacnamaíoch inbhuanaithe agus cruthú post a chothú. In 2023, bhí cruinnithe démhíosúla, le tacaíocht ón Rannóg Forbartha Eacnamaíoch i gComhairle Contae Lú, ina n-ardáin dhinimiciúla le haghaidh malartú eolais agus pleanáil straitéiseach. Faoi mhaoirseacht an Uasail Gerry Murphy, a ghlac ról an Chathaoirligh go déanach in 2022, lean an fóram lena mhisean comhpháirtíochtaí a chruthú agus sineirgí a chothú ar fud príomhearnálacha lena n-áirítear Turasóireacht & Oidhreacht, Infheistíocht Dhíreach Eachtrach, Tionscal Dúchasach, agus Oideachas & Oiliúint. Ag glacadh le dearcadh réigiúnach, chuir an fóram fáilte roimh chur i láthair ó ionadaithe réigiúnacha, ag cinntiú go bhfuil páirtithe leasmhara i gContae Lú ar an eolas faoi dheiseanna atá ag teacht chun cinn. I measc na seisiún iomráiteach in 2023 bhí ceardlann faoi stiúir Francis Verling, ina ndearnadh iniúchadh ar dhúshláin agus ar dheiseanna amach anseo, chomh maith le léargais ó KPMG ar an bPlean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (LECP) 2023-2029 atá le teacht. Thug an Dr Diarmúid O'Callaghan ó ITDD nuashonruithe luachmhara ar dhul chun cinn na hInstitiúide agus ar ionchais amach anseo, agus thug Amanda Smyth léargas ar thionscnaimh Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath Bhéal Feirste (DBEC). Ina theannta sin, chuir ITDD a Phlean Straitéiseach 2023-2028 i láthair, ag cur béime ar iarrachtaí comhbheartaithe i dtreo dul chun cinn acadúil agus réigiúnach. Trí rannpháirtíochtaí den sórt sin, tá Fóram Eacnamaíoch Lú diongbháilte i gcónaí ina thiomantas d'fhorbairt eacnamaíoch chuimsitheach agus inbhuanaithe a chur chun cinn ar fud an réigiúin.
Leanúint de thionchar OFÁ ar ghnólachtaí beaga a mhéadú	Tá OFÁ Lú seanbhunaithe laistigh den Stiúrthóireacht Eacnamaíoch agus soláthraíonn sé Comhaontú Leibhéal Seirbhíse Chomhairle Contae Lú d'Fhiontraíocht Éireann faoi Phlean Gníomhaíochta atá dírithe ar fhiontraíocht atá dírithe ar fhiontraíocht atá dírithe ar fhiontraíocht, gnólachtaí nuathionscanta agus gnólachtaí beaga seanbhunaithe. Déantar athbhreithniú air seo ar bhonn bliantúil agus áirítear leis sraith méadrachtaí gnó spriocdhírithe atá le seachadadh gach bliain. Leanann OFÁ Lú lena thionchar ar ghnólachtaí beaga a mhéadú trí thacú le forbairt réimse braislí dúchasacha san Innealtóireacht, Ceardaíocht, Teicneolaíocht, Bia agus Teicneolaíocht Airgeadais trí thionscnaimh ar nós an Líonra Innealtóireachta Dírithe, Lú Craftmark, Network Louth, Creative Spark, Boyne Valley Flavours agus Conair Fintech.

FORBAIRT EACNAMAÍOCH AGUS CRUTHÚ FOSTAÍOCHTA

Title	Update
	Éascaíonn na braislí seo dea-chleachtas agus malartú eolais i measc an phobail ghnó bhig. Le linn 2023, lean OFÁ Lú ar aghaidh ag cur tacaíochtaí airgeadais ar fáil do ghnólachtaí lena n-áirítear Dearbháin Trádála Ar Líne, táirgí Iasachta Microfinance Ireland agus Cúnamh Deontais príomhshrutha do ghnólachtaí déantúsaíochta agus do ghnólachtaí seirbhíse intrádála idirnáisiúnta a d'fhéadfadh easpórtáil a dhéanamh.. • Cuireadh 12 iarratas ar iasacht ar aghaidh chuig Microfinance Ireland. • Fuarthas 18 n-iarratas ar dheontas: Staidéar Féidearthachta (4), prímeáil (1), Leathnú Gnó (3) agus Deontais Easpórtála Cúnaimh Theicniúil (10) le luach ceadaithe iomlán de €239,846.40. Ina theannta sin, leathnaíodh tiomantas OFÁ Lú chun rath fiontraíochta a chothú chuig sainchomhairle agus treoir chuimsitheach, arna sheachadadh trí chlár láidir oiliúna gnó a rinneadh go fíorúil i rith na bliana. Reáchtáladh 47 clár oiliúna agus forbartha gnó san iomlán, agus bhí 970 rannpháirtí páirteach ann a raibh fonn orthu a gcuid scileanna agus eolais a chur in iúl. Ina theannta sin, cuireadh 4 Cheardlann Trádála Ar Líne in oiriúint chun freastal ar riachtanais athraitheacha 126 rannpháirtí, agus chuir 9 gclár Start Your Own Business treoir riachtanach ar fáil do 135 fiontraí a bhí ag iarraidh tabhairt faoi fhiontair nua. Mar chomhlánú ar na hiarrachtaí sin, d'éascaigh OFÁ Lú meantóireacht ghnó luachmhar duine le duine, agus cuireadh 523 tasc meantóireachta i gcrích i rith na bliana. Chinntigh an cur chuige pearsantaithe seo go bhfuair úinéirí gnólachtaí beaga treoir shaincheaptha ó shaineolaithe tionscail, gur sháraigh siad an sprioc bhliantúil agus go raibh clinicí comhairleacha agus seisiúin mheantóireachta éagsúla ann, lena n-áirítear Clinicí Comhairle Ghinearálta Gnó, Clinicí Gnó Airgeadais, agus seisiúin mheantóireachta duine le duine. Trí na tionscnaimh ilghnéitheacha seo, tá OFÁ Lú fós ar thús cadhnaíochta maidir le gnólachtaí a chumhachtú chun rath a bhaint amach agus rath a bhaint amach i dtírdhreach eacnamaíoch atá ag síorathrú.
Dul i dteagmháil le gach ardán trasteorann chun forbairt eacnamaíoch Réigiún na Teorann agus Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste a bhrú chun cinn	Tá céimeanna réamhghníomhacha glactha ag Comhairle Contae Lú chun comhoibriú trasteorann a neartú, ag aithint an tábhacht a bhaineann le Conair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste maidir le forbairt eacnamaíoch réigiúnach a chur chun cinn. I gcomhpháirtíocht le seacht n-údarás áitiúla eile ó Chathair Bhaile Átha Cliath go Cathair Bhéal Feirste, d'oibrigh an chomhairle go dian dícheallach chun buntáistí na conaire eacnamaíochta ríthábhachtach

FORBAIRT EACNAMAÍOCH AGUS CRUTHÚ FOSTAÍOCHTA

Teideal	Nuashonraigh
	seo a chur chun cinn agus a mhéadú. Ina theannta sin, choinnigh an Chomhairle a tiomantas do thionscnaimh trasteorann trí rannpháirtíocht ghníomhach le Réigiún na Teorann Thoir, líonra trasteorann faoi stiúir údaráis áitiúil atá tiomanta do chomhar agus fás a chothú. I gcomhréir leis na hiarrachtaí sin, bhí ról lárnach ag OFÁ Lú maidir le clár gnó trasteorann a sheachadadh a rinneadh i gcomhar le gníomhaireacht Fiontar an Iúir agus Mhúrn agus an Dúin agus feidhmíonn Comhairle Contae na Mí mar chatalaíoch don nuálaíocht, don chomhoibriú agus don luasghéarú gnó. Trí na tionscnaimh sin, cuireann OFÁ Lú go mór le sineirgí eacnamaíocha trasteorann a chur chun cinn, rud a spreagann fás inbhuanaithe agus rathúnas ar fud an réigiúin.
Áit iontach a dhéanamh de Lú chun Cónaí, Obair agus Súgradh	Ceapadh agus comhordaíodh roinnt ról i bhFoireann Imeasctha na nÚdarás Áitiúil agus cuireadh comhoibriú ar fáil ar fud na seirbhísí príomhshrutha agus na dtacaíochtaí a theastaíonn do gach tairbhí a bhaineann le cosaint shealadach, Iarratasóirí ar Chosaint Idirnáisiúnta, Dídeanaithe Cláir agus iad siúd a bhfuil imircigh stádais acu tríd an bhFóram Freagartha Pobail go dtí deireadh 2023. Lean an oifig Forbartha Eacnamaíochta agus Turasóireachta ar aghaidh ag cur Lú chun cinn le liosta rudaí le déanamh i gContae Lú agus liosta molta d'áiteanna le cuairt a thabhairt orthu. Leanadh ar aghaidh le cur chun cinn Sea Louth an chonair bia mara radhairc in 2023 agus ba é an buaicphointe ná clár iomlán "Náisiúnta" ar an gcosán a craoladh ar RTÉ i mí an Mheithimh 2023 inar leagadh béim ar an réimse táirgí áitiúla agus áiteanna áille atá le tairiscint ag Lú, rud a tharraing aird ar na háiseanna áineasa atá ar fáil do chónaitheoirí agus d'aíonna Chontae Lú. Ceapadh Comhairleoir freisin in 2023 faoi chiste an Oileáin Roinnte chun Staidéar Féidearthachta a dhéanamh chun mórcheantar Loch Cairlinn a fhorbairt ina gcuimsítear Leithinis Chuaille agus Ceantar Mhúrn/Cnoc Shliabh gCuillinn mar phríomhionad gníomhaíochta lasmuigh na hÉireann. Cuireadh an tuarascáil faoi bhráid Roinn an Taoisigh i mí na Samhna 2023. Rinne Comhairle Contae Lú iarratas agus d'éirigh leo a bheith ar cheann de naonúr Údarás Áitiúil ar tugadh cuireadh dóibh páirt a ghlacadh sa scéim phíolótach a cheap Comhairleoir Eacnamaíochta Oíche (NTE) do Dhroichead Átha. Ba í Comhairle Contae Lú an chéad Údarás Áitiúil a raibh a gComhairleoir NTE i bhfeidhm acu agus cuireadh tús le hobair ar fhorbairt tallainne áitiúla agus comhordú imeachtaí ar an mbaile.

PRÍOMHPHLEANANNA & STRAITÉIS

Teideal	Nuashonraigh
Plean Pobail Eacnamaíochta Lú	Bhí rannpháirtíocht fhorleathan ar siúl i rith 2023 le páirtithe leasmhara pobail agus eacnamaíocha chun an LECP a fhorbairt. Bhí an plean ag druidim chun críche i dtreo dheireadh 2023, agus ceadaíodh & cuireadh i bhfeidhm é go luath in 2024.
Plean Forbartha Contae	Foilsíodh an Tuarascáil ar Dhul Chun Cinn Dhá Bhliain ar Phlean Forbartha Contae Lú 2021-2027 i Meán Fómhair 2023. Foilsíodh Leasú Uimh.2 molta den Phlean Forbartha Contae i Márta 2024. Féachann an tAthrú seo leis an bPlean a nuashonrú chun na Treoirlínte 'Forbairt Chónaithe Inbhuanaithe agus Lonnaíochtaí Dlútha d'Údaráis Phleanála' a d'fhoilsigh an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta i mí Eanáir 2024 a chur san áireamh.
Pleananna Ceantair Áitiúla (PCÁ) • Dún Dealgan • Droichead Átha • Baile Átha Fhirdhia	Tá tús curtha le hullmhú Plean Ceantair Áitiúil do Dhún Dealgan agus táthar ag súil go bhfoilseofar Dréachtphlean Ceantair Áitiúil i Ráithe 2 de 2024. Tá tús curtha le hullmhú Chomhphlean Ceantair Áitiúil Dhroichead Átha i gcomhpháirtíocht le Comhairle Contae na Mí agus tá sé ag céim 'Páipéar Saincheisteanna' faoi láthair agus tá aighneachtaí maidir leis an bPáipéar Saincheisteanna dúnta ar an 27 Márta 2024. Níl tús curtha go fóill le Plean Ceantair Áitiúil Bhaile Átha Fhirdhia..
Geata Shráid na gCapall	D'fhoilsigh Comhairle Contae Lú Geata Shráid na gCapall in 2018, is fís athnuachana uirbí í atá deartha le húsáid mar threoir d'aisghabháil bailedhreacha i gceantar Geata Shráid na gCapall i nDroichead Átha. Scrúdaíodh trí réimse staidéir san Fhís: Barlow; An tSeanMhainistir; Muileann Uí Dhomhnaill. Ón bhfís seo, dearadh scéim réimse poiblí do dhá cheann de na ceantair staidéir Barlow agus an tSeanMhainistir. Tá na pleananna seo curtha faoi bhráid an Bhoird Pleanála faoi láthair ag lorg cead na n-oibreacha.
Plean Oiriúnaithe Aeráide Lú	Tá 'Plean Gníomhaíochta Aeráide Chomhairle Contae Lú um Ghníomhú ar son na hAeráide 2024-2029', a forbraíodh le linn 2023, tagtha in ionad na Straitéise Oiriúnaithe Aeráide. Tá foireann iomlán um ghníomhú ar son na haeráide i bhfeidhm anois chun seachadadh na ngníomhartha laistigh den phlean a bhrú chun cinn.

PRÍOMHPHLEANANNA & STRAITÉIS ar lean

Teideal	Nuashonraigh
Bainistíocht Móréigeandála	Leanann Comhairle Contae Lú ag ullmhú d'aon fhreagra a theastaíonn faoin gcreat thuas. Áirítear leis seo oiliúint agus monatóireacht a dhéanamh ar gach teagmhas drochaimsire agus an Fhoireann Measúnaithe Drochaimsire a shlógadh nuair is gá. Tharla teagmhas tobann tuile gan choinne agus gan fasach i gContae Lú ag deireadh 2023, ach nuair a rinneadh measúnú ar an am céanna rinneadh damáiste suntasach do bhóithre agus do roinnt réadmhaoine níor measadh go raibh gá le Móréigeandáil a mhaolú mar gur sannadh foireann Chomhairle Contae Lú chun cabhrú le maolú dóibh siúd a bhí thíos le tuilte ag dáileadh málaí gainimh agus ag cabhrú leo siúd a raibh aslonnú ó réadmhaoin ag teastáil uathu. Ní fhéadfaí méid iomlán éifeachtaí na dtuilte a chinneadh go dtí go scaiptear uiscí tuile. Bhí cleachtadh Móréigeandála idirghníomhaireachta ar siúl i mBaile Mhic Gormáin i Ráithe 4 de 2023.
Pleananna Gníomhaíochta Fhóram Eacnamaíoch Lú	In 2023, chuir siad go mór le pleananna Réigiúnacha agus chuaigh siad i dteagmháil le Comhairle Contae Lú agus le comhlachtaí Stáit eile maidir lena bpleananna straitéiseacha. I measc na seisiún iomráiteach in 2023 bhí ceardlann le KPMG ar an bPlean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail (LECP) 2023-2029. Rinne an Dr Diarmúid O'Callaghan ó ITDD cur i láthair ar Phlean Straitéiseach na hInstitiúide 2023-2028, ag cur béime ar iarrachtaí comhbheartaithe i dtreo dul chun cinn acadúil agus réigiúnach agus roinn Amanda Smyth léargais ar obair thionscnaimh Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste (DBEC) agus fuair gach láithreoir dá leithéid aiseolas luachmhar ar a gcuid tionscnamh. Trí rannpháirtíochtaí den sórt sin, tá Fóram Eacnamaíoch Lú diongbháilte i gcónaí ina thiomantas d'fhorbairt eacnamaíoch chuimsitheach agus inbhuanaithe a chur chun cinn ar fud an réigiúin.

CAIGHDEÁN NA BEATHA

Teideal	Nuashonraigh
Áiteanna iontacha a dhéanamh dár bpobail chun cónaí agus obair dheonach a dhéanamh – áit a bhfuil gach duine bródúil as a gceantar áitiúil	Lean an Rannóg Pobail ar aghaidh ag cur maoiniú ar fáil trí thaitneamhacht agus trí dheontais eile chun cabhrú le Grúpaí Pobail mórtas áite a fhorbairt agus aitheantas bliantúil a thabhairt d'iarrachtaí grúpa trí shearmanais bhronnta éagsúla, agus mar thoradh ar mhaoiniú lánroghnach a cuireadh ar fáil do Chomhaltaí Tofa, tugadh tacaíocht do iliomad grúpaí áitiúla le haghaidh oibreacha éagsúla chun ceantair áitiúla a fheabhsú. Leanamar orainn ag tacú le Clár Oibrithe Deonacha Pobail Lú inar tugadh 725 uair an chloig de sheirbhís dheonach thar imeachtaí éagsúla sa Chontae.
Go mbainfidh ár saoránaigh go léir leas agus tairbhe as ár Seirbhísí Ealaíon, Cultúir & Leabharlainne	**Seirbhís Leabharlainne Lú** Lean Seirbhís Leabharlainne Lú ag díriú ar ról na leabharlainne i dtacaíocht litearthachta, ag tacú le deiseanna foghlama ar feadh an tsaoil agus ag bunú na leabharlainne mar mhol pobail. Tá líon na n-aíonna, ár saincheisteanna agus ár mballraíocht ag dul i méid i gcónaí agus béim á leagan ar leabharlanna poiblí a bheith i gcroílár ár bpobal. In 2023 seoladh ***Is í an Leabharlann an Áit,*** an straitéis nua 5 bliana don leabharlann phoiblí náisiúnta 2023-2027. Tá an straitéis nua uaillmhianach seo deartha chun tacú leis an líonra leabharlanna poiblí agus é a neartú sna 5 bliana amach romhainn. Is í an Leabharlann an Áit ina bhfuil 66 gníomh ar leith a chinnteoidh go mbeidh leabharlanna poiblí ina spásanna sóisialta agus oideachais ilchuspóireacha do gach ball den phobal. Lean tionscnaimh straitéiseacha lena n-áirítear An Ceart chun Léitheoireachta agus Éire Shláintiúil ag Do Leabharlann ar aghaidh ag forbairt léitheoireacht spreagúil ag gach leibhéal, feabhas ar scileanna digiteacha agus litearthacht agus chun tacú le soláthar eolais agus treorach ar go leor ábhar lena n-áirítear sláinte agus folláine. I measc na ndeiseanna maoinithe bhí maoiniú €17,000 chun ríomhairí glúine agus leabhair nótaí nua a sholáthar. Chuir an maoiniú seo ar chumas crua-earraí TFC atá as dáta a athsholáthar le gléasanna nua ar mhaithe le húsáideoirí leabharlainne de gach aois. Agus muid ag tacú le cuimsiú digiteach, táimid ag cur oiliúint scileanna litearthachta agus teicneolaíochta ar fáil dóibh siúd atá ag lorg oibre. Mar chuid dár stádas Leabharlann tearmann, tá sé ríthábhachtach go leanfaimid orainn ag tacú le pobail imeallaithe agus faoi mhíbhuntáiste chun rochtain a fháil ar sheirbhísí digiteacha.

CAIGHDEÁN NA BEATHA ar lean

Teideal	Nuashonraigh
	Cheadaigh Maoiniú Cuntas Díomhaoin tuilleadh trealaimh a thabhairt isteach chun seirbhísí a fheabhsú agus a chomhlánú do dhaoine scothaosta, do leanaí agus do dhaoine fásta a bhfuil riachtanais chéadfacha bhreise acu agus dóibh siúd a bhfuil disléicse orthu.. **Seirbhís Cartlainne Chontae Lú** Is iad na taifid stairiúla atá caomhnaithe i gCartlann Chontae Lú oidhreacht dhoiciméadach an chontae a chuimsíonn go leor gnéithe de shaol mhuintir Lú, a léiríonn a stair bharántúil, agus a fheidhmíonn mar ghné ríthábhachtach dá gcuimhne chomhchoiteann. Tá tábhacht ag baint leis an gcomhchuimhne seo toisc go gcaomhnaíonn sí féiniúlachtaí agus go nascann sí an t-am atá caite leis an am i láthair agus cinntí amach anseo á dtreorú ag an am céanna. Déanann Cartlann an Chontae gach iarracht i gcónaí aire a thabhairt don chuimhne sin, í a bhainistiú agus a chur ar fáil. **Tabhartais Chartlainne** Tá stair láidir chartlainne ag Contae Lú, agus tá Cartlann an Chontae faoi chomaoin acu siúd a chabhraigh lenár n-oidhreacht dhoiciméadach a chaomhnú agus a leathnú trí chartlanna agus taifid áitiúla a bhronnadh. D'fhéadfadh baint a bheith ag cartlanna áitiúla le haon ghné de stair nó d'fhorbairt ár gcontae agus d'fhéadfadh ábhar ó ghrúpaí pobail, clubanna agus cumainn, scoileanna náisiúnta, daoine aonair nó gnólachtaí áitiúla a bheith i gceist leo. **Músaem Contae Dún Dealgan** Bunúsach d'obair aon mhúsaeim is ea coincheapa na cuimhne agus na hoidhreachta. Agus an Músaem ag druidim le comóradh 30 bliain a bhunaithe in 2024, tá na dearbhphrionsabail seo lárnach do gach a bhailíonn agus a thaispeánann an Músaem. Sa chomhthéacs sin, gabhann trí imeacht ar leith na coincheapa seo: go sonrach: • taispeántas ar Naomh Bríd • aistriú agus taispeántas clog an SS Dún Dealgan • an taispeántas *From Small Acorns: the development of Women's Football in Ireland.* Cé go léiríonn na trí imeacht seo réadú na bprionsabal seo, leanann an Músaem ar aghaidh ag bailiú, ag caomhnú agus ag coimeád earraí atá ina sheilbh. Mar a bhí riamh, tá sé an-bhuíoch do bhaill an phobail a thugann míreanna a bhfuil tábhacht phearsanta ag baint leo. Is iad na míreanna seo, mar aon lena gcúlstadanna faoi seach, a chinntíonn go bhfásann tábhacht agus ábharthacht an bhailiúcháin. **Ealaíon Lú** Leanann CreateLouth, an tSeirbhís Ealaíon do Chontae Lú ag tacú le réimse leathan clár agus cónaitheachtaí in Creative Spark, Ionad

CAIGHDEÁN NA BEATHA ar lean

Teideal	Nuashonraigh
	Ealaíon an Táin agus Ionad Ealaíon Droichead. Chomh maith le tacaíocht a thabhairt d'ealaíontóirí cláir dhíreacha a dhéanamh ag an tSeirbhís Ealaíon, bhí gníomhaíochtaí mar thoradh ar idirchaidreamh a dhéanamh le comhpháirtithe straitéiseacha, lena n-áirítear iad seo a leanas: • Ceol i Suíomhanna Cúram Sláinte • Clár fairsing d'Oíche Chultúir • Tionscadail Brigit1500 lena n-áirítear Tionscadal na nEalaíontóirí sa Phobal agus clár turas agus ceardlanna Chlóca Bhríde. **Deontais & Dámhachtainí** In 2023, lean an tseirbhís ealaíon ar aghaidh ag cur réimse sparánachtaí agus dámhachtainí ar fáil d'ealaíontóirí atá ag teacht chun cinn agus d'ealaíontóirí seanbhunaithe ar fud an chontae le haghaidh raon tionscadal agus clár forbartha. **Éire Ildánach** Cuireadh síneadh leis an tionscnamh Éire Ildánach don dara téarma 5 bliana ó 2023-2027. Seoladh Straitéis Cultúir agus Cruthaitheachta Lú i mí Feabhra 2023 in éineacht leis an Straitéis Náisiúnta. Leanfaidh an straitéis nua ar aghaidh agus forbrófar an obair a tosaíodh faoin gcéad téarma 5 bliana a chríochnaigh in 2022 agus bunaíodh Foireann Cultúir agus Cruthaitheachta nua chun cur le héascú tionscadal agus maoiniú faoin tionscnamh nua. Tá an fhoireann seo comhdhéanta d'ionadaithe ó earnálacha éagsúla den Údarás Áitiúil lena n-áirítear Leabharlann, Cartlann, Réimse Poiblí, Forbairt Pobail agus Eacnamaíochta. Leanfaimid orainn ag úsáid Éire Ildánach chun obair an údaráis áitiúil a fheabhsú trí thionscnaimh a oibríonn go díreach le grúpaí pobail agus a thugann aghaidh ar réimsí tábhachtacha amhail Athrú Aeráide, sláinte, folláine agus aosú a fheabhsú agus tionscnaimh bhliantúla ar nós ár gclár Cruinniú na nÓg a sheachadadh.
Déan Lú áit iontach chun cónaí le haghaidh: • Ár ndaoine aosta • An ghlúin óg s'againne • Inimircigh agus gach pobal mionlaigh • Agus inar féidir leo siúd faoi mhíchumas gnáthshaol a chaitheamh i ngnátháiteanna	Le linn 2023, bhunaigh Comhairle Contae Lú Comhairle na nDaoine Breacaosta agus lean sí ar aghaidh ag obair i gcomhar le grúpaí lena n-áirítear Fóram Daoine Breacaosta Lú, Comhairle na nÓg, Díchumas Lú agus páirtithe leasmhara eile chun cabhrú lena spriocanna agus a gcuspóirí a bhaint amach. Chuir Fóram Lánpháirtíochta Imirceach Lú na Mí cur i bhfeidhm na comhstraitéise i gcrích i rith na bliana.

UISCE

Cuspóir	Dul Chun Cinn
Oibriú le hUisce Éireann chun soláthar leanúnach uisce óil sábháilte agus slán a chinntiú i gcainníochtaí leordhóthanacha chun freastal ar riachtanais forbartha Chontae Lú	Oibríonn Comhairle Contae Lú le hUisce Éireann faoi Chomhaontú Leibhéal Seirbhíse chun uisce óil sábháilte agus slán a chinntiú i gContae Lú agus le foireann Seirbhísí Naisc agus Forbróra UÉ agus le foireann na Straitéise Sócmhainní chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais forbartha Chontae Lú. Ón 31 Eanáir 2024, ghlac Uisce Éireann freagracht iomlán as seirbhísí uisce a sheachadadh agus as bainistíocht agus stiúradh riachtanach gach ball foirne incháilithe Seirbhísí Uisce, lena n-áirítear iad siúd a roghnaíonn fanacht fostaithe ag Comhairle Contae Lú.
Clár caomhnaithe uisce a chur i bhfeidhm chun caillteanais uisce ón líonra dáileacháin a íoslaghdú i gcomhar le hUisce Éireann	Oibríonn Comhairle Contae Lú le hUisce Éireann chun clár gníomhach braite agus deisiúcháin sceite a chur i bhfeidhm ar fud an chontae chun uisce gan tuairisc a laghdú agus chun caillteanais ar fud an líonra a íoslaghdú. Ón 31 Eanáir 2024, ghlac Uisce Éireann freagracht iomlán as seirbhísí uisce a sheachadadh agus as bainistíocht agus stiúradh riachtanach gach ball foirne incháilithe Seirbhísí Uisce, lena n-áirítear iad siúd a roghnaíonn fanacht fostaithe ag Comhairle Contae Lú.
Soláthar a dhéanamh do chórais leordhóthanacha cóireála agus bailithe fuíolluisce, i gcomhar le hUisce Éireann, chun ceanglais na bPleananna Bainistíochta Abhantraí a chomhlíonadh	Oibríonn Comhairle Contae Lú le hUisce Éireann chun a chinntiú go gcloítear leis an reachtaíocht ábhartha agus leis na ceadúnais Scaoilte Easa. Ón 31 Eanáir 2024, ghlac Uisce Éireann freagracht iomlán as seirbhísí uisce a sheachadadh agus as bainistíocht agus stiúradh riachtanach gach ball foirne incháilithe Seirbhísí Uisce, lena n-áirítear iad siúd a roghnaíonn fanacht fostaithe ag Comhairle Contae Lú.

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Tithíocht: H1, H2 & H4 Ceadaithe	A. Líon na n-áitreabh faoi úinéireacht an údaráis áitiúil amhail an 1/1/2023	4119
	B. Líon na n-áitreabh a cuireadh le stoc faoi úinéireacht an údaráis áitiúil le linn 2023 (cibé acu tógtha nó faighte)	155
	C. Líon na n-áitreabh faoi úinéireacht údaráis áitiúil a díoladh in 2023	20
	D. Líon na n-áitreabh faoi úinéireacht údaráis áitiúil a leagadh in 2023	0
	E. Líon na n-áitreabh faoi úinéireacht an údaráis áitiúil amhail an 31/12/2023	**4254**
	F. Líon na n-áitreabh faoi úinéireacht údaráis áitiúil atá beartaithe lena scartáil faoi scéim cheadaithe DHLGH amhail an 31/12/2023	2
	A. Céatadán líon iomlán na n-áitreabh faoi úinéireacht údaráis áitiúil a bhí folamh an 31/12/2023	**2.70 %**
	Líon na n-áitreabh laistigh dá stoc foriomlán nár tionóntaíodh an 31/12/2023	115
	A. Caiteachas le linn 2023 ar chothabháil tithíochta údaráis áitiúil a tiomsaíodh ón 1 Eanáir 2023 go dtí an 31 Nollaig 2023, roinnte ar uimhir Uimh. líon na n-áitreabh i stoc an údaráis áitiúil ag 31/12/2023, .i. an figiúr táscaire H1E lúide H1F	**€807.71**
	Caiteachas ar chothabháil stoc údaráis áitiúil a tiomsaíodh ón 1 Eanáir 2023 go dtí an 31 Nollaig 2023, lena n-áirítear cothabháil agus caiteachas pleanáilte a cháiligh le haghaidh deontas, amhail deontais ó Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI) le haghaidh oibreacha iarfheistithe atá tíosach ar fhuinneamh ach gan caiteachas ar réadmhaoin fholamh agus caiteachas faoi scéimeanna athchóirithe móra ceadaithe a áireamh (.i. Athghiniúint fhaofa nó faoi na Scéimeanna Oibreacha Deisiúcháin).	€3434383

Ábhar	Táscaire	Luach
Tithíocht: H3 & H5 Ceadaithe	A. An t-am a thógtar ón dáta a fágadh áitribh go dtí an dáta in 2023 nuair a aththionóntaítear an áitreabh, ar an meán i ngach áit chónaithe a athligeadh le linn 2023	**34.51 seac.**
	B. An costas a caitheadh ar na háitribh a aththionóntú in 2023, ar an meán i ngach teach cónaithe a athligean in 2023	**€19272.93**
	Líon na n-áitreabh a aththionóntaíodh ar aon dáta in 2023 (ach gan iad siúd go léir a bhí folamh mar gheall ar scéim athchóirithe ar fud an eastáit a áireamh)	115
	Líon na seachtainí ó dháta na saoire go dtí an dáta a ndéantar an áit chónaithe a aththionóntú	3969.15 seac.
	Caiteachas iomlán ar oibreacha is gá chun athligean na n-áitreabh a chumasú	€2216387
	A. Líon iomlán na dtionóntachtaí cláraithe i ceantar an ÚÁ ag deireadh mhí an Mheithimh 2023	6476
	B. Líon na n-áitreabh ar cíos a ndearnadh cigireacht orthu in 2023	520
	C. Céatadán na n-áitreabh a ndearnadh cigireacht orthu in 2023 nach gcomhlíonann na Rialacháin um Chaighdeáin	100.00 %
	D. Líon na n-áitreabh a measadh a bheith comhlíontach in 2023 (lena n-áirítear iad siúd a measadh ar dtús a bheith neamhchomhlíontach)	74
	E. Líon na gcigireachtaí (lena n-áirítear athinsintí) a rinne an t-údarás áitiúil in 2023	594

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Tithíocht: H6 Ceadaithe	A. Líon na ndaoine fásta i gcóiríocht éigeandála atá fadtéarmach (.i. 6 mhí nó níos mó laistigh den bhliain roimhe sin) gan dídean mar chéatadán de líon iomlán na ndaoine fásta gan dídean i gcóiríocht éigeandála ag deireadh 2023	**40.62 %**
	Líon na ndaoine fásta a rangaíodh mar dhaoine gan dídean agus i gcóiríocht éigeandála oíche an 31 Nollaig 2023 mar a taifeadadh ar an gcóras PASS	160
	Líon na ndaoine aonair sin a bhí, an 31/12/2023, i gcóiríocht éigeandála ar feadh 6 mhí go leanúnach, nó ar feadh 6 mhí go carnach laistigh den 12 mhí roimhe sin	65
Tithíocht: H7 Ceadaithe	A. (1) Líon iomlán na dtithe iarfheistithe idir 01/01/2023 agus 31/12/2023 faoin gClár Iarfheistithe Tithíochta Sóisialta	205
	A. (2) Líon na dtithe a bhain rátáil RFF B2 nó níos airde amach idir 01/01/2023 agus 31/12/2023 faoin gClár Iarfheistithe Tithíochta Sóisialta	205
	A. (3) Líon na dteaschaidéal a suiteáladh sna tithe sin idir 01/01/2023 agus 31/12/2023 faoin gClár Iarfheistithe Tithíochta Sóisialta	205
	B. Coigilteas fuinnimh bliantúil iomlán in MWH ó thithe iarfheistithe idir 01/01/2023 agus 31/12/2023 faoin gClár Iarfheistithe Tithíochta Sóisialta	2545.8 MWh
	C. Laghdú iomlán ar astaíochtaí carbóin tCo2 ó thithe iarfheistithe idir 01/01/2023 agus 31/12/2023 faoin gClár Iarfheistithe Tithíochta Sóisialta	629.1

Ábhar	Táscaire	Luach
Bóithre: R1 & R2 Ceadaithe	A. (a) Céatadán na mbóithre réigiúnacha a fuair rátáil PSCI sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	97.59 %
	A. (b) Céatadán na bPríomhbhóithre Áitiúla a fuair rátáil PSCI sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	96.38 %
	A. (c) Céatadán na mbóithre Tánaisteacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	95.89 %
	A. (d) Céatadán na mbóithre treasacha áitiúla a fuair rátáil PSCI sa tréimhse 60 mí roimh an 31/12/2023	14.79 %
	B. (a.1) Fad céatadáin na mbóithre réigiúnacha a fuair rátáil PSCI de 1-4 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	2.55 %
	B. (a.2) Fad céatadáin na mbóithre réigiúnacha a fuair rátáil PSCI de 5-6 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	7.44 %
	B. (a.3) Fad céatadáin na mbóithre réigiúnacha a fuair rátáil PSCI de 7-8 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	46.69 %
	B. (a.4) Fad céatadáin na mbóithre réigiúnacha a fuair rátáil PSCI de 9-10 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	40.91 %
	B. (b.1) Fad céatadáin na bpríomhbhóithre áitiúla a fuair rátáil PSCI de 1-4 sa tréimhse 24 mhí roimh 31/12/2023	6.70 %
	B. (b.2) Fad céatadáin na bPríomhbhóithre Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 5-6 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	5.28 %
	B. (b.3) Fad céatadáin na bPríomhbhóithre Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 7-8 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	57.11 %
	B. (b.4) Fad céatadáin na bPríomhbhóithre Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 9-10 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	27.30 %
	B. (c.1) Fad céatadáin na mbóithre Tánaisteacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 1-4 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	11.14 %

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
	B. (c.2) Fad céatadáin na mbóithre Tánaisteacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 5-6 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	4.87 %
	B. (c.3) Fad céatadáin na mbóithre Tánaisteacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 7-8 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	54.55 %
	B. (c.4) Fad céatadáin na mbóithre Tánaisteacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 9-10 sa tréimhse 24 mhí roimh an 31/12/2023	25.33 %
	B. (d.1) Fad céatadáin na mbóithre treasacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 1-4 sa tréimhse 60 mí roimh an 31/12/2023	1.31 %
	B. (d.2) Fad céatadáin na mbóithre treasacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 5-6 sa tréimhse 60 mí roimh an 31/12/2023	1.72 %
	B. (d.3) Fad céatadáin na mbóithre treasacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 7-8 sa tréimhse 60 mí roimh an 31/12/2023	3.95 %
	B. (d.4) Fad céatadáin na mbóithre treasacha Áitiúla a fuair rátáil PSCI de 9-10 sa tréimhse 60 mí roimh an 31/12/2023	7.82 %
	A.1 Ciliméadair de bhóthar réigiúnach neartaithe le linn 2023	6.2 km
	A.2 An méid a caitheadh ar bhóithre réigiúnacha ag neartú na hoibre le linn 2023	€2553116.00
	A.3 Meánchostas aonaid na n-oibreacha réigiúnacha neartaithe bóithre in aghaidh an mhéadair chearnaigh (€/m2)	€43.81
	B.1 Ciliméadair de bhóithre réigiúnacha a athsceidealaíodh le linn 2023	26.7 km
	B.2 An méid a caitheadh ar obair athsceidealaithe bóithre réigiúnacha le linn 2023	€737522.00
	B.3 Meánchostas aonaid na n-oibreacha réigiúnacha athsceidealaithe bóthair in aghaidh an mhéadair chearnaigh (€/m2)	€3.94

Ábhar	Táscaire	Luach
	C.1 Ciliméadair de bhóthar áitiúil neartaithe le linn 2023	10.4 km
	C2. An méid a caitheadh ar obair neartaithe bóithre áitiúla le linn 2023	€2401114.00
	C.3 Meánchostas aonaid na n-oibreacha neartaithe bóithre áitiúla in aghaidh an mhéadair chearnaigh (€/m2)	€40.62
	D.1 Ciliméadair de bhóthar áitiúil athsceidealaithe le linn 2023	38.6 km
	D.2 An méid a caitheadh ar obair athsceidealaithe bóithre áitiúla le linn 2023	€1618827.00
	D.3 Meánchostas aonaid na n-oibreacha athsceidealaithe bóithre áitiúla in aghaidh an mhéadair chearnaigh (€/m2)	€7.13
Mótarcháin: R3 Ceadaithe	A. Céatadán na n-idirbheart mótarchánach ar déileáladh leo ar líne (.i. déantar an t-idirbheart a phróiseáil, agus eisítear an diosca cánach) in 2023	82.63 %
Uisce: W1 & W2 Ceadaithe	Céatadán d'uisce óil i scéimeanna príobháideacha i gcomhréir le ceanglais reachtúla	
	Líon na scéimeanna cláraithe a ndéanann gach údarás áitiúil monatóireacht orthu mar chéatadán d'iomlán na scéimeanna cláraithe	**100 %**
	Cé mhéad scéim chláraithe de chuid na n-údarás áitiúil a ndearnadh monatóireacht orthu in 2023	17
	Líon iomlán na scéimeanna cláraithe i 2023	17

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Dramhaíl: E1 Ceadaithe	A. Líon na dteaghlach a bhain leas as seirbhís 3 araid a thairg oibreoir ceadúnaithe ag 31/12/2023	25695
	B. Céatadán na dteaghlach laistigh den údarás áitiúil a léiríonn an líon ag A (bunaithe ar cheirtleáin de níos mó ná 500)	81.63 %
Truailliú Comhshaoil: E2 Ceadaithe	A. Líon iomlán na gcásanna truaillithe a ndearnadh gearán ina leith le linn 2023	1611
	A. Líon na gcásanna truaillithe a dúnadh ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023	1497
	A. Líon iomlán na gcásanna truaillithe idir lámha ag 31/12/2023	137
	Líon tosaigh na gcásanna truaillithe a tugadh ar aghaidh ó dheireadh na bliana 2022	23
Truailliú Bruscair: E3 Ceadaithe	A1. An céatadán den cheantar laistigh den údarás áitiúil a bhí neamhthruaillithe nó saor ó bhruscar nuair a rinneadh suirbhé air in 2023	
	A2. An céatadán den cheantar laistigh den údarás áitiúil a bhí beagán truaillithe nuair a rinneadh suirbhé air in 2023	
	A3. An céatadán den cheantar laistigh den údarás áitiúil a bhí measartha truaillithe nuair a rinneadh suirbhé air in 2023	
	A4. An céatadán den cheantar laistigh den údarás áitiúil a bhí truaillithe go mór nuair a rinneadh suirbhé air i 2023	
	A5. An céatadán den cheantar laistigh den údarás áitiúil a bhí truaillithe go mór nuair a rinneadh suirbhé air in 2023	

Ábhar	Táscaire	Luach
Stádas an Bhrait Ghlais: E4 Ceadaithe	A. Céatadán na scoileanna ar bronnadh/athnuadh stádas an Bhrait Ghlais orthu sa dá bhliain go dtí an 31 Nollaig 2023	32.61 %
	Scoileanna a bhain Brat Glas amach den chéad uair in 2023	1
	Scoileanna a rinne athnuachan ar a mBrat Glas in 2023	13
	Scoileanna a raibh Brat Glas acu ó 2022 agus dá bhrí sin ní theastaíonn athnuachan uathu go dtí 2024	16
Éifeachtúlacht Fuinnimh: E5 Ceadaithe	A. An céatadán carnach den choigilteas fuinnimh a baineadh amach faoin 31/12/2023 i gcomparáid leis an mbliain bhonnlíne (2009)	
Soilsiú Poiblí: E6 Ceadaithe	A. Tomhaltas bliantúil iomlán an chórais soilsithe phoiblí	5292.17 MWh
	B. Meán-bhata gach solais phoiblí	91.81 W
	C. Céatadán den chóras iomlán a léiríonn soilse LED	59.71 %
	Líon na soilse LED sa chóras soilsithe poiblí	8525
	Líon na soilse neamh-stiúir sa chóras soilsithe poiblí	5753
Athrú Aeráide: E7 Ceadaithe	1 a) An bhfuil Comhordaitheoir ainmnithe um Ghníomhú ar son na hAeráide (FTE) ag an údarás áitiúil?	Tá
	1 b) An bhfuil Oifigeach Ainmnithe um Ghníomhú ar son na hAeráide (FTE) ag an údarás áitiúil?	Níl
	2. An bhfuil foireann um ghníomhú ar son na haeráide ag an údarás áitiúil?	Tá

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Pleanáil: P1 Ceadaithe	A. Foirgnimh a ndearnadh cigireacht orthu mar chéatadán d'fhoirgnimh nua a cuireadh in iúl don údarás áitiúil	**12.19 %**
	Líon iomlán na bhfoirgneamh nua a cuireadh in iúl don údarás áitiúil .i. foirgnimh inar sheirbheáil tógálaí nó forbróir Fógra Tosaithe bailí sa tréimhse 1/1/2023 go 31/12/2023 ar an údarás áitiúil	927
	Líon na bhfoirgneamh nua a cuireadh in iúl don údarás áitiúil in 2023 a bhí ina n-ábhar cigireachta ar an láthair amháin ar a laghad le linn 2023 a rinne an t-údarás áitiúil	113
Pleanáil: P2 & P3 Ceadaithe	A. Líon na gcinntí pleanála údaráis áitiúil a bhí ina n-ábhar achomhairc chuig an mBord Pleanála a chinn an Bord ar aon dáta in 2023	45
	B. Céatadán na gcinntí ag A a dheimhnigh (le hathrú nó gan athrú ar an bplean) an cinneadh a rinne an t-údarás áitiúil	**88.89 %**
	Líon na gcinntí a dheimhníonn cinneadh an údaráis áitiúil (le hathrú nó gan athrú)	40
	A. Líon iomlán na gcásanna pleanála a atreoraíodh nó a thionscain an t-údarás áitiúil sa tréimhse 1/1/2023 go 31/12/2023 a imscrúdaíodh	228
	B. Líon iomlán na gcásanna imscrúdaithe a dúnadh le linn 2023	108
	C. Céatadán na gcásanna ag B a dífhostaíodh mar chásanna fánacha, mionaoiseacha nó gan bhunús nó a dúnadh mar gheall ar reacht faoi urchosc nó forbairt dhíolmhaithe	**56.48 %**
	D. Céatadán na gcásanna ag B a réitíodh leis an údarás áitiúil sástacht an údaráis trí chaibidlíocht	**25.00 %**
	E. Céatadán na gcásanna ag B a dúnadh mar gheall ar imeachtaí forfheidhmiúcháin	**18.52 %**

Ábhar	Táscaire	Luach
	F. Líon iomlán na gcásanna pleanála atá á n-imscrúdú amhail an 31/12/2023	331
	Líon na gcásanna ag B a dífhostaíodh mar chásanna fánacha, mionaoiseacha nó gan bhunús nó a dúnadh mar gheall ar reacht faoi urchosc nó forbairt dhíolmhaithe	61
	Líon na gcásanna ag B a réitíodh chun sástacht an údaráis áitiúil trí idirbheartaíocht	27
	Líon na gcásanna ag B a dúnadh mar gheall ar imeachtaí forfheidhmiúcháin	20
Pleanáil: P4 & P5 Ceadaithe	A. Sonraí Chlár D an Ráitis Airgeadais Bhliantúil (AFS) 2023 roinnte ar dhaonra cheantar an údaráis áitiúil de réir Dhaonáireamh 2022	**€32.79**
	Sonraí Chlár D AFS ina bhfuil D01 - Réamhphleanáil, D02 - Bainistíocht Forbartha, D03 - Forfheidhmiú (lena n-áirítear cion ábhartha Chlár D den mhuirear bainistíochta lárnach) do 2023	€4581226
	A. Céatadán na n-iarratas ar dheimhnithe um shábháilteacht ó dhóiteán a fuarthas in 2023 a cinneadh (a deonaíodh nó a diúltaíodh) laistigh de dhá mhí tar éis iad a fháil	**41.18 %**
	B. Céatadán na n-iarratas ar dheimhnithe um shábháilteacht ó dhóiteán a fuarthas in 2023 a cinneadh (a deonaíodh nó a diúltaíodh) laistigh de thréimhse fhada a comhaontaíodh leis an iarratasóir	**30.59 %**
	Líon iomlán na n-iarratas ar dheimhnithe um shábháilteacht ó dhóiteán a fuarthas in 2023 nár tharraing an t-iarratasóir siar	85
	Líon na n-iarratas ar dheimhnithe um shábháilteacht ó dhóiteán a fuarthas in 2023 a cinneadh (a deonaíodh nó a diúltaíodh) laistigh de dhá mhí ón dáta a fuarthas an t-iarratas	35
	Líon na n-iarratas ar dheimhnithe um shábháilteacht ó dhóiteán a fuarthas in 2023 a cinneadh (a deonaíodh nó a diúltaíodh) laistigh de thréimhse ama chomhaontaithe	26

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Seirbhís Dóiteáin: F1 Ceadaithe	A. Sonraí caiteachais Chlár E an Ráitis Airgeadais Bhliantúil (AFS) do 2023 roinnte ar dhaonra cheantar an údaráis áitiúil de réir fhigiúirí Dhaonáireamh 2022 don daonra ar a bhfreastalaíonn an t-údarás dóiteáin de réir thuarascálacha Chéim a hAon den Chur Chuige Rioscabhunaithe. Sonraí caiteachais Chlár E an Ráitis Airgeadais Bhliantúil (AFS) do 2023 roinnte ar dhaonra cheantar an údaráis áitiúil de réir fhigiúirí Dhaonáireamh 2022 don daonra ar a bhfreastalaíonn an t-údarás dóiteáin de réir thuarascálacha Chéim a hAon den Chur Chuige Rioscabhunaithe	€80.06
	Sonraí caiteachais Chlár AFS E ina bhfuil E11 - Oibriú na Seirbhíse Dóiteáin agus E12 - Cosc Dóiteáin do 2023	€11183967
Seirbhís Dóiteáin: F2 & F3 Ceadaithe	A. An meán-am a thógtar, i nóiméid, chun briogáidí dóiteáin a shlógadh i Stáisiúin Lánaimseartha maidir le dóiteáin	1.37 íos
	B. An meán-am a thógtar, i nóiméid, chun briogáidí dóiteáin a shlógadh i Stáisiúin Pháirtaimseartha (seirbhís dóiteáin choinnithe) maidir le dóiteáin	5.27 íos
	C. An meán-am a thógtar, i nóiméid, chun briogáidí dóiteáin a shlógadh i Stáisiúin Lánaimseartha maidir le gach teagmhas éigeandála eile (neamhdhóiteán)	1.52 íos
	D. An meán-am a thógtar, i nóiméid, chun briogáidí dóiteáin a shlógadh i Stáisiúin Pháirtaimseartha (seirbhís dóiteáin choinnithe) maidir le gach teagmhas éigeandála eile (neamhdhóiteán)	4.73 íos
	A. Céatadán na gcásanna dóiteáin ina raibh an chéad fhreastal ar an láthair laistigh de 10 nóiméad	**72.76 %**
	B. Céatadán na gcásanna dóiteáin ina bhfuil an chéad fhreastal ar an láthair tar éis 10 nóiméad ach laistigh de 20 nóiméad	**22.24 %**
	C. Céatadán na gcásanna dóiteáin ina raibh an chéad fhreastal ar an láthair tar éis 20 nóiméad	**5.00 %**
	D. Céatadán na gcásanna maidir le gach teagmhas éigeandála eile ina bhfuil an chéad fhreastal ar an láthair laistigh de 10 nóiméad	**57.63 %**

Ábhar	Táscaire	Luach
	E. Céatadán na gcásanna maidir le gach teagmhas éigeandála eile ina bhfuil an chéad fhreastal ar an láthair tar éis 10 nóiméad ach laistigh de 20 nóiméad	**36.14 %**
	F. Céatadán na gcásanna maidir le gach teagmhas éigeandála eile ina raibh an chéad fhreastal ar an láthair tar éis 20 nóiméad	**6.23 %**
	Líon iomlán na nglaonna amach maidir le tinte ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023	580
	Líon na gcásanna dóiteáin seo ina bhfuil an chéad tinreamh tairisceana dóiteáin ar an láthair laistigh de 10 nóiméad	422
	Líon na gcásanna dóiteáin seo ina bhfuil an chéad tinreamh tairisceana dóiteáin ar an láthair tar éis 10 nóiméad ach laistigh de 20 nóiméad	129
	Líon na gcásanna dóiteáin seo ina bhfuil an chéad tinreamh tairisceana dóiteáin ar an láthair tar éis 20 nóiméad	29
	Líon iomlán na nglaonna amach maidir le gach teagmhas éigeandála eile (.i. gan dóiteán a áireamh) ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023	321
	Líon na gcásanna neamhdhóiteáin seo ina bhfuil an chéad tinreamh tairisceana dóiteáin ar an láthair laistigh de 10 nóiméad	185
	Líon na gcásanna neamhdhóiteáin seo ina bhfuil an chéad tinreamh tairisceana dóiteáin ar an láthair tar éis 10 nóiméad ach laistigh de 20 nóiméad	116
	Líon na gcásanna neamhdhóiteáin seo ina bhfuil an chéad tinreamh tairisceana dóiteáin ar an láthair tar éis 20 nóiméad	20

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
An tSeirbhís Leabharlainne: L1 Ceadaithe	A. Líon na gcuairteanna ar leabharlanna in aghaidh an duine den daonra do cheantar an údaráis áitiúil de réir Dhaonáireamh 2022	**1.68**
	B. Líon na míreanna a eisíodh d'iasachtaithe leabharlainne sa bhliain	295875
	C. Baill ghníomhacha leabharlainne in aghaidh an duine den daonra	0.15
	D. Líon na mball cláraithe leabharlainne sa bhliain	17062
	Líon na gcuairteanna ar a leabharlanna ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023 in aghaidh na gcuntar uathoibríoch má úsáidtear iad	235341
An tSeirbhís Leabharlainne: L2 Ceadaithe	A. Sonraí Chlár F an Ráitis Airgeadais Bhliantúil (AFS) do 2023 roinnte ar dhaonra cheantar an údaráis áitiúil de réir Dhaonáireamh 2022	**€28.05**
	B. An caiteachas bliantúil per capita ar bhailiúcháin thar an tréimhse 1/01/2023 go 31/12/2023	**€1.19**
	A. Sonraí Chlár AFS F ina bhfuil F02 - Oibriú na Seirbhíse Leabharlainne agus Cartlainne (lena n-áirítear an cion ábhartha den mhuirear bainistíochta lárnach do Chlár F) do 2023	€3919225
	B. An caiteachas bliantúil ar stoc nua a fuair an leabharlann sa bhliain	€166018.28
	A. Céatadán na scoileanna áitiúla a bhfuil baint acu le scéim áitiúil na Comhairle Óige/Chomhairle na nÓg	**94.74 %**
	Líon iomlán na scoileanna dara leibhéal i gceantar an údaráis áitiúil ag 31/12/2023	19

Ábhar	Táscaire	Luach
An Óige agus an Pobal: Y1 & Y2 Ceadaithe	Líon na scoileanna dara leibhéal i gceantar an údaráis áitiúil as ar fhreastail ionadaithe ar Chruinniú Cinn Bhliana áitiúil Chomhairle na nÓg a tionóladh in 2023	18
	A. Líon na n-eagraíochtaí a bhí ar Chlár an Chontae ag 31/12/2023 agus céatadán na n-eagraíochtaí sin a roghnaigh a bheith mar chuid den Choláiste um Chuimsiú Sóisialta laistigh den PPN	**26.01**
	Líon iomlán na n-eagraíochtaí atá ar Chlár an Chontae (arna chothabháil de réir alt 128 den Acht Rialtais Áitiúil 2001) do cheantar an údaráis áitiúil amhail an 31/12/2023	542
	Líon iomlán na n-eagraíochtaí sin a chláraigh den chéad uair in 2023	63
	Líon na n-eagraíochtaí a roghnaigh dul isteach sa Choláiste Toghcháin um Chuimsiú Sóisialta ar cibé dáta a chláraigh siad don PPN	141

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Corparáideach: C1, C2, C4 & C5 Ceadaithe	A. An uimhir foirne coibhéise lánaimseartha amhail an 31 Nollaig 2023	706.80
	A. Céatadán na laethanta oibre íoctha a cailleadh de bharr neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire atá deimhnithe ó thaobh leighis de in 2023	**3.87 %**
	B. Céatadán na laethanta oibre íoctha a cailleadh de bharr neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire fhéindheimhnithe in 2023	**0.45 %**
	Líon iomlán na laethanta oibre a cailleadh de bharr neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire atá deimhnithe ó thaobh leighis de in 2023	7564.83 lá
	Líon iomlán na laethanta oibre a cailleadh de bharr neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire fhéindheimhnithe i 2023	736.89 lá
	Líon na laethanta oibre gan phá a cailleadh de bharr neamhláithreacht bhreoiteachta san áireamh laistigh d'iomlán na laethanta saoire bhreoiteachta féindeimhnithe i 2023	21 lá
	Líon na laethanta oibre gan phá a cailleadh de bharr neamhláithreacht bhreoiteachta a áiríodh laistigh d'iomlán na laethanta saoire bhreoiteachta a deimhníodh i 2023	1349 lá
	Má tá aon fhoireann ar shaoire bhreoiteachta fhadtéarmach (.i. tréimhse leanúnach níos faide ná 4 seachtaine), cuir nóta téacs san áireamh maidir le líon na mball foirne ar shaoire bhreoiteachta fhadtéarmach	80 ball foirne a bhí ar shaoire bhreoiteachta ó níos mó ná 4 seachtaine go leanúnach ag pointe éigin le linn 2023. Tabhair faoi deara go raibh níos mó ná cás amháin de seo ag cuid acu ach lascainítear aon tréimhse níos faide ná 1.

Ábhar	Táscaire	Luach
	A. Caiteachas TFC uile sa tréimhse ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023, roinnte ar uimhir WTE.	**€4972.30**
	Caiteachas iomlán TFC in 2023	€3514420.11
	A. Gach caiteachas TFC a ríomhadh in C4 mar chion de chaiteachas na gCoimisinéirí Ioncaim	**2.38**
	Caiteachas Ioncaim iomlán ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023 roimh aistrithe chuig cúlchistí nó uathu	147827475
Corparáideach: C3 Ceadaithe	A. Tuairimí leathanaigh iomlána per capita ar shuíomhanna gréasáin an údaráis áitiúil in 2023	**8.63**
	B. Líon iomlán per capita na leantóirí ag deireadh 2023 de chuntais meán sóisialta an údaráis áitiúil (más ann dóibh)	**0.52**
	Féachana carnacha iomlána leathanaigh ar gach suíomh gréasáin a oibríonn an t-údarás áitiúil don tréimhse ón 1/1/2023 go dtí an 31/12/2023 a fuarthas ó chlibeáil leathanaigh ar sheirbhís anailísíochta gréasáin ar an láthair nó a choibhéis	1205087
	Líon iomlán na n-úsáideoirí meán sóisialta a bhí, ag 31/12/2023, ag leanúint an údaráis áitiúil ar aon láithreáin meán sóisialta	72162
	Líon na gcuntas meán sóisialta atá á n-oibriú ag an údarás áitiúil	33
	Léirigh an raibh athrú ar bheartais na bhfianán ar shuíomhanna na n-údarás áitiúil agus an dáta ar tháinig sé seo i bhfeidhm	Níl

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Airgeadas: M1 go M4 Ceadaithe	A. Barrachas/easnamh carnach iarmhéid amhail an 31/12/2019 sa Chuntas Ioncaim ón Ráiteas ar Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€950351
	B. Barrachas/easnamh carnach iarmhéid amhail an 31/12/2020 sa Chuntas Ioncaim ón Ráiteas ar Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€1007413
	C. Barrachas/easnamh carnach iarmhéid amhail an 31/12/2021 sa Chuntas Ioncaim ón Ráiteas ar Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€2370230
	D. Barrachas/easnamh carnach iarmhéid amhail an 31/12/2022 sa Chuntas Ioncaim ón Ráiteas ar Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€3962840
	E. Barrachas/easnamh carnach iarmhéid amhail an 31/12/2023 sa Chuntas Ioncaim ón Ráiteas ar Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€4159761
	F. Barrachas nó easnamh carnach amhail an 31/12/2023 mar chéatadán den Ioncam Iomlán in 2023 ó Ráiteas Cuntais Ioncaim agus Caiteachais an AFS	**2.68 %**
	G. Caiteachas ioncaim per capita in 2023	**€1058.16**
	H. Caiteachas ioncaim per capita in 2023 gan caiteachas suntasach as contae/seirbhís chomhroinnte a áireamh	
	Tá figiúr Ioncaim Iomlán 2023 ó Ráiteas Cuntais Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€155105242
	Figiúr Caiteachais Iomlán 2023 ó Ráiteas Cuntais Ioncaim agus Caiteachais an AFS	€147827475
	Caiteachas Ioncaim 2023 seachas caiteachas contae/seirbhíse comhroinnte do sholáthraithe seirbhíse ÍCT, MyPay, DRHE agus Seirbhísí Dóiteáin Bhaile Átha Cliath agus ní bhaineann sé ach le Cathair Bhaile Átha Cliath, Laois agus Luimneach	

Ábhar	Táscaire	Luach
	A. (a) Leibhéal bailithe na Rátaí in Aguisín 7 den AFS do 2019	83.0 %
	A. (b) Leibhéal bailithe Cíosa agus Blianachtaí in Aguisín 7 den AFS do 2019	80.0 %
	A. (c) Leibhéal bailithe Iasachtaí Tithíochta in Aguisín 7 den AFS do 2019	82.0 %
	B. (a) Leibhéal bailithe na Rátaí in Aguisín 7 den AFS do 2020	63.0 %
	B. (b) Leibhéal bailithe Cíosa agus Blianachtaí in Aguisín 7 den AFS do 2020	81.0 %
	B. (c) Leibhéal bailithe Iasachtaí Tithíochta in Aguisín 7 den AFS do 2020	85.0 %
	C. (a) Leibhéal bailithe na Rátaí in Aguisín 7 den AFS do 2021	76.0 %
	C. (b) Leibhéal bailithe Cíosa agus Blianachtaí in Aguisín 7 den AFS do 2021	84.0 %
	C. (c) Leibhéal bailithe Iasachtaí Tithíochta in Aguisín 7 den AFS do 2021	88.0 %
	D. (a) Leibhéal bailithe na Rátaí in Aguisín 7 den AFS do 2022	83.0 %
	D. (b) Leibhéal bailithe Cíosa agus Blianachtaí in Aguisín 7 den AFS do 2022	84.0 %
	D. (c) Leibhéal bailithe Iasachtaí Tithíochta in Aguisín 7 den AFS do 2022	86.0 %
	E. (a) Leibhéal bailithe na Rátaí in Aguisín 7 den AFS do 2023	87 %

Táscairí Feidhmíochta

Neamhiniúchta ar dháta a fhoilsithe. Níl sé faofa ag NOAC agus faoi réir eolas atá ar iarraidh a bheith á soláthar ag geallsealbhóirí seachtracha.

Ábhar	Táscaire	Luach
Forbairt Eacnamaíoch: J1 go J4 Ceadaithe	E. (b) Leibhéal bailithe Cíosa agus Blianachtaí in Aguisín 7 den AFS do 2023	83 %
	E. (c) Leibhéal bailithe Iasachtaí Tithíochta in Aguisín 7 den AFS do 2023	87 %
	E. (d) Leibhéal bailithe SSC ÍCT do 2023	
	A. Costas iomlán per capita na n-éileamh socraithe do 2023	**€22.67**
	Árachas IPB: Líon na n-éileamh ar tugadh fógra ina leith do 2023	265
	Árachas IPB: Líon na n-éileamh socraithe le haghaidh 2023	201
	Árachas IPB: Costas iomlán na n-éileamh socraithe le haghaidh 2023	€3163401.45
	Costas iomlán na n-éileamh a socraíodh faoi bharrachas do 2023	€4224.75
	Féinárachaithe: Líon na n-éileamh ar tugadh fógra ina leith le haghaidh 2023	
	Féinárachaithe: Líon na n-éileamh socraithe le haghaidh 2023	
	Féinárachaithe: Costas iomlán na n-éileamh socraithe le haghaidh 2023	
	A. Muirear foriomlán bainistíochta lárnaí mar chéatadán den chaiteachas iomlán ar chuntas ioncaim	**13.91 %**
	B. Iomlán na gcostas párolla mar chéatadán den chaiteachas ioncaim	**34.63 %**
	Muirear foriomlán bainistíochta lárnaí ó FMS na nÚdarás Áitiúil agus sainithe sa Bhuiséad Bliantúil	€20561383
	Iomlán na gcostas párolla ó Aguisín 1 den AFS do 2023 (lena n-áirítear Tuarastail, Pá agus Pinsin)	€51193237

Ábhar	Táscaire	Luach
Forbairt Eacnamaíoch: J1 go J5 Ceadaithe	A. Líon na bpost a cruthaíodh le cúnamh ón Oifig Fiontair Áitiúil le linn na tréimhse 1/1/2023 go 31/12/2023 in aghaidh gach 100,000 den daonra	18.61
	Líon na bpost a cruthaíodh le cúnamh ón Oifig Fiontair Áitiúil le linn na tréimhse 1/1/2023 go 31/12/2023	26.0
	A. Líon na n-iarratas ar dhearbháin trádála ar líne a cheadaigh an Oifig Fiontair Áitiúil in 2023 in aghaidh gach 100,000 den daonra	25.77
	B. Líon na ndearbhán trádála ar líne a tarraingíodh anuas in 2023 in aghaidh gach 100,000 den daonra	3.58
	Líon na n-iarratas ar dhearbháin trádála ar líne a cheadaigh an Oifig Fiontair Áitiúil in 2023	36
	Líon na ndearbhán trádála ar líne sin a tarraingíodh anuas in 2023	5
	A. Líon na rannpháirtithe a fuair meantóireacht le linn na tréimhse 1/1/2023 go 31/12/2023 in aghaidh gach 100,000 den daonra	374.37
	Líon na rannpháirtithe a fuair meantóireacht le linn na tréimhse 1/1/2023 go 31/12/2023	523
	A. An bhfuil straitéis turasóireachta reatha ag an údarás áitiúil?	Tá
	B. An bhfuil Oifigeach Turasóireachta ainmnithe ag an údarás áitiúil?	Tá
	An caiteachas a rinne an t-údarás áitiúil ar fhorbairt eacnamaíoch áitiúil in 2023 in aghaidh an duine den daonra	€129.44
	An caiteachas a rinne an t-údarás áitiúil ar fhorbairt eacnamaíoch in 2023	€18083455

DELIVER BY:
SEAN
(RECIPIENT)
DELIVER BY:
DECEMBER
GERALDINE
(RECIPIENT)
DAY
DAY

Comhairle Contae **Lú**
Louth County Council

Halla an Chontae
Millennium Centre, Bóthar San Alfonsas,
Dún Dealgan, Lú
A91 KFW6

Halla an Bhaile
Sráid Crowe, Dún Dealgan, Lú
A91 W20C

Lárionad Cathrach
Sráid an Aonaigh, Droichead Átha, Lú
A92 P440

Ionad Seirbhísí Cathartha Lár Lú
Faiche an Aonaigh, Baile Átha Fhirdhia, Lú
A92 RYT2

042 9335457
r: info@louthcoco.ie

www.louthcoco.ie
@louthcoco